REV. JŌSHŌ ADRIAN CÎRLEA

CREDINȚĂ ȘI NEMBUTSU ÎN BUDHISMUL JODO SHINSHU

CRAIOVA, 2019

Sangha Buddhistă Jodo Shinshu din România
www.shinbuddhism-romania.info – siteul oficial
www.josho-adrian.blogspot.com – siteul autorului

Adrian Gheorghe Cîrlea
Oficiul postal 3, ghiseul postal 3,
Casuta postala 615, cod 200900
Craiova, Dolj,
România

telefon: 0745038390; e-mail: josho_adrian@yahoo.com

Rev. Jōshō Adrian Cîrlea (Adrian Gheorghe Cîrlea) este reprezentantul comunității budhiste Jodo Shinshu din România, fondator al Tariki Dojo și al templului Amidaji.

Alte cărți de Rev Jōshō: *Buddhismul Compasiunii,* editura Sitech, Craiova, 2005, republicată pentru distribuţie gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan (2007); *Calea acceptării – comentariu la Tannisho,* publicată pentru distribuţie gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan (2010); *Învăţături buddhiste Jodo Shinshu,* Dharma Lion Publications, Craiova, 2011, retipărită pentru distribuţie gratuită de Corporate Body of Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2013; *Cele 48 Legăminte ale lui Buddha Amida* publicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, (2015); *Adevărata Învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, publicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, (2016)

Dedic această carte părinților și bunicilor mei din acestă viață (Gheorghe Yokusho, Tamara, Constantin, Ioana, Gheorghe, Cristina) și din cele trecute. Fie ca ei să aibă întotdeauna pace, iubire și fericire în suflet, să se încreadă în Buddha Amida și să renască în Tărâmul său Pur.

CUPRINS

Introducere

Această carte este, după cum arată și titlul, o încercare de a prezenta înțelesul credinței și al Nembutsului în conformitate cu învățătura tradiției noastre.
Îmi încep explicațiile cu Legământul Principal al lui Buddha Amida deoarece fără el nu ar exista Jodo Shinshu. Așa cum a spus Shinran:

„Dacă Legământul Principal al lui Amida este adevărat, învăţătura lui Shakyamuni[1] nu poate să fie falsă. Dacă învăţătura lui Buddha este adevărată, comentariile lui Shan-tao[2] nu au cum să fie false. Dacă comentariile lui Shan-tao sunt adevărate, cum pot să fie minciuni cuvintele lui Honen[3]? Dacă cuvintele lui Honen sunt adevărate atunci cu siguranţă că ceea ce eu spun nu pot fi vorbe goale."[4]

Fiecare școală (confesiune) buddhistă are o linie de transmisie. A noastră începe cu Buddha Amida și continuă cu Shakyamuni – Buddha istoric, cei șapte Maeștri, Shinran Shonin, Rennyo Shonin și orice învățător autentic care le-a urmat și a fost loial

---

[1] Shakyamuni este Buddha istoric, fondatorul buddhismului şi cel care a propovăduit metoda credinţei în Buddha Amida.
[2] Shan-tao (613-681) este al cincilea dintre cei șapte patriarhi ai buddhismului Jodo Shinshu, unul dintre cei mai importanţi învăţători ai şcolii Tărâmului Pur din China.
[3] Honen Shonin (1133-1212) a fost maestrul lui Shinran Shonin.
[4] *Tannisho,* capitolul II - *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.662

Legământului Principal. Ceea ce toți reprezentanții liniei noastre au spus într-un singur glas este că Legământul Principal este adevărat și conține tot ceea ce avem nevoie pentru a atinge Buddheitatea în Tărâmul Pur al lui Amida.

”Fiți în acord cu Legământul Principal” este motto-ul școlii noastre iar această carte încearcă să facă exact asta - să fie în acord cu Legământul Principal, să întoarcă mințile ființelor către Legământul Principal și să le facă să urmeze exclusiv cerințele Legământului Principal.
Fie ca toți cei care o citesc să abandoneze învățăturile greșite ale căilor nebuddhiste iar dintre diversele învățături și practici buddhiste să o aleagă pe cea care reprezintă adevăratul motiv al venirii tuturor Buddha în această lume – Nembutsul credinței, Vehiculul Unic al Legământului Principal.

Namo Amida Bu,
Josho Adrian Cîrlea, templul Amidaji.
a 25-a zi a lunii a 11-a, anul Câinelui de pământ, 2562 era buddhistă (31 decembrie 2018 e.n.)

Explicație detaliată a Legământului Principal al lui Buddha Amida

În Legământul său Principal (al 18-lea Legământ) Buddha Amida a făcut următoarea promisiune:

”Dacă după ce voi atinge Buddheitatea, ființele sensibile din cele zece direcții care se încred în mine cu o credință sinceră[5]*, doresc să se nască în tărâmul meu și rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori,* nu se vor *naște acolo, fie să nu ating Iluminarea supremă. Excluși sunt aceia care fac cele cinci păcate de moarte și cei care ponegresc Dharma cea adevărată.”*

După cum vedeți, Legământul Principal conține două propoziții: prima arată calea nașterii în Tărâmul Pur pentru toate ființele iar cealaltă conține o așa-zisă ”excludere” sau excepție de la nașterea acolo a unei categorii de persoane. De asemenea, există diverse elemente importante în ambele părți care vor fi explicate separat în acest capitol:

1) Înțelesul lui *”Dacă după ce voi atinge Buddheitatea " [...] " fie să nu ating Iluminarea supremă "*
2) Înțelesul lui *" ființele sensibile din cele zece direcții "*
3) Înțelesul lui *" se încred în mine cu o credință sinceră, doresc să se nască în tărâmul meu și rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori"*

---

[5] În alte cărți am folosit și varianta: *”care se încred în mine din toată inima lor”*.

4) Așa-zisa ”excludere” - *"Excluși sunt aceia care fac cele cinci păcate de moarte și cei care ponegresc Dharma cea adevărată."*
5) Rezumatul explicațiilor Legământului Principal

Înțelesul lui "*Dacă după ce voi atinge Buddheitatea " [...]" fie să nu ating Iluminarea supremă "* din Legământul Principal al lui Buddha Amida

Vorbind la modul general, Bodhisattva Dharmakara, adică Buddha Amida înainte de a atinge Buddheitatea[6], a promis că ființele sensibile se vor naște în Tărâmul său Pur dacă îndeplinesc trei condiții: 1) se încred în El, 2) rostesc Numele lui și 3) își doresc să se nască acolo. Apoi, ca să ne asigure că își va ține promisiunea, a declarat că dacă va da greș în a duce în Tărâmul Pur pe cei care îndeplinesc cele trei condiții de mai sus *(”nu se vor naște acolo”)*, atunci nu merită să fie numit Buddha. Acesta este înțelesul lui *”dacă după ce voi atinge Buddheitatea " [...] " fie să nu ating Iluminarea supremă”*. Putem să citim aceste cuvinte și în felul următor: ”dacă ceea ce vă promit acum nu se va întâmpla, puteți să ziceți despre mine că nu am atins niciodată Iluminarea perfectă, că v-am mințit, că sunt un fals și deci, că nu sunt, de fapt, un Buddha.”

Este important să reținem că toate cele 48 de legăminte ale lui Buddha Amida au același început - *”dacă după ce voi atinge Buddheitatea "*, o secțiune de mijloc unde se promite ceva anume și aceeași încheiere - *" fie să nu ating Iluminarea supremă”*. Așadar, Buddha Amida a legat atingerea propriei Iluminări de împlinirea tuturor legămintelor sale și de transformarea lor în metode funcționale de salvare a ființelor din cele zece direcții.

---

[6] Înainte de a deveni un Buddha.

Iluminarea supremă nu este, pentru El, o iluminare egoistă, personală, ci doar o modalitate de a salva toate ființele. Așadar, dacă nu le poate ajuta să se nască în Tărâmul său Pur când acestea se încred în El, rostesc Numele lui și își doresc să ajungă acolo, înseamnă cu nu este încă un Buddha.

Și totuși, vestea ce bună pe care o primim din gura lui Shakyamuni (Buddha istoric) este că Bodhisattva Dharmakara[7] a atins cu adevărat Iluminarea supremă (Buddheitatea) și este numit acum Buddha Amida, ceea ce înseamnă că ființele sunt asigurate de salvarea promisă în legămintele sale:

"Ananda l-a întrebat pe Buddha: 'A atins Bodhisattva Dharmakara Buddheitatea şi a trecut în Nirvana? Sau nu a atins-o încă? Se află El acum, undeva anume?'

Buddha i-a răspuns: 'Bodhisattva Dharmakara a atins Buddheitatea şi ***se află acum*** *în Tărâmul buddhic de vest, numit 'Pace şi Beatitudine', la o sută de mii de kotis de tărâmuri distanţă de unde ne aflăm în acest moment'.*

Ananda l-a întrebat în continuare: 'Cât timp a trecut de când a atins Buddheitatea?'

---

[7] Bodhisattva Dharmakara era numele lui Amida înainte de a adeveni Buddha. Vezi istoria lui Buddha Amida așa cum a fost ea povestită de Buddha Shakyamuni din cartea mea *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016, p.54

Buddha i-a răspuns: ‘zece kalpa[8] *au trecut de când a atins Buddheitatea.”*[9]

Faptul că Dharmakara a devenit Buddha Amida și că se află acum în Tărâmul Pur arată că își ține toate legămintele deoarece a deveni Buddha al Luminii Infinite și al Vieții Infinite a fost promis în al 12-lea și respectiv al 13-lea Legământ[10] iar a crea un Tărâm Pur cu manifestări supralumești și transcendente care să conducă în mod natural ființele născute acolo către atingerea Buddheității și care să aibă o Lumină extraordinară în care se reflectă toate celelalte tărâmuri buddhice a fost promis în al 32-lea și respectiv al 31-lea Legământ[11]. **Așadar, din moment ce legămintele**

---

[8] În secţiunea a -4-a din *Mica Sutră,* Shakyamuni îi spune de asemenea, lui Shariputra: *“zece kalpa au trecut de când Amitayus a atins Iluminarea”.*

[9] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.23-24.

[10] *“Dacă după ce voi deveni un Buddha, lumina mea va fi limitată, incapabilă să ilumineze cel puţin o sută de mii de kotis de nayuta de tărâmuri ale Buddhaşilor, fie să nu ating Iluminarea perfectă”.* (al-12-lea Legământ)

“Dacă după ce voi deveni un Buddha, viaţa mea va fi limitată chiar şi la o sută de mii de kotis de nayuta de kalpa[10]*, fie ca eu să nu ating Iluminarea perfectă”.* (al 13-lea Legământ)

Vezi explicațiile mele ale tuturor legămintelor lui Buddha Amida în cartea *Cele 48 Legăminte ale lui Buddha Amida*, publicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2015

[11] *“Dacă după ce voi deveni un Buddha, tărâmul meu nu va fi strălucitor, dezvăluind în lumina sa toate nemărginitele şi nenumăratele tărâmuri de neconceput ale Buddhaşilor, asemenea*

menționate anterior au fost împlinite înseamnă și că celelalte legăminte au fost împlinite de asemenea, pentru că altfel nu ar fi existat Buddha Amida și nici Tărâmul Său Pur. În acest sens, cuvintele lui Buddha Shakyamuni sunt ceva de genul: ”nu vă faceți griji, Dharmakara a devenit Buddha Amida, El și Tărâmul Său Pur există iar voi vă puteți încrede liniștiți în El, rosti Numele Lui și să doriți să vă nașteți acolo după moarte”.

În *Mica Sutră despre Buddha Amida (Amidakyo)*[12] Shakyamuni îl reasigură pe Sariputra de același lucru:

“Buddha i-a spus Bătrânului Sariputra: ‘Dacă mergi de aici către vest şi treci de o sută de mii de kotis de tărâmuri ale Buddhaşilor ajungi la tărâmul numit Beatitudine Supremă, unde se află Buddha numit

---

imaginilor reflectate într-o oglindă clară, fie să nu ating Iluminarea perfectă”. (al 31-lea Legământ)

„Dacă după ce voi deveni un Buddha, toate miriadele de manifestări din tărâmul meu, de la pământ la cer, precum palatele, pavilioanele, lacurile, pârâurile şi copacii, nu vor fi alcătuite din nenumărate şi nepreţuite comori, ce depăşesc în desăvârşire orice se află în lumea oamenilor şi a zeilor, precum şi dintr-o sută de mii de tipuri de lemne aromatice, a căror mireasmă pătrunde peste tot de-a lungul tuturor lumilor din cele zece direcţii, făcându-i pe toţi bodhisattva care o simt să practice metodele buddhiste, fie să nu ating Iluminarea perfectă.” (al 32 –lea Legământ)

Vezi explicațiile mele ale tuturor legămintelor lui Buddha Amida în cartea *Cele 48 Legăminte ale lui Buddha Amida*, publicată pentru distribuție gratuită de Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2015

12 *Mica Sutră despre Buddha Amida* a fost propovăduită la un timp şi un loc diferit – dumbrava Jeta din grădina lui Anathapindada, oraşul Sravasti.

*Amitayus. **El locuieşte acum acolo** şi propovăduieşte Dharma”.*[13]

Amida se află ACUM acolo, în tărâmul său, când Buddha istoric (Shakyamuni) prezenta învățătura despre El și bineînțeles, **se află acolo ACUM**, când citim aceste rânduri, **deoarece El este Buddha al Vieții Infinite**. Așadar, după ce a confirmat că Dharmakara a atins Buddheitatea, Shakyamuni nu îl mai numește, în cele trei sutre ale Tărâmului Pur, cu acest nume, ci “Amitayus”, care înseamnă “Viaţă Infinită” sau “Amitabha” - “Lumină Infinită”. **Aceste două aspecte, “Viaţă Infinită” (Amitayus) şi “Lumină Infinită” (Amitabha) sunt unite în cuvântul “Amida”, care înseamnă Buddha al Vieţii Infinite şi al Luminii Infinite.** Viaţa sa Infinită este, așa cum am explicat anterior, efectul celui de-al 13-lea Legământ pe care l-a făcut în perioada când era Bodhisattva Dharmakara, iar Lumina Infinită este efectul celui de-al 12-lea Legământ. Așadar, nu putem separa pe Amitayus (Viaţă Infinită) de Amitabha (Lumină Infinită), deoarece sunt două aspecte ale aceluiaşi Buddha. În secţiunea a 4-a din *Mica Sutră,* Shakyamuni îi explică acest lucru lui Sariputra:

“De ce crezi tu Sariputra, că acel Buddha este numit Amitabha? Sariputra, Lumina acelui Buddha străluceşte peste tot şi fără de obstacole în toate lumile celor zece direcţii. Din acest motiv este numit Amitabha. Din nou,

---

[13] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.103.

Sariputra, viaţa acelui Buddha şi a fiinţelor din tărâmul Lui ţine timp de nenumărate şi nesfârşite kalpa. Din acest motiv este numit Amitayus.”[14]

[14] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.104-105.

Înțelesul lui *"ființele sensibile din cele zece direcții"*

Aceasta arată că Promisiunea lui Buddha Amida se adresează tuturor ființelor, fără nicio discriminare sau deosebire între ele. Toate sunt obiectul Legământului Principal al lui Buddha Amida, indiferent cât de sus ori jos ar fi ele pe scara evoluției spirituale și mai ales dacă sunt la cel mai de jos nivel:

”Să ştiţi că Legământul Principal al lui Amida nu face nici o diferenţă între tineri şi bătrâni ori între buni sau răi; doar shinjin (credința) este esenţial. Pentru că acesta este Legământul care salvează pe cei a căror karmă negativă este grea şi adâncă şi ale căror patimi oarbe sunt numeroase."[15]

”Puterea Legământului este nelimitată
astfel încât nici măcar răul nostru karmic, greu şi adânc, nu reprezintă un obstacol.
Înţelepciunea lui Buddha este fără limite
astfel încât nici măcar cei cu minţi instabile şi indulgenţi cu ei înşişi nu sunt abandonaţi".[16]

”Cei răi, cei imorali dar și cei buni, precum și aceia care trăiesc mult după intrarea lui Buddha Shakyamuni

---

[15] Shinran Shonin, *Tannisho*, capitolul I, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.661
[16] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma (Shozomatsu Wasan), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.408

în Parinirvana sau imediat după ea, vor fi acceptați și salvați de Buddha Amida. Profunzimea și întinderea Legământului Principal al Marii Compasiuni sunt dincolo de orice descriere în cuvinte. Credeți în el din toată inima voastră și deveniți martori ai adevărului său.”[17]

”Ființele sensibile din cele zece direcții” înseamnă de asemenea, că **Legământul Principal a fost făcut nu numai pentru oameni, ci și pentru ființele non-umane, precum spirite, zei etc.** După cum citim la începutul multor sutre, printre cei prezenți la discursurile lui Buddha Shakyamuni se aflau multe ființe non-umane și este știut faptul că El se ducea adeseori să predice în tărâmurile zeilor.

Shinran Shonin a menționat, de asemenea, faptul că ființele din toate zonele de existență pot ”auzi” (în funcție de ce înseamnă ”a auzi” în diferite zone de existență) mesajul salvator al lui Buddha Amida și, dacă devin deschiși către acesta, să se încreadă în El:

*”Când **ființele sensibile din cele zece direcții***
și diferite zone de existență,
aud Numele plin de virtuți transcendente al lui Amida,

---

[17] Honen Shonin, *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur - The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.110-111

***ating credința adevărată** (shinjin),*
și se bucură nespus de cele auzite”[18]

”Ființele care s-au născut în Tărâmul Pur în trecut,
cele care se nasc în prezent
și cele care se vor naște în viitor
nu sunt doar din această lume;
ele vin din tărâmurile Buddhașilor[19] *din toate cele zece direcții*

---

[18] *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.331

[19] În conformitate cu învăţătura buddhistă, există o infinitate de lumi şi universuri unde poate avea loc renaşterea. Acestea au fost clasificate în trei categorii:

1. **un univers mic** – numit şi „o mică lume de o mie de lumi”. Este alcătuit din o mie de lumi. Fiecare lume (numită „o lume Sumeru”) conţine diverse tărâmuri/dimensiuni ale existenţei: iaduri, zone ale spiritelor flămânde, animalelor, oamenilor, asuraşilor (semizeilor) şi zeilor.
2. **un univers mijlociu**, numit şi „o lume mijlocie de o mie de lumi”. Este alcătuit din o mie de universuri mici.
3. **un univers mare,** numit şi „o lume mare de o mie de lumi”. Este alcătuit din o mie de universuri mijlocii.

Aceste diferite lumi trec printr-un ciclu nesfârşit de formare, existenţă, distrugere şi anihilare după care se formează din nou, există, sunt distruse, annihilate şi aşa mai departe. Un Buddha îşi poate asuma responsabilitatea pentru îngrijirea spirituală a unui mare univers (“o lume mare de o mie de lumi”), care devine astfel **câmpul de acţiune al acelui Buddha** (Buddhakshetra in sanscrită). Acesta mai este numit şi **“tărâm al lui Buddha”**. Marele univers din care facem şi noi parte, împreună cu multe alte tipuri de fiinţe vizibile, invizibile şi non-umane este numit “Saha” (lumea Saha). Sutrele ne spun că un număr imposibil de calculat de astfel de universuri mari sau tărâmuri ale Buddhaşilor, există în cele zece direcţii. Din

fiind nenumărate și imposibil de calculat”.[20]

moment ce sunt locuite de fiinţe aflate în diverse stadii de dezvoltare spirituală, nu trebuie confundate cu Tărâmul Pur (Sukhavati), care este un tărâm Iluminat (situat în afara Samsarei) şi manifestat de Buddha Amida.

[20] *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.332

Înțelesul credinței (shinjin) Nembutsului și al dorinței de ne naște în Tărâmul Pur – *"se încred în mine cu o credință sinceră, doresc să se nască în tărâmul meu și rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori"*

Un îndrăgostit autentic va spune din când în când ”te iubesc” și își va dori să fie împreună cu persoana iubită. La fel, cel care se încrede cu sinceritate în Buddha Amida va exprima această credință rostind Numele lui Amida și își va dori să se nască în Tărâmul său Pur. Lucrurile sunt foarte simple. Sentimentele de iubire se exprimă automat prin cuvinte pline de afecțiune la fel cum credința în Amida se manifestă ca Namo Amida Bu (Nembutsu). **Așadar, putem spune că Nembutsu și dorința de a ne naște în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida sunt expresii ori manifestări ale credinței.** Cel care are credință *(”se încrede cu o credință sinceră”)* în Amida va rosti cu siguranță Numele acestui Buddha și își va dori să fie cu El în Tărâmul Pur. De aceea Shinran Shonin a spus că shinjin (credința) este cauza nașterii în Tărâmul Pur și a atingerii consecutive a Nirvanei:

”Prin puterea karmică a marelui Legământ, ***cel care a atins credința adevărată (shinjin) este în armonie perfectă cu cauza nașterii în Tărâmul Pur*** *și este dus acolo de puterea karmică a lui Buddha; din acest motiv a ajunge în Tărâmul Pur este ușor iar atingerea Nirvanei supreme nu este împiedicată de nimic.”*[21]
”Doar cu credința asemenea diamantului putem noi,

---

[21] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 496-497

cei ce trăim în epoca rea a celor cinci pângăriri,
să abandonăm pentru totdeauna naşterile şi morţile repetate
şi să atingem Tărâmul Pur al stării naturale[22]*”*[23]

”Cauza Iluminării perfecte (Bodhi) este credinţa.
Cu toate că Iluminarea se poate atinge prin mai multe metode, dacă credinţa este prezentă atunci toate celelalte sunt conţinute în ea”.[24]

În conformitate cu învăţătura şcolii noastre, **credinţa (shinjin) în Buddha Amida conţine următoarele elemente**:

1) A accepta existenţa lui Buddha Amida şi a Tărâmului său Pur
2) A accepta istoria lui Buddha Amida aşa cum a fost ea povestită de Buddha Shakyamuni în *Marea Sutră*
3) A dori să te naşti în Tărâmul Pur pentru atingerea Iluminării supreme[25]
4) A avea dubla convingere profundă (nishu jinshin), adică a şti că eşti o persoană extrem de

---

[22] ”Starea naturală” este starea/natura de Buddha (Iluminarea supremă) pe care o atingem imediat ce ne naştem în Tărâmul Pur.
[23] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 381
[24] Shinran a citat acest pasaj din *Mahaparinirvana Sutra* în *Kyogyoshinsho*, cap IV.
[25] Iluminarea supremă, Buddheitatea, Nirvana, etc sunt termeni sinonimi.

limitată din punct de vedere karmic, incapabil să atingi Buddheitatea prin puterea ta personală și că doar Buddha Amida te poate salva prin Puterea Legământului său, fără a cere nimic de la tine

5) A accepta fără nicio îndoială Legământul Principal al lui Buddha Amida și a fi sigur de nașterea în Tărâmul Pur
6) A accepta că nașterea în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida are loc după moarte
7) A rosti Numele lui Buddha Amida
8) A nu amesteca Nembutsu și devoțiunea față de Buddha Amida cu alte credințe și practici din afara sau dinauntrul Dharmei lui Buddha.

Elementele acestea sunt parte integrantă a unei minți/inimi credincioase și vor fi explicate în detaliu în următoarele pagini. Ele apar natural într-o ființă care se încrede în Buddha Amida. Orice altceva, ca de exemplu a avea o minte calmă sau concentrată în viața de fiecare zi, a fi virtuos ori nevirtuos, a avea sau nu experiențe mistice, etc, nu are absolut nicio importanță în ceea ce privește credința în Buddha Amida.

Elemente ale credinței autentice: 1) a accepta existența lui Buddha Amida și a Tărâmului său Pur

Fără acceptarea existenței lui Buddha Amida nu putem vorbi de o credință adevărată, de salvare și de nașterea în Tărâmul Pur. Dacă avem credință în cineva

înseamnă că suntem siguri de faptul că acea persoană este de încredere și că își va ține promisiunea. De asemenea, a crede în promisiunea cuiva înseamnă că acea persoană este reală, că există cu adevărat. E logic. Promisiunile pot fi făcute și ținute de persoane vii, în cazul nostru de Buddha Amida cel viu și real, iar nu de obiecte, simboluri, metafore ori personaje fictive[26]. Așadar, trebuie să acceptăm faptul că Amida este un Buddha viu care ne poate auzi, vedea, salva și lua în Tărâmul său Pur după moarte.

Honen Shonin a spus:

”Buddha Amida și-a dus la împlinire cele 48 de legăminte și a creat Tărâmul Pur. El întotdeauna îi ascultă pe cei care îi rostesc Numele”.[27]

”Buddha Amida te aude mereu, fără nicio excepție, indiferent de timp, loc sau orice altă împrejurare”.[28]

---

[26] Vezi capitolul ”Cei care neagă existența lui Amida nu au shinjin” din cartea *Învățături buddhiste Jodo Shinshu*, CBBEF, Taiwan, p 150 și ”Consecințele karmice ale negării existenței lui Buddha Amida” din *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Său Pur*, tipărită pentru distribuție gratuită de CBBEF, Taiwan, 2016, p. 93

[27] *Cuvinte către un credincios (Aruhito-ni Shimesu-kotoba),* http://www.jsri.jp/English/Honen/TEACHINGS/zendo.html

[28] Honen Shonin, *Discuții pe o sută patruzeci și cinci de subiecte, The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.295

”Când ființele sensibile se pleacă până la pământ înaintea lui Buddha Amida, ***Amida îi vede****. Când rostesc cu buzele lor Numele lui Buddha Amida,* ***Amida îi aude****. Când se gândesc la Buddha Amida în inima lor,* ***Amida se gândește la ei****. În aceste trei tipuri de acțiuni karmice*[29]*, Buddha Amida și ființele sensibile nu sunt separate unele de altele. De aceea, ele sunt numite relații karmice personale și familiale.*[30]
Așadar, ori de câte ori țineți în mână un rozariu buddhist, Amida va vedea asta. Dacă vă gândiți în mintea voastră să-i rostiți Numele, Buddha Amida se va gândi la voi”.[31]

Buddha Amida se află mereu cu noi, ne vede, ne aude și ne cunoaște mintea. Aceasta NU este o metaforă, ci purul adevăr. Buddha Amida se află în trei locuri în același timp: 1) dincolo de orice formă în aspectul Lui Dharmakaya, 2) în formă transcendentă (Sambhogakaya) în Tărâmul său Pur şi 3) peste tot în univers în nenumărate Corpuri ale Adaptării şi Transformării (Nirmanakaya). Oriunde am fi: în camera noastră, pe

---

[29] Plecăciune cu trupul, rostire și gândire.
[30] De fapt, Buddha Amida se gândește la noi chiar de înainte de a ne încrede în El și a rosti Numele lui, doar că nu poate intra într-o relație karmică cu noi dacă nu devenim deschiși față de El. Așadar, când ne încredem în El, rostim Numele lui și vrem să ne naştem în Tărâmul său Pur intrăm într-o relație karmică cu Amida. Este nevoie de doi pentru a avea o relație. Înainte de a ne încrede în El, nu exista decât Amida care ne chema către El. După ce ne-am pus credința în Amida am intrat în *”relații karmice personale și familiale”* cu El, așa cum bine a zis Honen.
[31] *Atitudinea necesară nașterii în Tărâmul Pur (Ojojodoyojin),* http://www.jsri.jp/English/Honen/TEACHINGS/zendo.html

stradă, singuri sau la plimbare cu prietenii, în autobuz, templu, etc, Buddha Amida este mereu cu noi. Chiar dacă nu putem vedea manifestările lui Amida cu ochii noștri neiluminați (deși viziunile nu sunt excluse) asta nu înseamnă că El nu este aici cu noi, învăluindu-ne în Lumina lui binecuvântată.
Buddha Shakyamuni a spus în *Sutra Contemplației*:

*"Amitayus (Amida), folosindu-se de puterile lui supranaturale, **se poate manifesta liber, în diferite forme, în tărâmurile celor zece direcţii**."*[32]

*"Buddha Amitayus (Amida) are optzeci şi patru de mii de caracteristici fizice, fiecare dintre acestea având optzeci şi patru de mii de semne secundare ale desăvârşirii. Fiecare dintre aceste semne secundare emit optzeci şi patru de mii de raze de lumină; **fiecare rază de lumină străluceşte peste tot de-a lungul tărâmurilor din cele zece direcţii, îmbrăţişând şi niciodată abandonând pe cei care se gândesc la acest Buddha.**"*[33]

De asemenea, Tărâmul lui Pur există cu adevărat ca loc al iluminării unde vom renaște după moartea acestui trup de carne. Buddha Amida vrea să ne salveze pe toți dar nu ne duce în Tărâmul Pur cu forța, de aceea, dacă nu dorim

---

[32] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.91
[33] *The Three Pure Land Sutras* - A Study and Translation from Chinese by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 87

să mergem acolo ori nu acceptăm existența acestuia sau a lui Buddha Amida atunci nu vom merge acolo. Nimeni nu poate ajunge într-un loc pe care îl consideră imaginație și nici nu poate fi salvat de cineva a cărui existență o neagă. Trebuie să reflectăm cu atenție asupra acestui lucru și să acceptăm existența lui Buddha Amida și a Tărâmului său Pur.

Elemente ale credinței atentice: 2) A accepta istoria lui Buddha Amida așa cum a fost ea povestită de Buddha Shakyamuni în Marea Sutră[34]

Marea Sutră explică **în limbaj omenesc și** în cadrul legii cauzei și efectului[35], apariția lui Buddha Amida și a Tărâmului său Pur, ea neputând fi negată,

---

[34] Cele trei sutre ale Tărâmului Pur:
- *Sutra despre Buddha al Vieţii Infinite (Marea Sukhavativyuha Sutra* în sanskr/*Bussetsu Muryoju Kyo* în jap.); numită pe scurt, *Marea Sutră.* A fost tradusă în chineză în timpul dinastiei Ts'ao-Wei (252. e.n.), de către maestrul tripitaka Samghavarman (Kosogai în jap.).
- *Sutra despre viziualizarea lui Buddha al Vieţii Infinite (Amitayurdhyana Sutra* în sanskr/ *Bussetsu Kanmuryoju Kyo* în jap); este numită pe scurt *Sutra Contemplaţiei*. A fost tradusă în chineză în timpul dinastiei Liu-Sung (424-442 e.n.) de maestrul tripitaka Kalayasas (Kyoryoyasha în jap).
- *Sutra despre Buddha Amitayus (Mica Sukhavativyuha Sutra* în sanskr/ *Bussetsu Amida Kyo* în jap); este numită pe scurt *Mica Sutră*. A fost tradusă în chineză în timpul dinastiei Yao-Ch'in (402 e.n.), de maestrul tripitaka Kumarajiva (Kumaraju în jap).

[35] Puteți citi istoria lui Buddha Amida așa cum a fost ea povestită de Buddha Shakyamuni în *Marea Sutră,* în cartea mea *Adevărata Învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, 2016, p.54

mai ales că scopul principal al apariției lui Buddha Shakyamuni în această lume a fost să propovăduiască această sutră. Shinran Shonin a spus:

„Adevărata învăţătură este Marea Sutră despre Buddha al Vieţii Infinite. Semnificaţia ei principală este că Amida, prin legămintele Sale de neîntrecut, a deschis larg depozitul Dharma şi, plin de compasiune pentru fiinţele obişnuite şi ignorante, a selectat şi oferit comoara virtuţilor supreme. Sutra ne revelează mai departe, că Shakyamuni a apărut în această lume şi a expus învăţăturile căii ce duce la Iluminare, căutând să salveze mulţimea fiinţelor sensibile şi binecuvântându-le pe acestea cu binefaceri autentice şi reale[36]. Astfel, propovăduirea Legământului Principal al lui Tathagata Amida este adevărata intenţie a acestei sutre iar Numele lui Amida este esenţa ei."[37]

*„**Marea Sutră ne revelează adevărata învăţătură. Aceasta este într-adevăr, expunerea corectă pentru care Tathagata Shakyamuni a apărut în lume**, minunata scriptură, greu de găsit şi de neîntrecut, prezentarea ultimă şi decisivă a Vehiculului Unic[38], cuvintele preţioase care dezvăluie împlinirea perfectă şi*

---

[36]" *binefacerile autentice şi reale*„ sunt meritele şi virtuţile lui Amida manifestate în Numele Lui. A rosti acest Nume cu credinţă, împreună cu dorinţa de a renaşte în Tărâmul Pur este cerinţa Legământului Principal.

[37] *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.7

[38] Vezi capitolul "Vehiculul Unic al Legământului Principal – învățătura ultimă a lui Shakyamuni și a tuturor Buddha" din această carte.

imediată, cuvintele sincere slăvite de toţi Buddhaşii de-a lungul celor zece direcţii, adevărata învăţătură ce corespunde cu capacităţile fiinţelor şi timpul în care acestea trăiesc. Să ţinem bine minte acest lucru.”.[39]

“Motivul apariţiei lui Buddha în această lume
este numai acela de a propovădui Legământul Principal
al lui Amida, cel adânc precum oceanul.
Toate fiinţele acestei epoci rele a celor cinci pângăriri
să se încreadă în adevărul cuvintelor lui Buddha”.[40]

În această sutră avem mărturia lui Ananda și a celor adunați pe vârful Vulturului pentru a o asculta și care chiar **l-au văzut pe Buddha Amida și Tărâmul Său Pur** într-o viziune facilitată de însuși Buddha Shakyamuni, ceea ce le dovedește și mai mult existența. Shakyamuni a spus de asemenea, că trebuie să acceptăm această sutră în credință iar noi, discipolii lui, trebuie sa-i urmăm sfatul fără comentarii inutile, fără s-o criticăm și fără s-o schimbăm în funcție de ideile noastre personale:

”Astfel mi-am format Dharma, astfel mi-am prezentat Dharma, astfel am predat Dharma. Trebuie s-o primiţi şi să o practicaţi aşa cum v-am instruit.”.[41]

---

[39] *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.10

[40] *The Way of Nembutsu-Faith: A Commentary on the Shoshinge,* by Hisao Inagaki, Nagata Bunshodo, Kyoto, 1996, pp. 163-183. Aceeaşi traducere poate fi găsită la http://horai.eu/shoshinge-eng.htm

[41] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart,

“Am expus această învăţătură (sutra) pentru binele tuturor fiinţelor sensibile şi ***v-am ajutat să-l vedeţi pe Amitayus (Amida) şi tot ce se află în Tărâmul Său.*** *Străduiţi-vă aşadar, să faceţi ceea ce trebuie făcut. După ce voi trece în Nirvana*[42]*,* ***nu permiteţi îndoielilor să apară****.”*[43]

“Chiar dacă un foc imens ar umple acest univers de o sută de milioane de lumi, tot ar trebui să treceţi prin el pentru a auzi această sutră, a trezi în voi credinţa senină, a o proteja, recita şi practica în conformitate cu învăţăturile ei”.[44]

“Cel mai dificil dintre toate lucrurile dificile este a auzi această sutră, ***a avea credinţă în ea*** *şi a ţine de ea. Nimic nu este mai dificil decât asta.”*[45]

Shinran Shonin a spus, de asemenea:

Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.70

[42] Aici ”a trece în Nirvana” se referă la timpurile care vor urma după ce își va părăsi corpul fizic.

[43] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.70

[44] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.69-70

[45] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.70

”Suntem încurajați de trei ori[46]*să ne încredem în învățătura lui Buddha*[47]*. ‘A accepta cuvintele mele‘ înseamnă a ne încrede în învățătură. Cei care nu se încred în ‘mărturia tuturor Buddha din cele zece direcții‘*[48] *tratează cuvintele lui Buddha ca și cum ar fi false, goale și deșarte”.*[49]
”Se spune în Colecție de pasaje despre Tărâmul Păcii și Beatitudinii:
‘Puterile supranaturale ale celor doi Buddha (Amida și Shakyamuni) sunt egale. Cu toate acestea, Tathagata Shakyamuni nu vorbește despre capacitățile sale personale, ci despre capacitățile extraordinare ale lui Amida, dorind să convingă toate ființele să se refugieze în Amida. Din acest motiv, în multe sutre, Shakyamuni îl laudă și slăvește pe Amida și încurajează toate ființele să se refugieze în El. Este foarte important să fim conștienți de intenția lui Buddha Shakyamuni.’”[50]

Maestrul Seikaku a spus:

---

[46] De către Buddha Shakyamuni în *Marea Sutră*.
[47] Învățătura lui Buddha Shakyamuni (Buddha istoric) despre Buddha Amida.
[48] Toți Buddha din cele zece direcții sunt martori ai faptului că învățătura lui Buddha Shakyamuni despre Buddha Amida este adevărată și încurajează toate ființele să se încreadă în El, să rostească Numele lui și să-și dorească să se nască în Tărâmul său Pur.
[49] Shinran Shonin, *Însemnările lui Gutoku, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.599
[50] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, IV, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 173

“Să presupunem că un om în care aveţi deplină încredere vă povesteşte despre un loc pe care îl cunoaşte foarte bine, spunând că acolo se află muntele cutare şi râul cutare. Voi credeţi din toată inima ceea ce vă relatează şi după ce îi acceptaţi mărturia, întâlniţi alţi oameni care afirmă că tot ceea ce aţi auzit este fals. Cu alte cuvinte, nu există nici un râu şi nici un munte. Cu toate acestea, pentru că ceea ce aţi auzit a fost spus de cineva despre care nu credeţi că v-ar putea minţi, chiar dacă o sută de mii de oameni ar afirma contrariul, voi veţi rămâne neclintiţi şi vă veţi încrede profund în ceea ce aţi auzit la început. Aceasta este credinţa.
***La fel trebuie să stea lucrurile cu învăţătura lui Shakyamuni despre Amida şi Legământul său Principal pe care de asemenea, trebuie să le acceptăm în credinţă**”.*[51]

Honen Shonin a spus:

”Eu, Honen, cred în cuvintele lui Buddha Shakyamuni și îmi doresc din toată inima mea să mă nasc în Tărâmul Pur."[52]

Chiar dacă nu am citit *Marea Sutră* însă auzim învățătura de la cineva și acceptăm existența lui

[51] *Esenţialul credinţei*, de Maestrul Seikaku.
[52] Honen Shonin, *Tripla semnificație a inimii devoționale*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.131

Buddha Amida, ne încredem în El, rostim Numele lui și ne dorim să mergem în Tărâmul său Pur după moarte, atunci acceptăm în mod automat această sutră, deoarece principalul ei scop este tocmai acela de a propovădui existența lui Buddha Amida și a Tărâmului său Pur, precum și metoda lui de salvare – credința, Nembutsul credinței și dorința de a ne naște acolo (Legământul Principal). Așa cum a spus Shinran:

”Învățătura adevărată și autentică a practicii ușoare, Legământul Principal al căii Tărâmului Pur; aceasta este învățătura Marii Sutre a Vieții Infinite.”[53]

Elemente ale credinței autentice: 3) A dori să te naști în Tărâmul Pur pentru atingerea Iluminării supreme[54]

Scopul buddhismului şi al practicii buddhiste este a deveni un Buddha. Nu a farda sau petici viaţa de aici, nu a fi un buddhist interesant ori cultivat, ci a deveni un Buddha. Calea buddhistă nu este o metodă de relaxare ori pastilă pentru când ne doare capul, ceva de genul „cum să devenim mai fericiţi şi mai calmi” sau vreo reţetă de fericire momentană, ci un drum către atingerea Buddheității și a Eliberării, atât pentru noi, cât şi pentru ceilalţi.

---

[53] Shinran Shonin, *Însemnările lui Gutoku, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.587

[54] Iluminarea supremă, Buddheitatea, Nirvana, etc sunt termeni sinonimi.

Este vital ca cei ce intră pe Calea buddhistă să facă aspiraţia de a deveni un Buddha. Fără această aspiraţie, nu există buddhism. Dacă nu dorim, ori nu simţim această dorinţă de eliberare definitivă din multele suferinţe ale naşterilor repetate, atunci buddhismul va fi pentru noi doar un obiect de studiu, o interesantă lecţie de mitologie sau delectare intelectuală.

Există, să zicem aşa, două tipuri de viziuni pe care cineva le poate avea despre el însuşi sau lume, în general. Una este viziunea obişnuită, în funcţie de educaţia sa culturală sau preocupările de fiecare zi iar cealaltă este viziunea Dharmică.

Prima reprezintă ceea ce este considerat în diferite epoci a fi normal, atât ca viziune cât şi ca mod de viaţă, conţinând explicaţii limitate ale lumii şi interesându-se destul de puţin sau niciodată de sensul existenţei omeneşti ori de ceva care se află dincolo de viaţa de aici şi acum. Utilitarismul imediat este fundamental în viziunea non-Dharmică asupra lumii.

Pe de altă parte, viziunea Dharmică pecepe lumea şi viaţa personală din perspectiva învăţăturii buddhiste (Dharma), unde lucrurile sunt explicate, de exemplu, în funcţie de prețiozitatea vieții omenești, impermanenţă, legea karmei și suferința inerentă tuturor stărilor de existență samsarice (Cele Patru Contemplații Profunde) iar ceea ce este real şi important este definit altfel decât sub aspect utilitar imediat şi mai ales, unde nevoia eliberării de samsara este insistent accentuată și considerată cel mai important lucru.

A dori să devi un Buddha este fundamental, însă această aspiraţie rămâne încă o dorinţă neîmplinită printre multe altele dacă posibilităţile tale spirituale nu te pot conduce într-acolo. Nu este obligatoriu să fi un sfânt sau cine ştie ce om deosebit pentru a se naşte în tine dorinţa de a deveni un Buddha, însă pentru a atinge Buddheitatea sunt necesare eforturi şi calităţi infinit mai mari decât capacităţile tale obişnuite.

Fiinţele din samsara (fiinţele neiluminate) sunt asemenea unor seminţe căzute într-un sol neroditor. Chiar dacă potenţialul oricărei seminţe este să devină un copac, dacă e plantată într-un pământ sărăcăcios, lipsit de nutrienţii necesari şi în prezenţa multor buruieni, aceasta nu se va dezvolta. Asemenea seminţelor, potenţialul oricărei fiinţe este să devină un Buddha, însă deoarece ne aflăm în această lume samsarică, ea însăşi efectul şi ecoul karmei noastre negative, nu putem creşte şi nu ne putem transforma în Buddhaşi. Exact din acest motiv avem nevoie să îl lăsăm pe Amida să ne ducă în Tărâmul său Pur[55]. Acel Tărâm este cel mai bun sol pentru ca nişte seminţe asemenea nouă să îşi dezvolte rapid potenţialul lor natural şi să devină Buddha. Spre deosebire de diferitele planuri de existenţă samsarice, Tărâmul Pur este pământul Iluminării sau grădina perfectă manifestată de Buddha Amida unde totul conduce la Iluminare. Aşadar, trebuie să ne încredem pur şi simplu în El şi să ne dorim să fim plantaţi (să renaştem) acolo,

---

[55] Vezi capitolul "Cele două aspecte ale Tărâmului Pur" din cartea *Adevărata învăţătură despre Buddha Amida şi Tărâmul Pur*, de Josho Adrian Cîrlea, CBBEF, Taiwan, 2016, p 85

unde primind toţi nutrienţii necesari şi, nefiind împiedicaţi de nici un fel de buruieni, ne vom transforma în Copaci ai Iluminării:

”Când cineva intră în Tărâmul Pur el atinge imediat Nirvana supremă sau Iluminarea supremă. Deși termenii sunt diferiți amândoi se referă la Iluminarea lui Buddha care este Dharmakaya ultimă.”[56]

”Se spune în Marea Sutră despre Amida:
‘Străduiți-vă să scăpați din samsara. Când vă veți naște în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida cele cinci tărâmuri rele vor fi distruse automat, ele încetând să mai existe pentru voi[57]*. De asemenea, veți înainta fără niciun obstacol pe Cale’ [...]*

Marea Sutră spune:
‚Apoi veți intra fără greș în Iluminarea lui Buddha și veți elibera peste tot ființele din oceanul nașterii și morții.’

De asemenea, spune:

‚Sigur veți deveni Cei mai Onorați din lume
și veți elibera toate ființele de naștere, bătrânețe și moarte.’

---

[56] *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 555.
[57] Pentru cei care ating Iluminarea supremă este ca și cum samsara nu ar exista deoarece nu mai au iluzii, atașamente și deci, niciun fel de suferință.

Maestrul templului Kuang-ming zicea:
'Le spun tuturor practicanților: priviți cu dezgust nașterea și moartea, care este soarta ființelor obișnuite și nu vă agățați de ea; ***aspirați la Tărâmul Pur al lui Amida*** *și nu fiți indiferenți față de el. Dacă priviți cu repulsie și dezgust această lume Saha, vă veți despărți de ea pentru totdeauna; dacă aspirați la Tărâmul Pur veți sălășlui în el etern. Dacă vă despărțiți de lumea Saha, cauzele celor șase tărâmuri vor înceta să mai existe iar stările ce ar putea rezulta din ele și conduce la alte nașteri și morți vor pieri de asemenea, în mod spontan. Când cauzele și efectele încetează să mai existe, formele și numele stărilor de exitență samsarice sunt imediat anihilate."*[58]

Așa cum am văzut în cele de mai sus, trebuie să înțelegem că motivul nașterii în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida este de a deveni noi înșine Buddhași, ceea ce înseamnă că nu trebuie să-l confundăm cu vreun fel de rai sau tărâm celest plin de plăceri senzuale și bogății.
Shinran Shonin a spus:

„Shinjin nu este altceva decât mintea/inima care aspiră la Marea Iluminare".[59]

---

[58] *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, P 124-125
[59] *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.354

”Adevărata inimă încrezătoare este credința precum diamantul. Credința precum diamantul este aspirația de a atinge Buddheitatea. Aspirația de a atinge Buddheitatea este dorința de a salva ființele sensibile. Dorința de a salva ființele sensibile este dorința de a-i duce în Tărâmul Păcii și Beatitudinii. Această dorință este marea Minte Bodhi. Această minte este marea Compasiune deoarece apare din înțelepciunea Luminii Infinite[60]".[61]

Trezirea Minții Bodhi – aspirația de a atinge Iluminarea supremă/Buddheitatea pentru salvarea personală și a celorlalte ființe este imposibil de dus la îndeplinire prin puterea personală, după cum ne spune Shinran:

”Aspiraţia către Iluminare prin puterea personală, așa cum este ea predată pe Calea Înțelepților[62] se află dincolo de cuvinte și de capacitatea minții noastre de a o înțelege. *Cum am putea să o trezim în noi, fiinţele ignorante şi mereu scufundate în transmigraţie?*

Sub îndrumarea Buddhaşilor care au apărut în această lume,

---

[60] Vezi capitolul ”Credința în Buddha Amida nu este creația minții noastre” din această carte.
[61] *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 122
[62] Calea Înţelepţilor reprezintă metodele buddhiste de atingere a Iluminării supreme prin eforturile personale (jiriki). Spre deosebire de aceasta, Calea Tărâmului Pur duce la atingerea Iluminării prin Puterea lui Buddha Amida (Tariki).

de trei ori mai numeroşi decât nisipurile Gangelui,
am aspirat să atingem suprema Iluminare.
Cu toate acestea, puterea noastră a dat greş iar noi am continuat să transmigrăm."[63]

Și totuși, așa cum am arătat mai sus, trezirea Minţii Bodhi – aspiraţia de a atinge Buddheitatea pentru salvarea personală şi a tuturor fiinţelor – este împlinită în Trezirea Credinţei în Legământul Principal al lui Buddha Amida. Maestrul Shan-tao spunea: *„trezeşte-ţi Mintea Bodhi prin Compasiunea lui Amida"*, adică aspiraţi către Eliberarea voastră şi a celorlalte fiinţe bazându-vă pe Compasiunea lui Amida (Legământul său Principal).
Aşadar, Trezirea Minţii Bodhi, cerinţa obligatorie în Mahayana a atingerii Eliberării supreme, apare în Jodo Shinshu sub forma inimii încrezătoare (shinjin).
Shinran spune în „Imnurile patriarhilor":

„Credinţa este Mintea Unică;
Mintea Unică este Mintea precum diamantul;
Mintea precum diamantul este Mintea Bodhi;
Această minte este oferită nouă de Puterea Celuilalt."

Mintea Unică (credința) reprezintă cauza Iluminării. Din moment ce aceasta este însăşi Mintea Bodhi, înseamnă a aspira la atingerea Buddheităţii pentru sine însuşi şi pentru ceilalţi:

*„**A te refugia** cu o Minte Unică*

[63] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma (Shozomatsu Wasan), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.402

în Buddha al Luminii fără de oprelişti *care se răspândeşte în cele zece direcţii*
este mintea care aspiră să devină Buddha;
aşa spune Vasubandhu, Maestrul Discursului[64]*.”*[65]

„Mintea care aspiră să atingă Buddheitatea
este ***mintea ce caută să salveze fiinţele sensibile;***
mintea care caută să salveze fiinţele sensibile
este adevărata credinţă *oferită de Compasiunea lui Amida*[66]*.”*[67]

”Adevărata credință (shinjin) este aspirația de a atinge Buddheitatea. Aspirația de a atinge Buddheitatea este aspirația de a salva toate ființele*. Aspirația de a salva toate ființele este mintea care îmbrățișează ființele sensibile și le duce în Tărâmul Păcii și Beatitudinii.”*[68]

Elemente ale credinței autentice: 4) a avea dubla convingere profundă (nishu jinshin)

Credința în Buddha Amida înseamnă a avea două convingeri profunde:

---

[64] „Discurs despre Tărâmul Pur”, lucrare al cărui autor este Vasubandhu.
[65] Shinran Shonin, *Imnurile patriarhilor*, 17
[66] Vezi şi capitolul „Credinţa în Buddha Amia nu este creația minții noastre” din această carte.
[67] Shinran Shonin, *Imnurile patriarhilor,* 18
[68] Shinran Shonin, *Pasaje pe calea Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.314

1) a ști că ești o persoană extrem de limitată din punct de vedere karmic, incapabil să atingi Buddheitatea prin puterea ta personală;
2) a ști că doar Buddha Amida te poate salva prin Puterea Legământului Său, fără a cere nimic de la tine

„Mintea profundă este ***credinţa profundă (jinshin).*** *Aceasta are două aspecte. Primul înseamnă a crede profund şi fără îndoială că suntem oameni obişnuiţi, cu o karmă extrem de negativă, supuşi naşterilor şi morţilor repetate, transmigrând în samsara de nenumărate kalpa şi neavând nicio şansă de a scăpa din aceasta prin noi înşine. Al doilea înseamnă a crede profund şi fără îndoială că cele 48 legăminte ale lui Buddha Amida îmbrăţişează fiinţele sensibile, ajutându-le să se îmbarce pe corabia Puterii Legământului şi să atingă naşterea în Tărâmul Pur”.*[69]

”A abandona puterea personală, a te încrede în Puterea Legământului – aceasta este credința exclusivă. [...] Credința exclusivă înseamnă de asemenea, că nimic nu este egal cu această credință a Puterii Celuilalt[70]*,*

---

[69] Maestrul Shan-tao, citat de Shinran Shonin în capitolul III din *Kyogyoshinsho, Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 90-91
[70] ”Puterea Celuilalt” (Tariki) este Puterea salvatoare a lui Buddha Amida sau Puterea Legământului său Principal. Credința Puterii Celuilalt înseamnă că această credință ce are ca obiect unic pe Buddha Amida își are originea în Amida și este protejată de Puterea lui Amida.

deoarece reprezintă lucrarea salvatoare și universală a Legământului Principal."[71]

Un adept al Legământului Principal abandonează orice idee că și-ar putea transfera meritele și virtuțile personale către nașterea în Tărâmul Pur sau către Iluminare și se bazează în totalitate pe transferul de merit de la Buddha Amida. El știe că orice așa zise ”merite personale” sunt iluzorii și că doar Amida are merite și virtuți adevărate, capabile să-i asigure salvarea și nașterea în Tărâmul Pur:

”Atât în ceea ce privește cauza, cât și în ceea ce privește efectul, nu există nimic ce nu a fost dus la îndeplinire prin transferul de merite de la Amida către ființe[72]*.* ***Deoarece cauza este pură, efectul (fructul) este de asemenea, pur și curat****. Reflectați asupra acestui lucru".* [73]

Cuvintele *”deoarece cauza este pură, efectul (fructul) este de asemenea, pur și curat”* se referă la faptul că originea sau cauza nașterii noastre în Tărâmul Pur este Buddha Amida. Deoarece suntem purtați de Puterea karmică a lui Amida putem ajunge în Tărâmul său Pur.

---

[71] Shinran Shonin, *Comentarii ale Esențialului credinței exclusive, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 451

[72] În momentul în care ne încredem în Buddha Amida, acesta ne transmite meritele (karma) lui infinite care fac posibilă nașterea în Tărâmul său Pur în momentul morții.

[73] Shinran Shonin, *Pasaje pe calea Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.300-301

Dacă Tărâmul Pur ar fi fost efectul kamei noastre personale atunci am fi putut merge acolo ori de câte ori vrem, dar pentru că este tărâmul iluminat al lui Amida putem să intrăm în el numai prin Puterea lui Amida. Din acest motiv trebuie să abandonăm ideea de ”a merita” să ne naștem în Tărâmul Pur. Așa zisa noastră ”karmă bună” nu are nimic în comun cu Tărâmul Pur. **Este extrem de important să înțelegem că podul către Tărâmul Pur provine din Tărâmul Pur și că este creația sau manifestarea lui Buddha Amida. Pur și simplu nu putem crea ceva în mintea noastră samsarică și neiluminată care să ne ducă în Tărâmul Pur al Iluminării.** Așa că haideți să ne relaxăm și să-l lăsăm pe Amida să-și pună în practică lucrarea lui salvatoare, ducându-ne acolo în momentul morții:

”Este ușor de mers în Adevăratul Tărâm al Beatitudinii deoarece nașterea acolo se atinge prin Puterea Legământului."[74]

”Se spune în Imnurile spre slava lui Buddha Amida (Tsan a mi t'o fo chieh) [compus de Maestrul T'an-luan]:

*'Toate ființele, auzind Numele virtuos al lui Amida ating credința senină, se bucură de ceea ce aud și rostesc Numele lui chiar și numai o singură dată. Atunci, **Amida le oferă meritele sale infinite***

[74] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, VI, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 257

iar toți cei care aspiră la nașterea în Tărâmului Pur
ajung acolo fără greș.
De aceea mă plec până la pământ înaintea lui,
îl venerez și aspir să mă nasc în Tărâmul său Pur.'"[75]

"Dacă nu ar fi transferul de merite de la Amida
cum am putea noi atinge Iluminarea în Tărâmul Pur?"[76]

Honen Shonin ne avertizează asupra faptului că nu propriile noastre merite și eforturi personale sunt cele care fac posibilă nașterea în Tărâmul Pur:

"Dacă crezi că nașterea în Tărâmul Pur este posibilă prin propriile tale eforturi, vei ajunge să fi stăpânit de îngâmfare și te vei iluziona că ești înțelept. Dacă inima ta devine îngâmfată nu vei fi în armonie cu Legământul Principal și vei pierde protecția lui Amida și a tuturor Buddha. De asemenea, vei fi bântuit de spirite rele. De aceea, îți repet: fi vigilent și nu lăsa să te cuprindă îngâmfarea."[77]

---

[75] *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 88

[76] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma (Koso Wasan), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 411

[77] Honen Shonin, *Instrucțiuni în șapte puncte*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku),* translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.141

Elemente ale credinței autentice: 5) A accepta fără nicio îndoială Legământul Principal al lui Buddha Amida și a fi sigur de nașterea în Tărâmul Pur

După ce auzim Legământul Principal trebuie să nu avem nicio îndoială, să fim convinși că acest legământ este demn de încredere și că Buddha Amida își va ține promisiunea și ne va duce în Tărâmul său Pur dacă avem credință în El, rostim Numele lui și ne dorim să mergem acolo.
Shinran Shonin a spus:

”Shinjin (credința) este a auzi Legământul lui Amida și a nu avea nicio îndoială”.[78]

”A avea credință este a fi fără nicio îndoială și a crede profund că Legământul Principal al lui Amida este adevărat și real.”[79]

”Credința adevărată este a auzi fără nicio îndoială Legământul Principal de neconceput și Numele sfânt al înțelepciunii supreme; această credință mai este numită și mintea precum diamantul.”[80]

---

[78] Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.474
[79] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.493
[80] Shinran Shonin, *Comentarii la esențialul credinței exclusive*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.454-455

"Marele Înțelept Shakyamuni ne învață
că în tărâmul lui Amida este ușor de ajuns
și îi numește orbi și surzi
pe cei care se îndoiesc de calea Tărâmului Pur".[81]

”Voi toți trebuie să fiți siguri de nașterea voastră în Tărâmul Pur."[82]

”Credința înseamnă că adeptul devine sigur de nașterea sa în Tărâmul Pur. Această minte profund credincioasă este asemenea diamantului."[83]

Rennyo Shonin a spus:

”Oricât de bine ați studia textele sacre, este inutil dacă nu sunteți ferm stabiliți în credința Puterii Celuilalt. Dacă credința voastră în Buddha Amida și în nașterea în Tărâmul său Pur este stabilă și continuă fără confuzie până la moarte, veți atinge cu siguranță nașterea acolo.’"[84]

---

[81] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.350
[82] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 20, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.552
[83] Shinran Shonin, *Însemnările lui Gutoku*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.612
[84] *Astfel am auzit de la Rennyo Shonin (Rennyo Shonin Goichidaiki Kikigaki)*, translated by Hisao Inagaki, Dharma Lion Publications, Craiova, 2008, p.19-20

Honen Shonin a spus:

”Credința este îndepărtarea oricăror îndoieli. Orice ai vedea, orice ai auzi, dacă crezi că nașterea ta în Tărâmul Pur este sigură, nu ai cum să cazi pradă îndoielii. Iată adevăratul înțeles al credinței".[85]

”Nu este necesar să reflectați asupra virtuții sau a nevirtuții, nici să discutați despre gravitatea karmei voastre negative. Tot ceea ce trebuie să faceți este să aveți credință neclintită în faptul că simpla rostire a lui Namo Amida Butsu cu aspirația de a vă naște în Tărâmul Pur, vă va duce cu siguranță acolo. ***Karma nașterii în Tărâmul Pur depinde de câtă credință aveți****.* *În momentul în care înțelegeți asta, nașterea în Tărâmul Pur va fi atinsă foarte ușor.*

Atingerea nașterii în Tărâmul Pur este nesigură doar dacă vă îndoiți de ea și este sigură doar dacă credeți în ea. La urma urmei, ***credința profundă este convingerea neclintită și fără nicio umbră de îndoială că Legământul Principal nu abandonează niciodată pe nimeni, indiferent de cât de grea ar fi karma lor*** *și că oricine poate atinge nașterea în Tărâmul Pur cu doar o singură rostire a Numelui lui Buddha Amida."*[86]

---

[85] Honen Shonin, *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.116-117

[86] Honen Shonin, *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English

A nu avea nicio îndoială înseamnă de asemenea, că am abandonat pentru totdeauna orice tendință de a ne baza pe puterea personală în chestiunea nașterii în Tărâmul Pur:

”Cei care spun Numele bazându-se pe puterea personală nu reușesc să se bazeze pe Legământul Principal al lui Tathagata”[87]

”Credința este mintea și inima fără îndoială. A fi eliberat de tentațiile puterii personale, a te încrede în Puterea Legământului Principal – aceasta este credința exclusivă."[88]

Shinran Shonin ne avertizează asupra greșelii de a ne îndoi de salvarea oferită de Buddha Amida:

”Nu există vreo cauză mai mare
pentru rătăcirea în nașterile și morțile repetate
decât îndoiala.".[89]

---

translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.109

[87] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma*, The *Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 413-417

[88] Shinran Shonin, *Comentarii ale Esențialului credinței exclusive*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 451

[89] Shinran Shonin, *Imnurile maeștrilor Tărâmului Pur (Koso Wasan), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.389

”Să știți că din cauza îndoielii nu se poate scăpa din casa nașterii și morții[90]:
cel ce se îndoiește de puterea karmică și de neconceput a marelui Legământ rămâne în cele șase stări neiluminate. Trebuie să devenim conștienți de faptul că până acum am rătăcit eoni întregi în acest tărâm al iluziei”.[91]

Elemente ale credinței autentice: 6) a accepta că nașterea în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida are loc după moarte

Nașterea în Tărâmul Pur prin Poarta Legământului Principal înseamnă atingerea Buddheității și dobândirea tuturor calităților transcendente ale Celor Iluminați (Budhașilor), calități ce nu se găsesc în mințile și trupurile noastre samsarice.
Buddha Shakyamuni a spus:

”Oricât de mult ați practica în această viață nu are cum să dureze mult timp. Însă după moarte vă veți naște în tărâmul lui Amitayus (Amida) unde veți avea parte de beatitudine nesfârșită. Fiind întotdeauna în armonie cu Calea, nu veți mai cădea în nașterile și morțile repetate

---

[90] *”Să știți că din cauza îndoielii nu se poate scăpa din casa nașterii și morții”* este un pasaj dintr-o lucrare a lui Honen pe care Shinran o explică în citatul oferit de mine.
[91] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.513

și nici nu veți mai fi afectați de lăcomie, furie și ignoranță.”[92]

Honen Shonin a spus:

“La sfârşitul vieţii, vor intra în locuinţa Buddhaşilor – Tărâmul Pur”.[93]

Shinran Shonin a spus:

“La sfărşitul vieţii acesteia veți intra în familia Buddhaşilor, adică în Tărâmul Pur”.[94]

”În momentul în care legăturile noastre karmice cu această lume sunt rupte şi în cele din urmă murim, vom merge în acel tărâm."[95]

”Citim în comentariul Maestrului de la templul Kuang-ming (Shan-tao):

---

92 *The Three Pure Land Sutras*, translated by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, revised second edition, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 2003, p. 53

93 *Honen Shonin, Senchakushu – Passages on the Selection of the Nembutsu in the Original Vow (Senchaku Hongan Nembutsu Shu)*, translated and edited by Senchakushu English Translation Project, Kuroda Institute, University of Hawai'i Press, Honolulu and Sogo Bukkyo Kenkujo, Taisho University, Tokyo, p.121

94 *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 132

95 Shinran Shonin, *Tannisho,* capitolul IX, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 666.

'Trebuie să ne devotăm cu sinceritate acestei învățături până la sfârșitul zilelor noastre și după ce vom abandona aceste trupuri impure să realizăm beatitudinea naturii Dharma[96]*.'"*[97]

"Cei care s-au născut primii în Tărâmul Pur îi călăuzesc pe cei care vor veni mai târziu iar cei care se nasc mai târziu se alătură celor care s-au născut mai devreme. Așa se va întâmpla până când oceanul nesfârșit al nașterii și morții va fi secat definitiv".[98]

"Când ființele obișnuite ajung în Tărâmul Pur,
toate relele și mizeriile lor karmice, provenite din eoni de vieți trecute, atât de numeroase precum firele de praf, vor dispărea imediat.
Obținând automat cele șase puteri supranaturale, ei ating libertatea neîngrădită a mișcării și acțiunii;
Fiind mereu eliberați de bătrânețe și boală,
impermanența nu va mai avea nici un efect asupra lor."[99]

---

[96] Aici "natura Dharma" se referă la natura de Buddha.
[97] *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 175.
[98] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* capitolul VI, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.291
[99] Maestrul Fa-chao citat de Shinran Shonin în *Kyogyoshinsho*, capitolul II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, *Idem*, p. 41-41.

Elemente ale credinței autentice: 7) A rosti Numele lui Buddha Amida

Cel ce are credință (shinjin) este convins că Buddha Amida și Tărâmul său Pur există și că promisiunea făcută în Legământul său Principal este adevărată, așa că se încrede pur și simplu în acest Buddha și vrea să meargă în Tărâmul Pur după moarte. A spune Namo Amida Bu[100] mai rar sau mai des înseamnă exact asta – ”mă încred în Buddha/mă refugiez în Buddha Amida și vreau să merg în Tărâmul său Pur”. Înseamnă de asemenea, ”mulțumesc Buddha Amida pentru că mă salvezi și mă duci în Tărâmul Pur la sfârșitul acestui trup iluzoriu”.
Rostirea autentică a Numelui lui Buddha Amida vine în mod natural după ce ne încredem în El. Așadar, Nembutsu este expresia credinței și modalitatea prin care spunem mulțumesc lui Amida pentru că ne salvează așa cum suntem.
Shinran Shonin a spus:

”Nu există Nembutsu separat de credință și nici credință separată de Nembutsu.”[101]

”Amida a făcut legământ că-i va duce în Tărâmul Beatitudinii pe cei care-i spun Numele și, de aceea, ***a***

---

[100] Namo Amida Butsu, Namo Amida Bu sau Namandabu este același lucru.
[101] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 11, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.538

avea credință profundă și a rosti Numele înseamnă a fi în perfectă armonie cu Legământul Principal. *Este inutil dacă cineva are credință dar nu spune Numele și invers, dacă spune Numele fără încetare dar credința lui e superficială, tot nu atinge nașterea în Tărâmul Pur. Așadar, numai acela care are credință profundă în nașterea în Tărâmul Pur prin Numele lui Amida și îl rostește poate fi sigur că va ajunge acolo”.*[102]

Rennyo Shonin a spus:

”’Namo’ înseamnă ‘a te refugia‘; înseamnă de asemenea, a te încrede în Amida și a fi convins că ești salvat”[103]

De asemenea, care este înțelesul lui *”rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori”* din Legământul Principal? Shinran Shonin a explicat:

În Legământul Principal există cuvintele:
‘rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori’

Cuvintele ‘zece ori’ înseamnă că Nembutsu nu este limitat la o singură rostire. Iar cuvintele ‘chiar și

[102] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 12, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.539
[103] *Astfel am auzit de la Rennyo Shonin (Rennyo Shonin Goichidaiki Kikigaki)*, translated by Hisao Inagaki, Dharma Lion Publications, Craiova, 2008, p.18

***numai‘ arată foarte clar că nu există un număr fix de rostiri ale Numelui*."[104]**

”‘Rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori’: când ne-a încurajat să spunem Numele care încarnează Legământul său, Tathagata a adăugat ‘chiar și numai ‘ la cuvintele ‘zece ori‘ pentru a arăta că ***nu există un număr fix de rostiri ale Numelui și nici vreo oră anume sau ocazie specială pentru asta.*** *Din moment ce ni s-a oferit acest Legământ de către Amida putem să alegem orice moment în viața de fiecare zi în care să spunem Numele iar nu să așteptăm momentul morții pentru asta."[105]*

Așa cum explicam la începutul acestui subcapitol, un îndrăgostit autentic va spune din când în când ”te iubesc” și își va dori să fie împreună cu persoana iubită. La fel, cel care se încrede cu sinceritate în Buddha Amida va exprima această credință rostind Numele lui Amida și dorindu-și să se nască în Tărâmul său Pur. De câte ori spune cineva ”te iubesc” persoanei iubite nu are nicio importanță atât timp cât iubirea este acolo, în inima lui. **La fel, nu contează de câte ori spune Nembutsu atât timp cât are credință în Buddha Amida.**

---

[104] Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.482

[105] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.494

Nu trebuie să fim obsedați de numărul rostirilor, ci să ne încredem pur și simplu în Buddha Amida și să-i rostim Numele într-un mod relaxat.
Iată câteva instrucțiuni și clarificări oferite de Maeștrii liniei noastre, pe această temă:

”Atât cei care spun Numele mai mult de zece ori cât și cei care doar aud Numele[106] *nu sunt excluși de la nașterea în Tărâmul Pur”.*[107]

”Întrebare: care e mai merituoasă: o singură rostire a Numelui sau zece rostiri?
Răspuns: Ambele sunt la fel în ceea ce privește nașterea în Tărâmul Pur. Numărul recitărilor nu este o problemă. Așa cum se spune foarte clar în Legământul Principal, una sau zece rostiri sunt la fel de bune pentru nașterea în Tărâmul Pur. De ce ne-am îndoi de acest lucru?"[108]

”Tu spui că o singură rostire a Nembutsului este suficientă pentru nașterea în Tărâmul Pur. Cu toate că e

---

106 *”doar aud Numele”* – să presupunem de exemplu, că cineva aude Numele lui Amida, se încrede în El dar moare chiar în acel moment. Chiar dacă nu a apucat să rostească Numele cu gura, faptul că are credință în Amida și s-a gândit la Amida este suficient. Gândul la Amida ține aici loc de rostire.
107 Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.506
108 *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.124-125

adevărat, asta nu înseamnă că adeptul trebuie să se oprească la o singură rostire. Această chestiune este explicată în amănunt în Esențialul credinței exclusive pe care te rog s-o citești cu mare atenție. [...]

Am fost învățat că din moment ce acesta este Legământul Principal al nașterii în Tărâmul Pur prin Nembutsu, fie că Numele este rostit de mai multe ori sau o singură dată, nașterea acolo este asigurată. Să nu se predea niciodată că nașterea în Tărâmul Pur se atinge doar cu o singură rostire și că nu e atinsă cu mai multe rostiri. Te rog, citește cu atenție Esențialul credinței exclusive."[109]

În *Esențialul credinței exclusive* Maestrul Seikaku spunea:

”Unii susțin în mod greșit: ‘Esența căii pentru nașterea în Tărâmul Pur este mintea credincioasă. De îndată ce aceasta a devenit stabilă în noi, nu e întotdeauna necesar să rostim Nembutsu. Din moment ce sutra spune ‘chiar și numai o singură dată‘ o singură rostire e de-ajuns. Dacă cineva spune Numele de mai multe ori înseamnă că nu se încrede cu adevărat în legământul lui Buddha’.
Iată cum își bat ei joc și îi ponegresc pe cei care rostesc Nembutsu, spunând despre aceștia că nu au credință adevărată.

---

[109] Shinran Shonin, *O colecție de scrisori*, scrisoarea 3, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.561

Cei care aderă la ‘doctrina unei singure rostiri’ încetează să mai spună Nembutsu după ce l-au rostit o singură dată. Acestea sunt metode folosite de demoni pentru a înșela ființele epocii din urmă. În astfel de ‘argumente’ adevărul și minciuna sunt amestecate. În principiu, a susține că o singură rostire este suficientă pentru a asigura nașterea în Tărâmul Pur este adevărată. Cu toate acestea, ***a spune că mai multe rostiri sunt o dovadă a absenței credinței este o exagerare.*** *Numai dacă cineva crede că o singură rostire nu este suficientă pentru Naștere*[110] *putem zice despre el că nu are credință. Maestrul Shan-tao a zis că atât timp cât suntem în viață să spunem Nembutsu ori de câte ori putem. Cum s-ar putea susține că astfel de persoane nu au credință? Este greșit ca ele să fie ridiculizate și tratate în acest fel.*
‘O singură rostire‘ apare de fapt, în sutră. A nu crede asta înseamnă a nu lua în seamă cuvintele lui Buddha. Așadar, ***trebuie să credem că nașterea în Tărâmul Pur poate fi atinsă cu o singură rostire și apoi să continuăm să rostim Numele de-a lungul întregii noastre vieți. Aceasta este adevărata semnificație a învățăturii”***[111]

În *Explicație a unei singure rostiri sau mai multe rostiri* Maestrul Ryukan spunea:

---

[110] Când ”Naștere” apare cu ”N” mare indică nașterea în Tărâmul Pur iar când apare cu ”n” mic se referă la nașterea în zonele de existență samsarice.
[111] Maestrul Seikaku, *Esențialului credinței exclusive, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.697

”Zilele acestea practica Nembutsului este prinsă în capcana dezbaterilor pe tema unei singure rostiri sau mai multor rostiri. Aceasta atinge chestiuni extrem de importante și ne cere să avem mare grijă în ceea ce spunem. ***Atât cei ce susțin poziția unei singure rostiri și resping mai multe rostiri, cât și cei care susțin mai multe rostiri și resping o singură rostire, se pun împotriva Legământului Principal și neglijează învățătura lui Shan-tao.***

Mai multe rostiri nu sunt altceva decât acumularea unei singure rostiri deoarece viața omenească este în așa fel încât fiecare zi poate fi ultima iar fiecare minut ne poate aduce sfârșitul. *Din chiar momentul nașterii noastre acest tărâm al impermanenței nu a fost decât un adăpost temporar și trecător; viețile noastre pot fi asemuite cu o lumânare în bătaia vântului sau cu o picătură de rouă pe firul ierbii și nu avem nicăieri nicio scăpare din fața morții, indiferent că suntem înțelepți sau ignoranți. Dacă ochii noștri s-ar închide în acest moment atunci am zice Namo Amida Butsu aspirând să fim salvați de Legământul Principal al lui Amida și primiți în Tărâmul său Pur, bazându-ne pe virtuțile supreme conținute într-o singură rostire.* ***Dacă însă nu murim acum, această singură rostire devine două sau trei, se acumulează încontinuu și astfel acel moment devine o oră, două ore, o zi, o lună, un an, doi ani, zece, douăzeci sau optzeci de ani.*** *Într-adevăr, ar trebui să ne mirăm de faptul că suntem încă în viață și să ne întrebăm dacă nu cumva acest moment nu ar putea fi ultimul. […]*

*Dacă cineva susține că mai multe rostiri sunt necesare, cu toate că **nu există mai multe rostiri separate de o singură rostire și nici o singură rostire separată de mai multe rostiri**, atunci cu siguranță este un mai mare dușman al învățăturii Tărâmului Pur decât aceia care ignoră pur și simplu pasajele din Marea Sutră, precum:*

‘ Dacă cineva se gândește la acel Buddha (Amida) chiar și o singură dată, va atinge nașterea în Tărâmul său Pur‘

sau acela care declară dincolo de orice îndoială:

‘ Dacă există ființe care, auzind Numele acelui Buddha sar în sus de bucurie și îl spun chiar și o singură dată, să știți că aceia au primit cel mai mare avantaj, adică mari merite și virtuți[112] ’

sau de asemenea, cuvintele Maestrului Shan-tao care, în deplin acord cu intenția sutrei, declară:

*‘**Cu zece rostiri sau o singură rostire, toate ființele ating nașterea în Tărâmul Pur**.’*

Dacă totuși, ajungi la concluzia că doar printr-o singură rostire te poți naște în Tărâmul Pur și declari că mai multe rostiri sunt o greșeală, atunci spune-mi, ai cumva intenția să treci peste cuvintele Legământului Principal

---

[112] În momentul în care ne încredem în Buddha Amida și îi rostim Numele primim meritele și virtuțile sale (karma sa pozitivă), ceea ce ne face să intrăm în stadiul de non-retrogresiune către nașterea în Tărâmul Pur.

care spune: 'rostind Numele meu chiar și numai de zece ori' sau să consideri inutilă învățătura rostirii Numelui între o zi și șapte zile din Mica Sutră? [...]

Și mai mult decât atât, se știe foarte clar că Legământul Principal și universal al lui Buddha Amida ajută toate ființele să atingă nașterea în Tărâmul său Pur, inclusiv a celor care rostesc Numele chiar și numai de zece ori sau doar îl aud.

Aceste pasaje ne învață dincolo de orice îndoială că ***nu ar trebui să existe niciun fel de controversă în ceea ce privește o singură rostire sau mai multe rostiri; cel care se încrede pur și simplu în Legământul lui Amida să continue să spună Nembutsu până la sfârșitul vieții sale, având ca scop nașterea în Tărâmul Pur. Nu trebuie să vă agățați de niciuna dintre cele două extreme.***

Cei care aderă la teoria unei singure rostiri precum și cei care se agață de cea a mai multor rostiri vor avea, inevitabil, morți sinistre și prevestitoare de rău deoarece ambii deviază de la înțelesul Legământului **Principal***. Vă rog să luați foarte în serios acest lucru. Trebuie să înțelegeți cu orice preț adevărul că mai multe rostiri nu sunt nimic altceva decât o singură rostire iar că o singură rostire înseamnă mai multe rostiri."*[113]

[113] Maestrul Ryukan, *Explicație a unei singure rostiri sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.701-704

Dezbaterile pe tema ”o singură rostire” sau ”mai multe rostiri” ale Numelui lui Buddha Amida sunt prostești și periculoase pentru karma celor care le promovează, așa cum am văzut adineauri. Ambele atitudini dovedesc absența credinței adevărate și a înțelegerii autentice a Legământului Principal. Shinran Shonin ne-a sfătuit de asemenea, să stăm departe de ele:

”Se pare că există în capitală multe dezbateri și certuri pe tema unei singure rostiri sau mai multor rostiri; așa ceva nu ar trebui să se întâmple niciodată. […]
În asemenea certuri se aduc o mulțime de așa zise ‚argumente' inutile. Trebuie să evitați asemenea discuții cu orice preț."[114]

*”**Dezbaterile pe tema unei singure rostiri sau mai multor rostiri sunt inutile**. Tradiția învățăturii Tărâmului Pur vorbește de Nașterea prin Nembutsu. Niciodată nu s-a vorbit de nașterea în Tărâmul Pur printr-o singură rostire sau prin mai multe rostiri. Vă rog să înțelegeți acest lucru."*[115]

---

[114] Shinran Shonin, *O colecție de scrisori*, scrisoarea 1, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.559
[115] Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.489

Elemente ale credinței autentice: 8) A nu amesteca Nembutsu și devoțiunea față de Buddha Amida cu alte credințe și practici din afara sau dinauntrul Dharmei lui Buddha

Mai întâi de toate, cel care are credință adevărată în Buddha Amida nu se va încrede și nu se va baza niciodată pe așa-zisul zeu creator al monoteiștilor[116] dar nici pe alți zei sau spirite venerate în alte religii.

”Bazându-mă pe adevărata intenție a învățăturii lui Buddha și a instrucțiunilor transmise de Maeștrii din trecut, voi arăta că metodele căii înțelepților sunt provizorii și numai calea Tărâmului Pur este adevărată, ***atenționând totodată oamenii împotriva învățăturilor nebuddhiste care sunt denaturate, false și greșite****".*[117]

“Cei care se refugiază cu adevărat şi din toată inima în cele Trei Comori[118]*,eliberându-se de toate ataşamentele iluzorii şi de preocupările legate de momente favorabile*

---

[116] Vezi capitolele ”Buddha Dharma nu recunoaște existența unui zeu suprem și creator al lumii”, ”Cateva explicații buddhiste despre originea și existența universului”, ”Două întrebări despre natura de Buddha și samsara” și ”Credința într-un zeu creator este o piedică în primirea shinjinului” din cartea mea *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur”*, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016, p 13-47

[117]Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, VI, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 274

[118] Buddha, Dharma, Sangha. Vezi capitolul ”Înțelesul celor trei refugii în buddhismul Jodo Shinshu” din această carte.

sau nefavorabile, să nu îşi caute niciodată refugiul în spirite false ori în învăţături nebuddhiste”[119]

”Aici, pe baza sutrelor, adevărul este separat de minciună iar oamenii sunt avertizați împotriva învățăturilor nebuddhiste care sunt greșite, false și rătăcitoare. Nirvana sutra spune:
‚Cine se refugiază în Buddha, să nu se mai refugieze în zei’.

Sutra Samadhiului prezenței tuturor Buddha spune:
‚Refugiați-vă voi înșivă în Buddha, refugiați-vă în Dharma, refugiați-vă în Sangha. Nu slujiți alte învățături, nu-i venerați pe zei, nu faceți altare spiritelor, nu vă bazați pe zile norocoase.’”[120]

De asemenea, ca adepți ai Legământului Principal al lui Buddha Amida nu vom amesteca niciodată Nembutsu cu alte practici dinauntrul sau dinafara Dharmei lui Buddha, ci ne vom concentra exclusiv pe Buddha Amida și Numele său:

”Așteptați din toată inima voastră nașterea în Tărâmul Pur, venerați-l și păstrați-l mereu în minte pe Buddha al

---

[119] Shinran a citat acest pasaj din *Sutra celor zece roţi ale lui Ksitigarbha* în *Kyogyoshinsho*, cap VI
Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.273
[120] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* capitolul VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.255

Luminii Infinite (Amida) fără să vă gândiți la nimic altceva și nu urmați nicio altă practică spirituală”.”[121]

Tot ceea ce avem nevoie pentru atingerea Buddheității în Tărâmul Pur este menționat în Legământul Principal al lui Buddha Amida: a rosti Numele cu credință și a dori să te naști acolo. Nimic altceva. Niciun fel de practică meditativă, niciun fel de merite și virtuți speciale, doar credința în Amida, rostirea Numelui și dorința de a ne naște în Tărâmul Său Pur.

Vă rog, fiți atenți: **a rosti Numele lui Amida iar nu al altor Buddha sau figuri religioase dinauntrul sau dinafara buddhismului, a crede în Amida și a ne dori să ne naștem în Tărâmul Său Pur iar nu în tărâmurile altor Buddha sau divinități din afara buddhismului.** Acest lucru este extrem de important.

Dintre toate tărâmurile pure din cele zece direcții alegem să mergem în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida iar dintre toți Buddha alegem să ne încredem exclusiv și să rostim doar Numele lui Buddha Amida. Asta nu din cauză că alți Buddha nu sunt demni de respectul și devoțiunea noastră sau că alte practici precum diversele meditații sau precepte nu sunt bune în ele însele, ci doar pentru că alți Buddha nu au legăminte care să facă posibilă nașterea atât de ușor în tărâmurile lor a unor oameni decăzuți și răi precum noi înșine și pentru că doar Amida a jurat că va face asta:

---

[121] Honen Shonin, *Discuții despre învățăturile fundamentale*.

”Dacă ne întrebăm de ce Legământul Principal al lui Amida întrece legămintele pline de compasiune ale altor Buddha, ne dăm seama că niciun Buddha din toate cele zece direcții nu poate salva ființele sensibile cu o karmă extrem de negativă sau pe femeile împovărate de cele cinci obstacole și cele trei supuneri[122]*. De aceea se spune că Legământul Principal al lui Amida întrece legămintele altor Buddha.”*[123]

Dintre toți Buddha numai Amida a creat o ”țară” spirituală (tărâm pur) unde se poate emigra foarte ușor:

”Doar Tathagata Amida a făcut Legământul incomparabil și de neîntrecut că va salva ființele

---

[122] *”Cele cinci obstacole și cele trei supuneri”* sunt folosite de unii (inclusiv de Rennyo) pentru a explica situația karmică a femeilor în această viață. Cele cinci obstacole sunt: femeile nu pot deveni Sakra (Indra), Brahma, Rege al marașilor, monarh universal sau Buddha. Cele trei supuneri sunt: femeile se supun de obicei taților în copilărie, soților când sunt măritate și fiilor când sunt bătrâne și eventual văduve. Dar ATENȚIE! – aceste cinci obstacole și trei supuneri NU descriu situația femeilor după nașterea în Tărâmul Pur! De asemenea, în ciuda condițiilor karmice specifice și obstacolelor întâmpinate de femei sau bărbați în această viață, **suntem salvați în mod egal de Buddha Amida. Obstacolele femeilor sau bărbaților nu au nicio importanță în cazul salvării oferite de Buddha Amida.** Așadar, după nașterea în Tărâmul Pur, devenim cu toții Buddhași și trecem dincolo de orice diferențe dintre ființele neiluminate, bărbați sau femei.

[123] *Rennyo Shonin - Scrisori* , scrisoarea „Despre legămintele pline de compasiune ale altor Bbuddha”, BDK English Tripitaka 105-II, 106-I, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 1996, Berkeley USA, p.60

obișnuite pline de rele și păcate karmice grave, precum și pe femeile împovărate de cele cinci obstacole.”[124]

”În cele zece direcții sunt nenumărate tărâmuri ale Buddhașilor. Cu toate acestea, trebuie să aspirăm să renaștem în Tărâmul Pur din Vest deoarece, ca ființe ce am comis cele cinci păcate de moarte, acesta este singurul Tărâm Pur unde ne putem naște.”[125]

De asemenea, în viața de fiecare zi, în funcție de ce rezultate vrem să obținem trebuie să urmăm anumite instrucțiuni. Dacă, de exemplu, vrem să mergem din punctul A în punctul B, urmăm drumul de la A la B iar nu de la A la C. În același fel, dacă vrem să ajungem în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida atunci urmăm **exclusiv** indicațiile oferite în Legământul său Principal: credință (shinjin), Nembutsu și dorința de a merge acolo, toate acestea fiind expresii ale credinței. Honen Shonin a spus:

”Este ceva de la sine înțeles că cei care vor să renască într-un tărâm anume trebuie să urmeze legământul lui Buddha care a creat respectivul tărâm. Așadar, cei care

[124] *Rennyo Shonin* - *Scrisori* , scrisoarea „Despre situația grea a lumii de azi”, in BDK English Tripitaka 105-II, 106-I, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 1996, Berkeley USA, p85
[125] "Words of Dharma - Sixty selections from the Sayings and Writings of Honen Shonin. A Translation of Go Ho Ga", translated by Dwight R Nakamura, The Pure Land Institute & The Arya Marga Foundation, 1994, p.9

își doresc să renască în Tărâmul din Vest al lui Buddha Amida trebuie să urmeze Legământul său Principal."[126]

Mai mult decât atât, pentru noi, oamenii obișnuiți și neiluminați, este extrem de important să fim concentrați pe un singur lucru și să nu ne lăsăm distrași de diversele practici care aparțin unor învățături și porți Dharma diferite. În viața religioasă focalizarea este cheia. Doar când vom atinge Buddheitatea vom fi capabili să ne "jucăm" așa cum dorim cu toate metodele, dar până atunci trebuie să rămânem smeriți și să abandonăm tot ceea ce nu are legătură cu Legământul Principal. Maestrul Seikaku a spus:

"Ceea ce trebuie respins este atașamentul față de practica religioasă din trecut. De exemplu, un vasal credincios trebuie să-și slujească stăpânul, să depindă de el și să-i fie loial din toată inima lui. Între mintea în două locuri și mintea unidirecționată este o diferență ca de la cer la pământ."[127]

De asemenea, Maestrii Honen, Shinran și Rennyo ne-au sfătuit să fim unidirecționați și să rostim cu credință doar Numele lui Buddha Amida. Iată, ca exemplu, un citat din Rennyo care este în perfect acord cu spusele lui Seikaku:

---

[126] "Words of Dharma - Sixty selections from the Sayings and Writings of Honen Shonin. A Translation of Go Ho Ga", translated by Dwight R Nakamura; The Pure Land Institute & The Arya Marga Foundation, 1994, p.10

[127] *Esențialul credinței exclusive* de Seikaku, http://web.mit.edu/stclair/www/seikaku-essentials.html

”Un vasal credincios nu va avea doi seniori; o soție credincioasă nu își va lua un al doilea soț.”[128]

Din nou, Maestrul Seikaku a spus:

”Dacă cineva aspiră din toată inima lui la Tărâmul Beatitudinii de ce să mai includă și altceva în afară de contemplarea Maestrului acelui Tărâm? Viața este asemenea unui fulger sau unui bob de rouă dimineața iar trupul asemenea unui balon de săpun - și cu toate acestea, sunt unii care au senzația că pot evada imediat într-o singură viață de practică religioasă din cele cinci tărâmuri samsarice[129] *unde stau de atât de mult timp. Cum ar putea cineva combina cu ușurință diverse practici?*[130]”

Într-adevăr, nu putem și nu avem timp în această lume imprevizibilă unde moartea poate veni oricând *(”viața este asemenea unui fulger sau unui bob de rouă dimineața iar trupul asemenea unui balon de săpun”)* să înțelegem, verificăm sau combinăm diverse practici religioase. Iar din moment ce ne-am decis deja că vrem să renaștem în Tărâmul Pur al lui Amida, de ce să folosim puținul și prețiosul timp pe care îl mai avem

---

128 *Rennyo Shonin – Scrisori*, scrisoarea „Despre slujitorul loial și soția credincioasă'”, BDK English Tripitaka 105-II, 106-I, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 1996, Berkeley USA, p.44

129 De fapt, cele șase tărâmuri samsarice: iaduri, preta (spirite flămânde), animale, oameni, asura (semizei) și deva (zei), însă uneori asura si deva sunt numărate împreună.

130 *Esențialul credinței exclusive* de Seikaku, http://web.mit.edu/stclair/www/seikaku-essentials.html

până la moarte cu lucruri fără nicio legătură cu această naștere? De ce să nu insistăm în continuare pe ascultarea acestei Dharma, să aprofundăm înțelegerea lui Amida și a salvării oferite de El? Nu există nicio indicație în textele sacre că după ce primim shinjin (credința) să nu ne mai focalizăm atenția pe Amida Dharma. Chiar nu-i pot înțelege pe aceia care susțin că se încred în Amida, însă în același timp se angajează în diverse practici fără legătură cu acest Buddha. **Ce fel de ”credință” au ei în Amida dacă simt că Amida nu le este suficient?**

”În afară de a aspira exclusiv la nașterea în acel Tărâm Pur și a te gândi doar la Buddha Amida nu există nicio altă cerință. Cei care intră pe Poarta Nembutsului dar combină rostirea Numelui cu alte practici sunt atașați de fostele practici urmate în trecut și au dificultăți în a le abandona”.”[131]

Știu că poate fi dificil pentru unii care sunt încă atașați de fostele lor practici de înainte de a întâlni Amida Dharma, însă le cer să încerce mereu să se conformeze cerințelor Legământului Principal și să abandoneze tot ceea ce nu este în acord cu el. Dacă fac astfel, îl mulțumesc pe Amida și pe toți Buddha, inclusiv pe Shakyamuni (Buddha istoric), deoarece toți Buddha slăvesc Numele lui Amida, încurajează ființele să fie concentrate pe el și să își dorească să renască în acel tărâm. Dacă procedează diferit, crezând în ignoranța lor, că astfel ar mulțumi mai mulți Buddha, nu reușesc decât să își împrăștie mințile în prea multe direcții și nu

---

131 *Esențialul credinței exclusive* de Seikaku, http://web.mit.edu/stclair/www/seikaku-essentials.html

urmează intențiile acestor Treziți. De exemplu, dacă vă uitați cu atenție la Avalokitesvara dar și la unele imagini cu Tara, veți observa că acești doi Buddha[132] poartă o imagine cu Amida pe creștetul capului, ceea ce ne indică faptul că își doresc să ne încredem în Amida și să rostim Numele lui. Este ca și cum ne-ar spune: ”Amida este Părintele nostru spiritual și mult mai important decât noi, așa că vă rugăm să aveți credință în Amida”.

Maestrul Rennyo a spus:

”Din moment ce Tathagata Amida este Învățătorul primordial și Maestrul tuturor Buddha din cele trei perioade[133], cum s-ar putea ca toți Buddha, discipolii Lui, să nu se bucure când ne încredem în Amida, Maestrul lor? Trebuie să înțelegeți foarte bine acest aspect.“[134]

Așadar, dacă aveți într-adevăr devoțiune pentru alți Buddha în afară de Amida, vă rog să nu aveți senzația că îi slujiți mai bine dacă recitați Numele sau formulele sacre asociate lor împreună cu Numele lui Amida! De

---

[132] Avalokitesvara si Tara sunt Buddha care se manifestă ca Bodhisattva. Pentru a înțelege aces aspect, vezi articolul meu în engleză, *On the Buddhas who Manifest as Bodhisattvas*, http://amida-ji-retreat-temple-romania.blogspot.com/2016/09/on-bodhisattvas-who-became-buddhas-but.html

[133] Trecut, prezent și viitor.

[134] Rennyo Shonin - *Scrisori*, scrisoarea „Despre slujitorul loial și soția credincioasă’”, BDK English Tripitaka 105-II, 106-I, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 1996, Berkeley USA, p.44

fapt, așa cum a explicat Shinran, **rostirea Numelui lui Amida conține în ea însăși slăvirea tuturor Buddha**:

”Când ne refugiem în Tărâmul Pur al lui Amida
ne refugiem în toți Buddha.
A-l slăvi din toată inima pe Buddha Amida
înseamnă a-i slăvi pe toți Cei fără de Opreliști".[135]

De asemenea, să nu credeți că obțineți vreo protecție specială ori alte avantaje spirituale sau lumești dacă combinați rostirea Nembutsului cu alte formule sacre și practici buddhiste. Asta deoarece tot ceea ce aveți nevoie să primiți vă este oferit în Numele lui Amida – așadar, spuneți exclusiv Numele lui Amida și multe binecuvântări spirituale[136] vor veni în mod natural asupra voastră. Cum ar putea să nu fie astfel din moment ce toți Buddha laudă și slăvesc Numele lui Amida? **Ce ar putea conține mai multe avantaje spirituale decât un Nume care e slăvit de toți Buddha? Din moment ce toți Buddha slăvesc Numele lui Amida de ce tu, discipolul lor, și atașat de toți Buddha, nu faci la fel?**

În al 17-lea Legământ Buddha Amida a promis:

“Dacă după ce voi deveni un Buddha, nenumăraţii Buddha din tărâmurile celor zece direcţii nu vor lăuda şi slăvi Numele meu, fie să nu ating Iluminarea perfectă.”

---

[135] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.336
[136] Citiți capitolul ”Cele zece avantaje în această viață ale celor care au credință în Buddha Amida” din această carte.

De asemenea, Buddha Shakyamuni a spus în *Mica Sutră*:

“Shariputra, asa cum eu laud acum virtutile de neconceput ale lui Buddha Amida, tot asa fac si Buddhasii din est la fel de numerosi ca nisipurile Gangelui. [...] Din propriile tărâmuri, ei îsi întind limba lor lungă şi nesfârşită ce acoperă în întregime un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită ‘Slavă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”

De asemenea, în sud, în vest, în nord, precum și în zenit și nadir, adică în toate zonele din univers, toți Buddha de acolo îl slăvesc pe Amida:

“Shariputra, exista Buddhaşi în sud, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui. [...]Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă în întregime un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită ‘Slavă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”

“Shariputra, există Buddhaşi în vest, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui. [...] Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă în întregime un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această

sutră numită ‘Slavă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”

“Shariputra, există Buddhaşi în nord, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui. [...] Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă în întregime un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită ‘Slavă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”

“Shariputra, există Buddhaşi în directia nadir, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui. [...] Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă în întregime un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită ‘Slavă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”

“Shariputra, există Buddhaşi în directia zenit, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui. [...] Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă în întregime un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, ființele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită ‘Slavă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”

Mai mult decât atât, după ce a arătat cum toți Buddha îl slăvesc pe Amida, Shakyamuni explică de ce învățătura

lui despre Amida este numită ”Sutra Protecției tuturor Buddha”:

”Shariputra, de ce crezi că această învățătură este numită ‘Sutra Protecției tuturor Buddha‘? Shariputra, toți oamenii buni, bărbați și femei[137]*, care aud* ***Numele lui Buddha Amida propovăduit de toți Buddha*** *și numele acestei sutre sunt protejați de toți Buddha și se află în stadiul de non-retrogresiune pentru atingerea Iluminării perfecte. De aceea, Shariputra, trebuie să accepți cuvintele mele și învățăturile tuturor Buddha”.*

Vă rog, opriți-vă puțin și reflectați deoarece este foarte important! **Învățătura rostirii Numelui lui Buddha Amida în credință nu este doar învățătura lui Shakyamuni, ci învățătura tuturor Buddha**: *”să accepți cuvintele mele și învățăturile tuturor Buddha”* și *”Numele lui Buddha Amida ”* este *”propovăduit de toți Buddha”*! Așadar, cu atât mai mult ar trebui să rostim exclusiv și cu credință acest Nume și să ne dorim să ne naștem în Tărâmul Pur. După cum a spus Shakyamuni imediat după pasajul precedent:

”Aceia care au aspirat deja, aspiră acum sau vor aspira să se nască în tărâmul lui Buddha Amida, se află cu toții în stadiul de non-retrogresiune și vor atinge suprema și perfecta Iluminare. Ei s-au născut deja, se nasc ori se vor naște în acel tărâm. Așadar, Shariputra, toți oamenii buni, bărbați și femei, care se încred și acceptă acest lucru, să aspire să se nască în acel tărâm”

---

[137] Aici ”buni” apare cu sensul de credincioși, loiali învățăturii despre Buddha Amida.

De asemenea, în *Marea Sutră*, Shakyamuni vorbește din nou despre cum toți Buddha îl slăvesc pe Amida (Amitayus):

” Lumina lui Amitayus străluceşte şi luminează toate tărâmurile Buddhaşilor din cele zece direcţii. Nu există nici un loc unde ea să nu ajungă. Eu [Shakyamuni] nu sunt singurul care o laudă şi slăveşte acum. Toţi Buddha, sravaka, pratyekabuddha şi bodhisattva o laudă şi slăvesc în acelaşi mod. Dacă ființele sensibile, auzind despre virtuțile majestuoase ale luminii lui, o slăvesc încontinuu, zi și noapte, din toată inima lor, vor putea atinge nașterea în tărâmul său, după cum doresc.”

Există și un alt motiv pentru care mulți combină încrederea în Buddha Amida cu alte practici. Maestrul Seikaku răspunde unei întrebări adresată de un discipol:

”Să presupunem că cineva ar recita Nembutsu de zece mii de ori în fiecare zi și pe lângă asta nu face altceva decât să se joace toată ziua și să doarmă toată noaptea; iar altcineva rostește de asemenea, Nembutsu de zece mii de ori pe zi dar după aceea recită sutre și numele altor Buddha. Care dintre cei doi este superior?”

Discipolul întreabă de asemenea, cum de recitarea *Sutrei Lotusului* ca adăugire la Numele lui Amida poate fi la fel cu a se juca și a se distra toată ziua. El menționează și sutra despre Yakushi Buddha[138] unde se vorbește despre

[138] Yakushi Buddha sau Buddha Vindecătorul își are propriul tărâm pur în est și diverse practici asociate cu El. Acest Buddha este foarte popular și mulți practicanți din buddhismul chinezesc și

călăuzirea adeptului de către opt Bodhisattva. Acesta argumentează:

”A te gândi la Yakushi Buddha nu se poate compara cu somnul inutil. Nu înțeleg de ce lăudăm rostirea Numelui lui Amida ca fiind practica unidirecționată (exclusivă) iar pe cealaltă o tratăm ca pe o practică amestecată.”

Maestrul Seikaku îi explică faptul că **problema este prost pusă și că oamenii sunt, prin chiar condiția lor de ființe neiluminate, înclinați să doarmă mult, să se joace și să se distreze și că exact pe astfel de oameni Amida vrea să-i salveze**:

”Când ne gândim cu atenție la această chestiune, practica exclusivă și unidirecționată[139] *[a rostirii Numelui lui Amida] este totuși superioară. Asta deoarece nu suntem altceva decât ființe ignorante ai unei lumi mizerabile care întâlnesc obstacole în tot ceea ce fac. Cei care se joacă și se distrează toată ziua sunt oameni foarte confuzi iar cei care dorm toată noaptea sunt letargici și leneși. Toate acestea sunt consecințele patimilor oarbe, foarte dificil de controlat și învins.”*

Soluția propusă de Maestrul Seikaku este foarte simplă:

---

japonez combină rostirea Numelui său cu cel al lui Amida. O astfel de combinație nu este însă conformă cu învățătura Jodo Shinshu unde rostim exclusiv Numele lui Buddha Amida.

[139] Practica unidirecționată – focalizată exclusiv pe Numele lui Buddha Amida.

”Când joaca și distracția s-au terminat, spuneți Nembutsu; când vă treziți din somn, aduceți-vă aminte de Legământul Principal. Asta nu încalcă în niciun fel practica exclusivă”.

Apoi își continuă explicațiile, argumentând că deși la prima vedere pare un lucru bun să se recite cât mai multe sutre și Numele altor Buddha împreună cu Nembutsu:

”a recita Nembutsu de zece mii de ori și după aceea a te focaliza pe alte sutre și alți Buddha pare minunat la prima vedere,”

acesta este din nou, un mod greșit de a pune problema, pentru că, de fapt:

”cine a decis că Nembutsu trebuie limitat la zece mii de recitări? Dacă ești un om sârguincios, atunci recită-l toată ziua. Dacă iei în mână nenju (rozariul) rostește Numele lui Amida. Dacă vrei să venerezi un obiect sacru, atunci alege imaginea lui Amida. De să depinzi de cei opt Bodhisattva să te călăuzească din moment ce îl ai pe Amida? Trebuie să te bazezi exclusiv pe Legământul Principal”.

Apoi a explicat faptul că unii adepți Nembutsu spun Numele mai des ori mai rar, ceea ce este absolut corect deoarece Legământul Principal nu impune un număr fix de rostiri și că **cei ce sunt cu adevărat dedicați Nembutsului nu doresc să-și piardă timpul cu alte practici**:

”Aceia spun Nembutsu și ziua și noaptea, așa că, în ce interval de timp ar putea să-și mai întoarcă atenția către alți Buddha? Trebuie să reflectați profund asupra acestui lucru și să nu vă lăsați cuprinși de îndoieli.”

Maestrul Rennyo spune același lucru în Scrisorile sale:

”Rostirea mea a Numelui în semn de recunoștință pentru bunăvoința lui Buddha este constantă; indiferent că merg, că stau în picioare, așezat sau întins, nu o uit *niciodată ”.*[140]

Expresia *”indiferent că merg, că stau în picioare, așezat sau întins”* apare foarte des în scrisorile lui Rennyo și înseamnă de asemenea, că credința în Buddha Amida nu dispare niciodată din inima credinciosului care este focalizat exclusiv pe Buddha Amida. Un astfel de discipol cu credință adevărată, chiar dacă și-ar petrece viața de fiecare zi umblând de colo până colo, distras de una sau de alta ori atașat de diverse lucruri, continuă să se bazeze exclusiv pe Buddha Amida și este în acord cu Legământul său Principal.

Și noi, de asemenea, dacă vrem să fim în armonie cu acest Legământ trebuie să facem ceea ce a făcut Rennyo și ceea ce Seikaku accentuează în *Esențialul credinței exclusive*:

---

[140] Rennyo Shonin - *Scrisori,* scrisoarea „Gândurile verii timpurii”, BDK English Tripitaka 105-II, 106-I, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 1996, Berkeley USA, p.102

”Tathagata a selectat Dharma esențială [Amida Dharma],
și a învățat ființele să spună Numele lui Amida cu sinceritate și exclusivitate,
repet: cu sinceritate și exclusivitate”. – adică doar Nembutsu.

Așa zisa ”excludere” din Legământul Principal:
”excluși sunt aceia care fac cele cinci păcate de moarte și cei care ponegresc Dharma cea adevărată."

Aproape toţi cei care vin în contact cu Legământul Principal (al – 18-lea legământ) al lui Buddha Amida încearcă două tipuri de reacţii: sunt bucuroşi la aflarea mesajului plin de speranţă al primei părţi a acestuia:

”dacă după ce voi atinge Buddheitatea, ființele sensibile din cele zece direcții care se încred în mine cu o credință sinceră, doresc să se nască în tărâmul meu și rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori, nu se vor naște acolo, fie să nu ating Iluminarea supremă,”

dar se blochează imediat ce citesc ultima propoziţie:

”excluși sunt aceia care fac cele cinci păcate de moarte[141] *și cei care ponegresc Dharma cea adevărată.”*

---

[141] *”În conformitate cu Tzu-chou există două tradiții în ceea ce privește cele cinci păcate de moarte.*
Prima tradiție este reprezentată de lista celor cinci păcate de moarte a celor trei vehicole:
1)a-ți ucide tatăl în mod intenționat, 2) a-ți ucide mama în mod intenționat, 3) a ucide intenționat un arhat (eliberat în viață), 4) a distruge armonia în sangha prin viziuni greșite, 5) a cauza (intenționat)vărsare de sânge din trupul unui Buddha.
Cei care fac aceste păcate se vor naște după moarte în iadul Avici unde timp de o mare kalpa vor trece prin suferințe neîntrerupte; de aceea, aceste păcate sunt numite ‚fapte ce duc la suferință neîntreruptă’.
Abhidharma-kosa ne oferă o listă de cinci tipuri de acțiuni care duc la suferințe neîntrerupte. Se spune:

Ceva pare în neregulă, o excludere încă există, deci la urma urmei Al Optsprezecelea Legământ nu e chiar universal pentru că unii oameni nu sunt primiţi de

---

1) a viola propria mamă sau o călugăriță aflată în stadiul de dincolo de învățare [echivalent cu răul karmic al uciderii propriei mame], 2) a ucide un bodhisattva care sălășluiește în meditație [echivalent cu răul karmic al uciderii propriului tată]ori 3) un înțelept aflat în stadiul învățării sau cel de dincolo de învățare [echivalent cu uciderea unui arhat, 4) a distruge cauza fericirii unei sangha [echivalent cu răul karmic al distrugerii armoniei în sangha' și 5) a distruge stupe [echivalent cu a cauza intenționat vărsare de sânge din trupul unui Buddha].'
A doua tradiție este reprezentată de lista celor cinci păcate din Mahayana. Sutra propovăduită Nigrantașilor spune:'1) a distruge stupe, a da foc la depozitele cu sutre sau a jefui proprietatea celor Trei Comori, 2) a vorbi de rău învățătura celor trei vehicole, a spune că acestea nu sunt învățăturile sacre, a le împiedica și a le cenzura sau a încerca să le ascunzi, 3) a-i bate pe cei care au părăsit viața de familie, fie că observă preceptele, nu au primit preceptele ori încalcă preceptele; a-i persecuta, a le enumera greșelile, a-i închide, a-i forța să se întoarcă la viața laică, a-i pune la muncă de slugi, a-i taxa sau a le lua viața, 4) a-ți ucide tatăl, a-ți răni mama, a fi cauză de vărsare de sânge din corpul unui Buddha, a distruge armonia în sangha sau a ucide un arhat, 5) a vorbi rău, adică a afirma că nu există cauză și efect, precum și a îndeplini în mod constant cele zece păcate grave de-a lungul nopții pline de ignoranță
Sutra celor zece roți spune:
1) a ucide un Pratyeka Buddha cu intenție rea, 2) a viola o călugăriță care a atins starea de Arhat, 3) a fura sau distruge ceeea ce a fost oferit Celor Trei Comori, 4) a distruge armonia în sangha prin viziuni greșite'"
Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, capitolul III, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, p.149-150

Compasiunea lui Amida. Însă oare aşa stau lucrurille cu adevărat?

În primele mele zile ca adept Jodo Shinshu, când încă nu venisem în contact direct cu cineva din tradiţia noastră, mă străduiam enorm să înţeleg rostul acestei „excluderi"; mai mult decât atât, recunosc că mă speriam foarte tare în timp ce parcurgeam de nenumărate ori această porţiune. Îmi stătea ca un nod în gât, parcă nu reuşeam să mă bucur pe deplin de întâlnirea cu Amida. „Dacă am făcut şi eu unul dintre aceste cinci păcate de moarte?", mă întrebam cu înfrigurare. Apelasem la salvarea lui Buddha Amida într-un moment foarte greu pentru mine[142], când simţeam că nu mai fac faţă încercărilor din viața mea spirituală iar acum, după bucuria unei speranţe, mă loveam de această frază care nu vroia să plece de acolo. Nu a trecut însă mult până când a doua liniştire a pus definitiv stăpânire pe inima mea, „totul este în regulă, cum ai putut să te îndoieşti de mine", parcă ar fi spus Amida.

Cu toţii am fost mustraţi măcar odată de mama noastră atunci când eram mici iar comportamentul nostru devenea de nesuportat. Poate că ne-am temut în acel moment că ne va părăsi ori cine ştie ce ne va face dacă nu suntem aşa cum trebuie, însă de fapt ea era mereu acolo, indiferent de acţiunile noastre, mustrându-ne şi încercând prin orice mijloace să ne schimbe, însă

[142] În acea perioadă am fost profund impresionat de moarte și impermanență și am realizat pentru prima oară că nu am niciun fel de certitudine în ceea ce privește viața după moarte și că nu sunt capabil să am o evoluție spirituală autentică.

primindu-ne întotdeauna cu iubirea ei chiar dacă până la urmă greşeam şi făceam toate prostiile din lume. **Compasiunea lui Buddha Amida este asemenea unei mame, iar așa zisa „excludere” din Legământul său Principal este doar o mustrare adresată unor copii tâmpiţi şi gata oricând să facă cele mai mari greşeli. Nu este o „excludere” în adevăratul sens al cuvântului ci un avertisment: „anumite fapte sunt foarte grave, nu le faceţi, altfel….” Însă acest „altfel...” rămâne neîmplinit de prima parte a Legământului care dovedeşte de fapt, salvarea necondiţionată a unei adevărate mame.**

Dacă vrem să înțelegem această așa zisă ”excludere”, trebuie să ne întrebăm care este adevăratul scop al Legământului Principal. Shinran spune în *Tannisho*:

„Dacă încrederea noastră în Legământul Principal ar fi depins numai de respectarea preceptelor şi a regulilor, cum am fi putut noi să ne eliberăm de naştere şi moarte?”[143]

În capitolul XVI din aceeaşi lucrare, combătând afirmaţia unora că adepţii Nembutsu trebuie să treacă printr-o schimbare a inimii ori de câte ori devin furioşi sau fac ceva rău, Shinran spune din nou:

„Să presupunem că naşterea în Tărâmul Pur ar fi posibilă doar trecând prin schimbări ale inimii zi şi

[143] *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.671

noapte, de fiecare dată când se întâmplă ceva. În această situaţie - viaţa omului fiind în aşa fel încât se poate sfârşi chiar înainte ca respiraţia care iese să fie urmată de respiraţia care intră - dacă ar fi să murim fără să trecem printr-o schimbare a inimii şi să ne aflăm într-o stare de bunătate sufletească şi stăpânire de sine, nu ar deveni atunci Legământul lui Amida care ne primeşte şi nu ne abandonează niciodată fără de nici un sens?"[144]

Din moment ce Buddha Amida are Compasiune Infinită şi priveşte toate fiinţele ca fiind copiii săi, ar fi absurd să le abandoneze datorită ignoranţei lor. Această atitudine ar fi contrară Minţii Bodhi şi celor mai elementare legăminte Mahayana. Buddha nu poate face o afirmaţie iar apoi imediat să o nege sau să afirme contrariul, ceva de genul: „vă salvez pe toţi chiar şi numai dacă rostiţi Numele meu de zece ori ….. dar de fapt, staţi puţin că m-am răzgândit şi vă impun totuşi nişte condiţii grele peste care nu puteţi trece."
Buddha Amida ştie care sunt adevăratele capacităţi ale fiinţelor şi nu a proiectat Legămintele sale pentru cei capabili de a atinge Iluminarea prin ei înşişi:

„A te curăţa de patimile oarbe înseamnă a deveni un Buddha iar pentru cel care este deja un Buddha,

144 *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.676

Legământul provenit din contemplaţia profundă timp de cinci kalpa nu mai are nici un rost.”[145]

În opinia lui Shinran această „excludere” arată, de fapt, că cele mai rele fiinţe sunt incluse în salvarea oferită de Amida, mai ales aceia care au comis cele cinci păcate de moarte şi au ponegrit Dharma:

”Arătând gravitatea acestor două tipuri de fapte rele, excluderea vrea să ne facă să înțelegem că toate ființele sensibile din cele zece direcții, fără nicio excepție, se vor naște în Tărâmul Pur.”[146]

Menţionarea acestor păcate grave este un indiciu că ele nu sunt dorite în comportamentul discipolilor dar că în acelaşi timp efectele lor sunt anihilate de Puterea plină de Compasiune a lui Buddha Amida când ne încredem în El (prima parte a Legământului).

Deşi în *Sutra despre Buddha al Vieţii Infinite (Marea Sutră)* apare așa zisa „excludere” pomenită mai sus, în *Sutra Contemplaţiei* situaţia este complet diferită. Aici Budddha Shakyamuni îi spune lui Ananda şi Vaidehi că un om ce se află pe patul de moarte şi care a comis *”cele cinci păcate de moarte, cele zece păcate*

---

[145] Shinran Shonin, *Tannisho, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.672

[146] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.494

grave şi toate tipurile de fapte rele"[147] și care, dacă ar fi lăsat în seama karmei lui negative *"ar cădea în tărâmurile de jos ale existenței unde ar îndura nenumărate suferințe timp de multe kalpa"*[148] se poate naşte în Tărâmul Pur dacă întâlneşte un bun învăţător spiritual, îi ascultă sfaturile şi recită Namo Amida Butsu chiar şi numai de zece ori:

"Când este pe cale să moară poate întâlni un bun învățător care să îl consoleze în diverse moduri, învățându-l Dharma cea minunată și încurajându-l să se gândească încontinuu la Buddha. Fiind însă prea răvășit de suferință ca să poată face asta, bunul învățător îl sfătuiește: 'dacă nu te poți concentra (medita) la Buddha, atunci spune de zece ori că te refugiezi în Buddha al Vieții Infinite (Namo Amida Butsu)'. Deoarece rostește Numele acestui Buddha, cu fiecare repetiție karma negativă ce l-ar lega de naștere și moarte timp de optzeci de kotis de kalpa[149] *este distrusă. Când va muri va vedea înaintea lui o floare aurie de lotus asemenea discului solar și într-o clipită se va naște într-un mugur de lotus în Tărâmul Beatitudinii Supreme."*[150]

---

[147] *The Three Pure Land Sutras*, translated by Hisao Inagaki, BDK English Tripitaka 12-II, III, IV, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 2003, p.98
[148] *Ibidem.*
[149] *"optzeci de kotis de kalpa"* este folosit aici pentru a reprezenta toată karma negativă din trecutul fără de început și până în prezent.
[150] *The Three Pure Land Sutras*, translated by Hisao Inagaki, BDK English Tripitaka 12-II, III, IV, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 2003, p.98 și *The Sutra of Contemplation on the Buddha of Immeasurable Life as Expounded by Sakyamuni*

Aceasta este o trimitere clară la Legământul Principal unde a rosti Nembutsu (cu credință) chiar și numai de zece ori este menționat ca asigurare a nașterii în Tărâmul Pur. Așadar, **trebuie să privim pasajul de mai sus ca o dovadă că cei care au făcut cele cinci păcate de moarte nu sunt cu adevărat excluși de la salvarea oferită de Buddha Amida.**

După ce a prezentat pasajul anterior din *Sutra Contemplației*, Maestrul T'an-luan l-a explicat în felul următor:

"Pe baza dovezii aduse de această sutră observăm limpede că ***oamenii obișnuiți ai celui mai de jos grad sunt făcuți să se nască în Tărâmul Pur prin credința în Buddha cu condiția să nu ponegrească Dharma cea adevărată****".*[151]

Vă rog să fiți atenți aici pentru că este foarte important! Cei care au comis cele cinci păcate de moarte se vor naște în Tărâmul Pur dacă au credință în Buddha Amida **cu condiția să nu ponegrească Dharma cea adevărată**! Așadar, se pare că ponegrirea Dharmei adevărate este mai gravă decât cele cinci păcate de moarte. Haideți să citim în continuare explicațiile

---

Buddha, translated and annotated by by Ryukoku University Translation Center, Kyoto, 1984, p.109

[151] *Comentariu la Discursul lui Vasubandhu despre Tărâmul Pur* , de T'an-luan. *T'an-luan's Commentary on Vasubandhu's Discourse on the Pure Land (Ojoronchu),* a study and translation by Hisao Inagaki, Nagata Bunshodo, Kyoto, 1998, p.195

Maestrului T'an-luan care au fost citate de Shinran Shonin în capitolul III din *Kyogyoshinsho*:

„***Întrebare***: *Sutra despre Buddha al Vieţii Infinite (Marea Sutră) spune*:
‚Cei care aspiră la Naştere[152] *ajung să o atingă cu toţii. Excluşi sunt însă aceia care înfăptuiesc cele cinci păcate de moarte şi cei care ponegresc Dharma.'*
Sutra Contemplaţiei asupra lui Buddha al Vieţii Infinite spune:
‚Cei care au înfăptuit cele cinci păcate de moarte şi cele zece păcate grave şi care sunt înlănţuiţi de diferite tipuri de tendinţe negative vor atinge de asemenea naşterea în Tărâmul Pur.'
Cum pot fi armonizate aceste două pasaje?

Răspuns: *Prima sutră vorbeşte despre înfăptuirea a două tipuri de acţiuni negative: cele cinci păcate de moarte şi ponegrirea Dharmei. Datorită comiterii acestor două tipuri de fapte rele, Naşterea nu poate fi atinsă. Cealaltă sutră vorbeşte doar despre înfăptuirea celor zece păcate grave şi a celor cinci păcate de moarte; nu se menţionează nimic despre ponegrirea Dharmei.* ***Datorită faptului că aceasta din urmă nu a fost îndeplinită, Naşterea poate fi atinsă.*** *"*[153]

---

[152] Când cuvântul "Naștere" apare cu "N" se referă la nașterea în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida.

[153] Maestrul T'an-luan *Comentariu la Discursul lui Vasubandhu despre Tărâmul Pur (Ojoronchu), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.144

Așadar, Maestrul T'an-luan accentuează din nou faptul că nașterea în Tărâmul Pur poate fi atinsă chiar și de către cei care au făcut cele cinci păcate de moarte cu condiția să nu ponegrească Dharma cea adevărată. O nouă întrebare îi este adresată pentru a obține un răspuns și mai clar în această chestiune:

Întrebare**: Să presupunem că cineva a comis cele cinci păcate de moarte dar nu a ponegrit Dharma cea adevărată. În sutră se afirmă că un astfel de om poate atinge Naşterea. Mai departe, **să presupunem că cineva doar a ponegrit Dharma însă nu a înfăptuit cele cinci păcate de moarte şi cele zece păcate grave. Este acest om capabil să atingă Naşterea, dacă aspiră la ea?
***Răspuns**: Deşi doar a ponegrit Dharma cea adevărată însă nu a comis celelalte tipuri de păcate, în mod sigur nu va putea atinge naşterea în Tărâmul Pur"*[154].

Răspunsul e foarte clar – nașterea în Tărâmul Pur al celor care au ponegrit Dharma cea adevărată este imposibilă. Dar de ce? Să citim în continuare explicațiile Maestrului T'an-luan:

"Deoarece ponegrirea Dharmei este un păcat extrem de grav. Mai mult decât atât, Dharma cea adevărată este Dharma lui Buddha. Acest ignorant tocmai a ponegrit-o; cum am putea să ne gândim că un astfel de om ar aspira să se nască în Tărâmul lui Buddha?

---

[154] Maestrul T'an-luan *Comentariu la Discursul lui Vasubandhu despre Tărâmul Pur (Ojoronchu), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.144

Poate ar face acest lucru doar din setea de a obţine o altă viaţă fericită; asta se aseamănă însă cu a căuta gheaţă ce nu conţine apă sau foc fără fum. Cum ar putea el să găsească aşa ceva?

***Întrebare**: **Care sunt caracteristicile ponegririi Dharmei celei adevărate**?*

***Răspuns**: **A spune că nu există Buddha,** Buddha-Dharma, Bodhisattva sau Bodhisattva-Dharma. A te decide asupra unor astfel de viziuni, fie prin propria ta judecată sau primindu-le de la alţii, se numeşte ponegrirea Dharmei celei adevărate."*[155]

Răspunsul Maestrului este foarte logic. **A nega existenţa Buddhaşilor transcendenţi, inclusiv a lui Buddha Amida, cu manifestările lor specifice este**, în conformitate cu el dar și cu Shinran Shonin care l-a citat, **cea mai rea faptă posibilă, adică ponegrirea Dharmei adevărate**. Asta înseamnă că cei care propagă ideea că istoria lui Bodhisattva Dharmakara ce a devenit Buddha Amida, spusă de Shakyamuni în *Marea Sutră*, este un mit sau o poveste fictivă iar Dharmakara şi Amida sunt personaje fictive, simboluri sau metafore, afirmă de fapt, că "nu a existat Bodhisattva Dharmakara" şi "nu există Buddha Amida". Actul lor de a nega existenţa lui Buddha Amida în formă transcendentă (aspectul Dharmakaya al metodelor pline de Compasiune ori

---

155 Maestrul T'an-luan *Comentariu la Discursul lui Vasubandhu despre Tărâmul Pur (Ojoronchu), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.145

Sambhogakaya) este chiar ponegrirea Dharmei celei adevărate[156]. Din această cauză, susţinătorii şi promotorii

---

[156] Mulți falși învățători contemporani care ponegresc Dharma cea adevărată (Amida Dharma) se folosesc adeseori de Dharmakaya de dincolo de formă (Dharmakaya naturii de Buddha sau Dharmakaya realităţii ultime) ca argument pentru a reduce toate manifestările transcendente (Dharmakaya metodelor pline de Compasiune ori Aspectul Sambhogakaya) la simple simboluri sau metafore ori chiar merg atât de departe încât să dea vina pe „buddhismul popular" pentru prezenţa acestora în scrierile canonice.
Însă Maestrul T'an-luan a contrazis astfel de viziuni greşite când a explicat faptul că exact **pentru că Dharmakaya *„este dincolo de formă, nu există nici o formă pe care să nu o poată manifesta"***:

„Dharmakaya necondiţionată este Corpul naturii de Buddha. Pentru că natura de Buddha este nirvanică, Dharmakaya este dincolo de formă. Deoarece este dincolo de formă, nu există nici o formă pe care să nu o poată manifesta. De aceea, corpul împodobit cu semnele desăvârşirii este el însuşi Dharmakaya".

"Corpul împodobit cu semnele desăvârşirii" reprezintă manifestarea transcendentă specifică fiecărui Buddha (Dharmakaya metodelor pline de Compasiune ori Aspectul Sambhogakaya) pentru a salva fiinţele:

„Dharmakaya nu are nici o formă anume şi totuşi manifestă diferite forme în funcţie de condiţiile şi capacităţile fiinţelor sensibile".

În cazul lui Buddha Amida, aceasta este forma pe care a luat-o în Tărâmul Pur; este Amida aşa cum a fost descris în *Marea Sutră* de Buddha Shakyamuni, Amida cel văzut şi auzit de cei adunaţi pe vârful Vulturului pentru a asculta această sutra. Este Amida care ne însoţeşte întotdeauna pe noi, cei care ne încredem în El.

Dharmakaya ultimă sau Dharmakaya naturii de Buddha este dincolo de timp şi formă şi de aceea, nu poate fi tratată ca obiect al credinţei. În această ultimă Dharmakaya vom sălăşlui doar după ce vom atinge

Buddheitatea în Tărâmul Pur, însă aici şi acum oamenii obişnuiţi nu pot relaţiona cu ea şi nici nu o pot înţelege. De aceea, **Buddha Amida nu a rămas izolat în Dharmakaya cea de dincolo de formă, ci s-a manifestat în forma descrisă de Shakyamuni în *Marea Sutră* şi a manifestat Tărâmul său Pur.**

Chiar dacă Buddha Amida în Nume şi Formă este inseparabil de Dharmakaya de dincolo de formă, **asta nu înseamnă că El este inexistent ori doar un simbol, mit sau personaj fictiv**. Aşa cum spunea Maestrul T'an-luan, chiar dacă cele două Dharmakaya sunt inseparabile, ele sunt totuşi diferite; chiar dacă sunt una, ele nu sunt acelaşi lucru. Aşadar, **în timp ce acceptăm faptul că Amida are într-adevăr, un aspect ultim – Dharmakaya de dincolo de formă (Dharmakaya naturii de Buddha), noi ne raportăm în credinţa şi învăţătura noastră la Amida în Nume şi Formă, la Amida cel descris în *Marea Sutră* şi la Amida care se află acum în Tărâmul Pur (Dharmakaya metodelor pline de Compasiune ori Aspectul Sambhogakaya). Cei care nu înţeleg această diferenţă şi continuă să nege existenţa lui Buddha Amida în Nume şi Formă nu practică în conformitate cu Dharma**, aşa cum explică Maestrul T'an-luan:

"Care este cauza nepracticării în conformitate cu Dharma sau cu *semnificaţia Numelui? Este a nu înţelege faptul că Tathagata Amida este un Corp al realităţii ultime şi un Corp manifestat pentru salvarea fiinţelor sensibile".*

Când spunem Nembutsu luăm ca obiect al refugiului şi credinţei noastre Numele lui Buddha Amida în manifestarea lui plină de slavă pentru salvarea fiinţelor sensibile (Dharmakaya metodelor pline de Compasiune/Sambhogakaya):

"Cele zece repetări ale Numelui apar din credinţa de neîntrecut care ia ca obiect al său Numele lui Tathagata Amida în corpul de *slavă al metodelor potrivite; acest corp al slavei conţine merite nemăsurate, pure şi curate".*

unei astfel de viziuni greşite se autoexclud singuri de la naşterea în Tărâmul Pur. Mai mult decât atât, când viaţa lor de acum se va sfârşi, se vor naşte în marele iad Avici[157], aşa cum a explicat Maestrul T'an-luan:

„Deşi doar a ponegrit Dharma cea adevărată însă nu a comis celelalte tipuri de păcate, în mod sigur nu va putea atinge naşterea în Tărâmul Pur. De ce? Mahaprajnaparamita[158] sutra spune:

'Cel care ponegreşte Dharma cea adevărată va cădea tot în iadul Avici însă când acea kalpa se epuizează, va cădea într-o altă regiune a acestuia. În acest fel trece prin o sută de mii de mari iaduri Avici unul după altul'. Buddha nu menţionează vre-un moment când acesta poate scăpa, deoarece ponegrirea Dharmei este un păcat extrem de grav.
Mai mult decât atât, ***Dharma cea adevărată este Dharma lui Buddha. Acest ignorant tocmai a ponegrit-***

A nega existenţa Buddhaşilor transcendenţi, inclusiv a lui Buddha Amida, cu manifestările lor specifice este, după Maestrul T'an-luan, cea mai rea faptă posibilă, adică ponegrirea Dharmei celei adevărate. De aceea, el defineşte ponegrirea Dharmei celei adevărate prin a spune că "nu există Buddha". Puteți citi mai mult despre viziunile greșite (ereziile) ale timpurilor noastre și cum le combat în cartea mea, *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016. Vedeți acolo și capitolul "Buddha Amida și Tărâmul său Pur explicate prin doctrina Celor Trei Corpuri (Aspecte) și a Celor Două Corpuri, p. 93

[157] Cel mai rău dintre cele opt iaduri. „Avici" înseamnă „neîntrerupt" şi se referă la faptul că nu există nici un fel de pauză în suferinţa îndurată acolo.

[158] *Daibonhannyaharamitsukyo.*

o; cum am putea să ne gândim că un astfel de om ar aspira să se nască în Tărâmul lui Buddha? Acest lucru nu ar avea nicio logică."[159]

Marea Sutră este Dharma despre Buddha Amida (Amida Dharma), adică Dharma cea adevărată propovăduită de Buddha Shakyamuni cu intenţia de a ajuta fiinţele să se nască în Tărâmul Pur al lui Amida. Cum ar putea cei care privesc această sutră ca pe o poveste mitologică sau ficţiune să se nască în Tărâmul Pur al unui Buddha a cărui existenţă o neagă? Într-adevăr, aşa cum spunea T'an-luan: *"acest lucru nu ar avea nicio logică"*.

Acum vă rog să fiți foarte atenți deoarece este extrem de important! **Atât Buddha Shakyamuni în *Marea Sutră*, cât și Maestrul T'an-luan se referă la ponegrirea Dharmei celei adevărate la momentul prezent**: *„Dharma cea adevărată este Dharma lui Buddha. Acest ignorant tocmai a ponegrit-o; cum am putea să ne gândim că un astfel de om ar aspira să se nască în Tărâmul lui Buddha?"*
„Tocmai a ponegrit-o..." **se referă la o ponegrire continuă care există încă în mintea acelui om, însă nu la situaţia în care a ponegrit-o în trecut iar acum, printr-o schimbare a inimii, a înţeles răul făcut şi se căieşte de el.**

---

159 Maestrul T'an-luan *Comentariu la Discursul lui Vasubandhu despre Tărâmul Pur (Ojoronchu). T'an-luan's Commentary on Vasubandhu's Discourse on the Pure Land (Ojoronchu),* a study and translation by Hisao Inagaki, Nagata Bunshodo, Kyoto, 1998, p.196-197

Este logic faptul că un om care încă ponegreşte Dharma în mintea lui şi mai ales înaintea celorlalţi, nu are cum să aibă o credință adevărată și o aspiraţie sinceră către naşterea în Tărâmul Pur și de aceea, se autoexclude singur din Legământul Principal. Atenție, vă rog! **Nu Amida îl exclude pe acest om, ci el singur se auto-exclude de la salvarea oferită de Amida.** Așa cum am spus înainte, în această carte, Buddha Amida vrea să ne salveze pe toți dar nu ne duce în Tărâmul Pur cu forța, de aceea, dacă nu dorim să mergem acolo ori nu acceptăm existența acestuia sau a lui Buddha Amida atunci nu vom merge acolo. **Nimeni nu poate ajunge într-un loc pe care îl consideră imaginație și nici nu poate fi salvat de cineva a cărui existență o neagă.** Este logic, nu? Cu toate acestea, ”excluderea,, sau mai bine spus, autoexcluderea din Legământul Principal nu există pentru cel care ponegrirea Dharmei rămâne doar o greşeală gravă din trecut pentru care acum se căieşte. Aşadar, **cel care a ponegrit Dharma în trecut dar trece în prezent printr-o schimbare a inimii, recunoaşte şi se căieşte de fapta sa, apoi se bazează cu sinceritate pe Compasiunea lui Buddha Amida, va atinge nașterea în Tărâmul Pur.** Este logic să fie astfel.

Așa cum a spus Shinran, *”’excluderea’ ne arată cât de rea este ponegrirea Dharmei”*[160], dar asta nu înseamnă că cel care s-a căit de această faptă, acceptă existența lui Buddha Amida și se încrede în El, nu este salvat!

---

[160] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.494

În buddhism NU există „pedepse” veşnice decât pentru o minte care stăruie în greşeală şi în acest fel se autopedepseşte, însă mintea care se schimbă şi devine alta nu mai poate fi identică cu cea din trecut. Îmi aduc aminte în legătură cu acest lucru de o întâmplare de pe vremea lui Shakyamuni:
Un om l-a jignit foarte rău pe Buddha, aruncându-i în faţă toate tipurile de cuvinte grele, însă a doua zi a simţit remuşcări şi s-a căit de fapta comisă. Ducându-se înaintea lui s-a prosternat la picioarele sale şi i-a cerut iertare. Buddha i-a spus: *„ridică-te, cel care acum se pleacă la picioarele mele nu mai este identic cu cel care mă jignea ieri.”*

Adeptul Nembutsu care are credință adevărată în Buddha Amida nu are cum să ponegrească Dharma lui Buddha și deci, chiar dacă a făcut asta în trecut, înainte de a primi credința, efectele karmice ale unei asemenea fapte au fost purificate iar el este acum un om nou şi renăscut în lumina Compasiunii lui Buddha Amida, complet separat de omul vechi din viaţa asta sau din celelalte.

Rezumatul Legământului Principal

Acum, după atâtea pagini în care am încercat să explic în detaliu toate elementele Legământului Principal, voi face un rezumat pentru a vă ajuta să rețineți mai ușor ideile principale.

De fapt, reducând totul la esență, Buddha Amida a promis următoarele:

Dacă vă încredeți în mine cu sinceritate și exclusivitate, rostiți Numele meu într-un mod relaxat, adică fără să fiți obsedați de numărul recitărilor sau de stări speciale ale minții și dacă vreți să vă nașteți în tărâmul meu, atunci veți merge acolo după moarte. Dacă asta nu se va întâmpla, înseamnă că nu merit să fiu numit Buddha, însă nu trebuie să vă faceți griji deoarece un Buddha își ține mereu promisiunile.

Totuși, faptul că vă salvez atât de ușor nu înseamnă că sunt de acord cu faptele voastre rele, așa că vă rog, faceți tot ce puteți să evitați cele cinci păcate de moarte. Nu vă îngrijorați, vă salvez oricum, indiferent ce faceți, dar vă rog, încercați cât puteți de mult să le evitați.

De asemenea, țineți cont de faptul că nu vă pot salva dacă ponegriți Dharma cea adevărată, anume dacă negați existența mea și a Tărâmului meu Pur. Dacă faceți asta înseamnă că nu vă încredeți în mine și nu vă doriți să vă nașteți în tărâmul meu iar rostirea Numelui este falsă și nesinceră. Nimeni nu poate ajunge într-un loc pe care îl

consideră imaginație și nici nu poate fi salvat de cineva a cărui existență o neagă. Este logic, nu? Așa că, vă rog, încredeți-vă în mine ca într-un Buddha viu și real care a manifestat un Tărâm Pur special pentru voi, doriți-vă să vă nașteți acolo după moarte și rostiți Numele meu.
Vă aștept! Veniți așa cum sunteți!

Vehiculul Unic al Legământului Principal – învățătura supremă a lui Shakyamuni și a tuturor Buddha

Este foarte important să înțelegem că Shinran Shonin nu a privit Legământul Principal și învățătura care îl explică doar ca pe o cale printre multe alte metode Mahayana, ci ca pe vehiculul buddhist suprem - Vehiculul Unic al Legământului Principal (Universal), cea mai importantă învățătură a tuturor Buddha și adevăratul motiv al apariției lor în această lume:

*”Tuturor aspiranților la nașterea în Tărâmul Pur le proclam: Oceanul **Vehiculului Unic al Legământului Universal.**"*[161]

*”Când mă gândesc la oceanul **Vehiculului Unic al Legământului Principal** văd că este învățătura atot-cuprinzătoare, perfectă, de neoprit, absolută, fără de asemănare și cu cel mai rapid efect."*[162].

*”Pentru că **Vehiculul Unic al Legământului Principal** este învățătura ultimă, supremă și definitivă a eliberării imediate, învățătura realizării spirituale instantanee, învățătura împlinirii perfecte și a desăvârșirii, ea este*

---

[161] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 70

[162] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.71

***învățătura absolută și incomparabilă**, Calea adevăratei realități sau a Așaității*[163]*. Este cea mai directă dintre cele mai directe învățături, cea mai rapidă și imediată eliberare dintre cele mai rapide și imediate, cea mai adevărată dintre cele mai adevărate și desăvârșirea desăvârșirii. Vehiculul Unic, adică adevărata realitate, este oceanul marelui Legământ. Aceasta este practica supremă și greu de întâlnit.”*[164]

De ce este *”învățătura ultimă, supremă și definitivă a eliberării imediate”* sau *”învățătura realizării spirituale instantanee”*? Deoarece prin această învățătură vom atinge Iluminarea perfectă în chiar momentul nașterii noastre în Tărâmul Pur. De asemenea, acesta este motivul pentru care e numită *”Calea adevăratei realități sau a Așaității”* precum și *”Vehiculul Unic, adică adevărata realitate”*. Dacă intrăm în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida prin Poarta Legământului Principal atingem imediat adevărata realitate sau Așaitatea, adică Dharmakaya naturii de Buddha.

De ce este învățătura *”fără de asemănare”*, *învățătura împlinirii perfecte și a desăvârșirii”* sau *”învățătura absolută și incomparabilă”*?
Deoarece este învățătura ultimă, supremă și definitivă a tuturor Buddha, adevăratul motiv al venirii lor în diferite tărâmuri samsarice și deoarece nicio altă învățătură, practică sau poartă Dharma nu poate aduce atât de ușor TOATE ființele, fără nicio deosebire în ceea ce privește

---

[163] Așaitatea – realitatea ultimă sau natura de Buddha.
[164] Shinran Shonin, *Însemnările lui Gutoku*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.592

prezența sau absența virtuților, către atingerea Iluminării perfecte:

”Tathagata (Buddha) Shakyamuni a apărut în această lume doar pentru a propovădui Legământul Principal al lui Amida, cel adânc precum oceanul;
Noi, mulțimea de ființe care trăim în epoca rea a celor cinci pângăriri[165], trebuie să ne încredem în cuvintele adevărate ale lui Tathagata”.[166]

”Ştim că principalul motiv pentru care Marele Înțelept, Cel mai Onorat din univers, a apărut în această lume a fost de a revela adevărata binefacere a Legământului plin de Compasiune al lui Amida și a-l declara ca fiind învățătura directă a tuturor Tathagata (Buddha). Scopul esențial al acestei mari Compasiuni este de a propovădui atingerea imediată a nașterii în Tărâmul Pur de către ființele ignorante. Așadar, dacă ne uităm la esența învățăturilor tuturor Buddha observăm că ***adevăratul motiv pentru care toți Tathagata din trecut, prezent și viitor apar în această lume este de a***

---

[165] Cele cinci pângăriri sunt cele cinci semne de decădere ale lumii în care trăim: 1. decăderea viziunilor, când concepţiile şi ideile greşite devin predominante, 2. înmulţirea şi exaltarea patimilor omeneşti asociată cu ridicarea lor în slăvi, 3. decăderea condiţiei umane, când oamenii sunt în general nemulţumiti şi nefericiţi, 4. micşorarea duratei de viaţă – în conformitate cu sutrele, atunci când viaţa omului este mai mica sau aproape de o sută de ani, 5. înmulţirea războaielor şi a dezastrelor naturale.

[166] Shinran Shonin, *Shoshinge, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.70

propovădui Legământul de neconceput al lui Amida".[167]

”Este cea mai directă dintre cele mai directe învățături, cea mai rapidă și imediată eliberare dintre cele mai rapide și imediate, cea mai adevărată dintre cele mai adevărate și desăvârșirea desăvârșirii” deoarece nicio altă poartă Dharma sau cale buddhistă nu se poate compara cu Legământul Principal. Dintre învățăturile care aduc cel mai rapid rezultat aceasta este cea mai rapidă deoarece nicio altă cale nu duce ființele la eliberarea supremă mai repede ca Legământul Principal. Este *” cea mai adevărată dintre cele mai adevărate”* pentru că deși toate căile și metodele buddhiste sunt adevărate (doar învățăturile nebuddhiste sunt false) dintre toate acestea, Legământul Principal al lui Buddha Amida constituie adevărata intenție a activităților iluminate ale tuturor Buddha.

*”Este practica supremă și greu de întâlnit”*deoarece, în conformitate cu al 17-lea Legământ, toți Buddha spun Numele lui Amida și ne încurajează să-l rostim. Și deoarece, așa cum a explicat Honen Shonin, acest Nume conține:

”meritele realizării și împlinirii interioare a lui Buddha Amida și activităților lui externe, precum și meritele învățăturilor extrem de profunde ale lui Buddha

---

[167]Shinran Shonin, *Pasaje pe calea Tărâmului Pur*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.317

Shakyamuni care sunt la fel de numeroase ca nisipurile Gangelui".[168]

Deoarece *”toate meritele învățăturilor, practicilor meditative asupra aspectului fenomenal al realității și al esenței, puterea de neegalat obținută prin meditație și înțelepciune, înțelepciunea realizării interioare și meritele activităților exterioare, precum și toate virtuțile și Iluminarea neprihănită a lui Tathagata Amida, Bodhisattva Avalokitesvara, Bodhisattva Mahasthamaprapta, Bodhisattva Samanthabhadra, Bodhisattva Manjusri, Bodhisattva Ksitigarbha, Nagarjuna și toți Bodhisattva și Sravaka din Tărâmul Pur sunt incluse în cele trei caractere ale Numelui Amida*".[169]

În legătură cu asta, Maestrul Ch’ing-wen a spus:

---

[168] Honen Shonin în *Comentariu la cele trei sutre ale buddhismului Tărâmului Pur. The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.81.

[169] Maestrul Shan-tao citat de Honen Shonin în *Comentariu la cele trei sutre ale buddhismului Tărâmului Pur. The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.81 - 83

”Numele Buddheității lui Amida este cel mai deosebit, el fiind încarnarea virtuților perfecte ale nenumăratelor practici."[170]

Shinran Shonin a spus, de asemenea:

”Să știți că Buddha a adunat toate rădăcinile virtuților și a tot ceea ce este bun în cele trei silabe A-MI-DA, astfel încât a spune Numele – Namo Amida Butsu – înseamnă a împodobi Tărâmul Pur."[171]

Din moment ce credința (shinjin) în Buddha Amida este esența Legământului Principal, fundamentul rostirii autentice a Numelui (Nembutsu) și a aspirației de a ne naște în Tărâmul Pur, înseamnă că această credință este ea însăși supremul Vehicul Unic al Legământului Principal:

”Se spune (Maestrul Shan-tao):
*‘**Mintea profundă este credinţa profundă.** Aceasta are două aspecte. Primul înseamnă a crede profund şi fără îndoială că suntem oameni obişnuiţi, plini de păcate karmice grave, supuşi naşterilor şi morţilor repetate, transmigrând în samsara de nenumărate kalpa şi neavând nici o şansă de a scăpa din aceasta prin noi*

---

170 Maestrul Ch’ing-wen citat de Shinran în *Kyogyoshinsho*, cap II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 51

171 Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.504

înşine. Al doilea înseamnă a crede profund şi fără îndoială că cele 48 legăminte ale lui Buddha Amida îmbrăţişează fiinţele sensibile, ajutându-le să se îmbarce pe corabia Puterii Legământului şi să atingă naşterea în Tărâmul Pur'

Mintea profund credincioasă prezentată mai sus este mintea/inima precum diamantul, adică desăvârșirea Puterii Celuilalt, oceanul ***adevăratului shinjin care este Vehiculul Unic suprem."***[172]

Deoarece Vehiculul Unic al Legământului Principal a fost prezentat în *Marea Sutră* înseamnă că această sutră este cea mai importantă dintre toate sutrele propovăduite de Shakyamuni. Mai mult decât atât, este principalul motiv al apariției lui în această lume:

„Învățătura căii Tărâmului Pur se găsește în Marea Sutră despre Buddha al Vieţii Infinite. Semnificaţia ei principală este că Amida, prin legămintele sale de neîntrecut, a deschis larg depozitul Dharma şi, plin de compasiune pentru fiinţele obişnuite şi ignorante, a selectat şi oferit comoara virtuţilor supreme. Sutra ne revelează mai departe, că Shakyamuni a apărut în această lume şi a expus învăţăturile căii ce duce la Iluminare, căutând să salveze mulţimea fiinţelor sensibile şi binecuvântându-le pe acestea cu binefaceri

---

[172] Shinran Shonin, *Însemnările lui Gutoku, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.604

autentice şi reale[173]*. Astfel,* ***această sutră este adevărata învățătură pentru care Tathagata a apărut în lume****. Este scriptura minunată, rară și extraordinară.* **Este** ***expunerea definitivă și ultimă a Vehiculului Unic****. Este adevărata învățătură lăudată și slăvită de toți Buddha din cele zece direcții. Astfel, propovăduirea Legământului Principal al lui Amida este adevărata intenţie a acestei sutre iar Numele lui Buddha este esenţa ei".*[174]

„[...] ***Marea Sutră ne revelează adevărata învăţătură. Aceasta este într-adevăr, expunerea corectă pentru care Tathagata a apărut în lume****, minunata scriptură, greu de găsit şi de neîntrecut, prezentarea ultimă şi decisivă a Vehiculului Unic, cuvintele preţioase care dezvăluie împlinirea perfectă şi imediată, cuvintele sincere slăvite de toţi Buddhaşii de-a lungul celor zece direcţii, adevărata învăţătură ce corespunde la perfecție cu capacităţile fiinţelor şi cu timpul în care acestea trăiesc. Să ţinem bine minte acest lucru"*[175]*.*

173" *binefacerile autentice şi reale*„ sunt meritele şi virtuţile lui Amida manifestate în Numele lui. A rosti acest Nume cu credinţă, împreună cu dorinţa de a renaşte în Tărâmul Pur este cerinţa Legământului Principal.

174 Shinran Shonin, *Pasaje pe calea Tărâmului Pur*, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.295-296

175 Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap I, The *Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.10

Diferite şcoli buddhiste vorbesc de trei sau patru învârtiri ale Roții Dharmei[176]:

---

[176] *”Buddha a întors Roata Dharmei și a oferit învățăturile Hinayana, Mahayana și Vajrayana în diferite locuri, pentru diferite tipuri de oameni și timpuri. Deoarece a propovăduit unor discipoli cu capacități foarte diferite, din când în când li s-a părut acestora că Buddha pare să predea în mod special Hinayana; altă dată li se părea că predă Mahayana iar altă dată că predă Vajrayana. Bineînțeles că aceasta a fost doar o chestiune de percepție, din partea oamenilor, a învățăturii lui Buddha; unora li se părea că Buddha preda numai învățături Hinayana iar altora că prezenta numai învățături Mahayana. Însă Buddha putea, de asemenea, să fie într-un alt loc în același timp și datorită puterilor lui miraculoase să dea alte învățături unor ființe diferite. Datorită acestui lucru, unii au început să aibă senzația că Buddha a oferit doar învățături Hinayana și că nu a oferit deloc învățături Mahayana, acestea fiind, în opinia lor, fabricate de adepții lui. Ideea că învățăturile Mahayana și Vajrayana au fost create de altcineva se bazează pe credința că Buddha a fost un om obișnuit, cu niciun fel de calități extraordinare ale Iluminării, iar nu o ființă excepțională care a venit în lume să ajute ființele și să le conducă spre Eliberare, motivat fiind de marea sa compasiune. Dacă cineva îl percepe pe Buddha ca fiind un indian obișnuit, atunci se va îndoi că acesta a predat cu adevărat diversele învățături atribuite lui și va începe să facă discriminări și diferențieri între învățăturile diferitelor vehicule.*
Este o gravă eroare să ne gândim la Buddha ca la un om obișnuit și să credem că poate nu a avut o cunoaștere absolută, nu a fost capabil să predea un set complet de învățături ori că putea să predea în acest loc dar nu și în celălalt. Nu are rost să întreținem astfel de îndoieli deoarece Buddha nu a fost o persoană obișnuită și nici vreun zeu care dacă era mulțumit de tine te-ar fi trimis în rai iar dacă era nemulțumit te-ar fi aruncat în iad. Totusi, a spune că Buddha nu este un zeu nu înseamnă că ar trebui să ne gândim la El ca la cineva lipsit de orice fel de calități, precum inteligență, cunoaștere și înțelegere sau fără niciun fel de intuiție directă și viziune profundă.

1) Prima învârtire a Roții Dharmei a avut loc atunci când Shakyamuni a propovăduit Cele Patru Nobile Adevăruri și alte elemente pe care le găsim în unele din discursurile lui timpurii. Acestea se refereau în mod principal la abandonarea acțiunilor negative ale trupului, vorbirii și minții și sunt considerate ca făcând parte din Vehiculul Hinayana (Micul Vehicul) deoarece are ca scop purificarea și eliberarea personală din ciclul nașterilor și morților repetate.
2) A doua învârtire a Roții Dharmei accentuează vacuitatea sinelui iluzoriu și a fenomenelor, așa cum a fost explicată în sutrele *Prajnaparamita*, precum și compasiunea ce apare în mod natural dintr-o înțelegere autentică a vacuității (vidului).
3) A treia învârtire a Roții Dharmei cuprinde sutre precum *Mahaparinirvana Sutra, Avatamsaka Sutra, Lankavatara Sutra*, etc, unde Shakyamuni explică faptul că toate ființele au natura de Buddha (doctrina Tathagatagarbha) și potențialul de a deveni Buddhași. Ea propovăduiește de asemenea, abandonarea agățării de vacuitate.

Buddha este într-adevăr o ființă foarte specială care a oferit un set complet de învățături Dharma ce nu sunt în contradicție una cu alta. Din contră, fiecare are propria ei relevanță".

The Three Vehicles of the Teachings of the Buddha, fragment din *The Development of Buddhism in India* de Ven. Khenchen Thrangu Rinpoche, http://kagyuoffice.org/buddhism/buddhism-in-india/the-three-vehicles-of-the-teachings-of-the-buddha

A doua și a treia învârtire a Roții Dharmei face parte din Vehiculul Mahayana (Marele Vehicul) deoarece are ca scop nu doar eliberarea personală, ci a tuturor ființelor.

4) A patra învârtire a Roții Dharmei este reprezentată, în opinia școlilor Vajrayana sau esoterice, de învățăturile tantrice. Vajrayana consideră cele trei învârtiri precedente ale Roții Dharmei ca aparținând sutrelor. În comparație cu acestea, tantrele conțin practici esoterice și secrete despre care se presupune că pot ajuta practicanții foarte avansați să atingă Buddheitatea în chiar acest trup. Nu cred că e bine să separăm Vehiculul Vajrayana al tantrelor de Mahayana deoarece aspirația de a deveni un Buddha pentru binele tuturor ființelor, precum și principalele învățături despre natura de Buddha și vacuitate (vid) sunt de asemenea prezente în Vajrayana. Mai degrabă, am putea spune că Vajrayana este o dezvoltare a Mahayana cu accente diferite asupra viziunii și practicii.

Nu vreau să intru în detalii despre fiecare din cele patru învârtiri ale Roții Dharmei de mai sus și nici despre diferitele interpretări ale școlilor buddhiste, deoarece nu sunt importante pentru scopul acestei cărți, așa că, dacă sunteți interesați de această temă vă puteți adresa unor persoane mai învățate decât mine. **Ceea ce este important pentru noi, adepții Legământului Principal, este că această clasificare nu este definitivă.** În lumina explicațiilor precedente și pasajelor

din Shinran Shonin, putem afirma cu certitudine că **a mai existat și o altă, mult mai importantă, învârtire a Roții Dharmei, anume învățătura oferită de Buddha Shakyamuni în *Marea Sutră*** în care a spus povestea lui Buddha Amida și a prezentat metoda sa de salvare necondiționată și nediscriminatorie a tuturor ființelor (Legământul Principal). **Așadar, cred că putem numi această sutră a cincea învârtire a Roții Dharmei sau chiar cea mai importantă învârtire a Roții Dharmei. Această supremă învârtire a Roții Dharmei reprezintă Vehiculul Unic al Legământului Principal.**

Iată modul corect în care noi, adepții Legământului Principal, ar trebui să privim învățătura pe care o urmăm. A privi Legământul Principal și învățătura asociată acestuia ca fiind supremă sau cea mai importantă învârtire a Roții Dharmei nu înseamnă că denigrăm învârtirile precedente sau învățăturile conținute în tantre și alte sutre. Toate învățăturile celor patru învârtiri ale Roții Dharmei și toate vehiculele – Hinayana, Mahayana și Vajrayana, au propria lor importanță și toate merită respectul nostru. **Motivul pentru care afirmăm că *Marea Sutră* este suprema învârtire a Roții Dharmei este pentru că aceasta conține cea mai accesibilă învățătură și metodă de a aduce toate ființele, indiferent de capacitățile lor, la atingerea rapidă a Buddheității sau Iluminării perfecte.** Aici ”suprem” se referă exclusiv la capacitatea de a salva toate ființele, în comparație cu alte porți Dharma ale celor Patru Învârtiri ale Roții Dharmei care pot duce la atingerea Buddheității doar pe practicanții cu capacități superioare. Deoarece aceste alte porți Dharma nu pot salva toate ființele, în

mod egal, se spune despre ele că au o relevanță limitată și deci, nu sunt învățătura supremă ori adevăratul motiv pentru care Shakyamuni și toți Buddha au apărut în această lume:

”Cele două moduri de relevanță sunt: relevanță limitată și relevanță universală. ***Tărâmul Pur este învățătura de relevanță universală****.”*[177]

Când se uită cu ochii lor divini și cu divina înțelegere pe care o au, la toate învățăturile și practicile, toți Buddha înțeleg faptul că, dintre ei, doar Buddha Amida are cea mai bună metodă de salvare și deci, că Legământul Principal al lui Amida răspunde cel mai bine motivului pentru care ei înșiși sunt activi în tărâmurile de existență samsarice – de a duce toate ființele la atingerea Iluminării perfecte. Din acest motiv Shakyamuni menționează în *Mica Sutră despre Buddha Amida (Amidakyo)* faptul că Buddhașii din toate cele zece direcții sunt martori ai salvării oferite de Amida, îl slăvesc și încurajează toate ființele să-i accepte Dharma[178]. Maestrul Shan-tao spune:

---

[177] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 8, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.535

[178] *“Shariputra, asa cum eu laud acum virtutile de neconceput ale lui Buddha Amida, tot asa fac si Buddhasii din est, la fel de numerosi ca nisipurile Gangelui. Printre acestia sunt: Aksobhya, Meru-dhvaja, Buddha Mahameru, Buddha Meru-prabhasa si Buddha Manju-svara. Din propriile tărâmuri, ei îsi întind limba lor lungă şi nesfârşită ce acoperă definitiv un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră*

numită 'Laudă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha'."

"Shariputra, exista Buddhaşi în sud, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui, precum Buddha Candra-surya-pradipa, Buddha Yasah-prabha, Buddha Maharci-
skandha, Buddha Meru-pradipa si Buddha Ananta-virya. Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă definitiv un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: 'Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită 'Laudă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha'."

"Shariputra, există Buddhaşi în vest, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui, precum Buddha Amitayus, Buddha Amita-ketu, Buddha Amita-dhvaja, Buddha Mahaprabha, Buddha Mahaprabhasa, Buddha Ratna-ketu si Buddha Suddha-rasmi-
prabha. Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă definitiv un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: 'Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită 'Laudă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha'."

"Shariputra, există Buddhaşi în nord, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui,precum Buddha Arci-skandha, Buddha Vaisvanara-nirghosa, Buddha Duspradharsa,Buddha Aditya-sambhava si Buddha Jalini-prabha. Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă definitiv un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: 'Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită 'Laudă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha'."

"Shariputra, există Buddhaşi în directia nadir, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui, precum Buddha Simha, Buddha Yasas, Buddha Yasah-prabhasa, Buddha Dharma, Buddha Dharmadhvaja si Buddha Dharma-dhara. Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă definitiv un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: 'Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită 'Laudă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha'."

”Trebuie să avem credință neclintită în pasajul din Mica Sutră care afirmă că toți Buddha din cele zece direcții, la fel de numeroși precum nisipurile Gangelui, mărturisesc și încurajează toate ființele sensibile să atingă nașterea în Tărâmul Pur."[179]

”Toți Buddha din cele zece direcții, temându-se că vom avea îndoieli față de învățătura lui Buddha Shakyamuni [despre Buddha Amida] au spus împreună, cu aceeași minte și inimă, următoarele cuvinte sicere și curate: ‘Toate ființele sensibile să creadă în învățăturile propovăduite, slăvite și validate de Buddha Shakyamuni. Toate ființele obișnuite să creadă că, indiferent de virtuțile sau viciile lor sau de timpul pe care îl petrec

---

“Shariputra, există Buddhaşi în directia zenit, la fel de numeroşi ca nisipurile Gangelui, precum Buddha Brahma-ghosa, Buddha Naksatra-raja, Buddha Gandhottama, Buddha Gandhaprabhasa, Buddha Maharci-skandha, Buddha Ratna-kusuma-sampuspita-gatra, Buddha Salendra-raja, Buddha Ratnotpalasri, Buddha Sarva-artha-darsa si Buddha
Sumeru-kalpa. Din propriile tărâmuri ei îsi întind limba lor lungă si nesfârsită ce acoperă definitiv un univers de o mie de milioane de lumi si proclamă aceste cuvinte adevărate: ‘Voi, fiintele sensibile, trebuie să vă încredeţi şi să acceptaţi această sutră numită ‘Laudă Virtuţilor de neconceput şi Protecţiei tuturor Buddha’.”
The Three Pure Land Sutras, translated by Hisao Inagaki, BDK, English Tripitaka 12-II, III, IV, Numata Center for Buddhist Translation and Research, 2003, p.105-106

[179] Maestrul Shan-tao citat de Honen Shonin în *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur*. *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.106

rostind Nembutsu – odată, de zece ori, o zi, șapte zile sau o sută de ani – dacă spun Numele lui Buddha Amida din toată inima lor nașterea în Tărâmul Pur va veni cu siguranță. Toți Buddha au declarat că nu trebuie să ne îndoim de acest lucru."[180]

Așa cum spunea Shinran,”*mărturia tuturor Buddha din cele zece direcții, nenumărați precum nisipurile Gangelui, nu a fost oferită în zadar.”*[181]. El a mai spus, de asemenea:

”Mărturia dată Legământului Principal a fost oferită prin Cele Trei Corpuri (aspecte)[182] *ale Buddhașilor.*

1) *Mărturia corpului Dharma (Dharmakaya ultimă de dincolo de formă);*
   Marea Sutră spune: ‘Din cer s-a auzit o voce care a declarat: cu siguranță vei atinge suprema Iluminare!’[183]

---

[180] Maestrul Shan-tao citat de Honen Shonin în *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur*. *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.116

[181] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, IV, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 260

[182] Vezi capitolul Cele trei aspecte ale lui Buddha Amida din cartea mea, *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016, p.73

2) *Mărturia corpurilor de recompensă și ale împlinirii (Buddhașii în aspectul Sambhogakaya); aceasta se referă la Tathagata din toate cele zece direcții.*
3) *Mărturia corpurilor transformării și acomodării (Buddhașii în aspectul Nirmanakaya); aceasta se referă la Buddha Lokesvararaja."*[184]

Tot din acest motiv, Amida a promis în al 17-lea legământ că toți Buddha vor lăuda și slăvi Numele lui. Lăudând Numele lui Buddhașii laudă, de fapt, Legământul său Principal unde rostirea Numelui cu credință este metoda nașterii în Tărâmul Pur. Trebuie să înțelegem foarte bine acest lucru:

”Din câte am înțeles, acela care se numește ‘Legământul că toți Buddha rostesc Numele’ sau ‘Legământul că toți Buddha laudă Numele’ (al 17-lea Legământ) ***are ca scop încurajarea tuturor ființelor sensibile din cele zece direcții să se încreadă în Legământul Principal al lui Amida (al 18-lea Legământ).*** *Mai mult decât atât, am fost învățat că* ***duce***

---

183 După ce Bodhisattva Dharmakara, cel care va deveni Buddha Amida, și-a terminat de proclamat cele 48 legăminte, s-a auzit o voce în cer care a rostit respectivele cuvinte. Pentru a cunoaște povestea lui Buddha Amida așa cum a fost ea rostită de Buddha Shakyamuni citiți capitolul ”Învățătura lui Buddha Shakyamuni despre Buddha Amida” din cartea mea *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016, p.54

184 Shinran Shonin, *Însemnările lui Gutoku, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.591

la distrugerea îndoielilor din ființele celor zece direcții. Asta se înțelege prin mărturia tuturor Buddha din cele zece direcții despre care s-a propovăduit în Amida Sutra."[185]

"Lumina lui Buddha Amida strălucește peste tot de-a lungul celor zece direcții și nenumărații Buddha din univers slăvesc împreună Numele lui Buddha Amida.."[186]

Nu doar că ceilalți Buddha laudă și slăvesc Numele lui Amida, încurajând în acest fel toate ființele să îl spună cu credință, dar chiar lucrează în multe moduri cunoscute și necunoscute pentru a ne face să acceptăm metoda de salvare a lui Amida:

"Ființelor rele și pline de viziuni greșite ale epocii celor cinci pângăriri,
Buddhașii, nenumărați precum nisipurile Gangelui,
le oferă Numele lui Amida și îi îndeamnă să se încreadă în el".[187]

---

185 Shinran Shonin, *O colecție de scrisori*, scrisoarea 10, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.571

186 Honen Shonin, *Comentariu al celor trei sutre ale buddhismului Tărâmului Pur, The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p 76

187 Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.347-348

”A te naște în Tărâmul Pur
este drumul către atingerea definitivă a Buddheității;
toți Buddha proclamă și slăvesc Tărâmul Pur
deoarece nașterea acolo este calea de neîntrecut."[188]

”Shakyamuni, Amida și Buddhașii din cele zece direcții, toți având aceeași minte și gândire, sunt mereu aproape de ființele care spun Nembutsu ca și cum ar fi propria lor umbră. [...] ***Shinjin (credința) este oferit prin metodele pline de compasiune ale lui Shakyamuni, Amida și ale tuturor Buddha din cele zece direcții****.”*[189]

”Shakyamuni și toți ceilalți Buddha
sunt cu adevărat părinții noștri cei plini de compasiune.
Prin diferite metode ei ne ajută să se trezească în noi credința supremă *care este adevărată și reală."*[190]

Precum în cazul Vajrayana, nu putem separa Vehiculul Legământului Principal de vehiculul Mahayana deoarece amândouă au aspirația de a duce toate ființele la atingerea Buddheității. Putem spune mai degrabă, că Vehiculul Legământului Principal este apogeul și împlinirea Mahayana deoarece oferă cea mai rapidă și accesibilă metodă pentru toate ființele:

---

188 Shinran Shonin, *Imnurile maeștrilor Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.372
189 Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 2, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.526-527
190 Shinran Shonin, *Hymn of the Two Gateways of Entrance and Emergence, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.629

”Legământul Principal este adevărata esență a căii Tărâmului Pur. Adevărata esență a căii Tărâmului Pur este apogeul și împlinirea buddhismului Mahayana."[191]

”Este desăvârșirea învățăturilor desăvârșite, învățătura care duce la cea mai rapidă și imediată eliberare dintre cele mai rapide și imediate."[192]

Chiar dacă Vajrayana pretinde că are cele mai rapide metode[193], nu poate afirma că poate duce toate ființele, indiferent de capacitățile lor, la atingerea Buddheității. De aceea, putem spune fără teama de a greși, că nu există de fapt, nicio Poartă Dharma și niciun vehicul buddhist care să fie atât de accesibil tuturor ființelor precum Legământul Principal a cărui esență este Nembutsul credinței:

”Deși toate Porțile Dharma duc la Eliberare,
niciuna dintre ele nu depășește nașterea în Tărâmul Pur prin Nembutsu."[194]

---

[191] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 1, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.524-525

[192] Shinran Shonin, *Hymn of the Two Gateways of Entrance and Emergence*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.629

[193] De fapt, metodele Vajrayana pot fi rapide doar pentru cei foarte avansați din punct de vedere spiritual. Câți însă sunt astfel cu adevărat și câți pot atinge în această viață, cum bine se întreabă Shinran, aceeași Iluminare și capacitate de a ajuta ființele precum Shakyamuni (Buddha istoric)?

[194] Maestrul Shan-tao, citat de Shinran Shonin în *Kyogyoshinsho*, VI, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and*

Legământul Principal este de neconceput

*”**Legământul Principal al lui Tathagatha Amida depășește înțelegerea conceptuală**; el este planul și intenția înțelepciunii Buddhașilor iar nu al ființelor ignorante. Nimeni nu poate pătrunde înțelepciunea Buddhașilor care depășește înțelegerea conceptuală."*[195]

*”Referitor la Puterea Celuilalt, **pentru că este înțelepciunea de neconceput a lui Buddha, atingerea Iluminării supreme de către oamenii ignoranți și plini de patimi oarbe are loc doar prin lucrarea Buddhașilor și nu are niciun fel de legătură cu planul și intenția practicanților**. Așadar, non-practica este adevărata practică. ‘Practica’ negată aici se referă la calculele făcute de practicantul puterii personale. În ceea ce privește Puterea Celuilalt, non-practica este adevărata practică."*[196]

Cel care se încrede în Buddha Amida înțelege faptul că este salvat de Puterea lui Amida (”adevărata practică”) iar nu prin propriile planuri și calcule personale sau prin așa zisele ”merite” pe care le-ar fi acumulat până acum (”non-practică”).

Enlightenment, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 263

195 Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 7, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.533

196 Shinran Shonin, *O colecție de scrisori*, scrisoarea 10, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.571-572

Adevărul că ființele ignorante sunt făcute să atingă Iluminarea perfectă după nașterea în Tărâmul Pur, deși ele sunt acum, în această viață, pline de patimi oarbe, este dincolo de înțelegerea conceptuală deoarece, așa cum spunea Shinran, acesta are legătură cu *”înțelepciunea de neconceput a lui Buddha”* și *”are loc doar prin lucrarea Buddhașilor”*. Asta înseamnă că **numai Buddhașii cunosc mecanismul lucrării salvatoare a lui Amida și doar ei îl pot înțelege. Tot ceea ce noi putem face este să acceptăm în credință că astfel de ființe ignorante și pline de patimi oarbe vor atinge Iluminarea perfectă în momentul nașterii în Tărâmul Pur.** Suntem asemenea unor țărani ignoranți care intră pentru prima oară într-un avion. Nu știm de ce și cum zboară avionul dar avem încredere în pilot și în inginerii care l-au construit și suntem siguri că ne va duce în siguranță la destinație.

Tema imposibilității de a înțelege conceptual salvarea oferită de Buddha Amida este menționată adeseori în textele sacre. Pe scurt, **mințile neiluminate nu pot înțelege Mințile Iluminate (Mintea Buddhașilor) și nici lucrarea acestora**, așa cum niciun țăran analfabet și ignorant care nu a ieșit vreodată din satul lui nu poate înțelege avioanele sau tehnologia zborului. Shinran Shonin îl ceartă destul de sever pe Kyomyo-bo într-una din scrisori, spunându-i că a încerca să înțeleagă cu mintea sa limitată ori cu ”înțelegerea conceptuală” mecanismul Legământului și Numelui lui Amida nu îl va duce decât la o și mai mare confuzie:

De îndată ce înțelegi faptul că Legământul depășește înțelegerea conceptuală și că, de asemenea, Numele depășește înțelegerea conceptuală și îl rostești, de ce să-ți mai pierzi timpul cu calculele tale personale?
Mi se pare că toate încercările tale de a înțelege prin rațiune și studiu nu te-au dus decât în confuzie. *Este o mare greșeală.* ***Din moment ce ai ajuns pur și simplu să înțelegi faptul că Legământul și Numele depășesc înțelegerea conceptuală, nu ai de ce să-ți mai pierzi timpul cu propriile tale judecăți personale.*** *Nu trebuie să existe niciun calcul personal în actul care duce la nașterea în Tărâmul Pur. Trebuie doar să te încrezi în Amida."*[197]

Putem citi și înțelege foarte ușor cuvintele Legământului Principal, care este strigătul și chemarea lui Buddha Amida către noi, deoarece e atât de simplu încât până și țăranii ignoranți îi pot discerne mesajul dacă le este bine explicat – ”încredeți-vă în mine, spuneți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu Pur”.
Putem rosti Numele lui Amida, exprimându-ne astfel credința în El, deoarece este foarte ușor de pronunțat: ”Namo Amida Bu,, sau ”Namo Amitabha”, ”Namo Adidaphat”, ”Namo Amituofo”, etc, dar nu putem înțelege cu exactitate detaliile și mecanismele supraumane prin care Buddha Amida face posibilă nașterea noastră în Tărâmul său Pur, la fel cum un țăran ignorant nu știe nimic despre tehnologia zborului.

---

[197] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 9, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.536

Un alt motiv pentru care nu putem concepe salvarea oferită de Buddha Amida este propria condiționare față de ideea de merit și pedeapsă. Nu ne iubim nici pe noi înșine, darămite pe ceilalți, așa că ne amăgim că trebuie să devenim demni de nașterea în Tărâmul Pur. De aceea, când auzim că *"ființele ignorante și pline de patimi oarbe"* pot *"atinge nașterea în Tărâmul Pur"* indiferent că o "merită" sau nu și că *"vor atinge Nirvana"* acolo, deși nu și-au *"distrus patimile oarbe"* în timpul acestei vieți, mințile noastre egoiste și focalizate pe recompense și pedepse au un șoc foarte puternic:

"De ce este de neconceput? Când ființele ignorante și pline de patimi oarbe se nasc în Tărâmul Pur, ele nu mai sunt legate cu lanțurile karmice ale celor trei lumi. Altfel spus, vor atinge Nirvana fără să-și distrugă patimile oarbe. Cum poate fi conceput acest lucru?"[198]

Într-adevăr, cum putem concepe că cineva, anume Buddha Amida, poate avea o atât de mare și nelimitată Compasiune încât să facă un plan și să creeze o metodă karmică prin care să ducă în Tărâmul său Pur astfel de *"ființe ignorante și pline de patimi oarbe"* precum noi înșine? Însă ceea ce nu putem concepe și nici face pentru noi și ceilalți, un Buddha poate. Așadar, trebuie pur și simplu să abandonăm mintea plină de calcule personale și să ne încredem în Tathagata Amida.

---

[198] Shinran Shonin, *Colecție de pasaje despre tipurile de naștere în Tărâmul Pur din Cele Trei Sutre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.643

"Învățătura Tărâmului Pur este Dharma de neconceput."[199] și în mod sigur, cea mai dificil de acceptat în credință dar și cea mai scurtă cale către Nirvana pentru toate ființele, mai ales pentru cei mai de jos dintre cei de jos:

"Aceasta este Dharma prin care ființele obișnuite și ignorante, dominate de patimi oarbe și aflate pe cele mai de jos niveluri ale societății precum vânătorii și negustorii, pot transcende nașterile și morțile repetate și atinge Buddheitatea. Iată 'Dharma cel mai greu de acceptat în credință.'"[200]

---

[199] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 8. *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.535

[200] Maestrul Yuan-chao citat de Shinran Shonin în *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 117

Naşterea în zona de graniță a Tărâmului Pur

Am explicat deja în detaliu Legământul Principal (al 18-lea Legământ) și am arătat că credința în Puterea lui Buddha Amida este cauza nașterii în Tărâmul Pur.

Cu toate acestea, nu toţi practicanţii sunt capabili să renunţe definitiv la ataşamentul faţă de puterea personală în atingerea naşterii în Tărâmul Pur. Ei nu se pot baza exclusiv pe Amida ci au senzaţia că există încă ceva ce ar trebui adăugat la Puterea lui pentru a merita să se nască în Tărâmul Pur. Astfel, rămân ataşaţi de ideea de merit chiar dacă se bazează în acelaşi timp pe Amida. **Acest gen de credinţă, amestecată cu încrederea în propriile merite şi în puterea personală, nu este în armonie cu al 18-lea Legământ,** însă nici aceşti oameni nu sunt abandonaţi de Amida.

În special pentru cei incapabili de a se baza exclusiv pe El, însă doresc să se nască în Tărâmul său Pur, Amida a creat al 19-lea şi al 20-lea Legământ.

În al 19-lea Legământ Buddha Amida afirmă că cei care îndeplinesc fapte merituoase pentru a atinge naşterea în Tărâmul său Pur vor fi de asemenea, primiți acolo. Faptele merituoase reprezintă îndeplinirea diferitelor tipuri de practici meditative şi non-meditative. De exemplu, ori de câte ori practică o vizualizare a lui Amida în conformitate cu *Sutra Contemplaţiei* sau alte tipuri de meditație (practici meditative), când încearcă să respecte preceptele, fac o faptă bună precum salvarea vieţii, abţinerea de la carne etc (practici non-meditative),

ei cred că asta îi va ajuta să se nască în Tărâmul Pur şi că pot transfera meritele acumulate în urma acestor practici (meditative sau non-meditative) către viitoarea naştere acolo.

De obicei, adepţii altor şcoli practică meditaţia sau respectă preceptele pentru a atinge Buddheitatea în această viaţă, asemenea lui Shakyamuni, însă cei care se încred în al 19-lea Legământ schimbă direcţia (scopul) acestor practici meditative sau non-meditative către naşterea în Tărâmul Pur al lui Amida. Aceasta este diferenţa dintre ei şi alţi buddhişti, ceea ce îi face să intre în influenţa şi călăuzirea lui Buddha Amida.

În al 20-lea Legământ, Amida a promis că cei ce rostesc exclusiv Numele lui, chiar dacă cred în mod greșit că această recitare este un merit personal și o practică al cărei rezultat depinde de propriile capacități, se vor naște de asemenea, în Tărâmul Pur. Așadar, adepţii celui de-al 20-lea Legământ fac un pas înainte în Lumina lui Buddha Amida. Ei nu se opresc la practici meditative sau non-meditative, ci dintre toate practicile aleg una singură – rostirea Numelui lui Amida. Cu toate acestea, ei sunt încă dependenți de așa-zisa putere personală iar credința în Amida nu este absolută.

În conformitate cu Shinran **adepții Legământului Principal devin Buddhaşi (ating Nirvana) imediat ce se nasc în Tărâmul Pur, însă cei născuți acolo prin porţile celui de-al 19-lea şi al 20-lea Legământ nu devin imediat Buddhaşi, ci datorită agăţării de puterea personală continuă să rămână într-o stare**

neiluminată a minţii până când îşi depăşesc îndoielile şi ataşamentele faţă de aşa zisele lor merite şi virtuţi şi se încred total în Puterea lui Buddha Amida.

Legământul al 18-lea este legământul intrării directe în Tărâmul Pur, în timp ce al 19-lea şi al 20-lea[201] sunt legăminte ale intrării indirecte.
Gândiţi-vă la o casă cu trei intrări. O uşă este intrarea principală care duce direct la proprietar şi în prezenţa sa deveniţi asemenea lui (un Buddha care se alătură activităţii salvatoare a lui Amida). **Acestei camere principale a Tărâmului Pur i se zice Tărâmul Pur al Împlinirii – numit uneori şi Adevăratul Tărâm al Recompensei. A doua şi a treia uşă duc la o anticameră unde trebuie să staţi o vreme până când veți avea acces la El. Această anticameră sau cameră de așteptare față de Iluminarea perfectă din Tărâmul Pur al lui Amida este numită Zona/Tărâmul de**

---

[201] Legămintele 18, 19 şi 20 sunt cele trei legăminte ale salvării ce oferă eliberarea din naştere şi moarte tuturor fiinţelor care se bazează exclusiv sau parţial pe Buddha Amida, au credinţă deplină ori încă se mai agaţă de aşa zisa lor putere sau de meritele personale, însă îşi doresc să se nască în Tărâmul Pur. Pentru că aceste legăminte şi în mod special al 18-lea, sunt menţionate în *Marea Sutră despre Buddha Amida*, Shinran a considerat propovăduirea acesteia ca fiind principalul scop al apariţiei lui Buddha Shakyamuni în lume, în timp ce *Sutra Contemplaţiei*, unde sunt menţionate vizualizarea lui Amida, transferul de merite şi cele nouă grade de aspiranţi şi *Mica Sutră despre Amida (Amida*-*kyo)* în care numai recitarea Numelui este încurajată ca rădăcină a tuturor virtuţilor, sunt metode provizorii pentru cei care nu se pot încă baza exclusiv pe Buddha Amida.

Graniță (Henji)[202], Tărâmul Indolenţei şi al Mândriei (Keman)[203], Castelul Îndoielii (Gijo)[204] şi Palatul Matcă (Taigu)[205], Tărâmul Pur al Transformării[206], etc. Nu este vina lui Amida sau vreun fel de pedeapsă că unii se nasc în zona de graniţă a Tărâmului Pur (Tărâmul Transformării)[207], ci ei se menţin singuri

---

202 Este numit astfel deoarece fiinţele născute acolo sunt departe de adevărata beatitudine a Tărâmului Pur, asemenea celor care trăiesc la graniţa unui imperiu strălucitor şi care, deşi sunt în siguranţă, nu beneficiază de toate avantajele civilizaţiei. cf *Tannisho – Notes Lamenting Differences*, Ryukoku Translation Series, Ryukoku University, Kyoto, 1962, p. 41, nota de subsol 1.

203 Este numit astfel deoarece fiinţele născute acolo sunt prea mândre să se încreadă complet în Legământul Principal şi din cauza acestei absenţe a credinţei nu sunt suficient de sârguincioase în a avansa către Adevăratul Tărâm al Recompensei. cf. *Tannisho – Notes Lamenting Differences*, Ryukoku Translation Series, Ryukoku University, Kyoto, 1962, p. 41, nota de subsol 1.

204 Este numit astfel deoarece fiinţele născute acolo trebuie să stea în Tărâmul Transformării din cauza păcatului îndoielii, asemenea celor închişi într-un castel minunat. cf with *Tannisho – Notes Lamenting Differences*, Ryukoku Translation Series, Ryukoku University, Kyoto, 1962, p. 41, nota de subsol 1.

205 Este numit astfel deoarece fiinţele născute acolo sunt izolate precum într-un lotus imens de unde nu îl pot vedea pe Buddha şi nici auzi Dharma. cf *Tannisho – Notes Lamenting Differences*, Ryukoku Translation Series, Ryukoku University, Kyoto, 1962, p. 41, nota de subsol 1.

206 Dacă facem o corespondență cu doctrina Celor Trei Corpuri, putem spune că acesta este aspectul Nirmanakaya. Vezi capitolul ”Buddha Amida și Tărâmul Său Pur explicate prin Doctrina Celor Trei Corpuri(Aspecte) și a Celor Două Corpuri” din cartea mea, *Adevărata Învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur”*, Dharma Lion Publications, Taiwan, 2016, p.73.

207 Naşterea în Tărâmul Pur al Transformării a adepţilor celui de-al 19-lea Legământ este numită *“Naşterea între cei doi copaci Sala”*

acolo prin propriile îndoieli și agățarea de puterea personală. Aşadar, când îşi vor depăşi aceste îndoieli şi se vor încrede complet în Buddha Amida vor intra de asemenea, în Tărâmul Pur al Împlinirii şi vor atinge imediat Nirvana (Buddheitatea).
Este foarte important de precizat faptul că atât Tărâmul Pur al Împlinirii (sau Adevăratul Tărâm al Recompensei), cât și Tărâmul Transformării (zona de graniță a Tărâmului Pur) sunt rezultatele legămintelor lui Buddha Amida, așa că nu sunt tărâmuri diferite, ci aspecte ale aceluiaşi Tărâm Pur. Așa cum am spus, cei născuți în Tărâmul Pur al Împlinirii sunt adepții credinței adevărate a celui de-al 18-lea Legământ (Legământul Principal) iar aceștia ating imediat Nirvana sau Buddheitatea. În schimb, cei născuți în Tărâmul Pur al Transformării sunt adepții celui de-al 19-lea și al 20-lea Legământ. Cei din a doua categorie sunt ființe cu o credință amestecată și îndoielnică și de aceea, trebuie să stea o perioadă în acel loc până când își depășesc îndoielile.

Așa cum spunea Maestrul Shan-tao, nașterea în Tărâmul Împlinirii sau în zona ”centrală” a Tărâmului Pur este

---

(Sojuringe Ojo). Naşterea în Tărâmul Pur al Transformării a adepţilor celui de-al 20-lea Legământ este numită *"Naşterea de neînţeles"* (Nanji Ojo). Cuvintele "de neînţeles" sunt folosite cu două sensuri: 1) pentru a lăuda atingerea acestei Naşteri în comparaţie cu Naşterea de nivel mai jos atinsă de adepţii celui de-al 19-lea Legământ şi 2) pentru a o deprecia în comparaţie cu Naşterea superioară atinsă de adepţii celui de-al 18-lea Legământ.
(*The Kyogyoshinsho*, Ryukoku Translation Center, Ryukoku University, Kyoto, 1966, p.160, nota de subsol 8.)

numită *”nașterea de neconceput”* iar cei născuți acolo *”au corpuri ale Naturaleții, Vidului și Infinitului”*[208]. A avea trupuri ale *Naturaleții, Vidului și Infinitului* înseamnă a deveni un Buddha sau a atinge Iluminarea perfectă.

Tărâmul Pur în aspectul de Tărâm al Transformării (zona de graniță a Tărâmului Pur) este descris în “cele treisprezece contemplaţii” şi în “cele nouă grade de aspiranţi”[209] din *Sutra Contemplaţiei* dar şi în *Marea Sutră* şi alte texte sacre. După cum explica Shinran:

---

[208] *Marea Sutră.* Shinran însuși a făcut referire la acel pasaj din *Marea Sutră* în lucrarea *Pasaje despre Calea Tărâmului Pur*: *“Înfăţişarea lor este impunătoare şi minunată, de neegalat în toate lumile. Caracteristicile lor, subtile şi delicate, nu aparţin oamenilor şi zeilor; cu toţii au trupuri ale Naturaleţii, Vidului şi Infinitului”*

[209] Dacă citim *Sutra Contemplației* observăm că printre cei născuți în Tărâmul Pur prin diverse moduri de transfer de merite personale există anumite diferențe și grade. Nu toți sunt egali. Cu cât mai multe virtuți, cu atât mai bun este locul ocupat de fiecare în Tărâmul Pur, de exemplu, cel mai mare nivel al celui mai mare grad, nivelul de mijloc al celui mai mare grad, cel mai de jos nivel al celui mai mare grad, apoi cel mai mare nivel al gradului mijlociu, nivelul de mijloc al gradului mijlociu și tot așa până la cel mai de jos nivel al celui mai de jos grad. Însă nu se face nicio mențiune acolo despre cei care intră în Tărâmul Pur al lui Amida prin credința celui de-al 18-lea Legământ (Legământul Principal). Diversele nivele există doar în ceea ce privește virtuțile personale ale practicanților din viața trecută când și-au transferat meritele obținute în urma diverselor practici meditative sau non-meditative sau prin Nembutsu recitat pe baza puterii personale. Ce înseamnă asta? De ce practicanții născuți în Tărâmul Pur doar pe baza credinței nu sunt menționați în niciuna din aceste categorii? În conformitate cu Shinran asta se datorează faptului că ei devin imediat Buddhași când

“Tărâmul Transformării se referă la Tărâmul Pur aşa cum este el prezentat în Sutra Contemplaţiei și în Sutra Bodhisattvaşilor care sălăşluiesc în Matrice (Bosatsu Shotai Kyo), anume Tărâmul Indolenţei şi al Mândriei sau precum în Marea Sutră ca Palatul Matcă şi Castelul Îndoielii”[210]

Aşadar, Tărâmul de Graniţă (Henji), Tărâmul Indolenţei şi al Mândriei (Keman), Castelul Îndoielii (Gijo) şi Palatul Matcă (Taigu) sunt diferite nume ale Tărâmului Pur în aspectul său de Tărâm al Transformării - locul naşterii adepţilor celui de-al 19-lea şi al 20-lea Legământ.

A recita Nembutsu bazându-ne pe puterea noastră personală sau a practica orice altă metodă buddhistă pentru a obţine naşterea în Tărâmul Pur rezultă în a nu intra direct în centrul Tărâmului Pur sau în Tărâmul Pur al Împlinirii, ci în şederea pentru o perioadă în acest Tărâm al Transformării:

”Din cauza faptului că vă îndoiți de Înțelepciunea lui Buddha, deși născuți în acel tărâm, rămâneți în zona de graniță”.[211]

---

se nasc în Tărâmul Pur iar pentru cei ce sunt deja Buddha nu mai există categorii în care să fie clasificați.

[210] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cf with *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 233 și *Kygyoshinsho*, Ryukoku Translation Series, Ryukoku University, Kyoto, 1966, p. 162.

[211] Shinran l-a citat pe Maestrul Kyeong – heung în *Colecție de pasaje despre tipurile de naștere în Tărâmul Pur din Cele Trei*

”Aceia care, deși aspiră la Tărâmul Pur al Fericirii, nu primesc shinjinul (credința) Puterii Celuilalt, se îndoiesc de Înțelepciunea de neconceput a lui Buddha și de aceea, rămân în tărâmul mândriei și al îndolenței".[212]

”Practicanții care cred în recompensa faptelor bune și rele
se îndoiesc de Înțelepciunea de neconceput a lui Buddha.
Rămânând în castelul îndoielii sau palatul matcă
devin separați de Cele Trei Comori

Greșeala de a vă îndoi de Înțelepciunea de neconceput
a lui Buddha este foarte gravă.
Devenind conștienți de asta, trebuie să vă căiți
și să vă încredeți în ea”.[213]

A te îndoi de *”Înțelepciunea de neconceput a lui Buddha”* înseamnă a te îndoi de faptul că Amida a creat cea mai bună metodă de a te salva, precum și a crede că există lucruri pe care tu ar trebui să le adaugi la Puterea lui pentru a te naște în Tărâmul Pur. Așadar, cei care nu au credință autentică (shinjin) ajung să creadă *”în recompensa faptelor bune și rele”* adică au senzația că așa zisele lor fapte bune și merite

Sutre, The Collected Works of Shinran, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.652

[212] Shinran Shonin, *Hymns of the Pure Land, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.343

[213] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.417

pot influența cumva nașterea în Tărâmul Pur sau că greșelile lor o împiedică. Shinran ne-a atras atenția asupra unei astfel de înțelegeri greșite:

”Puterea Celuilalt înseamnă că ne-am pus credința în Legământul Principal, nașterea noastră în Tărâmul Pur devenind astfel pe deplin asigurată; puterea personală nu are ce căuta în această chestiune. Așadar, pe de o parte, ***nu trebuie să fi neliniștit că Amida nu te va primi din cauză că faci greșeli.*** *O ființă ignorantă este de la sine stăpânită de patimi oarbe așa că trebuie să te accepți pe tine însuți ca fiind un om cu o karmă puternic negativă. Pe de altă parte,* ***să nu crezi că meriți să te naști în Tărâmul Pur deoarece ești bun****. Nu te poți naște în adevăratul Tărâm al Împlinirii prin astfel de calcule bazate pe puterea personală. Am fost învățat că având un shinjin (credință) bazat pe puterea personală (fals shinjin) cineva se poate naște doar în tărâmul indolenței, în zona de graniță, palatul matcă sau castelul îndoielii.”*[214]

Practicanții care se regăsesc în citatul de mai sus nu înțeleg faptul că Puterea lui Buddha Amida (Puterea Celuilalt) este cauza salvării lor și a nașterii în Tărâmul Pur, așa că încearcă să facă diverse practici meditative sau non-meditative pentru a fi siguri de faptul că vor ajunge acolo, crezând într-un mod greșit că puterea lor neiluminată are o oarecare însemnătate în acest context:

---

[214] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, The *Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.525-526

”Cât de trist este faptul că oamenii obișnuiți și ignoranți, plini de obstacole și diverse mizerii interioare, din trecutul fără de început și până acum nu au avut nicio șansă de a atinge eliberarea din cauza minții lor care oscilează între practici meditative și non-meditative (adepții celui de-al 19-lea Legământ).

Când mă gândesc profund la ciclul nesfârșit al transmigrației, îmi dau seama că este dificil să ne refugiem în Puterea Legământului lui Buddha Amida și să intrăm în oceanul marii credințe chiar și în multe kalpa la fel de numeroase ca firele de nisip ce ar rezulta din măcinarea întregului pământ. Ce jalnic este acest lucru! Merită să ne întristăm profund când auzim așa ceva.

Vorbind la modul general, înțelepții Mahayana și Hinayana precum și toți oamenii care se cred buni tratează Numele menționat în Legământul Principal ca pe propria lor virtute (adepții celui de-al 20-lea Legământ). Din cauza asta ei nu pot avea credință, nu pot accepta Înțelepciunea lui Buddha și nu pot înțelege intenția lui Amida în stabilirea cauzei nașterii noastre în Tărâmul Pur (al 18-lea Legământ); iată și de ce nu pot intra în Tărâmul Pur al recompensei.”[215]

A trata *”Numele menționat în Legământul Principal ca pe propria lor virtute”* înseamnă a crede că Numele lui Buddha Amida funcționează deoarece îl spun de multe ori sau într-o stare bună a minții ca și cum nașterea în

---

[215] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, cap VI, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 271-272

Tărâmul Pur depinde de propria capacitate și putere de a recita Numele iar nu de Puterea lui Amida manifestată în Numele lui[216]. Având această credință falsă ei pot ajunge chiar la iluzia că își pot transfera meritele recitării către nașterea în Tărâmul Pur sau că își pot distruge karma rea printr-o recitare bună și concentrată. Totuși, aici este o problemă, deoarece **un adept Nembutsu cu o astfel de convingere și atitudine de putere personală și care nu se bazează pe Puterea Legământului Principal, trebuie să spună Numele în mod constant și cu cea mai mare sârguință până la moarte ca să poată atinge nașterea în zona de graniță**:

” A crede că ori de câte ori recitaţi Numele karma voastră rea este distrusă, nu înseamnă nimic altceva decât a vă strădui să atingeţi naşterea în Tărâmul Pur eliminându-vă karma negativă prin eforturile voastre personale. ***În acest caz, puteţi atinge naşterea în Tărâmul Pur doar dacă sunteţi sârguincioşi în rostirea Nembutsului până în chiar momentul morţii****, deoarece fiecare gând pe care îl aveţi de-a lungul vieţii voastre reprezintă un lanţ care vă leagă de ciclul naşterii şi al morţii. Dar din moment ce efectele karmei noastre trecute ne limitează foarte mult, se poate întâmpla ca întâlnindu-ne cu diverse accidente neprevăzute ori suferind din cauza unei boli să ajungem în momentul morţii şi să nu ne aflăm în starea corectă a minţii; în astfel de circumstanţe rostirea Numelui este dificilă. Aşadar, cum este distrusă karma negativă produsă în*

216 Vezi capitolul următor ”Numele lui Buddha Amida este Marea Practică”.

acel ultim interval? Dacă aceasta nu este eliminată, nu devine astfel Naşterea noastră imposibilă? […]

Dorinţa de a distruge karma rea prin recitarea Numelui apare dintr-o inimă ghidată de puterea personală; ea reprezintă intenţia principală a celor care se roagă să se afle într-o stare corectă a minţii când vor muri. Aceasta arată aşadar absenţa shinjinului, care este Puterea Celuilalt"[217]

La fel, **practicantul care crede că se poate naște în Tărâmul Pur transferând meritele practicilor meditative sau non-meditative în conformitate cu al 19-lea Legământ trebuie, de asemenea, să fie sârguincios în practicarea acestora toată viața lui și să aibă o stare bună a minții în momentul morții dacă vrea să atingă nașterea în zona de graniță.**

Însă cel care se încrede în Amida în conformitate cu Legământul Principal și are credință profundă în Puterea acestui Buddha nu are de ce să se teamă de clipele lui ultime:

" Dacă ne încredem în Legământul lui Amida care ne primeşte şi nu ne abandonează niciodată, atunci chiar dacă datorită unor împrejurări neprevăzute comitem o faptă rea şi murim fără să spunem Nembutsu, tot ne vom naşte imediat în Tărâmul Pur. Mai mult, chiar dacă spunem Nembutsu în momentul morţii, această recitare

---

[217] Shinran Shonin, *Tannisho*, cap XIV, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.673

nu este nimic altceva decât expresia recunoştinţei noastre pentru bunăvoinţa lui Amida, încredinţându-ne astfel lui Buddha din ce în ce mai mult pe măsură ce momentul Iluminării se apropie.”[218]

Cei născuţi în zona de graniță nu ating imediat Buddheitatea (precum cei care ajung în centrul Tărâmului Pur prin poarta Legământului Principal) dar şi aceştia sunt eliberaţi odată pentru totdeauna de suferinţele naşterilor şi morţilor repetate. Ei sunt în siguranţă, dar nu sunt încă Iluminaţi. În acelaşi timp, aflându-se în mediul special al acestei zone de graniţă a Tărâmului Pur au şansa să-şi depăşească îndoielile şi să se încreadă complet în Buddha Amida. Când vor face asta, vor intra în Tărâmul Pur al Împlinirii şi vor atinge Nirvana (Iluminarea perfectă/Buddheitatea):

” Am fost învăţat că practicanţii cărora le lipseşte shinjin (credința) se nasc în tărâmul de graniţă din cauză că se îndoiesc de Legământul Principal, iar după ce răul îndoielii a fost expiat ei realizează Iluminarea în tărâmul împlinirii.
Din moment ce practicanţii care au shinjin sunt puţini, mulţi sunt ghidaţi către tărâmul de graniţă. A declara, în ciuda acestui lucru, că naşterea acolo ar fi până la urmă

---

[218] Shinran Shonin, *Tannisho,* cap. XIV, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.673-674

zadarnică, înseamnă a-l acuza pe Buddha Sakyamuni de minciună".[219]

Din nou, vreau să accentuez faptul că atât Tărâmul Transformării cât şi Tărâmul Pur al Împlinirii (sau Adevăratul Tărâm al Recompensei) sunt aspecte ale aceluiaşi Tărâm Pur al lui Buddha Amida, la fel precum holul şi camera principală sunt parte a aceleiaşi case. În mod normal, stăpânul casei (în cazul nostru – Buddha Amida) stă în camera principală alături de copii lui credincioşi (adepţii celui de-al 18-lea Legământ), în timp ce fiinţele cu o credinţă îndoielnică (adepţii Legămintelor 19 şi 20) rămân pe hol. Nu este vina lui Amida sau vreun fel de pedeapsă că unii se nasc în zona de graniţă a Tărâmului Pur (Tărâmul Transformării), ci ei se menţin singuri acolo prin propriile îndoieli. Aşadar, când îşi vor depăşi aceste îndoieli şi se vor încrede complet în Buddha Amida vor intra de asemenea, în Tărâmul Pur al Împlinirii şi vor atinge imediat Nirvana (Buddheitatea).

Shinran Shonin ne-a îndemnat să nu ne mulțumim cu nașterea în zona de graniță, ci să ne dorim să ne naștem în Tărâmul Pur al Împlinirii ("centrul" Tărâmului Pur):

"Adâncimea bunăvoinței lui Buddha este atât de mare încât până și nașterea în tărâmul indolenței, castelul îndoielii, palatul matcă sau zona de graniță, care este oferită prin compasiunea revelată în al 19-lea și al 20-

[219] Shinran Shonin, *Tannisho*, cap. XVII, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.677

lea Legământ, întâlnim o fericire care depășește orice înțelegere. Așadar, adâncimea bunăvoinței lui Amida este fără limite. Însă ***cu atât mai mult realizăm bunăvoința lui Amida odată cu nașterea în adevăratul Tărâm al Împlinirii și atingerea Iluminării Nirvanei supreme****.”*[220]

Yuienbo a scris de asemenea, în *Tannisho*:

” Ce trist ar fi să zăbovim în zona de graniţă în loc să ne naştem direct în Tărâmul Împlinirii, deşi avem şansa să spunem Nembutsu”.[221]

---

[220] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, The *Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.527

[221] Postscriptul *Tannisho, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.680

Numele lui Buddha Amida este Marea Practică

În capitolul II din *Kyogyoshinsho,* Shinran Shonin definește **Marea Practică**:

”Când contemplu cu smerenie aspectul 'mersului înainte' din transferul de merit[222] *de la Buddha Amida, îmi dau seama că există Marea Practică și Marea Credință. Marea Practică este a rosti Numele lui Tathagata al Luminii fără de opreliști (Buddha Amida). Aceasta conține tot binele și rădăcinile tuturor virtuților, fiind cea mai eficace în a ne duce la Eliberare. Este oceanul meritelor adevăratei Așaități și a realității ultime. Din acest motiv este numită Marea Practică. Această practică provine din Legământul Marii Compasiuni – al 17-lea Legământ, care este Legământul ce promite că Numele lui Amida va fi slăvit de toți Buddha și Legământul ce promite că Numele lui Amida va fi lăudat de toți Buddha. Mai mult decât atât, poate fi numit Legământul care desăvârșește aspectul mersului înainte al transferului de merit, precum și Legământul Nembutsului cel ales dintre miriadele de practici.*

În ceea ce privește Legământul că Numele lui Amida va fi slăvit de toți Buddha, Marea Sutră spune:

‘Dacă după ce voi atinge Buddheitatea, nenumărații Buddha din tărâmurile celor zece direcții nu vor slăvi și glorifica Numele meu, fie să nu ating Iluminarea perfectă.’

---

[222] Transferul de merit de la Buddha Amida care ne face să ajungem în Tărâmul Pur după moarte.

Marea Sutră spune, de asemenea:

‘Când voi atinge Buddheitatea
Numele meu va fi auzit în toate cele zece direcții;
Dacă va fi chiar și un singur loc unde să nu fie auzit,
Fie să nu ating Iluminarea perfectă.'"[223]

”Sabia ascuțită care taie ignoranța noastră, efectele acesteia și cauzele karmice ale suferinței samsarice este Numele lui Amida. Cu o singură rostire a acestui Nume, tot răul din noi este îndepărtat[224]*".*[225]

Numele lui Amida are în el însuși puterea de a distruge karma noastră rea care ne ține prizonieri în samsara. În ultimul pasaj citat, Numele este menționat mai întâi ca și cauză a eliberării iar apoi rostirea acestuia, adică Namo Amida Bu (Namo Amida Butsu). **Asta înseamnă că rostirea Numelui are ca efect eliberarea noastră din nașterile și morțile repetate deoarece Numele este Puterea lui Amida, iar nu doar pentru că NOI îl rostim.** Acest aspect este deosebit de important.

---

[223] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.9

[224] ”Tot răul din noi este îndepărtat” nu înseamnă că în momentul în care rostim Numele lui Amida devenim buni și perfecți, ci că semințele rele din noi înșine vor fi sterilizate și nu vor mai putea rodi într-o altă viață samsarică.

[225] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 39

Bineînțeles, trebuie să-l rostim pentru a ne supune Numelui și Puterii lui Amida manifestată în el, **dar asta nu înseamnă că Numele funcționează datorită nouă**. **Adevărul profund este că noi doar ne folosim de Puterea Numelui și ne lăsăm purtați de ea către Tărâmul Pur**:

”Buddha Amida al nostru cuprinde toate ființele cu Numele lui și astfel, când îl auzim cu urechile și îl recităm cu gura, merite extraordinare și nesfârșite intră în inimile noastre și devin pentru totdeauna semințele Buddheității; acestea îndepărtează instantaneu răul karmic imens care altfel ne-ar face să transmigrăm în continuare timp de sute de milioane de kalpa și ne ajută să atingem cea mai înaltă Iluminare. Într-adevăr, ***Numele lui Amida are astfel de merite imense****.*[226]

Din acest motiv Shinran Shonin s-a referit la Nembutsu în sensul de:

practică **(atenție – ”Mare Practică”)**:

” Marea Practică este a rosti Numele lui Tathagata al Luminii fără de opreliști (Buddha Amida)"[227]*,*

---

[226] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 52

[227] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 39

și **non-practică** pentru cei care îl rostesc:

”Pentru practicanţii săi, recitarea Nembutsului nu este o practică sau o faptă bună. Din moment ce nu este îndeplinită prin propriile noastre planuri, nu este o practică. Din moment ce nu este un bine făcut prin propriile noastre calcule personale, nu este o faptă bună. Deoarece provine în întregime din Puterea Celuilalt şi este independentă de puterea noastră personală, ea nu este o practică sau o faptă bună pentru practicanţi".[228]

”Sutra Comorii Numelui spune: 'Nembutsul Legământului Principal nu este practica noastră, nici binele nostru sau virtutea noastră, ci pur și simplu rostirea Numelui lui Buddha'.
Numele este bun și virtuos, Numele este practica*. În general, atunci când vorbim despre practică ne referim la a face bine. Legământul Principal este însă în mod clar promisiunea lui Buddha. Când am înțeles asta, observăm că* ***Legământul nu este virtutea și nici practica noastră. Așadar, vorbim de Puterea Celuilalt****.".*[229]

Nembutsu este într-adevăr ceva ce rostim cu buzele noastre, adică spunem ”Namo Amida Butsu” mai des ori

---

228 Shinran Shonin, *Tannisho*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p. 665.
229 Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.555

mai rar, așa că la nivel convențional putem afirma că aceasta este practica rostirii Numelui. Însă la nivelul cel mai profund ea nu este de fapt, practica noastră. Putem înțelege cu ușurință faptul că Numele lui Amida nu e doar un simplu nume, deoarece dacă spunem, de exemplu, numele noastre sau numele oricărei persoane nu putem atinge nașterea în Tărâmul Pur printr-o astfel de rostire. Așadar, **care e diferența dintre a spune orice nume și a spune Numele lui Amida? Este Puterea investită în ele – adică, nicio putere în numele noastre și o Putere infinită în Numele lui Amida.** Indiferent cât de mult am fi de concentrați când rostim numele noastre, nu putem atinge nașterea în Tărâmul Pur. Invers, chiar dacă rostim Numele lui Amida chiar și numai odată sau de zece ori și chiar dacă nu suntem într-o stare concentrată a minții când îl spunem, tot vom atinge nașterea în Tărâmul Său Pur! Iată de ce nu putem afirma cu adevărat faptul că Nembutsu sau rostirea Numelui lui Buddha Amida este practica noastră.

Numele este capabil să ne salveze deoarece este Numele lui Amida și pentru că Amida și-a manifestat toate virtuțile lui iluminate în Nume. Din acest motiv spune Shinran că **Nembutsu este Marea Practică** – *”Marea Practică este a rosti Numele lui Tathagata al Luminii fără de oprelişti (Buddha Amida)”*. **Termenul ”Marea Practică” indică faptul că nu este practica sau meritul ființelor mici, adică neiluminate.** Shinran folosește ”Mare” în contrast cu ”mic” dintr-un motiv foarte întemeiat. El a mai spus, de asemenea:

*”Acum știm foarte clar că **Nembutsu nu este o practică bazată pe puterea personală** a oamenilor obișnuiți sau a înțelepților; de aceea, este numită ‚practica ce nu poate fi transferată [de la noi către Buddha]’”."*[230]

Este o iluzie să credem că prin recitarea Numelui lui Buddha Amida acumulăm merite pe care le transferăm către nașterea în Tărâmul său Pur. **Meritele aparțin Numelui, nu recitării noastre!** Trebuie să ne intre foarte bine în cap acest aspect! Când spunem Namo Amida Bu cu credință, ne supunem pur și simplu Numelui lui Amida și intrăm în mod natural în armonie cu Legământul său Principal în care ne-a zis că trebuie să avem credință în El, să-i rostim Numele și să ne dorim să ne naștem în Tărâmul său Pur. Așadar, repet ce am spus mai sus – Numele lui Amida este Marea Practică deoarece toate meritele infinite ale practicilor făcute de El de-a lungul multor kalpa sunt manifestate în Numele său. Toate aspirațiile lui sincere de a salva ființele sensibile fără nicio deosebire, karma lui Iluminată, Puterea lui, precum și toate meritele și virtuțile lui transcendente sunt acolo, în Numele său:

”Amida a făcut legămintele pe când se afla în stadiul cauzal de bodhisattva[231]*. Păstrându-și cu sfințenie aspirațiile, a îndeplinit practicile necesare.*

---

[230] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 58

[231] Pe când era Bodhisattva Dharmakara și nu devenise încă Buddha Amida.

Compasiunea lui de a salva toate ființele a rămas neclintită de-a lungul nesfârșitelor kalpa. Nu există niciun loc, nici cât o sămânță de muștar, unde să nu-și fi sacrificat viața de dragul lor. I-a primit și călăuzit pe toți, fără nicio excepție, cu cele șase perfecțiuni ale compasiunii și înțelepciunii. Nu a încetat niciodată să-i ajute pe cei în nevoie, dându-le toate bunurile lui și chiar oferindu-se pe sine însuși. Când condițiile s-au maturizat, practicile și virtuțile sale au ajuns la împlinire și perfecțiune iar El a atins cele trei corpuri de Buddha[232] *și **și-a manifestat meritele nesfârșite în cele patru caractere (A-MI-DA-BUTSU)**.*[233]

Realitatea ultimă a lui Buddha Amida – Dharmakaya de dincolo de formă (*Așaitatea*), precum și toate manifestările sale pentru salvarea ființelor sensibile (*corpul de slavă al metodelor potrivite*) sunt incluse în Nume și sunt reprezentate de acesta, așa cum a explicat Shinran:

---

[232] Cele trei corpuri de Buddha (aspecte) sunt: 1) corpul (aspectul) Dharmakaya al realității ultime, 2) Sambhogakaya sau corpul (aspectul) transcendent al recompensei și 3) Nirmanakaya sau corpul (aspectul) transformării. Astfel, Buddha Amida este dincolo de orice formă în aspectul Său Dharmakaya, se află în formă transcendentă (Sambhogakaya) în Tărâmul Pur și este în același timp aici cu noi, cei care avem credință în El, în diverse corpuri ale acomodării și transformării (Nirmanakaya). Pentru o descriere detaliată a celor trei corpuri (aspecte) ale lui Buddha Amida vezi paginile 73-84 din cartea mea *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Său Pur*, CBBEF, Taiwan, 2016.

[233] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 52

”Numele este oceanul plin de comori și merite al adevăratei Așaităţi – realitatea ultimă. *Din acest motiv este numit Marea Practică".*[234]

”Cele zece repetări ale Numelui[235] *apar din credința de neîntrecut care ia ca obiect al său* ***Numele lui Tathagata Amida în corpul de slavă al metodelor potrivite****; acest corp al slavei conține merite nemăsurate, pure și curate".*[236]

Numele este asemenea celui mai puternic și mai sigur avion care te poate duce fără probleme la destinație. Buddha Amida invită toate ființele sensibile să vină la bordul avionului iar unele chiar vin cu **credință absolută** în constructor și în pilot.

Putem spune că avionul zboară și ne duce la destinație pentru că venim **noi** la bord și acceptăm să zburăm cu el? Zboară cumva avionul datorită nouă? Asta ar fi cam la fel cu a zice că Nembutsu este propria noastră practică. Sau mai degrabă avionul zboară și va ajunge cu siguranță la destinație pentru că a fost făcut de cel mai bun constructor și este condus de cel mai bun pilot?

---

234 Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 9

235 Una, zece sau orice număr este ok. Aici expresia ”cele zece repetări” apare cu sensul de orice număr.

236 Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 163

Adevărul că avionul zboară datorită genialității constructorului și pilotului și nu a noastră, a pasagerilor, este la fel cu a spune că Nembutsu nu este practica noastră chiar dacă îl rostim cu propria gură.

De asemenea, există un ingredient foarte important care transformă simpla rostire a Numelui în adevăratul Nembutsu - **credința (shinjin)**. A spune Nembutsu fără credință în Buddha Amida este ca și cum ai folosi Numele lui ca pe propria practică personală. Înseamnă a crede că Nembutsu funcționează nu datorită Puterii lui Amida, ci ție însuți - cu cât îl reciți mai bine sau cu cât ești mai concentrat atunci când îl spui, cu atât mai multe șanse ai să te naști în Tărâmul Pur, etc. Acesta este nembutsul bazat pe puterea personală (jiriki nembutsu).
Din contră, Nembutsu rostit ca expresie a credinței și a recunoștinței este Nembutsul Puterii Celuilalt (Tariki Nembutsu). **Când adeptul este conectat complet la Puterea lui Amida și realizează că tot ceea ce este necesar salvării sale vine doar de la Amida, atunci Nembutsul rostit va fi o simplă expresie a credinței** și recunoștinței (a spune ”multumesc” lui Amida) pentru că ești salvat. Maestrul Rennyo a explicat acest aspect:

”Nembutsul puterii personale este practicat în ideea că Buddha te va salva datorită meritului de a fi spus Nembutsu de mai multe ori. Învățătura Puterii Celuilalt spune că în momentul în care credința (shinjin) apare

pentru prima oară în mintea ta, ești salvat imediat[237]*. Nembutsul pe care-l rostești după apariția credinței înseamnă a repeta pur și simplu ‚Namo Amida Butsu, Namo Amida Butsu ...' cu recunoștință pentru faptul că ești salvat."*

Așa că, repet, cel care are credință, chiar dacă spune Nembutsu cu gura lui, nu privește acest Nembutsu ca fiind meritul lui sau practica lui personală.

Numele însuși este Marea Practică iar nu propria noastră rostire. Acest Nume este suprem în univers și toți Buddha îl laudă și slăvesc, încurajându-ne astfel pe noi să-l rostim cu credință. Atenție aici! Buddhașii nu laudă și slăvesc așa-zisele noastre "merite" în rostirea Numelui, ci Numele. Ei nu laudă așa-zisa noastră "practică", ci Numele. Pe scurt, ei vor ca noi să ne încredem în Puterea lui Amida care este manifestată în Numele său. Obiectul devoțiunii și al credinței noastre nu este puterea noastră de a spune Numele, ci Numele însuși, precum și Cel care poartă acel Numele – Buddha Amida:

"Cele zece repetări ale Numelui apar din credința de neîntrecut care ia ca obiect al său ***Numele lui Tathagata Amida în corpul de slavă al metodelor potrivite****; acest corp al slavei conține merite nemăsurate, pure și curate.*

[237] Intrii în stadiul de non-retrogresiune pentru atingerea nașterii în Tărâmul Pur după moarte.

Să presupunem că un om a fost rănit de o săgeată otrăvită care i-a penetrat mușchii și i-a distrus un os. Dacă aude sunetul unei tobe tratată cu un antidot special[238], săgeata va ieși imediat iar otrava va fi anihilată".[239]

Numele lui Amida este asemene antidotului miraculos ce vindecă orice otravă. **Puterea de a vindeca este în Nume iar nu în capacitatea noastră de a-l recita mai rar sau mai des ori în starea de concentrare pe care o putem dezvolta prin propriile capacități.** Nimic din ceea ce poate fi găsit în personalitățile noastre neiluminate nu poate îmbunătăți Numele și efectele sale vindecătoare, așa că repet, rostirea Numelui (Nembutsu) nu este practica noastră chiar dacă trebuie să deschidem gura pentru a-l spune.
Nu suntem proprietarii Numelui lui Amida. Asta trebuie înțeles foarte bine.

---

[238] Tobă miraculoasă capabilă să vindece orice rană.
[239] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap. III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 163

Credința în Buddha Amida nu este creația minții noastre

“Din moment ce Amida te face să crezi în El
şi răspunde credinţei tale,
această inimă încrezătoare
nu apare din interiorul tău."[240]

Motivul pentru care în inima unui adept Nembutsu există atât credinţa în Legământul Principal cât şi patimile şi iluziile sale, este că această credinţă nu îi aparţine. Iată un alt aspect important al învăţăturii Jodo Shinshu. Se spune că într-o pădure de copaci Eranda[241] cresc numai copaci Eranda, iar nu faimoşii Chandana[242] frumos mirositori. Este un miracol dacă un Chandana creşte într-o pădure de copaci Eranda. La fel, este un miracol ca shinjin sau credinţa în Buddha Amida să apară în inima oamenilor. Cum se poate întâmpla ca din patimile omeneşti să ia naştere credinţa în Buddha? Răspunsul este că aşa ceva este de-a dreptul imposibil, iar credinţa în Buddha Amida nu este lucrarea oamenilor ci ceea ce Amida plantează în noi. De aceea, shinjin sau inima încrezătoare este numită „credinţa fără rădăcini”, deoarece nu are rădăcini în mintea omului ci în Puterea și Compasiunea lui Buddha Amida.

La fel stau lucrurile şi cu rostirea Numelui (Nembutsu) care este exprimarea credinţei. Totul vine de la Amida şi

---

240 *Poemele lui Rennyo,* http://web.mit.edu/stclair/www/horai/ren-poems.htm
241 Copaci din Asia care fac fructe otrăvitoare.
242 Copaci cu fructe şi flori frumos mirositoare.

se manifestă asemenea unui ecou în minţile şi pe buzele noastre, precum un copil ce răspunde cu încredere la chemarea mamei sale.

Mama îşi cheamă copilul, iar acesta răspunde imediat. Răspunsul copilului se datorează chemării mamei, iar nu puterii personale a copilului. În acelaşi mod, **credinţa nu este creaţia noastră, ci răspunsul natural la chemarea lui Buddha Amida – Mama plină de Compasiune a tuturor fiinţelor.** Datorită lui Amida ne încredem în Amida şi spunem Nembutsu. Numai pentru că mama trimite întotdeauna iubire necondiţionată copilului său, acesta se poate încrede în ea. Credinţa copilului este de fapt, iubirea mamei care se manifestă în el. Mama este cea care hrăneşte copilul şi îl face să crească. Un copil este nimic fără mama sa. Puterea iubirii ei îl face să crească iar nu puterea lui.

Shinjin (credinţa) şi Nembutsu sunt ecoul – manifestat în noi al chemării puternice a lui Amida. Când cineva se află la munte şi strigă, va auzi automat un ecou. Dacă nu strigi, ecoul nu poate fi auzit. **Dacă Amida nu ne-ar chema plin de Compasiune, nu ar avea cum să existe credinţa în El şi nici Nembutsu ca expresie a acestei credinţe**.

Acest adevăr profund, că shinjin (credinţa) vine de la Amida şi nu e creaţia noastră este foarte dificil de explicat în cuvinte. De fapt, se află dincolo de înţelegerea conceptuală, aşa că nu trebuie să ne complicăm minţile cu el deoarece nu-l vom înţelege niciodată pe deplin. Uneori folosesc în explicaţiile mele

anumite imagini sugestive, precum cea de mai sus cu mama și copilul, pentru a-i face pe cititori să abandoneze orice idee de merit personal în primirea credinței şi rostirea Numelui, așa că doar încredeți-vă în Amida și nu vă complicați mintea. Aceste lucruri sunt imposibil de înțeles cu mințile noastre neiluminate.

Întrebare: "Această idee este similară cu doctrina alegerii din protestantismul calvin şi presupune aceeaşi întrebare: 'de ce Amida nu îi face pe toţi să se încreadă în El? Care este rolul alegerii noastre în acest proces?'"

Răspuns: Cred că nu există nici o asemănare între buddhismul Jodo Shinshu şi protestantismul calvin. Amida nu-i alege pe cei care vrea să-i salveze. **Asemenea soarelui care îşi trimite razele peste tot, Amida cheamă toate fiinţele să se încreadă în El, doar că unii îşi inchid ferestrele inimii în timp ce alţii le deschid. Dar chiar şi în cazul în care alegi să îţi deschizi fereastra, razele de lumină aparţin soarelui, nu ţie. Exact aşa stau lucrurile şi cu credinţa.** Maestrul Rennyo a spus:

"Nicio inimă nu este departe de Amida
însă un bol acoperit nu poate reflecta luna."[243]

---

[243] Se spune că Maestrul Zen Ikkyu i-a trimis următorul koan Maestrului Rennyo: *„Amida nu are nici un fel de Compasiune din moment ce îi salvează numai pe aceia care îi rostesc Numele."*
Maestrul Rennyo i-a răspuns cu poemul de mai sus:
„Nici o inimă nu este departe de Amida,
însă un bol acoperit nu poate reflecta luna."

Întrebare: “Atunci nu Amida ne face să ne încredem în El, ci doar ne transmite un mesaj prin care ne sugerează că ar trebui să facem asta; cei care nu răspund acestui mesaj fie nu şi-au verificat căsuța poştală fie nu-l pot înţelege. Aşa e?”

Răspuns: Nu este doar un mesaj care să fie ascultat cu mintea logică. **Shinjin/credinţa nu este produsul logicii sau al minţii omeneşti.** De aceea este numită “credinţa precum diamantul” – pentru că nu provine din cutare sau cutare şir de argumente şi pentru că nu poate fi distrus prin argumente. Este precum diamantul deoarece originea lui este Amida.

Datorită lui Amida ne încredem în Amida. Ecoul chemării lui Amida în inimile noastre (shinjin/credinţa) se datorează Puterii Celui care cheamă (Amida). Doar că unii devin deschişi faţă de această chemare iar alţii nu. Deschiderea ta depinde de cât de matur din punct de vedere karmic eşti în relaţie cu această Chemare. De aceea, în școala noastră se pune accentul pe ascultarea continuă a învăţăturii despre Amida până când devenim deschişi. Apoi, când suntem deschişi suficient de mult, ne încredem. **Dar această apariţie a credinţei provine de la Amida precum lumina care apare în cameră după ce deschidem fereastra vine de la razele trimise de soare. Lumina din camera minții noastre (shinjin/credinţa) vine de la razele trimise de Amida. Deschiderea ferestrei nu crează lumină (credinţă/shinjin) iar lumina nu este produsul ferestrei și nici a celui care o deschide. Lumina vine doar de la soare.**

Repet, adevărul profund că shinjin vine de la Amida, cu toate că noi suntem cei care ascultăm Dharma despre Amida, este dincolo de capacitatea de înţelegere a minţilor noastre neiluminate. Suntem învăţaţi că aşa stau lucrurile şi acceptăm acest adevăr de neconceput. În ceea ce mă priveşte, de când am început să mă încred în Buddha Amida simt că nimic din ceea ce are legătură cu naşterea mea în Tărâmul Pur nu mi se datorează şi nu este produsul eforturilor mele. Pentru mine, chiar dacă nu am cum să explic asta în cuvinte, totul vine de la Amida, mai ales credința şi Nembutsu.

Calea spre credință – a asculta Amida Dharma cu atenție profundă

Ce ar trebui să facem pentru a primi credința (shinjin)?
Să ascultăm cu atenție învățătura despre salvarea necondiționată oferită de Buddha Amida până când o înțelegem și acceptăm cu toată mintea și inima noastră.

Maestrul Rennyo a spus:

„Indiferent că avem îndoieli, dacă ascultăm cu toată fiinţa noastră, vom primi shinjin (credința) datorită Marii Compasiuni. Învăţătura buddhistă începe şi se sfârşeşte cu această ascultare.”[244]

Aşadar, în tradiţia noastră, ascultarea învăţăturii este cea mai importantă practică. Trebuie să asculţi din nou şi din nou până când într-o bună zi vei deveni deschis şi vei primi shinjin (credința). Cuvintele *„vom primi shinjin datorită Marii Compasiuni”*, arată că shinjinul vine de la Amida, însă prima parte, *„dacă ascultăm cu toată fiinţa noastră”*, arată ce avem de făcut, dacă dorim să primim darul credinţei de la Amida. Iată un poem foarte potrivit pe această temă:

„Descoperă-ţi bolul,
pentru a primi ploaia Dharmei.

---

[244] *Astfel am auzit de la Rennyo Shonin, Rennyo Shonin Goichidaiki Kikigaki* - An annotated translation by Zuio Hisao Inagaki. Published in 2008, by Dharma Lion Publications, Craiova,2008.

Atunci, credinţa şi Nembutsu
vor apărea în mod natural.”[245]

Dacă cineva nu ascultă profund învăţătura, ci este plin de el însuşi și puterea lui personală ori se află sub influența diverselor religii nebuddhiste, nu poate primi credința și nici nu are cum să spună adevăratul Nembutsu care este manifestarea naturală a credinței.

Credința şi Nembutsu nu ne sunt impuse cu forţa de către Buddha Amida, aşadar dacă cineva nu arată niciun interes faţă de buddhism în general şi în mod special faţă de învăţătura Legământului Principal, nu are cum să primească shinjin.

Vă prezint în continuare o listă cu câteva exemple de ascultare profundă a Dharmei despre Buddha Amida (Amida Dharma):

- gândește-te că rezolvarea problemei nașterilor și morților repetate este cel mai important lucru din viața ta
- pune deoparte toate celelalte învățături buddhiste sau nebuddhiste, filosofii, opinii și practici și ascultă exclusiv (a citi este la fel cu a asculta) Dharma despre Buddha Amida (Amida Dharma)
- pune deoparte tot ceea ce crezi că știi și ascultă la ceea ce are de spus Amida Dharma. Golește-ți paharul (mintea) de așa zisa ta ”înțelepciune” personală și rămâi deschis pentru a primi nectarul Dharmei. Consideră că nu știi nimic și că Amida Dharma știe totul.

---

[245] Autorul acestui poem este Jason Ranek, un adept american al Tărâmului Pur.

- citește cele mai simple și mai importante texte ale școlii noastre
- ascultă (sau citește) cu o minte și inimă devoțională
- ascultă din nou și din nou în maniera descrisă mai sus
- pune întrebări dacă ai îndoieli sau dacă există lucruri pe care nu le înțelegi. Studiază răspunsurile cu atenție și fără grabă. Întreabă din nou dacă ai nevoie.
- angajează-te în dialoguri Dharma (nu dezbateri!) cu oameni care sunt deja stabili în credință și care nu aderă la viziuni greșite
- gândește-te la mărturia lui însuși Buddha Shakyamuni sau ale atâtor Maeștri minunați precum Nagarjuna, Vasubandhu, Shan-tao, Honen, Shinran, Rennyo, care au acceptat existența lui Buddha Amida și realitatea salvării oferite de El

De asemenea, cere-i întotdeauna lui Buddha Amida să te călăuzească. Pleacă-te înaintea Lui și rostește-i Numele chiar dacă nu ești încă stabil în credință. Indiferent cât de multe îndoieli ai avea sau cât de ciudat ți s-ar părea la început, găsește-ți timp să stai cu Buddha Amida și cere-i îndrumare. Dă o șansă ideii că El și salvarea Lui sunt reale.

Chiar nu ai nimic de pierdut dacă accepți salvarea lui Buddha Amida. Din contră, vei câștiga totul! Te vei naște în Tărâmul Pur la sfârșitul acestei vieți și vei deveni la rândul tău un Buddha! Suferința nașterilor și morților repetate se va sfârși iar tu vei fi capabil să-i ajuți cu adevărat pe ceilalți, în mod special pe cei cu care ai acum legături puternice de atașament.

Te rog, de asemenea, meditează la ceea ce ai de pierdut dacă nu accepți existența lui Buddha Amida și salvarea oferită de El. Șansa pe care o ai acum de a fi în trup de om și de a asculta Amida Dharma s-ar putea să nu o mai întâlnești în mii de vieți! Așa că, dă-i o șansă lui Amida și pune în practică cele de mai sus pentru o perioadă de timp.

*

Întrebare: Care este diferența dintre discuțiile Dharma și dezbateri?

Răspuns: Dacă oamenii au standarde religioase diferite nu pot avea o discuție Dharma autentică. Pentru mine cuvintele sutrelor și ale Maeștrilor sunt supreme, istoria lui Buddha Amida spusă de Buddha Shakyamuni este Dharma cea adevărată, în timp ce pentru alții ”Dharma” este un proces continuu de schimbare și adaptare la mințile lor neiluminate și la diversele credințe și opinii personale. Așadar, ce putem discuta sau dezbate aici? Eu accept existența reală a lui Buddha Amida și a Tărâmului Său Pur iar ei cred că acestea sunt metafore și simboluri sau îl descriu pe Amida ca pe un personaj fictiv. Este ca și cum am trăi pe planete diferite. Ce am putea noi discuta cu adevărat?

Dacă interlocutorul nostru nu este gata să își golească ceașca (mintea) de propriile interpretări și opinii personale nu are niciun rost să discutăm cu el sau ea despre Amida Dharma. Karma falșilor discipoli nu este coaptă suficient pentru a duce la ascultarea profundă și

adevărată și de aceea, chiar și atunci când citesc sau ascultă Dharma, ei nu ascultă de fapt, decât zgomotul minții lor. Ei nu au niciun fel de devoțiune față de Dharma și o tratează ca pe o proprietate iar nu ca pe medicamentul suprem oferit de Buddha, așa că ce am putea discuta sau dezbate cu ei?

Întotdeauna am spus și voi continua să o spun – **Amida Dharma nu este subiect de dezbatere deoarece este DHARMA.** Puteți dezbate pe orice temă lumească, fi de acord sau nu, schimba asta sau ailaltă, dar nu poți dezbate Dharma, **deoarece Dharma este Calea supramundană propovăduită de Buddha. Atât timp cât nu ai o minte supralumească si iluminată nu ai autoritatea necesară de a dezbate sau de a schimba Dharma.** Ființele neiluminate trebuie să se apropie de Amida Dharma cu uimire, devoțiune și credință, așa cum ne-a instruit Buddha Shakyamuni să facem în *Marea Sutră*:

"Să acceptaţi această sutră în credinţă şi din toată inima voastră, să o susţineţi şi să o protejaţi, să o recitaţi şi să practicaţi în conformitate cu învăţăturile ei."[246]

[246] *The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.70

Atenție, Jodo Shinshu nu este poarta Dharma a koanurilor[247] deștepte sau îndoielii, ci Poarta Dharma a Credinței. Vă rog, nu confundați diversele Porți Dharma propovăduite de Buddha, pentru că ceea ce este util pe o anumită Poartă Dharma nu se aplică neapărat și celorlalte. Diferitele învățături ale școlilor puterii personale NU sunt valabile pe Poarta Dharma a Tărâmului Pur unde elementul cheie este a asculta cu devoțiune și a accepta cu credință. Dacă cineva crede că această Poartă Dharma pe care o urmăm noi nu este pentru el, este mai bine s-o părăsească decât să încerce s-o transforme și adapteze la îndoielile lui.

Ca preot sunt mereu gata să-i ajut pe alții să primească credința în Buddha Amida, însă nu-i pot ajuta pe cei care nu vor să asculte Dharma așa cum este ea, adică așa cum a fost propovăduită de Buddha Shakyamuni și Maeștrii școlii noastre. Nu-i pot ajuta pe cei care nu au devoțiunea de a asculta și a înțelege o Poartă Dharma care se bazează pe devoțiune și credință. Așa cum spunea Shinran:

---

[247] Koanul este un cuvânt sau o frază fără sens din punct de vedere al limbajului şi care nu poate fi "rezolvat" de intelect. Este folosit ca un exerciţiu pentru a sparge limitările gândirii convenţionale şi pentru a dezvolta intuiţia, oferind în acest fel practicantului şansa de a atinge o conştientizare de dincolo de dualitate. Sunt folosite ca obiecte de meditaţie în Zenul Rinzai. Adeseori aceste koanuri sunt însă tratate de mulţi oameni doar ca nişte jocuri intelectuale interesante, pierzându-şi aşadar funcţia originară.

”Este dincolo de puterile mele să-i corectez pe cei care nu au aceeași minte ca mine. Este inutil să le spui ceva celor care au o minte diferită.”[248]

Să nu mă înțelegeți greșit! Nu spun că cei care au îndoieli să nu se apropie de Amida Dharma! Din contră, ei trebuie să vină și să asculte această Dharma! **Însă în timp ce își recunosc îndoielile trebuie să accepte că Dharma este ceea ce Buddha Shakyamuni și Maeștrii au spus că este și să reziste tendinței de a o schimba deoarece se îndoiesc de ea.**

Eu sunt disponibil oricând și gata să-i ajut pe cei care au îndoieli cu condiția să vrea să asculte și să fie dispuși să-și rezolve îndoielile, dar **nu-i pot ajuta pe cei care au și îndoieli și aroganță**. Cei din prima categorie pot fi salvați deoarece deși au îndoieli se află totuși într-o **stare deschisă învățării** și acceptă că Dharma este diferită de opiniile lor personale, însă cei din a doua categorie nu pot fi salvați deoarece cred că Dharma trebuie schimbată pentru a corespunde îndoielilor și opiniilor lor personale. Primii vor să discute despre Dharma iar ceilalți vor doar s-o dezbată pentru a expune celorlalți propriile lor viziuni. Shinran Shonin și Rennyo Shonin au încurajat discuțiile sincere despre Dharma în care oamenii să-și recunoască îndoielile, să aleagă între adevărat și fals și să fie ajutați să primească credința, dar au fost împotriva dezbaterilor unde doar zgomotul egoului poate fi auzit. Iată câteva pasaje pentru reflecție:

---

[248] Shinran Shonin, *O colecție de scrisori,* scrisoarea 6, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.567

*”Cei care nu au primit credința trebuie neapărat să-și exprime îndoielile și **să discute despre credință, despre ce înseamnă să ai ori să nu ai credință**".*[249]

*”Chiar și odată pe lună cei care practică Nembutsu trebuie să se adune în locurile de întâlnire și **să discute propria lor credință și credința celorlalți**. Cu toate acestea, în ultimul timp, **deoarece chestiunile legate de credință nu mai sunt discutate deloc în termeni de corect și greșit, situația a ajuns atât de jalnică încât nu o pot descrie în cuvinte.** Așadar, trebuie neapărat să existe **discuții despre credință** de acum înainte între cei care participă la întâlnirile noastre, deoarece numai în acest mod putem atinge nașterea în adevăratul tărâm al Beatitudinii Supreme.".*[250]

*”Ceea ce vă spun tuturor de ani de zile a rămas neschimbat. Atingeți nașterea în Tărâmul Pur **evitând cu hotărâre toate dezbaterile academice**".*[251]

---

249 *Scrisorile lui Rennyo; Rennyo Shonin Ofumi: The Letters of Rennyo*, translated from the Japanese (Taisho, Volume 74, Number 2668) by Ann T. Rogers and Minor L. Rogers, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 1996, p.117

250 *Scrisorile lui Rennyo; Rennyo Shonin Ofumi: The Letters of Rennyo*, translated from the Japanese (Taisho, Volume 74, Number 2668) by Ann T. Rogers and Minor L. Rogers, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 1996, p.56

251 Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 6, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.531

De asemenea, Shinran a povestit contrastul dintre întâlnirile lui Honen cu cei deschiși la mesajul Dharmei despre Amida și cei ale căror minți erau închise și concentrate pe dezbateri:

”Mi-l aduc aminte zâmbind și spunând, în timp ce privea oamenii smeriți și fără nicio pretenție intelectuală care veneau să-l viziteze: 'sunt sigur că nașterea lor în Tărâmul Pur este asigurată.’ Și l-am auzit altă dată, după ce primise vizita unui om strălucit în cultură și polemică: 'mă îndoiesc de nașterea lui în Tărâmul Pur’. Nici până azi nu am uitat aceste lucruri."[252]

Cei care sunt puși pe dezbateri nu cred că este ceva greșit în modul în care înțeleg învățătura așa că pentru ei nu există îndoieli pe care să le rezolve. În conformitate cu Rennyo Shonin aceștia se află în categoria celor cărora *”le lipsește binele karmic din trecut”*. Într-una din scrisorile sale îi descrie ca fiind adepți falși, incapabili să se detașeze de viziunile lor greșite și cu care Amida Dharma nu ar trebui discutată și cu atât mai puțin dezbătută:

”Zilele acestea, la fel ca în trecut, se pare că mulți dintre cei care se autointitulează adepți ai Dharmei lui Buddha și care predau învățătura în diverse provincii nu sunt cu adevărat înrădăcinați în învățătura corectă a tradiției noastre. Dacă ne întrebăm de ce stau lucrurile în acest fel, răspunsul este în primul rând că, deși se

[252] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 6, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.531

poartă ca și cum ar ști bine Dharma lui Buddha, ***nicio parte din înțelegerea lor nu a fost obținută din surse autentice****. Unii au auzit învățătura întâmplător, ca de pe marginea unei prispe sau din fața unei uși care se tot închide și deschide. Deși aspirația lor pentru Dharma lui Buddha este foarte superficială, au senzația că nu e nimeni care s-o cunoască mai bine decât ei. De aceea,* ***când văd oameni care predau corect adevărata învățătură a tradiției noastre, ei se agață cu încăpățânare de viziunile lor greșite.*** *"*[253]

"Când vrem să-i vorbim cuiva despre credința Puterii Celuilalt din tradiția noastră mai întâi trebuie să facem distincție între cei care au bine karmic din trecut[254] *și cei care nu au. Asta deoarece* ***indiferent cât de vechi membru ar fi cineva în tradiția noastră va fi foarte dificil să atingă credința dacă nu are bine karmic din trecut****. Credința se poate stabili definitiv doar în cel în*

---

[253] *Scrisorile lui Rennyo; Rennyo Shonin Ofumi: The Letters of Rennyo*, translated from the Japanese (Taisho, Volume 74, Number 2668) by Ann T. Rogers and Minor L. Rogers, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 1996, p. 76

[254] Binele karmic din trecut reprezintă karma bună din viețile trecute sau această viață (de dinaintea trezirii credinței) care se manifestă sub forma unei **deschideri ori stări receptive a minţii** faţă de mesajul Legământului Principal al lui Buddha Amida. Mulţi aud învăţătura despre Legământul Principal dar nu toţi sunt deschişi faţă de ea. Această deschidere este foarte importantă în tradiţia noastră şi este manifestarea binelui din trecut. De asemenea, dacă depunem eforturi constante în ascultarea învățăturii în această viață, devenind astfel afundați cu toată ființa noastră în Amida Dharma, această ascultare va deveni un "bine karmic din trecut" care ne va face deschiși la chemarea Legământului Principal.

care binele karmic din trecut s-a manifestat (maturizat/copt). De aceea, atunci când vorbim despre două tipuri de practici – corecte și amestecate[255] *– în prezența celor care nu au bine karmic din trecut, efectul ar putea fi chiar ponegrirea Dharmei, deci inversul așteptărilor noastre. A preda mult oamenilor obișnuiți fără a înțelege acest principiu al prezenței sau absenței binelui karmic din trecut este în totală contradicție cu regulile de comportament ale tradiției noastre.*
De aceea, Marea Sutră spune: 'celui căruia îi lipsesc rădăcinile binelui din trecut nu va putea auzi această sutră' iar 'a auzi această sutră și a avea credință este mai dificil decât cele mai dificile lucruri; nimic nu este mai greu decât asta'".[256]

Înțelegem acum de ce moderniștii sau așa-zișii "buddhiști progresiști" nu pot accepta istoria lui Buddha Amida așa cum a fost ea prezentată de Buddha Shakyamuni în *Marea Sutră* și de ce consideră că Amida este un mit, metaforă, simbol sau personaj fictiv. Este foarte clar de ce nu pot lua în considerare faptul că TOȚI cei prezenți pe vârful Vulturului în India pentru a asculta această sutră **l-au văzut cu ochii lor pe Amida și Tărâmul său Pur**:

---

[255] De exemplu, când facem diferența dintre focalizarea exclusivă pe rostirea Numelui lui Buddha Amida cu credință și diverse alte practici care se bazează doar parțial sau deloc pe Buddha Amida, insistând că prima trebuie acceptată iar celelalte respinse.
[256] *Scrisorile lui Rennyo; Rennyo Shonin Ofumi: The Letters of Rennyo,* translated from the Japanese (Taisho, Volume 74, Number 2668) by Ann T. Rogers and Minor L. Rogers, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 1996,p 76-77

“Am expus această învăţătură (sutra) pentru binele tuturor fiinţelor sensibile şi ***v-am ajutat să-l vedeţi pe Amitayus (Amida) şi tot ce se află în Tărâmul său****. Străduiţi-vă aşadar, să faceţi ceea ce trebuie făcut. După ce voi trece în Nirvana*[257]*,* ***nu permiteţi îndoielilor să apară****."*[258]

Într-adevăr, ce li se poate spune unor astfel de oameni și ce fel de dezbateri sau așa-zise ”discuții” poate purta cu ei un om cu o credință adevărată? Trebuie așadar, să urmăm sfaturile Maeștrilor și să ne dăm la o parte, lăsându-i să experimenteze toate consecințele atitudinilor lor greșite în speranța că într-o zi, mai devreme sau mai târziu, își vor conștientiza greșelile și vor intra în acea stare deschisă învățării care îi va ajuta să își rezolve îndoielile.

Credeți-mă, am intrat adeseori în discuții nesfârșite cu minți închise și am făcut eforturi mari să le deschid, însă în loc să-i ajute, așa zisele noastre ”discuții” a devenit din ce în ce mai mult o ocazie de *”ponegrire a Dharmei”* (așa cum a descris-o Rennyo) din partea lor. Când cineva nu crede că are nevoie de ajutor și nu cere ajutor în rezolvarea propriilor îndoieli, nicio mie de

[257] Aici ”a trece în Nirvana” se referă la timpul de după ce își va părăsi trupul fizic.
[258] Buddha Shakyamuni, *Marea Sutră; The Larger Sutra, The Three Pure Land Sutras - A Study and Translation from Chinese* by Hisao Inagaki in collaboration with Harold Stewart, Bukkyo Dendo Kyokai and Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p.70

dezbateri inteligente și academice nu-i va deschide mintea.

Așadar, vă spun din nou sfatul meu din inimă – stați departe de dezbateri iar dacă sunteți învățători încercați din toate puterile voastre să-i ajutați pe cei care chiar vor să fie ajutați.

Cele zece avantaje în această viață ale celor care au credință în Buddha Amida

Shinran Shonin vorbeşte despre următoarele zece avantaje pe care le are în această viaţă acela care se încrede în Buddha Amida:

”Când atingem adevărata credință precum diamantul obținem următoarele zece avantaje în această viață:

1. Avantajul de a fi protejați și susținuți de ființe divine și puteri nevăzute
2. Avantajul de a avea virtuți supreme
3. Avantajul de a avea răul karmic transformat în bine
4. Avantajul de a fi protejați de toți Buddha
5. Avantajul de a fi lăudați de toți Buddha
6. Avantajul de a fi protejați mereu de lumina inimii lui Amida
7. Avantajul de a avea mare bucurie în inimile noastre
8. Avantajul de a fi conștienți de bunăvoința lui Amida și de a răspunde cu recunoștință virtuților sale
9. Avantajul de a practica mereu marea compasiune
10. Avantajul de a intra în stadiul celor cu adevărat stabiliți (de non-retrogresiune)”[259]

---

[259] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap.III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 121 și *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.112

1. Avantajul de a fi protejați și susținuți de ființe divine și puteri nevăzute

Asta înseamnă că cel care se încrede în Buddha Amida este protejat împotriva diverselor influențe nefaste din partea unor forţe externe răuvoitoare. Aşadar, adeptul Nembutsu nu are de ce să se teamă, spre exemplu, de magie, vrăjitorie sau spirite rele. Shinran Shonin spunea într-una din scrisorile sale:

”Cei care se încred din toată inima lor în învățătura lui Buddha sunt protejați de toți zeii cerului și ai pământului care-i însoțesc mereu asemenea propriei umbre."[260]

De asemenea, în *Imnurile Tărâmului Pur* a spus:

Când spunem Namo Amida Butsu,
Brahma[261] *şi Indra*[262] *ne venerează;*
toţi zeii binevoitori ai cerurilor
ne protejează mereu, zi şi noapte.

---

260 Shinran Shonin, *O colecție de scrisori,* scrisoarea 4, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.563

261 Brahma este stăpânul primului Cer Dhyana din Lumea Formei. Pentru o explicație detaliată a celor șase tărâmuri de existență samsarice vezi capitolul „Samsara is suffering” din cartea mea, *The Four Profound Thoughts Which Turn the Mind Towards Amida Dharma,* p.77, http://amida-ji-retreat-temple-romania.blogspot.ro/2017/11/my-new-book-four-profound-thoughts.html

262 Indra este stăpânul Cerului celor treizeci şi trei de zei (Trayas-trimsa).

Când spunem Namo Amida Butsu,
toţi cei patru regi ai devaşilor[263]
ne protejează mereu, zi şi noapte
și nu lasă nici un spirit rău să se apropie.

Când spunem Namo Amida Butsu,
zeiţa pământului numită Fermitate
ne respectă şi ne protejează mereu, zi şi noapte,
însoţindu-ne întotdeauna asemenea umbrei noastre.

Când spunem Namo Amida Butsu,
Nanda, Upananda şi toţi ceilalţi mari Naga,
împreună cu nenumăraţii zei naga,
ne respectă şi ne protejează mereu, zi şi noapte.

Când spunem Namo Amida Butsu,
suntem protejaţi de măreţul rege al maraşilor
care locuieşte în al şaselea cer;
aceasta a jurat el că va face în prezenţa lui Buddha Shakyamuni.

Zeii cerului şi ai pământului
pot fi cu toţii numiţi buni
pentru că îl protejează mereu pe adeptul Nembutsu."[264]

---

[263] Devaşii sunt zei ale căror domenii se află deasupra tărâmurilot omeneşti.

[264] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan) – Iimnurile avantajelor din prezent*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.353-354

Ființele menționate anterior precum Indra, Brahma, cei patru Regi Deva, unii naga, etc, sunt zei sau spirite puternice neiluminate (protectori lumești) care s-au convertit la buddhism și au făcut legământ că-i vor proteja pe cei care se încred în învățătura lui Buddha Shakyamuni, inclusiv in Dharma despre salvarea necondiționată oferită de Buddha Amida:

”Buddha le-a spus celor zece miliarde de regi deva Mahabrahma: ‘Las în grija voastră pe toate ființele care practică Dharma, sălășluiesc în Dharma și sunt în acord cu Dharma‘”.[265]

”Capitolul despre stăpânirea de sine, partea a 16-a din Sutra Matricea Lunii, fascicolul opt, spune:

‘În acel moment toți deva (zei), naga și restul adunați acolo, inclusiv toți kataputana și ființele non-umane și-au unit palmele în dreptul inimii și au spus: ‘îi vom privi ca pe învățătorii, superiorii și mai-marii noștri ***pe toți cei care sunt discipolii lui Buddha*** *și pe cei care, deși nu respectă preceptele, își rad părul și barba și poartă robele de călugăr. Îi vom proteja și îi vom susține pe toți aceștia.*

---

[265] Capitolul nouă, "Protecția regilor deva," secțiunea „Matricea Lunii" din *Sutra marii colecții*, fascicolul șase, citat de Shinran în *Kyogyoshinsho*, cap. VI, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.267

Dacă alți deva, naga sau alte ființe, inclusiv kataputana, îi fac să sufere sau doar se uită la ei cu gânduri dușmănoase, le vom lua toate calitățile de naga, deva, putana sau ce or fi ei și îi vom face urâți și neplăcuți la vedere. De asemenea, nu-i vom lăsa să trăiască alături de noi și să mănânce cu noi. Nu vor putea să râdă ori să se antreneze împreună cu noi. În acest fel îi vom alunga și pedepsi.'"[266]

”Sutra stropirii ritualice spune:
‘Fără să se arate celorlalți, cei treizeci și șase de regi ai spiritelor împreună cu spiritele conduse de ei, mai numeroase de zece miliarde de ori decât nisipurile Gangelui, vor face cu rândul în a-i proteja pe cei care primesc Cele Trei Refugii.'"[267]

Așa cum am văzut, Shinran Shonin a făcut o declarație foarte interesantă în pasajul pe care vi l-am oferit mai sus din *Imnurile Tărâmului Pur – ”suntem protejaţi de măreţul rege al maraşilor care locuieşte în al şaselea cer”*. Din câte știm, marașii sunt zei demoni (demoni celești) care de obicei oferă iluzii și pun obstacole în calea celor care încearcă să avanseze către Iluminarea supremă. Iată însă că există unii mara care chiar au promis că-i vor proteja pe cei care se încred în Buddha Amida! Aceștia sunt marașii conduși de Papiya. Shinran

---

[266] *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.272

[267] *Kyogyoshinsho*, cap VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.273

a citat mai multe pasaje din diverse sutre în capitolul VI din *Kyogyoshinsho* pentru a susține această idee:

”Capitolul zece - ‘atingerea credinței devotate a marașilor‘ din Sutra Matricea Lunii, fascicolul șapte, spune:

‘Zece miliarde de mara erau adunați acolo. Toți s-au ridicat în picioare în același timp și, unindu-și mâinile în semn de venerație, s-au întors către Buddha, i-au atins picioarele cu fruntea și au spus:

‘Cel mai Onorat din lume! Vom proteja și susține plini de curaj Dharma adevărată a lui Buddha și vom face ca semințele Celor Trei Comori să înflorească și să rămână pentru mult timp în lume. Vom face să crească energia vitală a pământului, a ființelor sensibile și a Dharmei. Îi vom proteja și susține pe discipolii care îl ascultă din toată inima lor pe Cel mai Onorat din lume, care își trăiesc viața întru Dharma și sunt în acord cu Dharma.’”[268]

”În capitolul zece ‘Samadhiul Meditației asupra lui Buddha ‘ din Sutra Matricei Soarelui, fascicolul nouă, se spune:

‘Era în acea adunare o mara femeie pe nume ‘Eliberată de Întuneric’. Această femeie mara plantase în trecut (alte vieți) diferite rădăcini ale virtuții. Ea a spus: ‘dacă

---

[268] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.270

ființele sensibile se refugiază în Buddha, nu le va fi frică nici dacă o sută de miliarde de mara s-ar afla înaintea lor'".[269]

"În capitolul treisprezece 'Protecția stupelor' din Sutra Matricei Soarelui, fascicolul zece, se spune:

'Atunci mara Papiya, împreună cu optzeci de miliarde de rude s-au dus la palatul lui Buddha. După ce a ajuns acolo i-a atins picioarele cu fruntea și l-a venerat. Apoi a spus:

'Toți Buddha din trecut, prezent și viitor, voi cei plini de mare compasiune,
vă rog, acceptați respectul și venerația mea!
Acum mă căiesc de toate faptele mele rele.
De asemenea, cu respect și venerație mă refugiez în celelalte două Comori - Dharma și Sangha.

Astăzi îl respect, venerez și îi aduc ofrande Maestrului călăuzitor al întregii lumi.
Mă lepăd de toate relele și promit să nu le mai fac niciodată;
până la sfârșitul vieții mele mă voi refugia în Dharma lui Tathagata.'

Când Mara Papiya a terminat de rostit aceste versuri, i-a spus lui Buddha:

---

[269] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap VI, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.257

‘O, Cel mai Onorat din lume!
Pentru că are o minte nediscriminatoare față de mine și toate ființele sensibile, Tathagata[270] *este mereu plin de bucurie, compasiune și stăpânire de sine.’*

Buddha a răspuns: ‘Așa este’.

Atunci mara Papiya s-a bucurat foarte mult și a trezit în el mintea purității. Din nou, a atins cu fruntea picioarele lui Buddha în semn de venerație și respect. Apoi l-a înconjurat de trei ori cu palmele în dreptul inimii și s-a retras într-o parte unde a rămas în continuare cu privirea ațintită către El.”[271]

Chiar dacă pasajele de mai sus care menționează protecția diferiților zei, spirite și marași nu se referă exclusiv la adepții Amida Dharma, Shinran Shonin a considerat că ele au și acest sens deoarece, în viziunea lui, principalul motiv al apariției lui Shakyamuni și a tuturor Buddha în această lume este de a propovădui salvarea necondiționată oferită de Amida. Așadar, în conformitate cu Shinran, protectorii lumești (neiluminați) vor susține și proteja cu atât mai mult pe adepții Amida Dharma.

---

[270] Tathagata sau Buddha este același lucru. În aceste versuri mara Papiya se adresează uneori lui Buddha Shakyamuni la persoana a doua sau a treia.

[271] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap VI, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.259

2. Avantajul de a avea virtuți supreme

Aceasta înseamnă că datorită credinţei în Legământul Principal al lui Amida, primim meritele şi virtuţile sale, care devin în acest fel ale noastre şi ne fac să atingem naşterea în Tărâmul Pur:

„Când fiinţele sensibile ale acestei lumi a celor cinci pângăriri
se încred în Legământul Principal,
virtuţi inexplicabile şi de nedescris
îi umplu pe acei practicanţi".[272]

"Toate ființele, auzind Numele virtuos al lui Amida,
ating credința senină, se bucură de ceea ce au auzit
și spun Numele lui chiar și o singură dată.
Amida oferă meritele lui acestor ființe.
Toți cei care aspiră să se nască în Tărâmul Pur se vor naște acolo.
De aceea mă plec înaintea lui Amida, îl venerez și aspir să mă nasc în Tărâmul său Pur."[273]

Shinran explică în lucrarea *Pasaje despre celor două aspecte ale transferului virtuţii lui Tathagata*:

---

[272] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma*, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.406

[273] *Imnuri de slavă închinate lui Buddha Amida* (Tsan a mi t'o fo chieh) compuse de Maestrul T'an-luan, citate de Shinran Shonin în *Kyogyoshinsho,* cap III, *On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 88

„În ceea ce priveşte transferul de merit (virtuții) prin Puterea Legământului Principal, acesta are două aspecte: transferul de merit al mersului înainte către Tărâmul Pur şi transferul de merit al întoarcerii în această lume.”[274]

Transferul de merit al mersului înainte înseamnă că, primind shinjin (credința) în timpul acestei vieţi, intrăm în stadiul de non-retrogresiune şi suntem asiguraţi de naşterea în Tărâmul Pur (în momentul morţii), unde vom deveni imediat Buddhaşi[275].
Transferul de merit al întoarcerii în această lume înseamnă că odată ce am devenit Buddhaşi în Tărâmul Pur ne întoarcem, sub diferite forme, pentru a ajuta toate fiinţele.

Ambele aspecte aparţin transferului de merit de la Buddha Amida către noi, pe care îl primim în forma shinjinului (credinţei) şi Nembutsului (rostirii Numelui).
De fapt, toate aceste zece avantaje prezentate în capitolul de faţă sunt manifestarea transferului de merit de la Amida către noi. Ele sunt cadourile lui Amida.

Iată o discuţie pe această temă între mine şi un alt practicant:

---

[274]*Shin Buddhism Translation Series,* Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.633
[275] Vezi şi al zecelea avantaj.

Întrebare: „Când am simţit pentru prima oară recunoştinţă şi am rostit Nembutsu, Paul[276] mi-a scris:
'El (Amida) nu numai că îţi ştie numele, dar ţi-a şi oferit propriul lui depozit de merite karmice infinite."
Acest „merit karmic" se aplică oare numai la ceea ce se întâmplă după moarte?

Răspuns: În chiar momentul în care se trezeşte în tine credinţa, aşa cum a spus Paul, ai şi primit meritele karmice infinite ale lui Amida. Aceasta înseamnă că ai intrat în stadiul de non-retrogresiune în această viaţă (vezi al zecelea avantaj) şi ai devenit asigurat de naşterea în Tărâmul Pur exact aşa cum eşti. În acest fel meritele karmice ale lui Amida acţionează în această viaţă. Însă asta nu înseamnă că devi eliberat de orice suferinţă aici și acum. **Nu te poţi aştepta să fi întotdeauna fericit în această lume deoarece mintea ta rămâne neiluminată până când mori şi te naşti în Tărâmul Pur.**

Tu te întrebi de ce nu eşti fericit aici şi acum din moment ce ai shinjin (credință), însă răspunsul este că **nefericirea ta se datorează faptului că nu eşti încă un Buddha**. O minte neiluminată nu are cum să fie fericită, indiferent ce ar dobândi şi ce fel de circumstanţe plăcute ar întâlni.
Din contră, poţi experimenta fericire şi beatitudine numai când te naşti în Tărâmul Pur, deoarece atunci devi Iluminat. Numai o minte iluminată poate fi cu adevărat fericită. De aceea, Tărâmul Pur al lui Amida este numit "Tărâmul Păcii și al Beatitudinii".

---

276 Paul Roberts, elev al lui Eiken Kobai Sensei si webmaster al site-ului www.shinugly.com.

Jodo Shinshu nu este o cale prin care devi Buddha în această viață, de aceea nu poţi fi perfect liber şi fericit aici. Numai un Buddha poate fi fericit în această lume pentru că mintea lui este Iluminată, Trezită şi Liberă. Oriunde merge este liber şi fericit.
Cu toate acestea, datorită credinței mintea ta neiluminată este asigurată de nașterea în Tărâmul Pur – iată înţelesul acestui al doilea avantaj.

3. Avantajul de a avea răul karmic transformat în bine

Datorită influenţei lui Amida putem transforma o experienţă neplăcută într-o şansă de a înţelege Dharma şi viaţa aşa cum este ea. Nu înseamnă că nu vom mai avea probleme, evenimente urâte, lipsuri materiale, etc., ci că suntem în stare să le înţelegem ca efecte ale karmei personale, folosindu-le pentru a deveni conştienţi că această lume este samsara, lumea suferinţei, din care trebuie să evadăm odată pentru totdeauna prin credinţa în Amida și nașterea în Tărâmul Său Pur. Evenimentele proaste pot fi transformate în acest fel, prin lumina Dharmei, în întâmplări folositoare pentru înţelegerea noastră.

De asemenea, acest avantaj se referă la faptul că imediat ce primim shinjin (credința), karma noastră rea este tăiată sau sterilizată şi nu îşi mai poate planta seminţele în altă viaţă. Când credința intră în inimile noastre primim energia karmică pură a lui Amida. Răul nostru karmic se transformă în bine în sensul că nu mai este un obstacol pentru nașterea în Tărâmul Pur după moarte:

”Indiferent cât de grav și adânc ar fi răul tău karmic, el este distrus de puterea credinței. Cu alte cuvinte, karma ta iluzorie care te-a făcut să renaști mereu în cele șase tărâmuri samsarice este anulată de Puterea minunată a

Legământului Principal care provine din înțelepciunea lui Buddha.”[277]

”Când spunem Namo Amida Butsu
răul karmic ce ne-ar face să rămânem în continuare în naștere și moarte dispare definitiv".[278]

”Deși greșim mereu și facem rău de-a lungul întregii noastre vieți, dacă spunem Nembutsu cu inimile îndreptate complet către Amida toate obstacolele[279] *dispar datorită lucrării spontane a Legământului.”*[280]

”Puterea Legământului este nelimitată;
de aceea, nici măcar răul nostru karmic, greu și adânc, nu ne poate împiedica.
Înțelepciunea lui Buddha este fără limite;
de aceea, nici chiar cei cu minți instabile și indulgenți cu ei înșiși nu sunt abandonați".[281]

---

[277] *Astfel am auzit de la Rennyo Shonin; Rennyo Shonin Goichidaiki Kikigaki*, translated by Hisao Inagaki, Dharma Lion Publications, Craiova, 2008, p.18

[278] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan) – Imnurile avantajelor din prezent, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.353

[279] Obstacolele în calea atingerii nașterii în Tărâmul Pur și a Iluminării.

[280] Shinran Shonin, *Imnurile maeștrilor Tărâmului Pur (Koso Wasan), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.376

[281] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma (Shozomatsu Wasan),The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.408

*”Dincolo de norii și ceața care le acoperă uneori, se află mereu lumina soarelui sau a lunii. La fel****, deși credința este acoperită de norii și ceața lăcomiei, dorinței, furiei și urii, acestea nu pot împiedica nașterea în Tărâmul Pur.****"*[282]

Indiferent ce rele karmice am fi făcut sau vom mai face în viitor din cauza iluziilor şi ataşamentelor noastre, ele devin ca şi inexistente odată ce primim credința și rostim Nembutsul credinței. Însăşi condiţia de fiinţe obişnuite şi posesoare ale unei karme negative ne face să fim în atenţia Compasiunii nediscriminatoare a lui Amida:

"Amida îi ghidează către El [pentru a-i salva] pe cei plini de patimi oarbe și karmă negativă."[283]

”În ceea ce-i privește pe cei care spun Nembutsu, este minunat dacă se încred în Legământul lui Amida dându-și seama că a fost făcut în mod special pentru cei plini de patimi oarbe."[284]

---

282 Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.519

283 Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.488

284 Shinran Shonin, *O colecție de scrisori,* scrisoarea 4, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.544

4. Avantajul de a fi protejați de toți Buddha
6. Avantajul de a fi protejați mereu de lumina inimii lui Amida

Dacă primul avantaj descria protecția diverselor ființe puternice neiluminate (protectori lumești), al patrulea avantaj se referă la protecția tuturor Buddha (protectori iluminați) iar al șaselea avantaj la protecția specială asigurată de însuși Buddha Amida.
Pentru că aceste două avantaje sunt în strânsă legătură unul cu altul am considerat că e bine să le explic împreună.

Al patrulea și al șaselea avantaj includ, însă nu sunt limitate la, protecția împotriva diverselor influențe nefaste din partea unor forțe externe răuvoitoare, vrăjitorie, magie neagră, spirite rele, etc.
Shinran Shonin spunea:

”Fără îndoială că toți Buddha îl protejează pe cel care are shinjin (credință)”.[285]

”Sutra Nirvanei spune:
Buddha i-a spus lui Kasyapa: ‘Dacă există undeva fii și fiice de familie bună[286]*care spun mereu cu sinceritate numai Nembutsu, indiferent că locuiesc în pădurile de*

---

[285] Shinran Shonin, *Shoshinge*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.305

[286] Expresia ”fii și fiice de familie bună” înseamnă bărbați și femei care sunt discipolii lui Buddha. Această expresie apare în mai multe variante ca de exemplu, ”fii și fiice de familie nobilă”, etc.

la munte ori în sate, fie că practică în timpul zilei sau noaptea ori așezați sau întinși, ***toți Buddha și Cei mai Onorați din lume îi veghează întotdeauna ca și cum s-ar afla înaintea ochilor lor, fiind mereu gata să le accepte ofrandele și să le ofere merite".'***"[287]

"Când reciți din toată inima ta Numele lui Amida, Avalokitesvara și Mahasthamaprapta te vor însoți și proteja asemenea umbrei tale. Ei sunt precum cei mai apropiați prieteni și învățători".[288]

„Când spunem Namo Amida Butsu,
Avalokitesvara şi Mahasthamaprapta,
împreună cu toţi Bodhisattvaşii nenumăraţi precum nisipurile Gangelui,
ne însoţesc mereu asemenea umbrei noastre.

Nenumăraţi Amida Buddha se află
în lumina lui Buddha al Luminii fără de oprelişti;
fiecare dintre aceşti Buddha ai transformării[289]
îl protejează pe cel care are shinjin.

Când spunem Namo Amida Butsu,

---

[287] *Nirvana Sutra,* citată de Shinran în *Kyogyoshinsho,* cap III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 127-128

[288] Maestrul Shantao citat de Shinran Shonin în *Kyogyoshinsho,* cap.III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 132

[289] Manifestări ale lui Buddha Amida în funcţie de specificul fiecărei fiinţe.

nenumăraţii Buddha de-a lungul celor zece direcţii,
ne înconjoară de o sută de ori, de o mie de ori,
se bucură şi ne protejează."[290]

"Shakyamuni, Amida și toți Buddha din cele zece direcții se află întotdeauna aproape de ființele care recită Nembutsu asemenea umbrei care nu-i părăsește niciodată."[291]

" [Eu, Bodhisattva Mahasthamaprapta]
am perceput natura fără de început a întregii existențe[292] *prin Nembutsu;*
de aceea, acum, în această lume Saha,
îi îmbrățișez pe cei care spun Nembutsu
și-i duc în Tărâmul Pur."[293]

"Amida și o nesfârșită adunare de sfinți, printre care nenumărate manifestări ale Buddhașilor, ale lui Avalokitesvara și Mahasthamaprapta vin în persoană

---

[290] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan) - Imnurile avantajelor din prezent, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.352-355

[291] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 2, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.526

[292] Când a perceput natura de Buddha care nu are nici început și nici sfârșit – când a atins starea de Buddha.

[293] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur – Imnuri închinate lui Bodhisattva Mahasthamaprapta, bazate pe Sutra Samadhiului înaintării eroice*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.357

alături de cei care au credință adevărată (shinjin), protejându-i mereu și oriunde s-ar afla".[294]

”Din moment ce persoanele cu o credință adevărată sunt protejate în această lume, Mica Sutră despre Buddha al Vieții Infinite vorbește despre ‘protecția nenumăraților Buddha din cele zece direcții‘. Asta nu înseamnă că aceștia îi protejează după nașterea în Tărâmul Pur, ci că veghează asupra lor în timp ce se află în această lume Saha."[295]

Shinran Shonin l-a citat pe Maestrul Shan-tao în cartea *Însemnări despre o singură rostire și mai multe rostiri*:

”Există ființe sensibile care se gândesc doar la Buddha Amida; ***numai ele sunt iluminate mereu de Lumina inimii acestui Buddha***[296]*, primiți și niciodată abandonați. Nu se spune că cei ce urmează alte practici sunt iluminați și îmbrățișați de această lumină. Asta înseamnă a fi protejat în această viață - o manifestare a cauzei decisive a nașterii în Tărâmul Pur”.*[297]

---

[294] Shinran Shonin, *Comentarii ale Esențialului credinței exclusive, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.453

[295] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 7, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.532-533

[296] Pentru că doar aceste persoane sunt deschise pentru a primi această lumină.

[297] Shan-tao *Metodele contemplării lui Buddha Amida*, citat de Shinran Shonin în *Însemnări despre o singură rostire și mai multe rostiri - The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.478

Apoi a explicat unele cuvinte din respectivul pasaj în felul următor:

*”‘**Există ființe sensibile care se gândesc doar la Buddha Amida’** înseamnă a te încrede din toată inima în Buddha Amida.*

*‘**Numai ele sunt iluminate mereu de Lumina inimii acestui Buddha**‘: ‘mereu‘ înseamnă pentru totdeauna și fără nicio întrerupere.*
‚Fără nicio întrerupere’: cel care are credință adevărată (shinjin) este întotdeauna iluminat și protejat în orice loc și în orice timp. Din moment ce el sau ea sunt mereu protejați de inima lui Amida, acest Buddha este numit Buddha al Luminii Neîntrerupte.

***‘Protejat’** înseamnă că acest Buddha protejează fără nicio întrerupere pe cel care are credință (shinjin) – întotdeauna, în toate locurile și fără nicio discriminare.*
***‘Protejat’** înseamnă că adeptul nu poate fi împiedicat sau descurajat de cei care urmează alte învățături, credințe și practici; de asemenea, nu va fi amenințat de către demonul celest Papiya și nici nu va avea vreodată probleme din partea zeilor răi și a demonilor.”*[298]

Așa cum am văzut în ultimul pasaj prezentat mai sus, protecția Luminii lui Amida poate fi înţeleasă şi în sensul că, odată primită credința de la Amida, aceasta nu mai poate fi pierdută. De aceea, se spune:

---

298 Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.479

”‘Protejat’ înseamnă că adeptul nu poate fi împiedicat sau descurajat de cei care urmează alte învățături, credințe și practici.”

În capitolul șapte din *Tannisho* se spune:

„Adepții care au credință nu pot fi împiedicați niciodată de cei care urmează căile non-buddhiste."[299]

Au existat câțiva nebuddhiști în viața mea care au încercat să mă convingă de faptul că din cauza credinţei mele voi ajunge în iad sau că cine ştie ce alte chestii rele mi se vor întâmpla. Bineînţeles că astfel de tentative de înfricoșare au eşuat iar asta nu pentru că deţin vreo putere superioară, ci datorită faptului că shinjinul meu (credința) nu este o creație intelectuală pe care o pot avea azi și pierde mâine.
Nu întâmplător întâlnim în Jodo Shinshu expresia *„shinjinul cel tare precum diamantul*.” Ceea ce dă putere credinţei noastre este originea ei – Mintea și Inima lui Buddha Amida[300]. Suntem stabili și constanți în credința noastră datorită influenței lui Amida asupra noastră, a protecției sale și a protecției tuturor Buddha. Puterea lui Amida lucrează întotdeauna în interiorul minții noastre și ne menține pe calea corectă spre Tărâmul său Pur. Cel care se încrede cu adevărat în Amida nu va cădea niciodată înapoi pe căile nebuddhiste, nu va urma viziuni greșite și nici nu se va îndoi vreodată de salvarea oferită

---

[299] *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.665
[300] Vezi capitolul ”Credința în Buddha Amida nu este creația minții noastre” din această carte.

de Amida. De asemenea, el va fi, datorită protecției oferită de Amida și de toți Buddha, constant și neschimbător în înțelegerea profundă că puterea personală este inutilă în atingerea Iluminării supreme și nu se va îndepărta niciodată de adevărata credință în Amida care este atât de rară în lumea decăzută a celei din urmă epoci Dharma:

”Prin cuvintele mărturiei și ***protecției nenumăraților Buddha de-a lungul celor zece direcții****,*
să conștientizăm că mintea puterii personale ce aspiră către Iluminarea supremă
este incapabilă să-și atingă scopul[301]*.*

Primirea adevăratei credințe
este rară în lumea impură a celei din urmă epoci Dharma;
mărturia Buddhașilor nenumărați ca nisipurile Gangelui
ne arată cât de greu este de atins[302]*".*[303]

Toți Buddha sunt martori și laudă minunata lucrare salvatoare a lui Buddha Amida. Așadar, ei se comportă asemenea părinților plini de compasiune care își doresc tot ceea ce e mai bun pentru copii lor și, de aceea, ne

---

301 Nu putem atinge Iluminarea supremă prin noi înșine.

302 Deoarece mulți au tendința să nu ia în serios calea nașterii în Tărâmul Pur prin credința în Amida, gândind că este prea ușoară ca să fie adevărată, toți Buddha devin martorii ei și-i atestă capacitatea reală de a sava toate ființele, precum și importanța supremă pe care aceasta o ocupă între toate metodele buddhiste.

303 Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma (Shozomatsu Wasan, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.409-410

călăuzesc spre credința în Buddha Amida și vor să fie siguri că nu vom devia de la ea:

”Shakyamuni și toți ceilalți Buddha
sunt înr-adevăr tatăl și mama noastră cei plini de compasiune.
Prin diverse metode ei fac să se trezească în noi
suprema credință (shinjin) care este adevărată și reală."[304]

”Credința este oferită prin metodele pline de
compasiune ale lui Shakyamuni, Amida și toți Buddha
din cele zece direcții”.[305]

Din moment ce toți Buddha se implică în procesul de obținere a credinței în Amida este logic faptul că nu ne vor părăsi după ce ne încredem în Amida.

Dacă *”motivul principal pentru care toți Buddha din trecut, prezent și viitor apar în această lume este pentru a propovădui Legământul de neconceput al lui Amida”*[306], atunci nu există niciun motiv să ne îndoim că acești Atot-Iluminați îi vor proteja întotdeauna pe cei

---

[304] Shinran Shonin, *Hymn of the Two Gateways of Entrance and Emergence, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.629
[305] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 2, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.527
[306] Shinran Shonin, *Pasaje pe calea Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.260

care sunt în acord cu Legământul Principal al lui Buddha Amida (Amida Dharma):

”Toți Buddha din cele zece direcții, nenumărați precum nisipurile Gangelui,
propovăduiesc această Dharma (Amida Dharma/Legământul Principal) care este dificil de acceptat în credință;
pentru binele ființelor care trăiesc în lumea rea a celor cinci pângăriri,
ei sunt martori ai acestei învățături și protejează ființele care se refugiază în ea.”[307]

Să revenim acum la explicațiile oferite de Shinran asupra pasajului citat anterior din Maestrul Shan-tao:

*”' **Niciodată abandonați'**: aceste cuvinte ne învață că adeptul care are credință (shinjin) este îmbrățișat și protejat de inima lui Buddha al Luminii Înțelepciunii (Amida) și că el sau ea nu sunt niciodată abandonați, ci întotdeauna sălășluiesc în acea inimă a luminii.*

***‘Nu se spune că cei ce urmează alte practici sunt iluminați și îmbrățișați de această lumină’**: ‚alte practici’ înseamnă toate tipurile de practici virtuoase. Așadar, cei care amestecă practicile și urmează diverse forme de disciplină nu sunt îmbrățișați și iluminați; de*

---

[307] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan), The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.347

asemenea, ei nu sunt protejați[308]*. Această propoziție ne îndeamnă să conștientizăm* ***faptul că astfel de oameni nu pot beneficia de avantajul de a fi primiți de Amida deoarece nu sunt practicanți ai Legământului Său Principal.*** *Înseamnă așadar, că nu sunt protejați în această viață.*

'Asta înseamnă a fi protejat în această viață' *înseamnă că Amida ne protejează în această lume. Puterea karmică a lui Buddha Amida, dusă la perfecțiune prin Legământul Său Principal, este cauza invincibilă a atingerii nașterii în Tărâmul Pur de către cel credincios; de aceea este numită cauza decisivă".*[309]

Honen Shonin a spus, de asemenea:

"Meritul protecției de către Buddha Amida este primit în viața de fiecare zi. Asta pentru că cel ce are credință adevărată în nașterea în Tărâmul Pur nu suferă de îndoieli. Buddha Amida trimite optzeci și patru de mii de raze din Lumina sa plină de compasiune către cel care este hotărât în atingerea acestei Nașteri. De asemenea, Amida îl luminează mereu pe adeptul Nembutsu în viața de fiecare zi și până în ultimele sale clipe. Din acest motiv [Legământul Principal]este numit Legământul

---

308 Deoarece se bazează pe puterea lor personală nu sunt deschiși față de lumina și Puterea lui Amida și deci nu pot beneficia de protecția lui. Nu este vorba că Amida nu ar dori sa-i protejeze, ci că ei se sustrag, prin alegerile lor, de la această protecție.

309 Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.478-480

prin care Buddha Amida nu abandonează niciodată pe adeptul Nembutsu."[310]

Lumina lui Amida reprezintă lucrarea şi dorinţa lui Buddha Amida de a salva (duce către Buddheitate) toate fiinţele aflate în iluzie. Manifestarea acesteia este Legământul Principal. Lumina lui Amida se află întotdeauna deasupra tuturor fiinţelor, deschise ori închise către ea. Prin această Lumină, Amida încearcă în permanenţă să influenţeze fiinţele şi să le facă să accepte salvarea oferită de Legământul său Principal (al-18-lea Legământ). Unele se deschid mai devreme sau mai târziu iar altele o vor face în viitorul îndepărtat. Însă Amida va continua să îşi trimită mereu Lumina lui salvatoare până când toate tărâmurile samsarice vor fi goale şi toate fiinţele vor atinge Buddheitatea.

Dacă cineva nu este încă deschis către Lumina lui Amida (Legământul său Principal) nu poate primi binecuvântările și protecția acestei Lumini. De aceea, Shinran a spus *”astfel de oameni nu pot beneficia de avantajul de a fi primiți de Amida deoarece nu sunt practicanți ai Legământului său Principal”*.

Calea nașterii în Tărâmul Pur este foarte clar exprimată de Buddha Amida în Legământul Său Principal:

---

[310] Honen Shonin, *Discurs esențial despre nașterea în Tărâmul Pur prin Nembutsu, The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.126

”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în tărâmul meu”. Dacă adepții fac altceva sau și altceva în afară de cele trei cerințe de mai sus, adică *”urmează alte practici”* sau *”amestecă practicile și urmează diverse forme de disciplină”* (alte metode buddhiste sau nebuddhiste), dacă se bazează pe puterea personală pentru a atinge nașterea în Tărâmul Pur sau dacă vor să atingă Buddheitatea în această viață, etc, atunci nu pot primi protecția Luminii lui Amida. Asta nu din cauză că Amida ar fi furios pe ei pentru că nu urmează Legământul său, ci din cauză că **ei** refuză să facă această legătură karmică cu Amida ce i-ar face să ajungă în Tărâmul Pur. **Închizându-și mințile față de metoda de salvare oferită de Amida nu pot beneficia de ceea ce Amida le oferă.** Calea ce duce la nașterea în Tărâmul Pur al Împlinirii este alcătuită exclusiv din ”încredeți-vă în mine (Amida), rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu”. Orice altceva duce la renașterea în diverse alte zone dar nu în Tărâmul Pur, așa că e logic să nu poată avea parte de protecția și călăuzirea Maestrului și proprietarului Tărâmului Pur.

Întrebare:

„Tot nu înţeleg cum cineva este protejat de aceşti diverşi Buddha din moment ce karma sa rămâne aceeaşi de-a lungul întregii vieţi.”

Răspuns:

În momentul în care te încrezi în Buddha Amida, rădăcina karmei tale este tăiată sau sterilizată, în sensul că nu îşi mai poate planta seminţele în altă viaţă, însă în aceasta de acum vei continua să experimentezi efectele

acţiunilor trecute (din alte vieţi) sau ale celor îndeplinite până în momentul morţii. Aşadar, să nu facem confuzii şi să credem că după ce primim credința (shinjin) ar trebui să fim întotdeauna fericiţi ori să avem parte numai de circumstanţe favorabile.

Din momentul în care avem credință în Amida suntem protejaţi de renaşterea în zonele neiluminate ale existenţei, nici o fiinţă (vizibilă sau invizibilă) nu ne mai poate distruge această credință sau devia către o cale nebuddhistă iar atingerea Buddheităţii în Tărâmul Pur este garantată – iată câteva moduri în care se manifestă acest avantaj al protecţiei tuturor Buddha și al luminii inimii lui Amida.

5. Avantajul de a fi lăudați de toți Buddha

Shinran Shonin a spus:

”În al Șapteseprezecelea Legământ, Amida declară că nu va intra în Iluminarea perfectă dacă cei care-i rostesc Numele nu vor fi ***lăudați de nenumărații Buddha din toate cele zece direcții.*** *Pasajul referitor la împlinirirea acestui legământ spune: ‚asfel de persoane sunt lăudate de toți Buddha și au mare bucurie.’’’*[311]

Cei care se încred (shinjin) în Amida sunt priviți de Shakyamuni ca adevărații lui însoțitori:

”Cei care primesc shinjin, adică Puterea Celuilalt[312]*,*
‘respectă Dharma și se bucură întru ea,
sunt adevărații mei însoțitori’.
Astfel sună ***laudele Celui mai Onorat din lume****,*
Maestrul învățăturii[313]*".*[314]

”Shakyamuni se bucură de cei care au shinjin (credință) și spune: ‘Ei sunt adevărații mei însoțitori’”.[315]

---

311 Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 4, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.529
312 Shinjin sau credința în Buddha Amida este, de fapt, manifestarea Puterii salvatoare a lui Amida în credincios.
313 Shakyamuni – Buddha istoric.
314 Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.412

Aceștia sunt considerați a fi oameni minunați, precum și adevărați discipoli ai lui Buddha:

”Cei care au shinjin (credință) sunt adevărații discipoli ai lui Buddha[316]; ei sunt cei care se află în starea corectă a minții. Din moment ce au fost primiți și nu vor fi niciodată abandonați, se zice că au atins mintea precum diamantul. Ei sunt numiți ‘cei mai buni dintre cei mai buni‘, ‘persoane extraordinare‘, ‘persoane minunate și extraordinare‘, ‘greu de întâlnit’".[317]

”Practicanții Nembutsu sunt ‚oameni minunați și extraordinari’, ‚cei mai buni’ dintre oameni, precum și ‚greu de întâlnit’ printre oameni[318]."[319]

”Dacă oamenii obișnuiți, buni sau răi,
aud Dharma și se încred în Legământul Universal al lui Buddha Amida,

---

[315] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 2, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.526

[316] Vezi capitolul ”Adevăratul discipol al lui Amida și al tuturor Buddha” din această carte.

[317] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 2, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.526

[318] Ei sunt considerați astfel nu datorită vreunei calități extraordinare din personalitatea lor, ci pentru că se încred în Buddha Amida.

[319] Shinran Shonin l-a citat pe Maestrul Shan-tao in *Kyogyoshinsho*, capitolul III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 131-132

Shakyamuni îi laudă și-i numește ‘oameni cu înțelegere superioară‘;
astfel de ființe sunt numite ‘flori albe de lotus’”.”[320]

[320] *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 77

7. Avantajul de a avea mare bucurie în inimile noastre

Apariţia credinței (shinjin) echivalează cu a scăpa de o mare greutate. Ştim că vom deveni Buddhaşi în Tărâmul Pur al lui Amida indiferent cum suntem acum. Putem simţi această uşurare şi bucurie a inimii de multe ori de-a lungul vieţii, indiferent că uneori este acoperită de grijile, ataşamentele şi supărările zilnice.
Bucuria de care se vorbește în acest avantaj este asemănătoare cu relaxarea ce apare când o mare greutate este luată de pe umerii noștri și, într-adevăr, nu există o mai mare greutate decât aceea de a fi neiluminat și sclav al existenței samsarice.

Greutatea eliberării noastre este cărată de Buddha numit Amida care a parcurs deja Calea pentru noi. Orice om care poartă o povară grea este fericit când aceasta este luată de pe el, așa că puteți simți ușurare sau bucurie atunci când vă încredeți pentru prima oară în Buddha Amida, asta presupunând bineînțeles, că atingerea Buddheității sau a eliberării definitive din nașterile și morțile repetate este cel mai important lucru pentru voi. Însă asta nu înseamnă că în fiecare oră, minut ori secundă a vieții voastre vă veți gândi la Amida sau veți simți o bucurie continuă încât să săriți în sus de fericire. Viețile noastre sunt de așa natură încât putem fi oricând copleșiți de probleme zilnice și diverse griji. Însă totul este ok. Chiar este ok să fim așa. Nu suntem obligați să sărim în sus de bucurie deoarece suntem salvați de Amida. În ciuda acestui lucru, salvarea oferită de Amida este mereu prezentă așa cum credința noastră în El

rămâne cu noi de când a apărut pentru prima oară în inimile noastre. Am uneori obiceiul să explic faptul că credința, odată primită, devine asemenea respirației, fiind mereu acolo în noi deși nu întotdeauna o exprimăm în mod conștient. Nu ne simțim mereu respirația dar asta nu înseamnă că ea nu există. Uneori însă o simțim când, de exemplu, suntem fascinați de atmosfera curată de la munte iar atunci tragem adânc aer în piept, dar alteori suntem prea grăbiți în viața de fiecare zi pentru a ne concentra asupra ei. Însă respirația a rămas mereu acolo cu noi de când ne-am născut, fiind parte din trupurile noastre chiar dacă nu o exprimăm în mod conștient în fiecare clipă.

La fel stau lucrurile cu credința și Nembutsu. Credința este acolo în noi din prima clipă în care ne-am încrezut în Buddha Amida și am devenit credincioși. Indiferent ce am face în viața de fiecare zi, indiferent că dormim, mâncăm, stăm cu iubita sau iubitul, suntem triști sau fericiți, treji sau beți, credința este mereu acolo și nu poate fi distrusă (din momentul în care a fost primită cu adevărat) de nimic, nici măcar de cea mai puternică dintre patimile noastre oarbe. Din când în când ne aducem aminte că suntem acceptați așa cum suntem, că am fost deja salvați de Buddha Amida și simțim din nou acea ușurare a celui care nu mai are nevoie să se bazeze pe sine însuși pentru a atinge eliberarea din naștere și moarte. Atunci ne exprimăm acea credință spunându-i ”mulțumesc” lui Amida cu Namo Amida Bu.

Putem să ne imaginăm, de asemenea, că ne aflăm în închisoare și că cineva în care avem deplină încredere ne asigură că vom fi eliberați într-un an. Acel ultim an pe care îl mai petrecem după gratii este bineînțeles, unul dificil, însă știm cu siguranță că ziua eliberării va sosi. Așadar, putem simți ușurare și bucurie aducându-ne aminte de acest lucru, indiferent cât de grele rămân restul zilelor de închisoare. Așa cum a explicat Shinran:

”’Bucuria’ (kangi) înseamnă a ne bucura dinainte de ceea ce suntem siguri că vom atinge.”[321]

Repet, deoarece este foarte important – să nu credem că trebuie să sărim mereu în sus de bucurie în fiecare moment al vieții noastre ori că trebuie să fim mereu gata să murim și să mergem în Tărâmul Pur. De aceea, **explic această bucurie menționată în al șaptelea avantaj ca un fel de ușurare ce vine odată cu știința faptului că vom renaște în Tărâmul Pur fără nicio cerință specială din partea noastră, la sfârșitul acestui trup fizic, iar nu ca pe un soi de fericire, extaz continuu, stare permanentă de seninătate sau altceva asemănător.** Știm că suntem asigurați de atingerea Nirvanei atunci când murim și renaștem în Tărâmul Pur, însă până atunci rămânem ființe obișnuite și pline de atașamente față de existența fizică. Astfel, chiar dacă suferințele, dificultățile și atașamentele noastre de fiecare zi acoperă cerul credinței, știm în adâncul nostru că

[321] Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.474

suntem asigurați de salvarea oferită de Amida și că samsara nu va mai dura mult pentru noi.
Așa cum a spus Shinran:

”Chiar dacă norii lăcomiei, dorinței, furiei și dușmăniei
continuă să acopere cerul credinței adevărate,
sub ei nu este decât lumină și niciun fel de întuneric.”[322]

[322] *Kyogyoshinsho,* cap II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 76-77

8. Avantajul de a fi conștienți de bunăvoința lui Amida și de a răspunde cu recunoștință virtuților sale
9. Avantajul de a practica mereu marea compasiune

Așa cum am explicat la capitolul dedicat Legământului Principal, credința ne oferă două tipuri de conștientizare:

1) că suntem ființe cu profunde limitări karmice, incapabile să atingă Buddheitatea prin propriile puteri
și
2) că doar Buddha Amida ne poate salva prin Puterea Legământului Său Principal (Puterea Celuilalt), fără să ceară nimic de la noi.

Nașterile și morțile repetate din samsara nu sunt o chestiune de mitologie, ci un pericol real pentru ființele neiluminate, o problema de cea mai mare importanță care trebuie rezolvată rapid, cât încă beneficiem de rara șansă karmică de a ne naște în trup uman și a întâlni Amida Dharma. Dacă adeptul înțelege că samsara nu este locul unde să-și creeze un destin, ci un ciclu nesfârșit de bucurii trecătoare și insatisfacție, și că nu poate evada din ea prin propriile puteri, are cele mai mari șanse să accepte ajutorul oferit de Buddha Amida.

În următoarele pasaje vedem cum conștientizează Shinran ceea ce a primit de la Amida:

”Sub îndrumarea Buddhașilor care au apărut în această lume,
de trei ori mai numeroși decât nisipurile Gangelui,

am aspirat să atingem suprema Iluminare.
Cu toate acestea, puterea noastră personală a dat greș
iar noi am continuat să transmigrăm.”[323]

”Dacă nu ar fi existat corabia Legământului Principal,
cum aș fi putut eu traversa oceanul existenței dureroase?

Având mințile pline de răutate și viclenie, asemenea șerpilor și scorpionilor,
nu avem cum să facem fapte cu adevărat bune[324] *prin puterea personală;*
iar dacă nu ne încredem în transferul de merit de la Amida,
vom muri fără să ne cunoaștem defectele și fără să știm ce este aceea rușine".[325]

El a mai spus, de asemenea:

”Ah, greu este să întâlnești, chiar și în multe vieți, cauza decisivă a nașterii în Tărâmul Pur – Legământul Principal al lui Amida! Și greu este să atingi, chiar și în miliarde de kalpa, credința adevărată![326]*. Dacă ați ajuns*

---

[323] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma (Shozomatsu Wasan), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.403
[324] Faptele noastre nu generează merite atât de puternice încât să ne facă să renaștem în Tărâmul Pur.
[325] *Shozomatsu Wasan*, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.421-422
[326] Credința este greu de întâlnit deorece ființele se autoiluzionează că sunt mult mai bune și virtuoase decât sunt în realitate.

să aveți credință, bucurați-vă de condițiile din trecutul îndepărtat care v-au făcut s-o întâlniți.”[327]

”Deși simțim imensitatea Compasiunii lui Buddha, este într-adevăr dificil să-i răspundem cu recunoștință."[328]

Este dificil să răsplătim bunăvoința lui Amida față de noi, adică să *”răspundem cu recunoștință virtuților sale”*. Așa cum spunea Shinran, nici chiar dacă virtuțile lui Amida ar fi lăudate timp de *”o sută de mii de kotis de nayuta de kalpa, de o sută de mii de kotis de nayuta sau nenumărate guri, fiecare gură având nenumărate voci, acele virtuți nu ar putea fi explicate pe deplin."*[329]

Și totuși, sunt două lucruri pe care le putem face. Putem rosti Numele lui Buddha Amida ca expresie a credinței și ca ”mulțumesc” pentru salvarea necondiționată pe care ne-o oferă și putem, de asemenea, să ajutăm alte ființe să intre în legătură cu El:

---

[327] Shinran Shonin, *Pasaje pe calea Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.303

[328] Shantao citat de Shinran în *Kyogyoshinsho,* VI, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 271

[329] Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur , The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.321

”A răspândi marea compasiune peste tot și a-i călăuzi pe ceilalți este într-adevăr a răspunde cu recunoștință bunăvoinței lui Buddha."[330]

”Ce este ‘marea compasiune‘? Cei care îi încurajează pe alții să spună Nembutsu sunt cei cei practică marea compasiune.'"[331]

Așadar, este clar faptul că avantajul de a practica mereu marea compasiune în această viață (al nouălea avantaj) înseamnă a-i încuraja pe ceilalți să spună Nembutsul credinței în Buddha Amida. Asta este în conformitate cu îndemnul lui Shinran: *”încredeți-vă voi înșivă în Amida și ajutați-i pe ceilalți să se încreadă în El*”[332]:

”Fie ca cei ce primesc credința Puterii Celuilalt,
pentru a răspunde cu recunoștință bunăvoinței lui Buddha,
să răspândească peste tot, de-a lungul celor zece direcții,

---

330 Maestrul Shan-tao citat de Shinran în *Kyogyoshinsho,* cap III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 130

331 *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 129

332 Rennyo Shonin a spus, de asemenea:*Fiți voi înșivă stabili în credință și ajutați-i și pe ceilalți să fie stabili în credință.” Astfel am auzit de la Rennyo Shoni. (Rennyo Shonin Goichidaiki Kikigaki,* translated by Hisao Inagaki, Dharma Lion Publications, Craiova, 2008, p.20

cele două aspecte ale transferului de merit de la Buddha *Amida".*[333]

"Să răspândească cele două aspecte ale transferului de merit" înseamnă a convinge ființele de adevărul că Amida îi poate salva, aducându-i în Tărâmul său Pur unde vor atinge Buddheitatea/Iluminarea perfectă (primul aspect al transferului de merit de la Buddha Amida) și că odată ce devin Buddhași în Tărâmul Pur se pot întoarce în diferite zone de existență samsarice pentru a ghida alte ființe spre acest tărâm iluminat (al doilea aspect al transferului de merit de la Amida).

"Ființele ignorante ale celui mai de jos nivel, încătușați de propriile lor acțiuni karmice și patimi oarbe, transmigrează în cele cinci zone rele de existență samsarice de sute de mii de miliarde de kalpa. Însă dintr-o dată, auzind de Tărâmul Pur, ele aspiră să renască acolo. [...]

Să știți că o astfel de întâlnire este rară chiar și în miliarde de kalpa. Într-o mie de vieți, Legământul poate fi întâlnit doar o singură dată. Așa că, ***de acum înainte, indiferent unde ați fi, aduceți slavă Legământului și oriunde mergeți, ajutați-i pe ceilalți să-l audă.****"*[334]

---

333 Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.419

334 Shinran Shonin (*Însemnările lui Gutoku*), citând *Comentariul Amida Sutra* de Yan-chao, maestru al școlii Vinaya (Maestrul Tai-chih), *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.598

”Este cel mai greu dintre cele mai grele lucruri ca cineva să creadă în învățătura Nembutsu și să facă și pe alții să creadă în ea. ***A transmite celorlalți marea Compasiune a lui Buddha Amida și a răspândi învățăturile despre El cât mai departe posibil este adevăratul mod de a răspunde cu recunoștință bunăvoinței sale.****”*[335]

De îndată ce primim credința (shinjin) devenim parte a lucrării salvatoare a lui Buddha Amida și o legătură în lanțul marii sale Compasiuni. Ca persoane credincioase îi putem inspira sau influența în mod natural pe ceilalți să se încreadă în Amida, în cazul în care sunt suficient de deschiși, sau îi putem ajuta să facă o cât de mică legătură cu El. Orice ființă, umană sau neumană, care cunoaște un credincios poate face un mic pas înainte spre Amida. Nu toți cei care au credință devin preoți sau învățători, dar asta nu înseamnă că nu pot fi exemple de adepți credincioși. De asemenea, credincioșii pot face diverse activități pentru Amida Dharma, oferind cărți sau diverse texte explicative, susținând învățătorii adevărați, templele, etc. Oricare dintre aceste activități sunt manifestarea naturală a nevoii de a răspunde cu recunoștință bunăvoinței lui Amida și sunt modul prin care practicăm marea compasiune.

---

[335] Maestrul Shan-tao, *Imnuri spre slava nașterii în Tărâmul Pur*, citat de Honen Shonin în *Comentariul celor trei sutre ale buddhismului Tărâmului Pur, The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.87

10. Avantajul de a intra în stadiul celor cu adevărat stabiliți (de non-retrogresiune)

Primind credința (shinjin) și rostind Numele lui Amida intrăm, în această viaţă, în grupul celor cu adevărat stabiliţi sau în stadiul celor asiguraţi de naşterea în Tărâmul Pur unde vom ajunge de fapt, după moarte și unde vom atinge imediat Buddheitatea (Nirvana/Iluminarea supremă). Acesta mai este numit și stadiul de non-retrogresiune, stadiul celor definitiv asigurați, stadiul de egalitate cu Iluminarea perfectă, stadiul de egalitate cu Maitreya, etc. Iată câteva pasaje referitoare la acest stadiu:

”Cel care se gândește la puterea și meritele infinite ale acelui Buddha (Amida)
va intra instantaneu în stadiul celor definitiv asigurați. De aceea, eu mă gândesc mereu la Amida”[336]

”Când noi, ființele obișnuite și pline de patimi rele, supuse nașterii și morții, atingem credința și practica transferată de Amida pentru nașterea în Tărâmul Pur, intrăm imediat în grupul Mahayana al celor cu adevărat stabiliți. Pentru că suntem în stadiul celor cu adevărat stabiliți suntem siguri că vom atinge Nirvana".[337]

---

[336] Nagarjuna *Discurs despre cele zece stadii - Dasabhumikavibhasa*, citat de Shinran în *Kyogyoshinsho*, cap II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 22

[337] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho,* cap IV, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao

”Cei care vor să atingă rapid stadiul de non-retrogresiune trebuie să aibă inima plină de venerație și să fie neclintiți în rostirea Numelui lui Amida."[338]

”Când cineva se încrede cu adevărat este prins și ținut în inima lui Buddha al Luminii fără de oprelişti (Amida), nefiind niciodată abandonat. ‘A prinde’ (sesshu) înseamnă a oferi adăpost (setsu), precum și a primi și a ține (shu). Când suntem prinși în acest fel de Amida, intrăm imediat, fără niciun moment de întârziere, în stadiul celor cu adevărat stabiliți".[339]

”Non-retrogresiunea este stadiul care duce în mod automat la atingerea Buddheității."[340]

”Primind adevărata cauză[341] *a nașterii în tărâmul împlinirii*
prin cuvintele celor doi Onorați[342]
ne aflăm în stadiul celor cu adevărat stabiliți;
de aceea, negreșit, vom atinge Nirvana".[343]

Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 169

[338] Shinran Shonin, *Imnurile maeștrilor Tărâmului Pur, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.362

[339] Shinran Shonin, *Comentarii la o singură rostire sau mai multe rostiri, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.475

[340] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.494

[341] Cauza nașterii în zona centrală a Tărâmului Pur este credința (shinjin).

[342] Shakyamuni (Buddha istoric) și Buddha Amida.

”Cel care se încrede în Amida intră imediat, fără nicio întârziere de o clipă sau o zi, în stadiul celor cu adevărat stabiliți".[344]

”Datorită luminii lui Amida ce strălucește deasupra noastră, ajungem să primim credința (shinjin)[345] *cea tare precum diamantul. În chiar momentul în care se trezește pentru prima oară în noi încrederea, Amida ne așează în stadiul celor cu adevărat stabiliți iar când viețile noastre se vor sfârși, toate patimile oarbe și piedicile rele fiind transformate, suntem făcuți capabili să înțelegem lipsa de început a întregii existențe*[346]*."*[347]

Indiferent cât de minunate și profunde sunt sutrele și învățăturile diverselor Porți Dharma, doar Poarta Dharma a Credinței în Amida oferă tuturor ființelor atingerea imediată a Buddheității. Asta deoarece, dintre toți Buddha, numai Amida își oferă salvarea fără să ceară nimic de la noi[348], ființele

---

[343] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.409

[344] Shinran Shonin, *Comentarii ale inscripțiilor de pe scrolurile sacre*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.520

[345] Primim credința prin lucrarea Luminii lui Buddha Amida, când devenim deschiși față de El.

[346] A înțelege*”lipsa de început a întregii existențe”* înseamnă a atinge Dharmakaya ultimă de dincolo de forme sau natura de Buddha/Buddheitatea/Iluminarea supremă. Aceasta nu are nici început și nici sfârșit.

[347] *Tannisho*, XIV, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.673

[348] Fără să ceară vreo virtute specială sau merite.

obișnuite și incapabile să reziste propriilor atașamente și patimi oarbe. De asemenea, dintre Tărâmurile Pure ale diverșilor Buddha, numai Tărâmul Pur al lui Amida (Sukhavati) nu are niciun fel de cerințe speciale pentru cei care vor să meargă acolo. În chiar momentul în care ne încredem în Buddha Amida în această viață, primim energia sa karmică de neconceput (meritele sale infinite) care ne face să intrăm în stadiul celor asigurați de nașterea în Tărâmul Pur. După ce murim și ne naștem acolo, în mediul sigur al Tărâmului Pur, atingem imediat Iluminarea perfectă (Buddheitatea), așa că, **a ne încrede în Amida în această viață este cea mai sigură metodă prin care noi, ființele obișnuite, putem primi predicția că vom deveni Atot-Iluminați (Buddhași)**:

” Yung-ch'in din școala Vinaya spune:
'În profunzimea învățăturii, nimic nu depășește doctrina ultimă a Sutrei Ghirlandei sau mesajul extraordinar al Sutrei Lotusului. Cu toate acestea, nu am văzut niciodată în acele sutre ca predicția atingerii Buddheității să fie oferită TUTUROR ființelor. ***Numai datorită avantajului oferit de virtuțile de neconceput ale lui Amida[349], toate ființele primesc în această viață predicția că vor atinge cea mai înaltă și perfectă Iluminare'”.***[350]

---

349 Adică datorită transferul de merit de la Buddha Amida către ființe pe care acestea îl primesc de îndată ce se încred în El și rostesc Numele lui.
350 Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, cap III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 133

Exact precum o semință de stejar plantată într-un sol roditor este deja considerată un stejar deoarece va deveni cu siguranță un stejar[351], cei care au primit credința în Amida sunt considerați egali cu Iluminarea perfectă deoarece este sigur că o vor atinge:

”A te afla în stadiul de non-retrogresiune înseamnă a fi în stadiul celor cu adevărat stabiliți. Asta înseamnă de asemenea, a fi egal cu Iluminarea perfectă".[352]

”Cei care primesc shinjin (credința),
oferit lor prin Legământul Înțelepciunii lui Amida,
obțin avantajul de a fi acceptați și niciodată abandonați;
de aceea, ei ating stadiul de egalitate cu Iluminarea perfectă".[353]

„Toţi Buddha simt mare bucurie atunci când un astfel de om are credință adevărată şi declară cu toţii într-un singur glas: ‘este egalul nostru.’
***Iată cuvintele de bucurie ale lui Shakyamuni** ce se găsesc în Marea Sutră: ‘Acela care vede, slăvește şi atinge [Dharma] – este adevăratul meu însoţitor’; în*

351 Spunem “am plantat un stejar” deși este doar în stadiul de semință.
352 Shinran Shonin, *Comentarii ale Esențialului credinței exclusive, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.455
353 Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma, The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.405

acest fel, ne învaţă că cel care are credință (shinjin) este egal cu toţi Buddha."[354]

Bineînțeles, nu suntem egali cu toţi Buddha în sensul că avem acum, în această viață, aceleași calități iluminate ca ei, așadar **NU îndrăznim să ne numim noi înșine egalii lor sau ”adevărații lor însoțitori”**. Următorul pasaj, precum și altele asemănătoare, sugerează că **Buddhașii ne privesc astfel din proprie inițiativă, bucuroși să constate că urmăm Calea ce reprezintă adevăratul motiv al apariției lor în această lume**:

*„Buddhaşii din cele zece direcţii se bucură la stabilirea acestei minți credincioase şi o laudă ca **fiind egală cu minţile şi inimile tuturor Buddhaşilor**. Astfel, cel care are adevăratul shinjin se spune că este egal cu toţi Buddha. El este, de asemenea, privit ca fiind la fel cu Maitreya, aflat acum în rangul de succesor la Buddheitate.''*[355]

Cred că pasajul de mai sus conține cheia înțelegerii ideii de a fi egali cu toți Buddha. A fi egal cu toți Buddha înseamnă a le împlini dorința inimii și intenția minții acestora – *”egală cu minţile şi inimile tuturor Buddhaşilor”*. Așadar, nu suntem egali cu ei în

---

[354] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 18, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.549
[355] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 7, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.532

sensul că am fi asemenea lor, ci în împlinirea dorinței inimilor și minților lor.

Ce își doresc toți Buddha? Ca toate ființele să atingă Buddheitatea. Care este principalul lor scop în a veni în această lume? Să ne ajute să mergem pe cea mai ușoară Cale către Buddheitate - credința în Amida și nașterea în Tărâmul Său Pur. Văzând că ne încredem în Amida, Buddhașii ne privesc deja ca pe viitorii lor colegi în Iluminarea perfectă și în lucrarea de a salva toate ființele. Fiind fericiți că ne vom alătura lor în curând, deja ne numesc egalii lor sau adevărații lor însoțitori.

Stadiul celor cu adevărat stabiliți sau stadiul de egalitate cu Iluminarea perfectă este, de asemenea, același stadiu cu al lui Maitreya, care se află acum în cerul zeilor Tuşita și care va fi, în conformitate cu spusele lui Shakyamuni, un mare Buddha ce va apărea în această lume după multe miliarde de ani (5.670.000.000) de la această eră[356].

Shinran Shonin explică în Scrisorile sale:

„Din moment ce adepţii care au primit shinjin se află cu siguranţă în stadiul celor cu adevărat stabiliţi, ei sunt de asemenea şi în stadiul de egalitate cu Iluminarea perfectă. În Marea Sutră a Vieţii Infinite, cei care au fost primiţi şi niciodată abandonaţi se spune că se află în stadiul celor cu adevărat stabiliţi iar în Sutra lui

[356] De la apariţia lui Buddha Shakyamuni.

Tathagata al Luminii Infinite[357] *se spune despre ei că se află în egalitate cu Iluminarea perfectă. Deşi numele sunt diferite, ‚cei cu adevărat stabiliţi' şi ‚egali cu Iluminarea perfectă' au acelaşi înţeles şi indică acelaşi stadiu. Egali cu Iluminarea supremă este acelaşi stadiu cu cel în care se află Maitreya, care a dobândit rangul de successor la Buddheitate. Din moment ce adepţii care au shinjin sunt destinaţi să atingă Iluminarea supremă, se spune despre ei că sunt la fel cu Maitreya."*[358]

Deoarece Maitreya e sigur că va atinge Buddheitatea, El este deja privit ca fiind un viitor Buddha, așa că, în aceeași logică, noi ca viitori Buddha suntem priviți la fel cu Maitreya. Bineînțeles, există o diferență între Maitreya şi adepţii care au credinţă în Buddha Amida şi sunt acum în stadiul de egalitate cu Iluminarea perfectă, asemenea lui. Maitreya a intrat în acest stadiu prin puterea personală iar cei care au shinjin (credință) devin astfel prin Puterea lui Amida.

Există însă și o altă diferenţă între noi şi Maitreya. Dacă El va trebui să aştepte enorm de mulţi ani până se va naşte în această lume şi va deveni un Buddha, noi cei care ne încredem în Amida vom atinge Buddheitatea după moarte. Până la moarte şi naşterea în Tărâmul Pur, rămânem fiinţe obişnuite şi pline de patimi oarbe, dar purtând în noi cauza definitivă a Buddheităţii. **Nu suntem egali cu Maitreya și cu Iluminarea perfectă**

[357] Aceasta este, probabil, o altă versiune a *Marii Sutre*.
[358] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă*, scrisoarea 3, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.528

pentru că merităm acest lucru ci pentru că Amida ne-a făcut să devenim astfel. Iată înţelesul cuvintelor *”obțin avantajul de a fi acceptați și niciodată abandonați”.* Datorită faptului că Amida ne acceptă şi ne iubeşte necondiţionat, devenim capabili să intrăm în acest stadiu şi să fim siguri că vom deveni Buddhaşi în Tărâmul Pur.

Este la fel cu a zbura prin puterea personală (Maitreya) sau a folosi avionul (noi înşine). În ambele cazuri se zboară (ambele persoane se află în stadiul de non-retrogresiune/asiguraţi de Nirvana, etc.), în ambele situații se va ajunge la destinație, însă metodele sunt diferite, în primul caz utilizându-se puterea personală iar în al doilea, Puterea lui Amida.

Deoarece suntem în acest grup special al celor cu adevărat stabiliți și al non-retrogresiunii, ne bucurăm de toate celelalte nouă avantaje. Putem spune, de asemenea, că acest avantaj și celelalte ne sunt oferite prin transferul de merit de la Buddha Amida (al doilea avantaj – avantajul de a avea virtuți supreme).

Al zecelea avantaj este vestea minunată că noi, ființele obișnuite și pline de patimi oarbe, suntem salvați exact așa cum suntem (asigurați de nașterea în Tărâmul Pur), dacă ne încredem în Buddha Amida.

Înţelesul celor Trei Refugii în buddhismul Jodo Shinshu

Cele Trei Refugii sunt:

MĂ REFUGIEZ ÎN BUDDHA
Buddham saranam gacchami[359] (Namo kye Bu[360])
MĂ REFUGIEZ ÎN DHARMA
Dhammam saranam gacchami (Namo kye Ho)
MĂ REFUGIEZ ÎN SANGHA
Sangham saranam gacchami (Namo kye So)

1) Înțelesul refugierii în Buddha

Ne refugiem în Buddha Amida care este Buddha principal în Jodo Shinshu. Numai prin El atingem Buddheitatea în Tărâmul Pur, acesta fiind singurul dintre toţi Buddha care a făcut Legământ că va salva toate fiinţele, indiferent de capacităţile lor spirituale.

Refugiindu-ne în Amida, ne refugiem automat și în Buddha Shakyamuni, onorându-l ca pe Învățătorul care ne-a arătat calea Dharmei lui Amida (principalul motiv al apariției lui Shakyamuni în această lume) precum și în toți Buddha din cele zece direcții deoarece toți ne încurajează, ne învață și ne călăuzesc să ne încredem în Buddha Amida.

Rennyo Shonin a spus:

---

359 Recitarea refugiilor în limba Pali.
360 Recitarea refugiilor în sino-japoneză.

”Când ne refugiem în Buddha Amida, ne refugiem în toți Buddha”.[361]

Shinran Shonin a spus:

”Toți Buddha din cele zece direcții, nenumărați precum nisipurile Gangelui,
Propovăduiesc această Dharma (Amida Dharma/Legământul Principal) care este cea mai dificil de acceptat în credință;
De dragul ființelor care trăiesc în epoca rea a celor cinci pângăriri,
ei mărturisesc această învățătură și protejează ființele care se refugiază în ea.”[362]

2) Înțelesul refugierii în Dharma

Aceasta înseamnă că **ne refugiem în Dharma despre Buddha Amida** propovăduită de Buddha Shakyamuni şi explicată apoi de Maeştrii tradiţiei noastre, în mod special de Shinran Shonin şi Rennyo Shonin. Este Dharma conţinută în textele sacre Jodo Shinshu, anume în *Cele Trei Sutre ale Tărâmului Pur* (în mod special *Marea* Sutră) şi comentarii. Alte cărți pot fi incluse în această categorie a Dharmei doar dacă nu contrazic sutrele și comentariile Maeștrilor din tradiția noastră.

---

361 *Scrisorile lui Rennyo; Rennyo Shonin Ofumi: The Letters of Rennyo*, translated from the Japanese (Taisho, Volume 74, Number 2668) by Ann T. Rogers and Minor L. Rogers, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 1996,p.65
362 Shinran Shonin, *Imnurile Tărâmului Pur (Jodo Wasan), The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.347

Refugiindu-ne în Dharma, respingem automat viziunile greșite şi opiniile care contrazic aceste texte sacre. Respingem genul de viziuni greșite susţinute de mulţi în epoca noastră, precum negarea renaşterii, a cauzei şi efectului (legea karmei) sau ideile cum că Amida ar fi un simbol, metaforă, personaj fictiv, că Tărâmul Pur ar fi o stare de atins „aici şi acum”, etc[363]

A ne refugia în Dharma înseamnă că jurăm să punem Dharma mai presus de opiniile şi ideile produse de mintea noastră neiluminată. Primim şi transmitem celorlalţi numai învăţătura lăsată de Buddha Shakyamuni şi Maeştrii tradiţiei noastre.

Toate învățăturile și practicile buddhiste autentice vin de la Buddha Shakyamuni și alți Buddha, așadar ele sunt parte a moștenirii familiei (sangha) noastre lărgite, meritând tot respectul și aprecierea noastră. Cu toate acestea, noi urmăm exclusiv învățătura despre Buddha Amida și doar în ea ne refugiem. De asemenea, nu amestecăm Dharma lui Buddha cu diverse sisteme religioase din trecut sau prezent. Buddhismul este medicamentul prescris nouă de Buddha, care este suprem între toți învățătorii celor trei lumi și am comite o greșeală gravă dacă am amesteca învățătura Lui cu învățăturile altor căi. Așadar, abandonăm toate învățăturile nebuddhiste și alegem Dharma lui Buddha.

---

[363] Vezi *Adevărata Învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, ediția pentru distribuție gratuită, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation (CBBEF), Taiwan, 2016, în care sunt explicate și contracarate majoritatea viziunilor greșite pe care le respingem când ne refugiem în Amida Dharna.

Apoi, dintre toate învățăturile lui Buddha alegem exclusiv Nembutsul credinței în Buddha Amida (Amida Dharma/Legământul Principal).

3) Înțelesul refugierii în Sangha

Aceasta înseamnă că **ne refugiem în cei care au primit credința (shinjin) în Buddha Amida în această viață şi a căror viitoare naştere (după moarte) în Tărâmul Pur este asigurată.** Refugiindu-ne în ei ne dorim să fim ca ei, îi considerăm învățătorii noștri, tovarăşii noştri de drum, fraţii şi surorile noastre întru Amida Dharma.
Cei care nu au încă shinjin (credință), să caute compania celor ferm stabiliţi în credinţă, să asculte explicaţiile lor şi să îşi dorească să primească ei înşişi credinţa.

Nu ne refugiem în cei cu viziuni greşite, adică viziuni ce nu sunt în concordanţă cu învățăturile sutrelor şi comentariilor Maeștrilor.

Comunitatea (sangha) Jodo Shinshu este compusă numai din cei care acceptă în întregime învăţătura din Cele Trei Sutre şi comentariile Maeştrilor, care au primit shinjin (credința) ori aspiră cu sinceritate să primească shinjin. Cei care nu au încă shinjin pot fi şi ei membri în sangha dacă aspiră cu sinceritate către shinjin și acceptă ca fiind reală învăţătura celor trei sutre şi comentariilor Maeștrilor. Cu toate acestea, **obiectul refugiului nostru este sangha în aspectul ei de practicanţi cu o credinţă stabilă (Arya Sangha).** Când cei care nu au încă o credinţă stabilă vor să fie membri în sangha Jodo

Shinshu, ei se refugiază în sangha în aspectul ei de persoane credincioase (Arya Sangha).

În buddhismul Mahayana termenul Arya[364] Sangha reprezintă sangha la nivelul ideal, adică toți discipolii lui Buddha, laici sau ordinați, care au atins cel puțin primul stadiu din cele zece stadii/nivele de bodhisattva (cele zece bhumi). Asta se face pentru a o delimita de sangha în termeni generali, adică toți călugării și călugărițele buddhiste. Însă, dacă ne uităm la primul din cele zece bhumi, observăm că acesta e nimeni altul decât Stadiul Bucuriei (Marea Bucurie/ Skt. pramuditā), numit și stadiul de nonretrogresiune, despre care Bodhisattva Nagarjuna spunea în *Discurs despre Cele Zece Stadii (Dasabhumikavibhasa)* că poate fi atins atât prin calea practicii dificile, cât și prin calea practicii ușoare, adică a credinței în Buddha Amida. Singura diferență este că pe calea practicii dificile acesta este atins prin puterea personală (jiriki) iar pe calea practicii ușoare prin Puterea lui Buddha Amida (Puterea Celuilalt/Tariki). Aceasta a fost întotdeauna învățătura Jodo Shinshu iar Shinran Shonin a accentuat în mod special importanța intrării în stadiul de nonretrogresiune (numit și stadiul celor asigurați de Nirvana, stadiul celor definitiv asigurați etc) prin credința în Buddha Amida.

Cei care intră în acest stadiu de nonretrogresiune prin puterea personală și-au câștigat locul acolo prin propriile merite iar cei care intră prin Puterea lui Buddha Amida

---

364 ”Arya” este un termen frecvent folosit în Buddhism care se traduce prin ”nobil”, ”neobișnuit”, ”de preț”, ”valoros”, ”prețios”, etc.

se împărtășesc din meritele infinite pe care acest Buddha le transferă în momentul în care se încred pentru prima oară în El. Ambele categorii merită respectul nostru, deoarece ambele nu vor mai retrograda niciodată de pe drumul către Eliberarea finală sau Nirvana. Însă, **ca adepți Jodo Shinshu și credincioși ai lui Buddha Amida, atunci când ne refugiem în Sangha ca parte a Celor Trei Comori, facem asta doar în Arya Sangha a celor care au credință în Legământul Principal al lui Amida, acesta fiind, pentru noi, cel mai înalt principiu și adevăratul motiv al venirii lui Shakyamuni (Buddha istoric) în această lume. Așadar, pentru noi, Arya Sangha este Sangha în aspectul ei de persoane cu o credință stabilă (shinjin).**

De asemenea, în cazul nostru, sangha în sensul obișnuit reprezintă toți membrii, laici sau preoți, care nu sunt încă stabiliți în credință dar care s-au refugiat în Cele Trei Comori și sunt hotărâți să asculte profund Amida Dharma pentru a primi credința.

Amida Dharma este învățătura pe care o alegem dintre diferitele porți Dharma pe care Buddha Shakyamuni le-a propovăduit în timpul vieții sale, așa că e normal să ne refugem în cei care urmează această metodă. Alți buddhiști sunt de asemenea, frații și surorile noastre în sangha generală, deoarece toți suntem discipolii aceluiași Buddha Shakyamuni, însă nu ne putem refugia decât în cei care merg pe aceeași Cale cu noi.
Nu ne refugiem în practicanții puterii personale, indiferent cât de evoluați ar fi, ci în cei care se încred

total în Puterea lui Buddha Amida, indiferent cât de jos ori de obișnuiți ar fi. Bineînțeles, nu doar oamenii obișnuiți au credință în Buddha Amida, ci și ființe superioare, foarte aproape de Iluminare. Dacă citim cu atenție *Marea Sutră* observăm că mulți bodhisattva foarte avansați fac parte din Arya Sangha a celor care se încred în Amida iar aceștia vin să se nască în Tărâmul Pur din diverse lumi și universuri. Cu toate acestea, realizările personale nu au nicio însemnătate pe Poarta Dharma a Legământului Principal, ci doar credința (shinjin) este importantă.

Sangha este locul unde adevărata Dharma este prezentată şi transmisă pentru ca noi să primim shinjin şi să devenim Buddhaşi în Tărâmul Pur. Numai în transmiterea adevăratei Dharma, sangha are un înţeles. Dacă nu ne refugiem în Buddha Amida cel viu şi adevărat, nu acceptăm Dharma despre El aşa cum a fost propovăduită de Shakyamuni şi Maeştri, atunci nu există nicio sangha.

Întrebare: Cum ar trebui să-i privim pe ceilalţi buddhişti care nu sunt adepţi Jodo Shinshu?
Răspuns: Toţi sunt discipolii lui Buddha Shakyamuni, doar că urmează alte metode buddhiste decât noi. În conformitate cu instrucţiunile Maestrului Rennyo conţinute în *Scrisori*, nu trebuie să îi dispreţuim pe cei care urmează alte învăţături buddhiste decât nembutsul credinţei în Buddha Amida. „Respectăm dar nu urmăm” este regula de aur pentru relaţiile cu alte şcoli buddhiste şi adepţii lor.

Buddhiştii din toate şcolile sunt fraţi şi surori întru Dharma lui Buddha, ca fii și fiice ale lui Shakyamuni și ai tuturor Buddha. Ei sunt parte integrantă a familiei noastre buddhiste (sangha) lărgite alcătuită din toţi buddhiştii, însă noi ne refugiem în mod specific în sangha celor cu credinţă în Buddha Amida.

Avertisment împotriva încălcării legămintelor de refugiu

Cele Trei Refugii sunt, aşa cum spune însuşi termenul, „un refugiu”, dar şi un angajament, un legământ, un jurământ că de acum înainte ne vom refugia mereu în Buddha Amida (și automat în toți Buddha), vom asculta şi accepta Dharma despre El şi vom deveni persoane care se încred în El.

Când spunem ”mă refugiez în Buddha”, înseamnă exclusiv în Buddha, când spunem ”mă refugiez în Dharma”, înseamnă exclusiv în Dharma iar când spunem ”mă refugiez în Sangha” înseamnă exclusiv în Sangha. Cele trei refugii sunt legăminte (jurăminte) exclusive. Adeptul trebuie să înceteze orice activități religioase nebuddhiste după ce a primit cele Trei Refugii. Dacă se roagă unor divinități nebuddhiste, se angajează în practici nebuddhiste și are învățători religioși nebuddhiști, încalcă automat legămintele de refugiu și din acel moment nu se mai poate considera buddhist. Acest aspect este foarte important.

Shinran Shonin nu a pus niciodată pe același nivel învățătura lui Buddha cu învățăturile nebuddhiste, ci a făcut foarte clar diferența între ele:

”Eliberarea căilor nebuddhiste este trecătoare; eliberarea căilor buddhiste este eternă.”[365]

”Cele nouăzeci și cinci de învățături nebuddhiste[366] *pângăresc lumea;*
Numai calea lui Buddha este pură și curată.
Doar mergând înainte pe ea și atingând Iluminarea putem să-i ajutăm pe ceilalți
în această casă arzând[367]*;*
aceasta este lucrarea naturală a Legământului.”[368]

Citând din lucrarea *Trezirea Credinței*, Shinran a spus:

”Marașii[369] *și spiritele te pot face să atingi stări ale minții care seamănă într-o mică măsură cu diferite samadhi*[370]*, însă acestea nu sunt realizări buddhiste și nici samadhi adevărate.”*[371]

---

365 *Nirvana Sutra* citată de Shinran, *Kyogyoshinsho*, capitolul V, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.182
366 Shinran a explicat că prin expresia ”cele nouăzeci și cinci de învățături nebuddhiste” nu a avut în vedere un număr fix, ci doar faptul că învățăturile nebuddhiste se împart în multe categorii.
367 Casa arzând este o reprezentare a samsarei, a nașterilor și morților repetate însoțite de suferință.
368 Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma, The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.401
369 Mara sunt o categorie de demoni celești care pun obstacole în calea eliberării din samsara.
370 Stări de concentrate a minții însoțite de calm și beatitudine.
371 Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, cap VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.275

El a spus, de asemenea:

”Să știți că niciunul dintre așa zisele samadhi ale învățătorilor nebuddhiști nu scapă de viziuni greșite, atașamente, vanitate și aroganță.”[372]

Așadar, indiferent cât de impresionante ar fi așa zisele realizări ori ”samadhi” ale căilor nebuddhiste, să nu ne lăsăm înșelați de ele deoarece nici una nu are ca fundament adevărata realitate, ci diferite grade de iluzie. Din cauză că se bazează pe zei ori spirite neiluminate sau pe propriile capacități mentale limitate, niciunul dintre învățătorii nebuddhiști nu poate scăpa de viziuni greșite. Un adevărat discipol al lui Amida, Shakyamuni și al tuturor Buddha nu trebuie să accepte instrucțiuni religioase decât de la învățători buddhiști și să nu urmeze niciodată învățături nebuddhiste.

Mulți contemporani ai lui Shinran, inclusiv călugări, nu au înțeles semnificația celor Trei Refugii, aceștia fiind criticați adeseori în imnurile lui. Din păcate, vedem un astfel de comportament și în zilele noastre, deoarece și noi trăim în aceeași epocă a celor cinci pângăriri[373].

---

[372] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, cap VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.275

[373] Cele cinci pângăriri sunt cele cinci semne de decădere ale lumii în care trăim: 1. decăderea viziunilor, când concepţiile şi ideile greşite devin predominante, 2. înmulţirea şi exaltarea patimilor omeneşti asociată cu ridicarea lor în slăvi, 3. decăderea condiţiei umane, când oamenii sunt în general nemulţumiti şi nefericiţi, 4. micşorarea duratei de viaţă – în conformitate cu sutrele, atunci când viaţa omului este mai mica sau aproape de o sută de ani, 5. înmulţirea războaielor şi a dezastrelor naturale.

După ce buddhismul a venit în țările non-asiatice, mulți falși învățători care și-au încălcat legămintele de refugiu au tolerat și chiar promovat diferite elemente și credințe nebuddhiste în comunitățile pe care le păstoresc. Cât de adevărat sună critica lui Shinran chiar și în timpurile noastre:

”Ca semn al creşterii celor cinci pângăriri,
toţi călugării şi laicii acestei epoci
se comportă în exterior asemenea adepţilor lui Buddha,
însă în inima lor cred în căile nebuddhiste.

Ce jalnic este faptul că laicii şi călugării
se preocupă de ‘momente norocoase’ şi ‘zile favorabile’!
Aducând cinstire zeilor din cer şi de pe pământ,
se angajează în divinaţie şi ritualuri de venerare.
Călugării nu sunt cu nimic diferiţi, în inimile lor, de nebuddhişti,
brahmani sau adepţi Nirgrantha;
deşi poartă întotdeauna robele lui Tathagata,
ei aduc cinstire tuturor zeilor şi spiritelor.

Ce jalnic este faptul că în zilele noastre
toţi călugării şi laicii din Japonia,
deşi urmează regulile buddhiste de comportament,
venerează zei şi spirite ale cerului şi pământului.”[374]

Shinran Shonin a insistat foarte mult în ultimul capitol din *Kyogyoshinsho*, citând multe sutre, pe faptul că

[374] Shinran Shonin, *Imnurile epocilor Dharma*, *The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.422-423

discipolii lui Buddha nu trebuie să se refugieze în învățături nebuddhiste, să nu venereze divinități din afara buddhismului și să nu se bazeze pe superstiții, zile norocoase, momente favorabile sau nefavorabile etc. Iată câteva citate revelatoare:

”Aici, pe baza sutrelor, adevărul este separat de minciună iar oamenii sunt avertizați împotriva învățăturilor nebuddhiste care sunt greșite, false și rătăcitoare.
Nirvana sutra spune:
‚Cine se refugiază în Buddha, să nu se mai refugieze în zei’.

Sutra Samadhiului prezenței tuturor Buddha spune:
‚Refugiați-vă voi înșivă în Buddha, refugiați-vă în Dharma, refugiați-vă în Sangha. Nu slujiți alte învățături, nu-i venerați pe zei, nu faceți altare spiritelor, nu vă bazați pe zile norocoase.’”[375]

În capitolul opt, partea întâi, din Sutra Marii Colecții ‘Matricea Lunii’, fascicolul cinci, se menționează următoarele:
Buddha a spus: venerând Cele Trei Comori nu veți crede în zei. Adoptând viziuni corecte, nu veți crede în momente favorabile sau nefavorabile în funcție de anotimp, zile sau luni. Îndepărtându-vă de vizunile

---

[375] Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, cap VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.255

extreme ale nihilismului și eternalismului, veți crede în legea cauzalității (karmei).”[376]

Printre viziunile greșite combătute de buddhism se găsesc cele două extreme ale nihilismului și eternalismului. Prima susține că doar lumea materială există și neagă renașterea sau viața de după moarte iar a doua conține elemente precum credința într-un zeu creator, etern, legiuitor și judecător al lumii[377]. Ambele viziuni neagă legea cauzei și a efectului (karmei) și nu trebuiesc acceptate de discipolii buddhiști. Shinran a spus:

“Cei care se refugiază cu adevărat şi din toată inima, eliberându-se de toate ataşamentele iluzorii şi de preocupările legate de momente favorabile sau nefavorabile, să nu îşi caute niciodată refugiul în spirite false ori în învăţături nebuddhiste”[378]

---

376 Shinran Shonin, *Kyogyoshinsho*, capVI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.259-260

377 Vezi primul capitol ”Adevărata învățătură despre Samsara” din cartea *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of the Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016, p.9-48

378 Shinran a citat acest pasaj din *Sutra celor zece roţi ale lui Ksitigarbha* în *Kyogyoshinsho*, cap VI
Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.273

“Fiii cei buni şi fiicele bune[379] *ale credinţei curate nu trebuie să îi slujească niciodată pe zei până la sfârşitul vieţii lor”*[380]

Auzind instrucțiunile supreme de mai sus ale sutrelor și Maestrului fondator, trebuie să le acceptăm din toată inima noastră și să nu deviem niciodată de la ele. Repet ceea ce am spus anterior: **Cele Trei Refugii sunt legăminte (jurăminte) exclusive. Ne refugiem exclusiv în Buddha, în Dharma și în Sangha. Nimic nu este mai presus de aceste Trei Comori.**

Cei care au credință adevărată în Buddha Amida vor accepta în mod natural aceste Trei Refugii și vor fi în acord cu ele. Chiar și fără să citească explicațiile prezentate aici, un adept Nembutsu le va urma de la sine. Namo Amida Bu

---

379 *„Fiii cei buni si fiicele bune”* are sensul de discipoli autentici ai căii lui Buddha.

380 Shinran a citat acest pasaj din *Sutra legămintelor lui Buddha Vindecătorul* în *Kyogyoshinsho*, cap VI, *Kyogyoshinsho - The Collected Works of Shinran*, Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.273

Adevăratul discipol al lui Amida și al tuturor Buddha

Așa cum am explicat deja, Shinran Shonin ne-a învățat că adevăratul motiv al apariției tuturor Buddha în această lume este să ajute ființele sensibile să se încreadă în Amida și să renască după moarte în Tărâmul său Pur unde vor atinge imediat Nirvana (Iluminarea supremă/Buddheitatea). Așadar, concluzia logică pe care a tras-o de aici este că cel ce are credință în Amida este adevăratul discipol al tuturor Buddha, deoarece se află în acord cu intenția lor cea mai profundă:

”Adevăratul discipol al lui Buddha înseamnă următoarele: ‘adevărat‘ în contradicție cu fals și provizoriu. ‘Discipol’ înseamnă un discipol al lui Shakyamuni și al altor Buddha, adică practicantul care a atins credința precum diamantul (shinjin). Deoarece este sigur că va atinge marea Nirvana cu această credință și practică el este considerat un adevărat discipol al lui Buddha."[381].

Mă mir adeseori când văd atâția buddhiști din zilele noastre cum își petrec timpul prețios în trup uman încercând să obțină ceva despre care au toate șansele să nu reușească, adică Iluminarea perfectă în această viață, când se pot încrede pur și simplu în Buddha Amida, să meargă în Tărâmul său Pur după moarte și să atingă imediat Iluminarea acolo. Oare chiar este înțelept să ne folosim timpul atât de scurt pe care îl avem la dispoziție

---

[381] *Kyogyoshinsho*, cap II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 126

în încercări inutile de a deveni un Buddha în această viață, când tot ceea ce avem de făcut este să-l lăsăm pe Amida să ne ducă în Tărâmul său iluminat unde nu există niciun fel de obstacol și unde totul duce automat la Iluminare?

Devine foarte clar pentru mine de ce Shinran a zis că toate metodele dificile bazate pe puterea personală (ezoterice sau exoterice) sunt doar învățături provizorii pentru cei care nu pot urma deocamdată calea simplă a credinței în Buddha Amida. Uneori, chiar și practicanții avansați nu pot vedea cel mai simplu adevăr. Deoarece oamenii își complică mințile inutil le-au fost oferite practici și învățături complicate pentru a-i menține focalizați pe Buddha Dharma până când vor deveni la un moment dat deschiși către mesajul simplu al salvării oferite de Amida: ”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu Pur” (Legământul Principal).

În conformitate cu al 17-lea Legământ, toți Buddha spun Numele lui Amida, așadar toți Buddha, indiferent de practicile sau învățăturile asociate lor, predau de fapt, Legământul Principal: ”încredeți-vă în Amida, rostiți Numele lui și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul său Pur”. Durează mai mult sau mai puțin până când discipolii și practicanții diverselor Porți Dharma ajung să înțeleagă principala intenție a lui Shakyamuni și a tuturor Buddha, însă când în sfârșit o vor înțelege, se vor încrede cu toții în Amida, vor rosti Numele lui și își vor dori să se nască în Tărâmul său Pur.

Toți Buddha indică spre Legământul Principal al lui Amida și toate tărâmurile Buddhașilor sunt conectate la Tărâmul său Pur. Acesta este adevărul profund pe care puțini îl pot accepta. Aceia care chiar îl acceptă sunt numiți discipoli adevărați iar cei care nu-l pot primi încă sunt discipoli provizorii. Toți practicanții care urmează diversele metode buddhiste ale căii puterii personale (Calea Înțelepților) sau intră pe calea Tărâmului Pur dar nu se pot baza exclusiv pe Puterea lui Buddha Amida[382] sunt incluși în categoria discipolilor provizorii:

*”**Discipolii provizorii** sunt practicanții Căii Înțelepților și cei care practică virtuțile meditative sau nonmeditative ale Căii Tărâmului Pur”.*[383]

Discipolii falși sunt cei care urmează practici și învățături nebuddhiste. Shinran a explicat:

*”**Discipolii falși** sunt adepții celor șaizeci și două de viziuni și ai celor nouăzeci și cinci de căi greșite.*

Sutra Nirvanei spune:

‘Cel mai Onorat din lume a zis mereu că toți nebuddhiștii învață cele nouăzeci și cinci de învățături greșite și cad în tărâmurile rele.’

---

[382] Vezi capitolul ”Nașterea în zona de graniță a Tărâmului Pur” din această carte.

[383] *Kyogyoshinsho,* cap III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 134-135

Maestrul templului Kuang-ming[384] *a spus:*
'Cele nouăzeci și cinci de învățături greșite pângăresc lumea;
doar Calea lui Buddha este pură și curată'".[385]

Îndemnându-ne să devenim adevărați discipoli, Maestrul Shan-tao a spus:

*"Abandonați învățăturile pe care Buddha Amida le-a abandonat, urmați practica pe care Buddha Amida a recomandat-o și lăsați deoparte practicile pe care Buddha Amida le-a lăsat deoparte. Asta înseamnă 'a fi în acord cu învățătura lui Buddha Amida' și 'în conformitate cu intenția sa'. Un astfel de adept este numit '***adevăratul discipol al lui Buddha Amida***'".*[386]

Trebuie să abandonăm tot ceea ce nu este menționat în Legământul Principal al lui Buddha Amida unde doar credința, rostirea Numelui și dorința de a ne naște în Tărâmul Pur sunt propovăduite acolo. Dacă facem astfel

---

[384] Maestrul Shan-tao, al cincilea Patriarh al școlii buddhiste Jodo Shinshu.

[385] *Kyogyoshinsho,* cap III, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment,* translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 134-135

[386] Maestrul Shan-tao citat de Honen Shonin în *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku),* translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.106

suntem în acord cu Legământul Principal al lui Amida și devenim adevărații lui discipoli. Orice practică buddhistă sau învățătură asociată ei care nu este menționată în Legământul Principal, precum diferite tehnici de meditație, mantre, etc, NU trebuiesc urmate și practicate deoarece nu duc la nașterea în adevăratul Tărâm Pur al Împlinirii (zona centrală a Tărâmului Pur). Asta NU înseamnă că acele practici și învățături sunt rele sau greșite! Fiind parte din diversele Porți Dharma propovăduite de Shakyamuni ele sunt bune și perfecte în ele însele dar, așa cum am mai spus, nu duc în Tărâmul Pur al lui Amida deoarece nu au fost menționate în Legământul său Principal. Acesta și numai acesta este motivul pentru care nu ar trebui să le urmăm.

Adevărații discipoli ai lui Amida și ai tuturor Buddha reprezintă Sangha sub aspectul ei de shinjin (Arya Sangha din Jodo Shinshu) care este al treilea obiect de refugiu din Cele Trei Comori (Buddha, Dharma, Sangha), așa cum am explicat în capitolul precedent.

Întrebări și răspunsuri despre credință și Nembutsu

Întrebare: Cum aş putea să mă ajut pe mine însumi și pe ceilalți? Cum aş putea să slujesc Dharma? Cum aş putea să fiu cu adevărat fericit?

Răspuns: Dacă vrei să te ajuți pe tine însuți, încrede-te în Buddha Amida, spune Numele lui cu credință și dorește-ți să te naști în Tărâmul său Pur după moarte. Dacă vrei să-i ajuți pe ceilalți, convinge-i să facă la fel.
Dacă vrei să slujești Amida Dharma, accept-o și propovăduiește-o cu o minte loială și credincioasă, adică fără s-o schimbi în funcție de opiniile și viziunile tale personale.
Dacă vrei fericire, n-o căuta în samsara, ci în Tărâmul Pur.

*

Întrebare: Credința este speranță?
Răspuns: NU. Credința este CERTITUDINE. Înseamnă a ști că ești salvat de Buddha Amida și dus în Tărâmul său Pur când vei muri. Nu speri asta, ești sigur că așa se întâmpla.

*

Întrebare: Ai spus că atât timp cât cineva nu este sigur 100% că nu poate atinge Buddheitatea în această viață, nu este pregătit să urmeze calea Jodo Shinshu. Te rog, explică în detaliu.

Răspuns: Oamenii nu înțeleg cu adevărat ce înseamnă să atingi starea de Buddha în această viață și în chiar acest trup. Probabil că asta se datorează influenței proaste a multor reviste (buddhiste ori nebuddhiste) sau clișee la modă în Occident care vorbesc despre Iluminare ca și cum ar fi un fel de calm sau liniște a minții ce poate fi atinsă de oricine. Acestea folosesc un limbaj care face Iluminarea să pară un fel de experiență umană obișnuită ce apare dacă ești bun și meditezi și, de asemenea, îl descriu pe Shakyamuni, Buddha istoric, ca pe un om obișnuit care a dovedit că liniștea spirituală poate fi atinsă de oricine. **Ei bine, Shakyamuni NU a fost un om iar Buddheitatea nu poate fi comparată cu niciun fel de calm sau liniște a minții!** Asta trebuie foarte bine înțeles. De asemenea, Buddheitatea trece dincolo de orice experiență umană sau zeiască și de aceea putem spune că Shakyamuni NU a mai fost un om din momentul în care a atins Iluminarea perfectă. Forma lui exterioară a rămas umană dar mintea lui a trecut dincolo de orice realizare umană sau zeiască. Asta deoarece Buddheitatea sau Iluminarea perfectă este supremă în univers. Nimic nu poate fi comparat cu un Buddha sau Atot-Iluminat.

Buddheitatea înseamnă, printre altele, că atingi Cele Trei Corpuri (Aspecte), adică Dharmakaya ultimă de dincolo de formă, un Sambhogakaya sau corp transcendent ce poate fi văzut doar de Bodhisattvașii de pe cel mai înalt nivel, că poți manifesta, dacă vrei, un Tărâm Pur, probabil nu atât de extraordinar ca cel al lui Amida, însă cu siguranță un tărâm mai bun decât unul din samsara, că ști toate gândurile TUTUROR ființelor din TOATE

lumile și ești capabil să le ajuți pe fiecare dintre ele în funcție de specificul și nivelul lor de înțelegere, etc. De asemenea, le poți vedea și auzi pe toate, cunoaște viețile lor trecute, precum și orice posibilitate de dezvoltare în viitorul fără de sfârșit.

Repet, deoarece nu sunt sigur că am fost bine înțeles – am spus TOATE ființele din TOATE lumile! Ca Buddha ști totul despre absolut orice ființă din cele șase tărâmuri de existență samsarice, din toate sistemele de lumi și din toate universurile, de la cea mai mică insectă care trăiește o zi sau câteva ore și până la zeii cu o viață imposibil de calculat cu mintea omenească și că poți merge oriunde într-o clipă fără chiar să te miști din locul unde te afli acum. Asta înseamnă că poți manifesta oricâte Nirmanakaya (corpuri ale transformării/adaptării) vrei în toate locurile din univers. Shinran Shonin a explicat în *Tannisho*:

” Se poate oare spune despre aceia care vorbesc despre atingerea Iluminării în această viaţă că manifestă diverse corpuri ale acomodării, că posedă cele treizeci şi două de caracteristici[387] şi cele optzeci de semne ale lui Buddha[388] şi că propovăduiesc Dharma pentru a ajuta fiinţele sensibile în acelaşi fel ca Sakyamuni? Asta

---

[387] „Treizeci şi două de caracteristici”, se referă la cele treizeci şi două de semne fizice ale desăvârşirii atribuite unui Buddha şi unui Cakravatin (rege ideal).
[388] „Optzeci de semne ale lui Buddha”, se referă la cele optzeci de caracteristici fizice importante ale unui Buddha. Acestea sunt caracteristici fizice minore ce însoţesc cele treizeci şi două de semne principale.

este ceea ce înseamnă a atinge Iluminarea în această viaţă.”

Buddheitatea înseamnă, de asemenea, că stăpânești la perfecțiune TOATE practicile, toate porțile Dharma și toate învățăturile profunde și că ești capabil să le propovăduiești fără niciun efort. Nu am aici timpul necesar să descriu toate capacitățile supranaturale ale unui Buddha, însă îți cer să le contempli pe cele câteva prezentate mai sus. Chiar crezi că poți deveni astfel în această viață? Dacă răspunsul tău este da, atunci ești mult prea iluzionat în ceea ce privește capacitățile tale și nu ai cum să accepți ajutorul oferit de Amida.

Așa cum a spus Maestrul Shan-tao, shinjin sau credința simplă în Buddha Amida are două aspecte care nu pot fi trecute cu vederea:

„Primul înseamnă a crede profund şi fără îndoială că suntem oameni obişnuiţi, cu o karmă extrem de negativă, supuşi naşterilor şi morţilor repetate, transmigrând în samsara de nenumărate kalpa şi neavând nicio şansă de a scăpa din aceasta prin noi înşine. Al doilea înseamnă a crede profund şi fără îndoială că cele 48 legăminte ale lui Buddha Amida îmbrăţişează fiinţele sensibile, ajutându-le să se îmbarce pe corabia Puterii Legământului şi să atingă naşterea în Tărâmul Pur”.[389]

---

389 Maestrul Shan-tao, citat de Shinran Shonin în capitolul III din *Kyogyoshinsho, Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 90-91

Iată de ce am spus că atunci când ești 100% convins că nu poți atinge Buddheitatea în această viață, ești cu adevărat pregătit pentru calea Jodo Shinshu. Însă atât timp cât încă mai există în mintea ta cel mai mic gând legat de merite personale, genul „şi totuşi probabil că pot”, nu ai cum să vezi şi să intri pe poarta Dharma a naşterii în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida.

*

Întrebare: Este credința însoțită în mod normal de senzații și stări deosebite ale minții?

Răspuns: Renunță la orice așteptări legate de ceea ce ar trebui să simți în legătură cu credința (shinjin). Nu mai filosofa pe marginea credinței. Încetează să mai aștepți lucruri speciale. Renunță la ideea că mintea ta va deveni mai stabilă deoarece într-o bună zi vei avea credință. Chiar dacă nu ești conștient încă de asta, ai ajuns să confunzi shinjin (credința) cu un fel de satori (iluminare) mai mic și să aștepți miracole. Dar ce miracole ar putea crea o minte neiluminată? Buddha Amida nu are absolut nicio așteptare de la tine și îți oferă salvarea Lui fără nici un fel de condiție, așa că de ce îți creezi tu singur obstacole și condiții în mintea ta despre cum ar trebui să fie credința (shinjin)?

În loc să îți imaginezi diverse lucruri despre shinjin ai putea **să te încrezi pur și simplu în Amida**. **Credința (shinjin) nu presupune nicio stare specială a minții pe care ar trebui să o dezvolți în tine însuți.** Ea nu este decât o simplă încredere în Buddha Amida în ceea ce

privește nașterea în Tărâmul său Pur după moarte. Când primești credința intri așa cum ești, cu toate imperfecțiunile tale, în stadiul celor asigurați de nașterea în Tărâmul Pur. Te rog, nu uita - **cauza salvării NU se află în mintea și sentimentele tale, ci în Amida. De aceea, nu ar trebui să asociezi sentimentele tale cu shinjin (credința).** Chiar nu contează ce simți atât timp cât te încrezi pur și simplu în Amida. Este treaba lui Amida să te salveze, așa că nu are nici un rost să îți faci griji inutile.

Cât încă te afli în acest mediu neiluminat, el însuși efectul karmei tale și al karmei comune (colective) a tuturor ființelor neiluminate, nu ai cum să simți mereu lucruri extraordinare! Din cauză că mintea ta nu este încă Mintea unui Buddha, chiar și dacă ai primi întotdeauna tot ceea ce îți dorești, vei găsi mereu câte ceva pentru care să te îngrijorezi, să fi trist, depresiv etc. Atât timp cât nu ești încă un Buddha, stările bune vor alterna mereu cu stări proaste.

Tot ceea ce se întâmplă când primești credința este că semința (sau cauza) nașterii în Tărâmul Pur este plantată în tine de către Buddha Amida. Atunci devii conectat la Amida și la Tărâmul său Pur unde vei ajunge efectiv după ce legăturile cu trupul tău samsaric vor fi tăiate, în momentul morții. Spre deosebire de această lume unde totul conduce la și mai multe atașamente, frici, iluzii și patimi oarbe, deoarece este ea însăși efectul karmei colective a ființelor neiluminate, în Tărâmul Pur vei atinge în mod natural Iluminarea supremă deoarece

totul în acel Tărâm este efectul Iluminării lui Amida și **tot ceea ce se află acolo** duce la Iluminare.

Așadar, **dacă vrei cu adevărat să simți lucruri speciale, așteaptă până când te vei naște în Tărâmul Pur, după moarte. Acum doar încrede-te în Amida și renunță la orice fel de așteptare în ceea ce privește mintea și sentimentele tale**. Situația ta este asemănătoare cu a unui om aflat în închisoare și care va fi eliberat în curând, însă până când vine data eliberării este normal să aibă încă parte de suferințele și limitările specifice vieții de pușcăriaș. Buddha Amida nu a avut niciodată pretenția de la tine să acționezi, să simți ori să gândești asemenea unui om liber atât timp cât încă ești prizonier în samsara.

*****

Întrebare: Cum aș putea spune dacă am sau nu credință (shinjin) din moment ce nu există vreo senzație anume ori ceva special cu care să o asociez?

Răspuns: În loc să te întrebi dacă simți ceea ce unii spun că ar ”trebui să simți” în legătură cu credința, mai bine te-ai întreba următoarele:

- cred în existența lui Buddha Amida și a Tărâmului său Pur?
- primesc salvarea lui Buddha Amida așa cum a fost ea promisă în Legământul său Principal? Sunt un om care se încrede total în El?

- sunt convins de faptul că **numai** Buddha Amida mă poate salva din naşterile şi morţile repetate şi că nimic din ceea ce se găseşte în personalitatea mea neiluminată nu mă poate ajuta în atingerea acestui scop?

Dacă răspunsul tău la întrebările de mai sus este un ”DA!” hotărât şi neşovăielnic, atunci eşti un om care a primit credinţa (shinjin).

Aşadar, a fi credincios nu are legătură cu faptul că simţi ceva anume sau că ai o înţelegere intelectuală a tuturor conceptelor buddhiste, inclusiv a credinţei, ci că **accepţi şi ştii că Buddha Amida şi Tărâmul său Pur există cu adevărat şi că te salvează negreşit, asigurându-te de naşterea acolo după moarte.**
Când spui DA, acesta este Namo Amida Butsu rostit ca expresia a credinţei. Nimic special nu este implicat aici, doar a şti că eşti salvat de acest Buddha real numit Amida.

Cunoaşterea faptul că eşti salvat de Amida poate fi, bineînţeles, însoţită de bucurie în momentul trezirii pentru prima oară a credinţei sau de mai multe ori de-a lungul vieţii. Intenţia mea nu este să neg faptul că bucuria poate acompania credinţa. Ceea ce vreau să spun este că **nu trebuie să depindem de prezenţa sau absenţa unei senzaţii speciale sau a vreunui sentiment anume. Credinţa este doar a şti că eşti salvat de Buddha Amida**. Faptul că uneori eşti foarte încântat de acest lucru iar alteori te depăşesc problemele sau dificultăţile personale, nu are absolut nicio importanţă. Credinţa este credinţă, indiferent că te simţi bine sau rău.

Ceea ce te salvează este Puterea lui Amida, nu capacitatea ta de a te bucura sau de a simți cine știe ce sentiment deosebit.

Fricile tale personale, problemele sau dificultățile nu au nicio importanță în ceea ce privește credința și nașterea în Tărâmul Pur deoarece ele sunt parte a personalității tale neiluminate, în timp ce credința și nașterea în Tărâmul Pur se datorează Puterii lui Amida. Cauza problemelor personale și a diverselor temeri se află în iluziile și atașamentele noastre, în timp ce cauza credinței, a rostirii Numelui și a nașterii în Tărâmul Pur se găsește în Puterea lui Buddha Amida. De acest motiv se spune în *Tannisho* că nici un rău nu poate împiedica Nembutsu și nici un bine nu îi este superior.

Nimic din ceeea ce se găsește în personalitatea noastră neiluminată nu ne poate influența sau îmbunătăți șansele de a ne naște în Tărâmul Pur. Doar Buddha Amida ne poate duce acolo, așa că ar trebui să depindem de El, nu de senzațiile și sentimentele noastre.

*

Întrebare: Așadar, nu ar trebui să mă mai îngrijorez dacă nu sunt mereu stabil din punct de vedere emoțional? În trecut obișnuiam să cred că shinjin mă va face să nu mai am niciun fel de instabilitate emoțională sau probleme afective în viața de zi cu zi

Răspuns: Sunt unii care confundă instabilitatea emoțională cu absența credinței (shinjin) și speră că

odată dobândită, credința le va oferi un fel de permanentă stabilitate emoțională. Și totuși, este normal pentru ființele neiluminate (iar cei care au credință rămân ființe neiluminate până la moarte și nașterea în Tărâmul Pur) să aibă o oarecare instabilitate emoțională. Exact din acest motiv, Buddha Amida ne îndeamnă să ne încredem în El iar nu în așa zisele noastre puteri și ”realizări spirituale”. Cu adevărat, nimic stabil nu poate fi dobândit de o minte neiluminată, mai ales Nirvana sau nașterea în Tărâmul Pur.

Trebuie să ținem minte că shinjin sau credința nu duce la dispariția dorințelor atât timp cât suntem încă în aceste trupuri samsarice. Credința ne face să intrăm în stadiul de non-retrogresiune, ceea ce înseamnă că oricât am fi de jos pe scala evoluției spirituale, vom atinge cu siguranță Tărâmul Pur după moarte.

Așadar, o ființă neiluminată sau un om obișnuit care se încrede în Buddha Amida, continuă să sufere atât timp cât se află încă în acest trup samsaric. **Pentru cineva care nu a atins încă Buddheitatea, agățarea este întotdeauna prezentă și de aceea, suferința, insatisfacția și instabilitatea emoțională vor apărea în mod natural, mai mult sau mai puțin, în funcție de fiecare**. Le spun mereu prietenilor mei Dharma - shinjin (credința în Buddha Amida) nu este satori (Iluminare)! Nici chiar un mic satori, cu atât mai mult un satori extraordinar ce ar duce la absența dorințelor și la o permanentă stabilitate emoțională.

Un credincios nu trebuie să simtă ori să trăiască lucruri extraordinare pentru a se verifica dacă are sau nu credință. **Credința este a ști, nu a trăi minuni.** A ști că ești salvat indiferent că simți sau nu simți nimic deosebit, indiferent că ai sau nu experiențe mistice.
Acesta este singurul aspect neschimbabil din viața unui om care are credință - știe că este salvat de Buddha Amida.

Bineînțeles, fiecare este diferit și de aceea, nu neg faptul că unii pot schimba sau îmbunătăți diverse lucruri în viața lor personală datorită bagajului karmic specific fiecăruia sau influenței lui Buddha Amida asupra lor, însă nimic nu poate fi sigur atât timp cât suntem încă în aceste trupuri samsarice iar dorința nu este definitiv eliminată din mintea noastră. Unii au vieți mai ușoare decât ceilalți și mai puține probleme familiale, alții au personalități puternice și pot rezista la multe greutăți ori sunt slabi și abia fac față dificultăților de zi cu zi, etc. Cu toate acestea, **Buddha Amida nu folosește nimic din personalitățile noastre iluzorii și neiluminate pentru a ne salva.** Salvarea noastră depinde în întregime de meritele și puterea lui infinită - exact din acest motiv credința trebuie să fie 100% în El și nu trebuie să ne îngrijorăm de astfel de lucruri precum ”instabilitate emoțională” sau diferite iluzii și atașamente pe care le avem în noi înșine. Nu există nici un fel de condiție impusă de Buddha Amida ca, după ce ne încredem în El, să simțim și trăim ca și cum am fi deja iluminați.

Buddha Amida se concentrează în mod special pe cei care nu se pot salva pe ei înșiși prin niciun fel de metodă și care, din cauza atașamentelor puternice și patimilor oarbe, nu vor fi niciodată capabili să aibă o permanentă stabilitate emoțională. Adevărul este că **doar Buddhașii sunt întotdeauna stabili din punct de vedere emoțional deoarece nu mai au niciun fel de dorințe ori suișuri și coborâșuri sentimentale**. Acestea fiind zise, haideți să avem răbdare cu noi înșine și să nu mai visăm la perfecțiune până nu atingem Buddheitatea în Tărâmul Pur al lui Amida.

*

Întrebare: Uneori sunt atât de supărat pe samsara. Pare că nimic nu-mi iese și că totul în jurul meu, inclusiv lumea aceasta, nu se va schimba niciodată în bine. Ce atitudine ar trebui să am?

Răspuns: Nu fi supărat pe samsara. De ce ai fi supărat pe propriul vis? În curând te vei trezi în Sukhavati – tărâmul iluminat (trezit) al lui Amida iar toate iluziile și suferințele stării de vis în care te afli acum se vor sfârși. Toate experiențele din visul samsaric îți vor părea ca și cum nu ar fi existat niciodată. Atunci vei râde puternic de tot și toate și vei începe imediat activitatea nesfârșită de a-i trezi pe ceilalți din diversele lor vise și coșmaruri.

Însă până să te trezești în Sukhavati, tot ceea ce faci aici și tot ceea ce ți se întâmplă aparține visului. Încerci să rezolvi probleme iluzorii în orașe și țări iluzorii, luptând

pentru scopuri iluzorii și fiind supărat pe alte ființe care și ele visează, din cauza unor situații iluzorii.

Într-adevăr, e inutil să devii mânios pe visul samsaric. Singurul element real pe care îl poți găsi aici și care nu aparține visului e Nembutsul credinței. Este ca și cum un om treaz încearcă să te trezească din somn iar tu îi auzi vocea în vis și-i răspunzi. Acea persoană este Buddha Amida iar răspunsul tău este Nembutsul credinței. Chiar dacă te afli încă în visul samsaric în timp ce-l rostești, Nembutsu însuși nu aparține visului și te va purta în curând (după moarte) spre trezie.

Acest Namo Amida Bu (Nembutsu) este singura legătură între lumea trezită a lui Buddha Amida și conștiința ta care visează. Este singurul element real pe care îl găsești în vis dar care nu aparține visului. Așa că, în loc să-ți petreci vremea inutil alergând după scopuri iluzorii în vise iluzorii, mai bine te-ai concentra pe Nembutsu și ai aștepta până când te trezești în tărâmul iluminat al lui Amida.

*

Întrebare: Care este relația dintre karma noastră bună din viețile trecute și credința în Buddha Amida? Care este rolul învățătorului? Mai sunt și alte cauze directe sau indirecte pentru nașterea în Tărâmul Pur?

Răspuns: În conformitate cu Maestrul Rennyo[390] există cinci condiţii pentru ca cineva să se nască în Tărâmul Pur:

-binele acumulat din trecut
-un bun învăţător spiritual
-lumina lui Amida
-inima încrezătoare (credința/shinjin)
-rostirea Numelui lui Buddha Amida (Nembutsu)

1) Binele acumulat din trecut
„Binele din trecut" reprezintă karma bună din vieţile trecute şi această viaţă (anterior momentului când ne încredem pentru prima oară în Amida), care se manifestă acum printr-o **stare a minţii deschisă şi receptivă** faţă de mesajul Legământului Principal al lui Buddha Amida. În Jodo Shinshu practica principală este „monto" – „a asculta" învăţătura. Mulţi însă aud învăţătura despre Legământul Principal dar nu toţi sunt deschişi faţă de ea. Această deschidere este foarte importantă în tradiţia noastră şi este manifestarea binelui din trecut. De asemenea, dacă ascultăm învăţătura în mod repetat, devenind îmbibaţi cu Dharma în toată fiinţa noastră, **această ascultare permanentă va deveni tot un fel de „bine din trecut"** care ne va face deschişi faţă de Legământul Principal.

2) Bunul învățător spiritual

---

[390] Rennyo Shonin (1415-1499) a fost al optulea descendent al lui Shinran şi patriarh (Monshu) al Hongwanji, templul mamă al şcolii Jodo Shinshu (ramura Hongwanji-ha).

Bunul învăţător spiritual este cel care ne îndrumă pe calea credinței în Legământul Principal; el este mesagerul care ne îndeamnă să ne încredem în Amida iar apariţia lui este tot o manifestare a binelui din trecut. Acesta poate să fie un om, dar şi o carte sau un text sacru, însă mesajul său nu poate fi receptat decât pe fondul deschiderii de care vorbeam înainte.

În Jodo Shinshu învăţătorul este numit „zenchishiki" (kalyanamitra în sanscrită), ceea ce se traduce prin „bun prieten pe Cale". Nu trebuie însă confundat cu rolul Maestrului sau al Gurului din alte tradiţii buddhiste.

Bunul învățător spiritual poate fi de asemenea, o carte scrisă de cineva care a avut credință adevărată și a fost loial învățăturii despre Buddha Amida ori un text sacru. Așadar, bunul învățător poate fi cineva deja plecat în Tărâmul Pur dar ale cărui cuvinte și instrucțiuni te-au ajutat să devii deschis față de Buddha Amida și să te încrezi în El. În cazul meu de exemplu, pot spune că am găsit răspunsuri la toate întrebările mele după ce am citi *Un standard al credinței Shinshu* de Ryosetsu Fujiwara Sensei, precum și diverse texte sacre din tradiția noastră ca *Tannisho*, scrisorile lui Shinran, scrisorile lui Rennyo, dar și sutrele Tărâmului Pur. Așadar, nu pot spune că am avut un învățător sau mentor în trup uman

3) Lumina lui Amida

Lumina lui Amida reprezintă lucrarea şi dorinţa lui Buddha Amida de a salva (conduce către Iluminare)

toate fiinţele aflate în iluzie. Manifestarea acesteia este Legământul Principal (al-18-lea Legământ).

Lumina lui Amida se află întotdeauna deasupra tuturor fiinţelor, deschise ori închise către ea. Prin această Lumină, Amida încearcă în permanenţă să influenţeze fiinţele şi să le facă să accepte salvarea oferită de Legământul său Principal. Unele se deschid mai devreme sau mai târziu iar altele o vor face în viitorul îndepărtat, însă Amida va continua să îşi trimită mereu Lumina lui salvatoare până când toate tărâmurile samsarice vor fi goale şi toate fiinţele vor atinge Eliberarea.
.

4) Inima încrezătoare (shinjin)

Datorită binelui acumulat din trecut ne întâlnim cu un bun învăţător spiritual şi suntem deschişi faţă de mesajul său – Legământul Principal (lumina lui Amida). În acest moment are loc ceea ce se numeşte **„Trezirea credinţei”** sau apariţia **inimii încrezătoare (shinjin).** Inima încrezătoare înseamnă că adeptul acceptă existența lui Buddha Amida și se bazează exclusiv pe El pentru atingerea naşterii în Tărâmul Pur.

5) Rostirea Numelui lui Buddha Amida (Nembutsu)

Rostirea Numelui (“Namo Amida Butsu”) apare în același timp cu Trezirea credinţei, ca expresie a acesteia şi a recunoştinţei faţă de Buddha Amida că ne salvează aşa cum suntem. Acesta este singurul Nembutsu explicat şi acceptat în tradiţia noastră – Nembutsul credinţei şi al recunoştinţei.

***

„Binele din trecut” şi **„bunul învăţător spiritual”** nu sunt altceva decât condiţii ce creează un mediu propice în care **Lumina lui Amida** să se poată manifesta, însă ele nu reprezintă cauze directe ale naşterii în Tărâmul Pur. **Doar credința (inima încrezătoare/shinjin) este cauza directă a nașterii acolo**. Când apare în vreun text faptul că Nembutsu este cauza nașterii în Tărâmul Pur acesta se referă la Nembutsul credinței, adică la Nembutsu ca expresie a credinței. Doar în acest sens, putem spune de asemenea, că Nembutsu este cauza nașterii în Tărâmul Pur.

„Inima încrezătoare”(shinjin) şi **„rostirea Numelui” (Nembutsu) sunt manifestarea Luminii lui Amida în inima practicantului şi nu pot exista independent de aceasta. Numai datorită lucrării lui Amida şi dorinţei sale de a ne salva (Lumina lui Amida), suntem noi capabili să ne încredem în Amida şi să rostim Nembutsu**[391].

Maestrul Rennyo explică acest aspect într-una din Scrisorile[392] sale:

„Îndemnaţi de lucrarea acestei Lumini [Lumina lui Amida], aceia care sunt înzestraţi cu bine karmic din trecut ajung să atingă inima încrezătoare a Puterii

---

391 Aici apare din nou ideea că shinjin şi nembutsu provin de la Amida. Vezi capitolul ”Credința în Buddha Amida nu este creația minții noastre” din această carte.

392 „Scrisorile lui Rennyo (Gobunsho)”, traducere în limba română de Josho Adrian Cîrlea – seria traducerilor din buddhismul Jodo Shinshu, IABC, Kyoto, 2005.

Celuilalt. Astfel, a devenit limpede acum că inima încrezătoare este oferită de Tathagata Amida. Prin urmare, acum ştim foarte clar că aceasta nu este mintea creată de adepţi ci marea inimă încrezătoare a Puterii Celuilalt oferită nouă de Tathagata Amida".

*

Întrebare: Ori de câte ori spun Nembutsu în minte îmi apar diverse gânduri rătăcitoare. Ce atitudine să am faţă de acestea?

Răspuns: Când spui Numele cu credință, consideră acest Nembutsu ca fiind gazda iar gândurile rătăcitoare niște oaspeți. Doar spune Numele şi lasă gândurile să apară şi să dispară de la sine, lasă-le să vină şi să plece după cum doresc. Nu te preocupa de ele, doar spune Namo Amida Bu şi încrede-te în Buddha Amida. Întotdeauna îţi va apărea câte ceva în minte şi chiar nu ai cum să opreşti asta. Aşadar, încrede-te în Amida şi lasă mintea schimbătoare să fie cât de schimbătoare doreşte.

*

Am întâlnit practicanți cărora le era cumva teamă să recite Nembutsu de mai multe ori sau să folosească un nenju (mala/rozariu buddhist) de 108 bile ca ajutor în recitare, crezând că asta ar putea deveni un efort jiriki (practică bazată pe puterea personală). Iată o scurtă serie de întrebări și răspunsuri pentru a le îndepărta îngrijorările:

Întrebare: Se spune în Jodo Shinshu că numărul recitărilor nu este important, astfel că nu trebuie să spunem Nembutsu de multe ori pentru a ne naște în Tărâmul Pur.
Răspuns: Da, este adevărat.

Întrebare: Atunci de ce tu reciți Nembutsu de multe ori?

Răspuns: Pentru că îmi place. Nembutsu este atât de bun la gust încât vreau să mă bucur de el cât mai des. Tocmai pentru că numărul nu este important, putem recita Nembutsu de câte ori vrem. Nu începe să numeri, doar recită-l și bucură-te de el. Nembutsu are un gust bun. De îndată ce ai început să guști puțin devii dependent. Dacă îți plac prăjiturile, vei dori să mănânci cât mai multe iar dacă ceilalți te întreabă de ce, vei spune că gustul lor e atât de bun încât îți este greu să te abții. La fel, dau vina pe Nembutsu și pe Amida pentru recitările mele numeroase.

Întrebare: Ai spus să nu numărăm dar tu folosești un nenju mare când reciți. De ce?

Răspuns: Nu folosesc un nenju mare ca să țin socoteala recitărilor de fiecare zi, ci pentru că mă ajută să mă concentrez mai bine pe Nembutsu. Nu e nimic rău în a încerca să fi concentrat, mai ales dacă îți place ceea ce faci, așa că încerc să mă concentrez mai bine pe Nembutsu dar în același timp nu sunt obsedat de concentrare deoarece știu că Nembutsu nu funcționează datorită a ceva ce adaug din personalitatea mea iluzorie, ci Puterii lui Amida investită în Nume.

Un alt motiv pentru care îmi place să folosesc un nenju este că știu când să mă opresc. Am, de asemenea, de făcut și altceva în timpul unei zile deoarece nu trăiesc la mănăstire. Să zicem că trebuie să mă întâlnesc cu o fată în două ore iar nevoia de a spune Nembutsu apare în mintea mea, așa că mă așez și recit un nenju (108 ori) iar când termin de recitat, mă ridic și plec, în loc să recit și să stau cu ochii pe ceas ca să văd cât mai am la dispoziție. Dacă recit fără un nenju și pierd noțiunea timpului, s-ar putea ca fata să nu mă mai aștepte.

Întrebare: Așadar, nu îți impui ca scop să reciți un anumit număr de Nembutsu în fiecare zi, de exemplu, un nenju, două nenjuri sau mai mult?

Răspuns: Nu. Sunt flexibil și relaxat deoarece Buddha Amida nu îmi numără Nembutsurile. La începutul recitării probabil spun: ”ok, hai să recit un nenju”, dar dacă apare ceva neașteptat mă opresc din recitare și nu este nicio problemă. De asemenea, sunt zile în care nu pot spune Nembutsu mai mult timp din cauza diverselor probleme sau dificultăți care pot apărea sau recit în gând în timp ce merg la serviciu. Ambele situații sunt ok.

Cel mai important lucru în rostirea Numelui este să fi relaxat și să te bucuri de el. Ești copilul lui Amida iar oricărui părinte îi place să ofere cadouri frumoase copilului său. Nembutsul credinței este într-adevăr, cadoul lui Amida pentru tine, așa că, bucură-te de el, joacă-te cu el. Nu deveni un tip serios care gândește prea mult: ”asta nu e bine, azi am recitat Nembutsu de prea multe ori, așa că trebuie să reduc numărul deoarece se

spune că Nembutsu este Tariki (Puterea Celuilalt) iar nu jiriki (puterea personală)”. Unui om ca ăsta i-aș zice: ”hei, renunță la raționalizările acestea! Strici tot farmecul Nembutsului!”

De asemenea, abandonăm orice idee de merit în recitarea noastră, pentru că ce fel de merit putem avea din ceva ce ne este oferit gratuit de părintele nostru spiritual? Este clar că meritul îi aparține lui, în timp ce noi doar ne bucurăm de Numele său.
De fapt, a nu ne permite să ne bucurăm de Nembutsu cât de mult vrem este jiriki, deoarece te opui gustului irezistibil al Legământului Principal exprimat prin el. Înseamnă a fi tensionat și imobilizat de propriile tale calcule personale (hakarai) și a nu-ți permite să fi primit de Amida și să te bucuri de cadoul lui pentru tine.

*

Întrebare: A existat un moment anume când ai simțit că ai primit credința (shinjin) sau a fost ceva gradual?

Răspuns: Îmi pui această întrebare deoarece ai senzația că shinjin (credința în Buddha Amida) este ceva special de simțit și te aștepți la ceva special atunci când îl vei primi, însă shinjin nu este decât o credință simplă. Este momentul în care știi fără nicio îndoială că te încrezi în Buddha Amida să te ducă în Tărâmul său Pur când vei muri. La fel ca atunci când știi că nu îți poți repara singur mașina stricată deoarece nu ești mecanic și ai încredere că Ion, care se pricepe la așa ceva, o va repara pentru tine. Nu e nimic special în asta, doar ai încredere în

calitățile de mecanic ale lui Ion. Așadar, pentru mine, shinjin a fost momentul în care am știut pentru prima oară că m-am încrezut complet în Buddha Amida pentru nașterea în Tărâmul său Pur după moarte. Am știut că poate face asta pentru mine și că eu nu pot. Această cunoaștere și credință a apărut undeva în trecut și continuă și acum. Shinjin sau credința simplă în Buddha Amida nu este ceva gradual deoarece nu este o dezvoltare intelectuală sau un sentiment pe care trebuie să-l faci din ce în ce mai puternic de-a lungul timpului.

*

Întrebare: Am găsit expresia ”bărbați buni și femei bune” într-un pasaj din *Mica Sutră.* Ar trebui să devin un ”om bun” ca să renasc în Tărâmul Pur? Nu sunt erudit, așa că oferă-mi te rog, un răspuns simplu, fără să intri în detalii dificile.

Răspuns: De fapt, expresia pe care ai găsit-o în acel pasaj este *”bărbații buni și femeile bune care au credință”*.
”Care au credință” este elementul cheie al acestei expresii și trebuie să te bazezi pe el pentru a înțelege întregul pasaj:

”Sariputra, acele ființe care au aspirat deja, aspiră acum sau vor aspira să se nască în Tărâmul lui Buddha Amida, toți se află în stadiul de non-retrogresiune și vor atinge suprema și perfecta Iluminare. Ei s-au născut deja, se nasc ori se vor naște în acel tărâm. Așadar,

Sariputra, toți bărbații buni și femeile bune care au credință, să aspire să se nască în acel tărâm."[393]

”Bărbații și femeile care au credință” sunt ”buni” nu pentru că trebuie să fie virtuoși ca o cerință pentru nașterea în Tărâmul Pur, ci pentru că li se oferă virtuțile perfecte și meritele karmice infinite ale lui Buddha Amida prin intermediul credinței. **Cu alte cuvinte, Amida este cel care îi face buni (potriviți) pentru nașterea în Tărâmul Pur, adică le oferă tot ceea ce este necesar din punct de vedere karmic pentru a se naște acolo.**

Așadar, *”credința”* (shinjin) este înțelesul implicit și esența acestui pasaj. Fără a ne baza pe Puterea lui Buddha Amida nu putem merge în Tărâmul Pur deoarece ”bunătatea” noastră sau așa zisele ”virtuți” pe care credem că le avem nu sunt suficiente pentru a atinge acest scop. Dar dacă bărbații și femeile se încred în Buddha Amida atunci *”se află în stadiul de non-retrogresiune”* în această viață iar în momentul morții renasc în Tărâmul Pur unde ating *” suprema și perfecta Iluminare”*.

Așadar, în loc să ai senzația că trebuie să te străduiești să meriți să te naști în Tărâmul Pur ori să fi demn de așa ceva, mai bine te încrezi în Buddha Amida și îl lași pe El să te ducă acolo.

---

[393] Buddha Shakyamuni – *Mica Sutră despre Buddha Amida* (Amidakyo)

*

Întrebare: E posibil să pierzi shinjinul ori să nu mai simți niciodată nevoia să spui Numele odată cu trecerea timpului?

Răspuns: Shinjin (credința în Buddha Amida) odată primit, nu poate fi pierdut. Cel ce are cu adevărat credință își va aduce mereu aminte de Amida de-a lungul vieții lui. Dacă ajungi într-un punct în care crezi că nu mai ai credință în Buddha Amida și nu mai simți nevoia să-i rostești Numele, înseamnă că de fapt, nu ai avut niciodată shinjin adevărat, ci doar unul intelectual, fals și instabil. Mulți practicanți pot avea efuziuni devoționale momentane față de Amida sau entuziasm pentru învățătura despre El dar asta nu înseamnă că sunt stabili în credință. Un astfel de entuziasm se poate diminua în timp sau dispărea complet. Acesta însă nu este shinjin. Adevăratul shinjin rămâne cu tine pentru totdeauna. Adevăratul shinjin nu înseamnă că vei simți mereu entuziasm ori diverse alte sentimente extraordinare, ci că din când în când îți aduci aminte de bunăvoința lui Amida și îi spui Numele. **Chiar dacă mintea ta neiluminată este mereu ocupată cu gânduri lumești și atașamente de tot felul, adânc înauntrul tău nu uiți niciodată că ești salvat. A ști că ești salvat de Amida – acesta este shinjin (credința).**

Cuvintele *”rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori”* din Legământul Principal înseamnă orice număr de la unu la infinit. Când ești răcit vei tuși odată, de zece ori, de o sută de ori, etc. La fel, dacă ai primit credința

(shinjin) vei rosti Nembutsu de-a lungul întregii vieți fără să fi obsedat de numere. Aici este cheia – nu vei fi obsedat de numere, dar vei simți nevoia să spui Numele din când în când. Din contră, dacă nu mai vrei să spui Nembutsu și uiți de Amida înseamnă că de fapt, nu ai avut niciodată credință (shinjin), ci doar un entuziasm intelectual sau spiritual de moment.

Cei care sunt încă atașați de puterea personală pot încerca să își forțeze entuziasmul în a spune Nembutsu de multe ori. Cei care au credință și se bazează pe Puterea lui Amida nu se forțează să fie entuziaști ori să spună mereu Nembutsu, însă îl vor spune cu siguranță și nu-l vor uita niciodată pe Amida.

*

Întrebare: Cum pot fi sigur că spun Nembutsu în mod corect? Adeseori folosești termeni ca ”adevăratul Nembutsu”. Ce este de fapt adevăratul Nembutsu și prin ce se deosebește de Nembutsul rostit într-un mod greșit?

Răspuns: Numele lui Buddha Amida nu este proprietatea ta. El nu funcționează datorită ție, ci lui Amida. **Rostirea de către tine a Numelui (Nembutsu) are efect deoarece Amida a investit toată Puterea lui și toate virtuțile sale în acest Nume**.

Dacă te încrezi în Puterea salvatoare a lui Buddha Amida atunci se poate zice că rostești Numele în conformitate cu natura lui adevărată, însă dacă rostești Numele și crezi că eficacitatea lui depinde de

ceva din interiorul tău, adică de cât de des îl spui, de cât de concentrat ești, ori de prezența a cutare sau cutare virtute personală, atunci nu poți beneficia de toate binecuvântările Numelui. Din acest motiv, aceia care spun Numele bazându-se pe puterea lor personală (adepții celui de-al 20 Legământ)[394] se pot naște doar în așa numita zonă de graniță a Tărâmului Pur. Aceștia pot pretinde, de asemenea, că se bazează pe Numele lui Amida iar nu pe puterea lor personală, însă de fapt, pentru ei este foarte important să se simtă capabili de cât mai multe recitări posibile. Cu cât recită mai des, cu atât au senzația că le cresc șansele de a se naște în Tărâmul Pur. Însă exact acest lucru este ceea ce-i împiedică să se încreadă pe deplin Puterii lui Buddha Amida și să se nască în Tărâmul Pur al Împlinirii (”centrul” Tărâmului Pur) unde ar atinge imediat Buddheitatea.

Totuși, să nu ne imaginăm că cei ce rostesc Nembutsu bazându-se pe Puterea salvatoare a lui Amida nu îl pot spune de mai multe ori! Din contră, și ei se pot dedica rostirii dese a Numelui, exact ca practicanții Nembutsului puterii personale. Singura diferență este că aceștia nu sunt obsedați de numere ori de a avea o stare perfectă a minții în timpul rostirii. **Ei nu au iluzia că pot adăuga sau contribui cu ceva din ei înșiși la salvarea oferită de Amida.** Își dau seama de toate acestea și

---

[394] Rostirea exclusivă a Numelui de către cei cu o credință instabilă îi pune de asemenea, în legătură cu Buddha Amida, mai exact, cu al 20-lea Legământ al Lui. Acest legământ a fost făcut în mod special pentru cei care rostesc Numele dar nu se bazează în totalitate pe Puterea lui Buddha Amida. Pentrue explicații detaliate, vezi capitolul ”Nașterea în zona de graniță a Tărâmului Pur”.

continuă să rostească Numele, nu abandonează Numele ci din contră, se bucură de el cu relaxarea celor care sunt deja salvați. Ei nu simt că trebuie să-și asigure propria salvare în fiecare moment al vieții spunând Numele încontinuu, ceva de genul: ”trebuie să fiu sigur că spun Numele mereu, pentru ca în cazul în care mor acum, să merg în Tărâmul Pur”. De asemenea, nu simt că trebuie să-i dovedească lui Amida că sunt demni de salvarea Lui prin recitări neîntrerupte. De fapt, **salvarea noastră este în mâinile lui Amida, în Puterea lui Amida, în Numele lui Amida iar nu în capacitatea noastră de a-l rosti mai des ori mai rar sau în diferitele lucruri pe care credem că ar trebui să le dezvoltăm în mințile și inimile noastre afundate în iluzie.**

Așadar, dragă prietene, rostește Numele și bucură-te de el ori de câte ori vrei și poți. Semnul sigur că te bucuri cu adevărat de Nume este atunci când îl spui fără nicio grijă, **adică după ce te-ai încrezut în Buddha Amida și ști că ești salvat**. Această rostire autentică a Numelui este Nembutsul credinței și al recunoștinței - Nembutsul Legământului Principal.

Te rog, adu-ți aminte că în Legământul Principal al lui Buddha Amida rostirea Numelui *(”rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori”*) nu este menționată singură, ci împreună cu credința (***”cei care se încred în mine, cu o credință sinceră […] rostesc Numele meu chiar şi numai de zece ori****”*). Acest aspect este foarte important și arată ce vrea Buddha Amida de la noi - **să rostim Numele lui în timp ce ne încredem complet în El și în Puterea lui salvatoare.** Nu putem să distorsionăm

Legământul Principal, accentuând doar rostirea Numelui și neglijând credința. De fapt, Nembutsu (rostirea Numelui) nu poate fi separat de credință iar credința nu poate fi separată de Nembutsu. Cei care nu sunt încă stabili în credință pot de asemenea, să rostească Numele lui Amida și chiar este bine să o facă, dar cei cu adevărat credincioși cu siguranță că vor spune Numele iar rostirea lor va fi în deplin acord cu cerința lui Amida din Legământul său Principal: *”se încred în mine cu o credință sinceră, doresc să se nască în tărâmul meu și rostesc Numele meu chiar și numai de zece ori”*

A rosti Numele ca expresie a încrederii totale în Buddha Amida este adevăratul Nembutsu - adică Nembutsul pe care Amida însuși vrea ca noi să-l rostim.

*

Întrebare: De curând un prieten de-al meu a început să spună lucruri de genul: ”eu și Amida suntem unul și același lucru”. Acest om este un cititor fascinat de Ippen și a ajuns să împrăștie multe din viziunile Zen/Tărâm Pur pe care Ippen le propovăduia în legătură cu faptul că toate lucrurile sunt interconectate. În ceea ce mă privește nu sunt de acord cu astfel de idei și le consider mai degrabă încrezute, arogante și chiar denigratoare la adresa Dharmei. Te rog, spune-mi părerea ta despre cele zise de el și dacă crezi cumva că sunt împotriva învățăturilor Maeștrilor noștri.

Răspuns: Acel om greșește grav și nu este în acord cu învățătura transmisiei noastre. Atât timp cât suntem

neiluminați, noi și Amida suntem diferiți și în niciun caz la fel. **Dacă am fi fost la fel cu Amida, de ce nu ne manifestăm ca Amida acum?** De ce nu ne aflăm în Dharmakaya ultimă unde nu există patimi oarbe și ignoranță? De ce nu avem manifestări transcendentale precum un corp/aspect Sambhogakaya și un Tărâm Pur al nostru? Atât timp cât suntem neiluminați va exista mereu un dualism între Buddha Amida – cel care salvează și cei care sunt salvați, adică noi, care ne încredem în Amida. Când vom atinge Iluminarea perfectă în Tărâmul Pur, după moarte, vom avea acces la aceeași Dharmakaya (natura ultimă de Buddha) ca și Amida și toți Buddha. Atunci și numai atunci vom putea spune că noi și Amida suntem la fel. Însă, dacă afirmăm așa ceva cât suntem încă neiluminați ne prostim pe noi înșine și mințim. Toate ființele și toți Buddhașii au aceeași natură de Buddha, însă din cauză că noi nu vedem această natură până nu renaștem în Tărâmul Pur, a zice acum că suntem ”unul și același” cu Amida sau orice Buddha este aroganță.

Repet, deoarece este extrem de important – doar când vom atinge noi înșine Buddheitatea în Tărâmul Pur vom avea acces la realitatea ultimă de dincolo de orice formă (Dharmakaya) și care este la fel pentru toți Buddha, vom locui pentru totdeauna în formă transcendentă (Sambhogakaya) în Tărâmul Pur al lui Amida şi vom merge, în acelaşi timp, în toate zonele universului, în diferite forme sau Corpuri ale Adaptării/Transformării (Nirmanakaya) pentru a salva toate fiinţele. Asta este adevărata învățătură Jodo Shinshu.

Aici și acum putem doar să fim în comuniune sau unitate cu Buddha Amida așa cum un copil este în unitate sau comuniune cu părintele său. Însă atât timp cât copilul rămâne un copil (neiluminat/nu încă un Buddha) nu poate fi la fel cu Părintele său (Buddha).

Faptul că toate lucrurile sunt interconectate este un concept buddhist general care nu are nimic de-a face cu ideea greșită că noi am fi la fel cu Amida cât încă ne aflăm în samsara și avem minți și trupuri samsarice. **Buddha Amida este, bineînțeles, interconectat cu toate ființele, însă nivelul realizărilor sale spirituale nu este același cu al nostru.** Dacă noi, ființele neiluminate, am fi la fel cu Amida și toți Buddha, atunci aspirația de a atinge Buddheitatea pentru noi și toate ființele sau dorința de a ne naște în Tărâmul Pur al lui Amida ar fi inutile. **Astfel de teorii fac ființele neiluminate să uite de importanța aspirației de a se naște în Tărâmul Pur** care este una din cerințele Legământului Principal: ”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu Pur”. Dacă credem că suntem deja la fel cu Amida aici și acum, atunci nu vom mai dori să renaștem în Tărâmul său Pur. De ce să mai vrem să mergem acolo, în Tărâmul Pur, dacă suntem deja la fel cu Amida?
Asta este gândirea întortocheată a unuia care susține astfel de idei. Neavând dorința de a ne naște în Tărâmul Pur al lui Amida, nu putem avea nici credință în El, deoarece scopul credinței (shinjin) este de a ajunge în Tărâmul Pur. Neavând această credință cu nașterea în

Tărâmul Pur ca scop, Nembutsul nostru nu este adevăratul Nembutsu al Legământului Principal.

Eiken Kobai Sensei mi-a zis următoarele în ceea ce privește diferența dintre Shinran și Ippen:
”Ippen crede că ființele au fost salvate cu zece kalpa în urmă. Chiar și fără credință (shinjin), dacă oamenii spun Nembutsu atunci vor primi salvarea și vor deveni Buddhași în prezent. Shinran Shonin crede însă că shinjin este necesar. Când oamenii primesc shinjin (credință) sunt asigurați de nașterea în Tărâmul Pur, intrând în stadiul celor cu adevărat stabiliți. De asemenea, nu devenim Buddhași în această lume. Ne vom naște în Tărâmul Pur după moarte și acolo devenim Buddhași asemenea lui Amida.”

Nu am nimic împotriva celor care urmează alte căi sau școli ale Tărâmului Pur dar dacă e să fim cu adevărat adepți Jodo Shinshu nu ar trebui să amestecăm ceea ce am învățat de la Shinran și Rennyo cu învățăturile lui Ippen.
Ippen nu a fost recunoscut de Rennyo Shonin ca învățător Jodo Shinshu și de aceea, nu este în aceeași linie spirituală cu Shinran. Mai mult decât atât, Maestrul Rennyo a făcut tot posibilul și a reușit să convertească mulți adepți ai școlii (Jishu) fondată pe baza învățăturilor lui Ippen. Din câte știu, atunci când Rennyo a scris împotriva ereziei că ”ființele au fost deja salvate când Amida a atins Buddheitatea, în urmă cu zece kalpa”, a făcut-o pentru a-i ajuta pe cei care proveneau din școala bazată pe învățăturile lui Ippen. Vă

rog, citiți cu atenție următoarea întrebare și răspunsul de acolo.

*

Întrebare: Amida a atins Buddheitatea pentru noi toți când a devenit Iluminat.”Shinjin” este pur și simplu a conștientiza și a fi profund convinși de acest lucru, ceea ce ne face să recităm Namo Amida Butsu în semn de recunoștință. Vreau să știu dacă această înțelegere contrazice învățătura Jodo Shinshu.

Răspuns: Shinjin (credința) NU presupune doar a fi convinși de faptul că Amida a atins Buddheitatea. Bineînțeles, Amida a atins Buddheitatea pentru a salva toate ființele, dar asta nu e suficient. **Toți Buddha au atins Buddheitatea și vor să ne salveze dar asta nu înseamnă că suntem salvați doar pentru că Buddhașii sunt Iluminați sau Treziți**. Trebuie să alegem și să urmăm una din metodele prescrise de diverșii Buddha în cazul în care dorim să atingem noi înșine Iluminarea. Buddha numit Amida a spus în Legământul său Principal că trebuie să ne încredem în El, să rostim Numele lui cu credință și să dorim să renaștem în Tărâmul său Pur. **Ne putem gândi nonstop la faptul că Amida a atins Buddheitatea, dar dacă nu dorim să ne naștem în Tărâmul lui Pur și nu ne încredem în El pentru a merge acolo, înseamnă că nu avem credință și că nu vom atinge acea destinație după moarte**. Uite un exemplu din viața de fiecare zi. Să zicem că vi pe la mine cu mașina și îmi ceri să te însoțesc într-o călătorie până la vila ta de vacanță. Nu e suficient să îmi arăți

mașina sau să-mi vorbești despre casa ta minunată. Trebuie ca eu să intru în mașina ta și să accept să fiu dus acolo de către tine. În cazul nostru, a intra în mașină și a mă lăsa dus de către tine la casa ta de vacanță (Tărâmul Pur) este credința (shinjin). De asemenea, este Namo Amida Butsu - expresia credinței și a recunoștinței, ceva de genul, ”mulțumesc/accept cu recunoștință”. Iată, în câteva imagini sugestive cum funcționează salvarea oferită de Buddha Amida.

Maestrul Rennyo a contracarat în *Scrisorile* sale[395], o viziune greșită cumva asemănătoare cu cea exprimată de tine:

”Există în zilele noastre printre cei care practică Nembutsu în regiunea aceasta, unii care folosesc cuvinte ciudate, spunând că acestea exprimă modalitatea prin care cineva atinge credința și care au pretenția că sunt foarte buni cunoscători a ceea ce înseamnă credința tradiției noastre. ***După ei, ‘Credința înseamnă a nu uita bunăvoința lui Amida care a stabilit nașterea noastră în Tărâmul Pur când a atins Iluminarea, în urmă cu zece kalpa‘. Aceasta este o mare greșeală. Deoarece chiar dacă ei știu totul despre Iluminarea lui Tathagata Amida, aceasta nu le este de niciun folos dacă nu reușesc să înțeleagă semnificația credinței Puterii Celuilalt care asigură nașterea noastră în Tărâmul Pur.***

---

395 Scrisoarea a 13-a, fascicolul 1.

De aceea, de acum înainte, voi toți ar trebui în primul rând să înțelegeți pe deplin ce înseamnă adevărata credință a tradiției noastre. [...]
Așadar, cum să înțelegem credința? Pentru început, lepădați-vă de toate celelalte practici și ***bazați-vă cu hotărâre*** *pe Tathagata Amida. Nu vă gândiți la nicio zeitate ori la alți Buddhași, ci doar* ***refugiați-vă cu sinceritate*** *doar în Amida iar atunci Tathagata vă va îmbrățișa cu lumina sa și nu vă va părăsi niciodată.* ***Aceasta este modalitatea prin care credința este pe deplin stabilită.***
După ce ați înțeles acest lucru, amintiți-vă că Nembutsul vostru este pentru a vă exprima recunoștința pentru bunăvoința lui Tathagata Amida care vă acordă credința Puterii Celuilalt.

Aceia care au această înțelegere pot fi numiți practicanți Nembutsu în care credința a fost definitiv stabilită.”[396]

Expresia *”credința înseamnă a nu uita bunăvoința lui Amida care a stabilit nașterea noastră în Tărâmul Pur când a atins Iluminarea, în urmă cu zece kalpa”* seamănă destul de mult cu ce ai spus tu: ”Amida a atins Buddheitatea pentru noi toți când a devenit Iluminat. 'Shinjin'este pur și simplu a conștientiza și a fi profund convinși de acest lucru”.
Sper că acum totul este clar. **Credința este a ne *”baza cu hotărâre”* și a ne refugia, așa cum a spus Rennyo,**

---

[396] *Scrisorile lui Rennyo, Rennyo Shonin Ofumi: The Letters of Rennyo*, translated from the Japanese (Taisho, Volume 74, Number 2668) by Ann T. Rogers and Minor L. Rogers, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Berkeley, California, 1996, p.26

***”refugiați-vă cu sinceritate”* și nu doar a fi convinși că Amida a atins Buddheitatea pentru noi. Dacă nu ne refugiem efectiv în Buddha Amida totul este în zadar.**

Amida nu s-a oprit la atingerea Buddheității, ci a manifestat un Tărâm Pur (Sukhavati) și a făcut un Legământ în care ne-a spus foarte clar ce avem de făcut dacă vrem să ajungem acolo după moarte – să ne încredem în El, să rostim Numele lui (rostirea și credința sunt la fel, deoarece adevărata rostire a Numelui este expresia credinței) și să ne dorim să mergem acolo. Honen, Shinran și Rennyo au insistat mereu pe faptul că trebuie să fim în acord cu Legământul Principal iar în acest Legământ **NU** este spus nimic de genul: ”ființele se vor naște în Tărâmul meu știind că am atins Buddheitatea pentru binele lor”.
Dacă nu ne bazăm cu hotărâre și nu ne refugiem cu sinceritate doar în Amida, așa cum a spus Rennyo în pasajul citat mai sus, **faptul ca Amida este un Buddha rămâne o simplă informație care nu are niciun efect pentru salvarea noastră**.

*

Întrebare: De ce a spus Shinran că nu trebuie să așteptăm venirea lui Amida în momentul morții? Nu va veni Amida pentru cei care au shinjin (credință)?

Răspuns: Cel care are credință (shinjin) în Legământul Principal nu așteaptă momentul morții pentru a avea o stare bună a minții în care să spună Nembutsu și să fie întâmpinat de Buddha Amida, ci primește credința în

timpul vieții, intrând astfel imediat în stadiul celor asigurați de nașterea în Tărâmul Pur, aceasta urmând să aibă loc în momentul morții, când este în mod natural întâmpinat de Buddha Amida și atinge Buddheitatea. Nembutsul rostit de o astfel de persoană de-a lungul vieții este așadar, expresia credinței și a recunoștinței iar nu Nembutsul puterii personale. Când Shinran spunea că nu trebuie să-l așteptăm pe Amida să vină în momentul morții nu se referea la faptul că nu am fi întâmpinați de Amida în Tărâmul său Pur când murim sau că nu ar putea trimite una din manifestările lui în ultimele noastre clipe. Bineînțeles că Amida poate face asta dacă dorește! **Ceea ce vroia să spună Shinran este să nu credem că momentul morții este mai important decât viața de fiecare zi și să nu-i atașăm vreo semnificație falsă, temându-ne că dacă nu avem o stare bună a minții sau concentrare în acele ultime momente, atunci nu vom merge în Tărâmul Pur.** Indiferent dacă suntem sau nu într-o stare bună sau concentrată a minții când murim, indiferent că spunem Nembutsu sau murim fără să mai apucăm să-l rostim din cauza vreunor circumstanțe neprevăzute, vom fi întâmpinați de Buddha Amida în Tărâmul său Pur dacă ne-am încrezut în El și am rostit Numele lui cu credință în timpul vieții:

"În ceea ce mă priveşte, nu adaug nici o semnificaţie condiţiilor bune sau rele ale cuiva în clipele sale ultime. Cei în care shinjin (credința) este fixat definitiv nu au nici o îndoială, aflându-se aşadar printre cei cu

adevărat stabiliţi. Din acest motiv, sfârşitul lor – chiar şi al celor ignoranţi – este unul fericit."[397]

Așadar, nașterea noastră în Tărâmul Pur nu depinde de rostirea Nembutsului mai des ori mai rar, nici dacă îl spunem în chiar momentul morții, ci de credința pe care o avem în Puterea salvatoare a lui Buddha Amida, aceasta fiind cea care face Nembutsu să funcționeze și nașterea noastră în Tărâmul Pur posibilă.

Așa cum a spus Honen:

”Nembutsul rostit în timp ce ne bazăm pe Puterea Celuilalt [i.e. Amida Buddha] face posibilă nașterea în Tărâmul Pur, însă Nembutsu rostit pe baza puterii personale nu va duce niciodată acolo".[398]

Cel care are credință spune Nembutsu fără să atașeze o semnificație specială legată de timp, loc sau alte circumstanțe. Honen Shonin a spus:

”Nembutsul de fiecare zi și Nembutsul din momentul morții nu sunt deloc diferiți. Când suntem vizitați de moarte, Nembutsul de fiecare zi devinde Nembutsul din

---

[397] Shinran Shonin, *Lumină pentru epocile din urmă,* scrisoarea 6, *The Collected Works of Shinran,* Shin Buddhism Translation Series, Jodo Shinshu Hongwanji-ha, Kyoto, 1997, p.531

[398] Honen Shonin, *Discurs esențial despre nașterea în Tărâmul Pur prin Nembutsu,* The *Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku),* translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.119

momentul morții; dacă viața ne este însă prelungită, Nembutsul din momentul morții devine Nembutsul vieții de fiecare zi".[399]

*

Întrebare: De ce suntem îndemnaţi să ne naştem în Tărâmul Pur al lui Amida şi să nu încercăm să atingem Iluminarea aici, în această lume?

Răspuns: Mediul în care ne-am născut şi în care ne ducem viaţa de fiecare zi este produsul karmei noastre şi al relaţiilor karmice pe care le avem cu toate fiinţele. Această karmă negativă comună a dat naştere unui mediu impur care de asemenea, ne influenţează şi în care este foarte greu să avem o adevărată evoluţie spirituală. Noi înşine suntem bolnavi, fiinţele alături de care trăim sunt bolnave şi de asemenea, mediul este bolnav. De aceea suntem îndemnaţi să ne naştem după moarte în Tărâmul Pur al lui Amida. Acest tărâm este un mediu sănătos şi iluminat, produs nu de vreo karmă negativă, ci de Iluminarea şi virtuţile curate ale lui Buddha Amida. Odată născuţi acolo, boala noastră este vindecată

---

[399] Honen Shonin, *Discurs esențial despre nașterea în Tărâmul Pur prin Nembutsu, The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss;* English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku),* translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.125

imediat, iluziile se topesc asemenea gheţii sub acţiunea focului iar natura noastră iluminată apare automat[400].

*

Întrebare: Să presupunem că ajung, după moarte, în Tărâmul Pur al lui Buddha Amida. Ce se întâmplă dacă nu ating niciodată Iluminarea acolo? Există vreo limită de timp în ceea ce priveşte atingerea Iluminării în Tărâmul Pur? Îmi este teamă, deoarece nu mai vreau să trec din nou prin naştere, bătrâneţe şi moarte.

Răspuns: Nu trebuie să îţi fie teamă că nu ai putea atinge Iluminarea în Tărâmul Pur. Din moment ce ai ajuns acolo nu vei mai cădea înapoi în lumile naşterilor şi morţilor repetate. Ţine minte că Tărâmul Pur este manifestarea lui Buddha Amida şi tot ceea ce se află acolo duce în mod natural la Iluminare. În contrast, tot ceea ce se află aici, în samsara, duce la ataşamente, patimi oarbe şi suferinţă. Aşadar, vei fi 100% în siguranţă după ce te naşti în Tărâmul Pur iar atingerea Iluminării va veni imediat, adică în chiar momentul naşterii acolo.

Tot ceea ce trebuie să faci este să te încrezi pur şi simplu în Buddha Amida în timpul acestei vieţi. Dacă faci asta, atunci eşti asigurat de naşterea în Tărâmul Pur şi vei merge acolo în mod natural, asemenea râului care se varsă în ocean. Ceea ce vreau să spun prin încredere sau credinţă este să te bazezi în totalitate pe El şi să fi

---

[400] Natura de Buddha, acoperită de iluziile și falsul sine este descoperită automat.

convins că tot ceea ce este necesar naşterii în Tărâmul său este Puterea Lui şi nimic altceva. Să nu crezi că ar putea exista ceva ce ai putea adăuga din personalitatea ta la naşterea în Tărâmul Pur, deoarece dacă ai această convingere greşită atunci înseamnă că nu te încrezi total în Puterea lui Amida.

Trebuie doar să-l laşi pe Amida să te salveze şi să te conducă în Tărâmul său Pur după moarte. Aceasta este esenţa Legământului Principal, în care se spune că cei care se încred în El, rostesc Numele lui cu credinţă şi vor să se nască acolo, se vor naşte cu adevărat şi vor atinge Iluminarea supremă. Nu poate exista nici un obstacol în calea naşterii tale în Tărâmul Pur dacă te încrezi din toată inima în Buddha Amida.

*

Întrebare: Sunt îngrijorat de faptul că rudele mele în viață dar mai ales cele care au murit nu au avut credință în Buddha Amida. Cine știe prin ce suferințe trec ele acum sau vor trece în diferite stări de existență samsarice, mai ales dacă au renăscut în zonele de jos sau chiar în iad. De asemenea, sunt îngrijorat că va dura mult timp până când voi atinge eu însumi nașterea în Tărâmul Pur și-i voi putea ajuta.

Răspuns: Nu putem ști cu adevărat ce devin ceilalți după moarte. Bineînțeles, dacă nu au avut credință în Buddha Amida în timpul acestei vieți nu vor renaște în Tărâmul Pur pentru a atinge Iluminarea acolo. Însă asta nu înseamnă că vor merge neapărat în iad. Adevărul este că

nu avem cum să știm ce fel de karmă s-a manifestat în timp ce erau în bardo (starea intermediară dintre moarte și viitoarea renaștere).

De asemenea, **ceea ce noi numim ”timp” face parte din experiența iluzorie a ființelor și minților neiluminate.** Acum pare că timpul se scurge încet dar, de fapt, viața umană și deci viața ta, este foarte scurtă în comparație cu a celor din iaduri sau din alte zone de existență. În unele tărâmuri o singură zi sau o oră înseamnă o mie de ani omenești sau chiar mai mult. Maestrul Genshin a explicat asta în *Ojoyoshu*[401]. Așadar, este inutil să ne gândim la astfel de lucruri din moment ce întreaga ta viață poate fi doar câteva minute sau secunde pentru ei!

De aceea, este mai bine să te concentrezi pe ceea ce poți face acum – să te bucuri de Nembutsul credinței, să asculți Amida Dharma, etc, și să fi mulțumit de faptul că în numai o oră sau câteva minute ori secunde în alte zone de existență, vei merge după cei pe care îi iubești și care au murit înaintea ta. De asemenea, bucură-te de faptul că **Buddha Amida însuși face mereu tot ceea ce poate pentru a-i aduce mai aproape de El.** Acest aspect este

---

[401] De exemplu, Maestrul Genshin a făcut următoarea comparație: *”O sută de ani omenești reprezintă o zi și o noapte în Toriten (al doilea din cele șase ceruri ale zeilor din Lumea Dorinței) iar în acest tărâm viața durează o mie de ani, însă durata vieții în Toriten este echivalentă cu doar o zi și o noapte în iadul Funiei Negre iar aici viața durează o mie de ani.”* Așadar, dacă întreaga viață a zeilor din Toriten nu e decât o zi și o noapte în iadul Funiei Negre, atunci mai multe mii de ani omenești abia echivalează câteva minute ori secunde în același iad!

foarte important. **Amida știe fiecare ființă la modul personal și are pe fiecare dintre noi permanent înaintea ochilor săi.** De exemplu, Amida a muncit mult de-a lungul nenumăratelor tale vieți să te aducă din ce în ce mai aproape de El și iată-te acum aici, în această viață, încrezându-te în El după ce ai întâlnit Dharma lui prin eforturile mesagerilor săi credincioși.

Te rog, aduți aminte că ființele pe care le iubești nu sunt doar în planul tău de salvare, ci mai ales în planul lui Amida! Buddha Amida nu așteaptă să atingi tu Iluminarea în Tărâmul său Pur ca să le ajuți – El încearcă să le ajute în diverse moduri chiar ACUM, în timp ce vorbim. Nu e decât o chestiune de timp până când aceștia vor deveni suficient de deschiși față de El și se vor încrede în Legământul lui Principal. Probabil (cine știe?) într-un alt loc de existență, unele din rudele tale au întâlnit deja Amida Dharma și au primit credința! Există multe universuri cu aceleași șase zone de existență ca ale noastre, inclusiv oameni, așa că nu se știe niciodată!

Înțelegând aceste lucruri, poți să nu te mai îngrijorezi, ci mai degrabă să te bucuri de viața ta întru Nembutsu și să faci ceea ce poți cu timpul pe care îl mai ai până ajungi în Tărâmul Pur. Dacă continui să fi un credincios al lui Amida, alții (rude, prieteni, etc) vor vedea asta și probabil vor avea o schimbare a inimii chiar în timpul acestei vieți. Iar dacă nu, ți-o spun din nou, nu te îngrijora! Buddha Amida nu va înceta să lucreze pentru salvarea fiecărei ființe până când samsara va deveni goala.

*

Întrebare: Îl respect și venerez atât pe Maitreya cât și pe Buddha Amida. Ambii au propriile tărâmuri pure și practici asociate cu ei. De asemenea, îi venerez și respect pe toți Buddha. Ce părere ai despre asta?

Răspuns: Este bine să-i respecți pe toți Buddha, însă nu trebuie să uităm că fiecare Buddha are propriul mod de a se raporta la ființele sensibile. Dacă vrem să ne conectăm la Buddha Amida trebuie să urmăm instrucțiunile lui din Legământul Principal: ”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu Pur”. Nimic altceva. Așadar, **pentru a ne naște în Tărâmul lui Amida trebuie să ne focalizăm exclusiv pe Amida, adică să ne încredem doar în El, să rostim doar Numele lui și să dorim să renaștem doar în Tărâmul său Pur.**

Atât Maitreya (Miroku în japoneză), cât și Amida au propriile tărâmuri, respectiv Tusita și Sukhavati unde ființele pot dori să ajungă după moarte Este ca și cum am vorbi de două orașe diferite. Dacă vrei să ajung într-un anume oraș iei trenul cutare. Nu ai cum să ajungi simultan în ambele orașe cu același tren. Trebuie să alegi. În cazul tău trebuie să alegi dacă vrei să mergi în tărâmul lui Maitreya sau al lui Buddha Amida. Pe lângă asta, diferența dintre cele două tărâmuri este că în al lui Maitreya se ajunge greu în timp ce la Amida oricine poate ajunge – de fapt, este cel mai ușor accesibil tărâm iluminat. Tot ceea ce ți se cere este să ai credință și practică exclusivă.

Trebuie să înțelegi că a rosti exclusiv Numele lui Buddha Amida în timp ce te încrezi exclusiv în El, nu înseamnă că nu ai respect față de ceilalți Buddha sau că-i neglijezi. Buddhașii nu sunt asemenea oamenilor obișnuiți sau al copiilor, să se simtă neglijați.
Din contră, toți Buddha vor ca tu și toate ființele să vă bazați exclusiv pe Amida. De asemenea, toți Buddha slăvesc Numele lui Amida și te încurajează să-l spui tu însuți. De ce? Deoarece principalul scop al tuturor Buddha este să salveze toate ființele iar ei sunt conștienți că dintre toate metodele, doar calea oferită de Amida le salvează cu adevărat pe TOATE fără să ia în considerare nivelul lor de evoluție spirituală. Deoarece metoda oferită de Amida este cea mai ușoară Cale, toți Buddha o laudă și o recomandă.

Mai mult decât atât, deoarece toți Buddha slăvesc Numele lui Amida, **când rostești acest Nume îi slăvești automat pe toți Buddha – așa că nu e nevoie să le mai aduci slavă fiecăruia în parte ori să te bazezi pe ei individual. Când urmezi ceea ce toți Buddha slăvesc și încurajează atunci devi discipolul tuturor Buddha. Fiind focalizat exclusiv pe Amida arăți automat respect față de toți Buddha.**

Buddhașii propovăduiesc multe metode pentru cei care nu se pot încă baza exclusiv pe Amida, însă adevărata lor dorință este ca toți să ajungem până la urmă să ne concentrăm pe Amida. Așadar, orice altă învățătură și practică ce nu are legătură cu încrederea exclusivă în Amida este provizorie, în timp ce **a avea credință în El**

și a-i rosti Numele reprezintă Poarta principală a Dharmei lui Buddha sau, altfel zis, Poarta universală a eliberării pentru TOATE ființele.

De asemenea, Maitreya a fost prezent când Shakyamuni a vorbit despre salvarea oferită de Buddha Amida și a acceptat această învățătură cu credință. Când Maitreya însuși va coborî din tărâmul Tusita și va deveni următorul mare Buddha în această lume va propovădui de asemenea, salvarea oferită de Amida. Așadar, după cum vezi, de oriunde am pleca ajungem tot la Buddha Amida. **Dacă te încrezi exclusiv în Amida împlinești dorința inimii lui Maitreya și a tuturor Buddha**.

*

Întrebare: Nu simți că îți lipsește ceva fără o practică meditativă constantă?

Răspunsul meu: Chiar nu simt că îmi lipsește nimic. Pentru un om obișnuit meditația este oricum inutilă deoarece nimeni nu poate atinge Iluminarea prin ea în această ultimă epocă a Dharmei. Mai mult decât atât, meditația poate fi chiar o distragere de la Legământul Principal. Dacă Buddha Amida ar fi dorit să practicăm meditația și ar fi considerat-o utilă, atunci ar fi inclus-o în Legământul său Principal. Însă așa cum a spus Honen și Maeștrii liniei noastre, Amida a ales doar Numele său din miriadele de practici buddhiste. De ce? Pentru că acest Nume este suprem și atot-puternic, singurul capabil să ne elibereze cel mai repede din nașterile și morțile repetate.

Gândește-te puțin - cât de minunat este să putem rosti cel mai important Nume din univers! Din păcate mulți nu înțeleg ce lucru extraordinar au ajuns ei să rostească cu gura lor! Numele celui mai Puternic, celui mai plin de Compasiune și celui mai Înțelept Atot-Iluminat din toate cele zece direcții! Ce ar putea lipsi de aici?

Mai mult decât atât, Numele lui Amida poate fi rostit în orice moment și în orice situație. Cu siguranță meditația zilnică își are avantajele ei, putând fi chiar plăcută uneori, însă de cele mai multe ori este o povară deoarece suntem incapabili de o practică permanentă.
Așadar, cum aș putea simți lipsa a ceva ce nu pot practica în mod constant și prin care oricum nu ating eliberarea din naștere și moarte? Din moment ce am Numele lui Amida pe care îl pot rosti și de care mă pot bucura oricum și oricând, indiferent de situație, fără să fiu nevoit să am o stare specială/concentrată a minții iar când acest Nume îmi oferă libertatea totală din nașterile și morțile repetate, de ce m-aș opri din rostirea lui pentru a face cutare sau cutare meditație sau pentru a-l amesteca cu practica aia sau ailaltă?

Când cineva este cu adevărat îndrăgostit, nu va avea decât numele persoanei iubite în minte. La fel stau lucrurile și cu Amida - cineva care îi este cu adevărat devotat nu va avea nevoie de nimic altceva în afara Numelui său.

Întotdeauna dau acest sfat prietenilor mei Dharma, același cu cel oferit de Shinran și Honen: ”fiți în armonie (acord) cu Legământul Principal”. Dacă practicăm ceva

ce nu este menționat în Legământul Principal (rostirea Numelui cu credință și dorința de a ne naște în Tărâmul Pur sunt singurele lucruri menționate acolo), atunci nu suntem în acord cu metoda lui Buddha Amida și nu ne putem naște în Tărâmul împlinirii. Chiar dacă am avea doar și pentru o secundă senzația că putem adăuga ceva la Legământul Principal, trebuie să lăsăm acel gând să treacă și să revenim la Numele lui Amida.

*

Întrebare: Noi facem multe lucruri la templul nostru: meditām, practicăm diverse chestii, așa că nu ne plictisim niciodată. De ce nu faci la fel ca să atragi mai mulți membri?

Răspuns: În Legământul său Principal Buddha Amida a menționat că trebuie să facem exclusiv trei lucruri: ”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu”. Toate acestea sunt exprimate în Nembutsul credinței. E păcat că vă plictisiți de Legământul Principal și că tu și sangha templului tău nu faceți ceea ce v-a cerut Amida să faceți.

Dacă în Legământul Principal ar fi fost menționată meditația, atunci aș fi predat și practicat meditația. Însă deoarece numai credința, Nembutsu și dorința de a ne naște în Tărâmul Pur este cerută acolo, mă supun și mă limitez la acestea trei. Te rog și îi rog și pe colegii tăi de practică să faceți la fel dacă doriți să vă nașteți în Tărâmul Pur al împlinirii. **Școala noastră este școala**

Legământului Principal, așa că dacă vă considerați membri, fiți credincioși Legământului Principal.

Maestrul Shan-tao a spus:

”Abandonați învățăturile pe care Buddha Amida le-a abandonat, urmați practica pe care Buddha Amida a recomandat-o și lăsați deoparte practicile pe care Buddha Amida le-a lăsat deoparte. Asta înseamnă ‘a fi în acord cu învățătura lui Buddha Amida’ și ‘în conformitate cu intenția Sa‘. Un astfel de adept este numit ‘adevăratul discipol al lui Buddha Amida’".[402]

Acest pasaj este foarte clar – trebuie să abandonăm orice nu este menționat în Legământul Principal, unde numai credința, rostirea Numelui cu credință și dorința de a ne naște în Tărâmul Pur sunt propovăduite acolo. Dacă faci asta, adică spui Numele cu credință și îți dorești să renaști în Tărâmul Pur, ești în acord cu Legământul Principal și ești un adevărat discipol al lui Amida. Orice alte practici și învățături care nu sunt menționate în Legământul Principal, precum diverse tehnici de meditație, mantre, etc, nu trebuiesc urmate deoarece nu duc la naștea în Tărâmul Pur al împlinirii.

---

[402] Maestrul Shan-tao citat de Honen Shonin în *Explicație a doctrinei despre nașterea în Tărâmul Pur*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku),* translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.106

Iar în ceea ce privește atragerea de noi membri, îl citez pe Maestrul Rennyo:

*"Prosperitatea şcolii noastre nu stă în mari adunări, ci în atingerea credinței de către o singură persoană. De aceea, se spune (în Hoonkoshiki): '**Învățătura practicii autentice și exclusive** înflorește numai datorită puterii devoțiunii adepților lui Shinran'".*

Așadar, interesul meu nu e să adun cu orice preț membri în jurul meu, ci să ajut cu adevărat ființele să fie în acord cu Legământul Principal. Practica cea corectă este Numele lui Buddha Amida care trebuie rostit exclusiv în timp ce ne bazăm pe Puterea salvatoare a lui Buddha Amida. Doar spunând cu credință Numele lui Amida aducem prosperitate școlii noastre. Diverse așa-zise temple Jodo Shinshu din lume care adaugă practici străine pe lângă Nembutsu, deși sunt bogate în membri, duc școala noastră la sărăcie spirituală. Preoții și membrii lor ar trebui să se căiască și să se întoarcă la Numele lui Amida, care este complet în el însuși și conține deja toate practicile:

"Învățăturile ultime ale Vehiculului Unic indică toate spre Tărâmul Beatitudinii ca fiind refugiul suprem. ***Numele Buddheității lui Amida este cel mai deosebit, el fiind încarnarea virtuților perfecte ale nenumăratelor practici."***[403]

[403] Maestrul Ch'ing-wen citat de Shinran în *Kyogyoshinsho*, cap II, *Kyogyoshinsho – On Teaching, Practice, Faith, and Enlightenment*, translated by Hisao Inagaki, Numata Center for Buddhist Translation and Research, Kyoto, 2003, p. 51

”Toate meritele învățăturilor, practicilor meditative asupra aspectului fenomenal al realității și al esenței, puterea de neegalat obținută prin meditație și înțelepciune, înțelepciunea realizării interioare și meritele activităților exterioare, precum și toate virtuțile și Iluminarea neprihănită a lui Tathagata Amida, Bodhisattva Avalokitesvara, Bodhisattva Mahasthamaprapta, Bodhisattva Samanthabhadra, Bodhisattva Manjusri, Bodhisattva Ksitigarbha, Nagarjuna și toți Bodhisattva și Sravaka din Tărâmul Pur ***sunt incluse în cele trei caractere ale Numelui Amida****."*[404]

*

Întrebare de la Rev Zuiken Inagaki: ”Templul tău este strict Jodo Shinshu sau Zen? Ori o combinație între cele două? În ceea ce mă privește, eu prefer o combinație între cele două sau o nouă cale buddhistă”[405].

Răspuns: Templul Amidaji este strict Jodo Shinshu. În ceea ce mă privește, sunt total împotriva oricărei combinații între Jodo Shinshu și Zen sau Jodo Shinshu și orice altceva.

---

[404] Honen Shonin, *Comentariu celor trei sutre ale buddhismului Tărâmului Pur*, *The Promise of Amida Buddha - Honen's Path to Bliss*; English translation of the Genko edition of the works of Honen Shonin - *Collected Teachings of Kurodani Shonin: The Japanese Anthology (Wago Toroku)*, translated by Joji Atone and Yoko Hayashi, Wisdom Publications, Boston, 2011, p.83

[405] Această întrebare mi-a fost adresată de Rev Zuiken pe 22 iunie 2016.

Din moment ce Shinran și Rennyo nu au făcut nicio combinație de genul acesta, nici eu nu voi face vreuna. Suntem cu toții ființe ignorante și neiluminate, neavând așadar nici un fel de autoritate și nici înțelepciunea de a ne juca cu diferite Porți Dharma sau de a crea o nouă cale buddhistă”, cum zici tu. Chiar cred că a proceda astfel este deosebit de periculos și duce oamenii în confuzie. Noi, ca preoți și învățători, trebuie să încercăm să fim cât se poate de simpli în așa fel încât până și cei ce nu știu să citească să poată înțelege Chemarea lui Amida și să aibă o credință simplă în El. Trăim vremuri de mare confuzie în sangha internațională cu diverși clerici și erudiți care predau viziuni greșite de genul ”Tărâmul Pur este aici și acum” sau ”în mintea noastră” ori cele care îl descriu pe Buddha Amida ca pe o metaforă sau personaj fictiv[406] etc, ceea ce-i face pe oamenii obișnuiți să se îndepărteze de scopul nașterii în Tărâmul Pur. A adăuga încă un alt obstacol la acest munte de confuzie, precum amestecul între buddhismul Jodo Shinshu și Zen, este ceva ce nu voi face niciodată.

Scopul meu este să evadez din Samsara cât mai repede posibil și să-i ajut pe ceilalți să evadeze cât mai repede. Fără Legământul Principal nu avem nicio șansă să facem asta iar în Legământul Principal nu este menționat nimic altceva decât să ne încredem în Buddha Amida, să-i rostim Numele cu credință și să ne dorim să ne naștem în Tărâmul lui Pur. De aceea, Amidaji este un templu care se limitează la Legământul Principal.

---

406 Vezi cartea mea împotriva viziunilor greșite – *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul Pur*, Corporate Body of Buddha Educational Foundation, Taiwan, 2016.

*

Întrebare: Este ok pentru un adept Nembutsu să practice diverse tehnici de meditație/ mantre buddhiste ori nebuddhiste pentru a-și calma mintea sau pentru alte efecte pozitive pe care acestea le pot avea în viața de fiecare zi?

Răspuns: NU, nu este ok.
Mintea ta nu va fi niciodată calmă – te rog, încearcă să te obișnuiești cu acest lucru. Viața ca ființă neiluminată e grea și nu ai ce face pentru a schimba asta. Așa că, doar spune Nembutsul credinței în Amida și dorește-ți să te naști în Tărâmul său Pur după moarte**. Dacă vrei să îți preocupi mintea cu ceva până la moarte atunci spune Nembutsu ori de câte ori poți; spune-l de multe ori și concentrează-te asupra lui.** Uneori mintea ta va deveni mai calmă dacă te focalizezi pe Nembutsu, deși scopul Nembutsului nu e să ai o minte calmă.

Când avem acest cadou prețios, nemaiîntâlnit și suprem oferit de Buddha Amida, de ce să-l amestecăm cu orice altceva, de ce să credem că nu e suficient și de ce să alergăm încolo și încoace după alte practici? Așadar, spune doar Nembutsul credinței și lasă-ți mintea schimbătoare să fie cât de schimbătoare dorește, lasă gândurile să vină și să treacă, lasă-ți karma să fie așa cum este, lasă viața să fie viață și lasă moartea în pace, să vină când vrea. Pe scurt, fi așa cum ești; când ești bine, spune Nembutsu, când te simți rău, singur sau trist, ori când ți-e frică, spune Nembutsu. Refugiază-te în Buddha Amida oricând, în orice loc și în orice stare a

minții ai fi! Acesta este sfatul meu din inimă. Nu te îndepărta de Amida pentru că te simți bine sau rău, ci întotdeauna gândește-te la prezența lui și bazează-te pe El.

Bineînțeles, dacă ești bolnav, ia orice fel de medicament necesar. Să zicem că poți folosi, de asemenea, niște tehnici de respirație sau exerciții de relaxare mentală și fizică ce nu conțin niciun fel de elemente religioase ori spirituale, dar în ceea ce ține de religie și spiritualitate spune exclusiv Nembutsul credinței. Nu apela la niciun alt ajutor spiritual sau religios dinauntrul sau dinafara Dharmei lui Buddha, indiferent ce promisiuni îți oferă adepții acestor practici. Diferite practici dinauntrul sau dinafara Dharmei lui Buddha conțin stări sau atitudini mentale specifice pe care adeptul trebuie să le cultive pentru a atinge un anumit scop lumesc ori supralumesc, însă **dacă vrei să fi în acord cu Legământul Principal al lui Buddha Amida, atunci nu face nimic ce nu este legat exclusiv de rostirea Numelui cu credință și de aspirația de a renaște în Tărâmul Pur.**

Întrebare: Dar este oare posibil ca o mamă care își iubește copiii necondiționat să-i oprească de la a găsi alinare în suferințele lor prin diverse metode care s-au dovedit folositoare în acestă privință? I-ar certa ea pentru atâta lucru mai ales că se știe faptul că diverse tehnici de meditație pot fi folosite împotriva suferinței fizice? Mă îndoiesc. Dacă chiar își iubește copii necondiționat, ar acționa în interesul lor iar acesta în mod clar nu este suferința. Iar dacă poate să-i ajute să nu mai sufere doar

după moarte, ar trebui să-i lase să găsească alte metode în această viață. Altfel nu ar fi deloc o mamă bună.

Răspuns: Problema este prost pusă. Răspunsul meu precedent nu neagă iubirea necondiționată a lui Amida. Însă Amida nu poate acționa dincolo de legea cauzei și efectului (karma). Tocmai în cadrul acestei legi a cauzei și efectului El a indicat cauzele pentru nașterea noastră în Tărâmul său Pur. Aceste cauze sunt menționate în Legământul Principal. Dacă te încrezi în El, spui Numele lui și îți dorești să renaști în Tărâmul său Pur, vei ajunge acolo. Așadar, la nivelul minții/inimii trebuie să existe această credință exclusivă, această rostire exclusivă a Numelui și această dorință exclusivă de a merge acolo.

Însă dacă suntem preocupați cu rugăciunile la diverși zei sau cu rostirea diverselor mantre pentru a ne simți bine (acestea legându-ne automat de alte ființe lumești ori supralumești care sunt stăpânii acelor mantre) ori dacă facem medtații care presupun cultivarea anumitor atitudini mentale spirituale sau religioase care nu sunt legate de Amida, de rostirea Numelui său și care implică direct sau indirect (chiar credința în) diverse forțe mundane sau supramundane, atunci asta ne poate îndepărta de Legământul Principal. Și nu știu niciodată cât de stabil în shinjin (credință) este cutare sau cutare om astfel încât să nu se lase îndepărtat de la Calea credinței în Amida dacă petrece prea mult timp concentrându-și mintea nu pe Nembutsu, ci pe diverse alte practici....

Mintea oamenilor este asemenea unei maimuțe căreia îi

place să sară de colo-colo, inventând mereu motive pentru nestatornicia ei. Mai ales această minte nu își acceptă propria mortalitate și de aceea caută moduri de a scăpa de ea, dorind să-și prelungească viața prin orice metode spirituale sau religioase. Trebuie totuși să ne amintim de exemplul Maestrului T'an-Luan din tradiția noastră care atunci când s-a convertit la învățătura Tărâmului Pur și-a ars toate cărțile taoiste care conțineau meditații și diverse tehnici de obținere a sănătății permanente și a vieții îndelungate. Asta ar trebui să ne dea de gândit... De asemenea, de ce să nu cultivăm mai bine atitudinea lui Honen Shonin din următorul pasaj:

”Povara karmei celor care cred în Nembutsu este micșorată de puterea Compasiunii lui Buddha Amida. Aceasta se numește ‘micșorarea poverii‘.[..] Orice fel de boală s-ar abate asupra adeptului Nembutsu, acea nenorocire este rezultatul karmei reziduale. Așadar, să se gândească la faptul că deși ar fi trebuit să primească (din cauza karmei lui), o povară mai mare, puterea plină de compasiune a lui Amida a micșorat-o.
Buddha Amida elimină povara karmei noastre negative[407] *și ne face să renaștem în Tărâmul Beatitudinii, care este scopul religios suprem.*

---

[407] În momentul trezirii pentru prima oară a credinței în Buddha Amida, rădăcinile karmei noastre sunt tăiate iar ea nu își mai poate planta rădăcinile în altă viață. Cu toate acestea, cât încă ne aflăm în acest trup samsaric, continuăm să primim efectele karmei făcute în alte vieți sau în această viață. Karma noastră este așadar, asemenea unei flori tăiate – rezistă câteva zile (viața prezentă) dar apoi, nemaiavând rădăcini, se usucă de la sine (când murim nu mai renaștem în altă zonă de existență samsarică, ci ajungem în Tărâmul Pur al lui Amida unde atingem Buddheitatea/Iluminarea supremă).

Nu există așadar, niciun motiv pentru care să credem că Buddha Amida nu ar putea să ne prelungească viața ori să ne mai reducă din boli.”

Așadar, să fim conștienți de faptul că suferim din cauza karmei noastre, să mergem la doctor și să luăm orice medicament necesar, însă la nivelul minții/inimii (religios/spiritual) să continuăm exclusiv în Nembutsul credinței deoarece povara noastră va fi micșorată cât mai mult posibil de Buddha Amida dacă ne bazăm exclusiv pe El. Când ei înșiși ori discipolii lor au fost bolnavi, Maeștrii noștri (Honen, Shinran, Rennyo, etc) nu s-au abătut niciodată de la Nembutsu și nici nu au recomandat diverse meditații ori mantre, ci au continuat să se bazeze pe Amida. Nu au acceptat niciun alt medicament spiritual sau religios în afară de medicamentul Nembutsului.

*

Întrebare: Ai spus că meditația este inutilă. Dar ce ar fi dacă cineva ți-ar aduce următoarele argumente: ”Da, știu că meditația este inutilă pentru atingerea Iluminării în această eră Mappo (ultima epocă a Dharmei), însă nu o practic pentru asta, ci pentru beneficiile neurologice dovedite de știință”. Ce ai răspunde în acest caz?
Răspuns: Am vorbit deja pe tema asta în răspunsul la întrebarea precedentă. Te rog, citește-l cu atenție. Așa cum am spus acolo, **dacă ești bolnav, ia orice fel de medicament necesar. Să zicem că poți folosi, de asemenea, niște tehnici de respirație sau exerciții de relaxare mentală și fizică ce nu conțin niciun fel de**

elemente religioase ori spirituale, dar în ceea ce ține de religie și spiritualitate spune exclusiv Nembutsul credinței.
Vorbind la modul general, diverse tehnici de meditație presupun cultivarea anumitor stări/atitudini mentale. Dacă acelea te fac să te îndepărtezi de *”agățarea de mânecile lui Amida”*, cum spune Rennyo, adică de la atenția unidirecționată spre Amida, atunci nu le face. Dacă conțin elemente religioase asociate unor figuri divine ori simboluri dinafara Dharmei lui Buddha, atunci nu le face. Dacă presupun a te baza pe alți Buddha decât Amida, atunci de asemenea, nu le face. Sunt sigur că Honen, Shinran și Rennyo știau de existența diverselor practici pentru sănătate din buddhismul japonez; știau cu siguranță de Yakushi Nyorai și de avantajele recitării formulelor sacre asociate cu El și cu siguranță că și ei au fost bolnavi din când în când. Cu toate acestea, nu au renunțat niciodată la Nembutsul credinței și nici nu l-au amestecat cu acele practici. Au folosit medicamentele epocii, prescrise de doctorii de atunci, însă niciodată nu au practicat ceva religios pentru vindecare. Bineînțeles, repet, nu toate tehnicile de respirație sau relaxare conțin elemente religioase ori spirituale” Așadar, nu sunt împotriva lor dacă nu intră în categoria explicată mai sus.

Cu toate acestea, zazenul, de exemplu, indiferent de motivația pentru care îl practici, nu poate însoți Nembutsul credinței și explic asta mai în detaliu când răspund la următoarea întrebare.

Așadar, depinde de fiecare în parte. Unii susțin că practică o anumită meditație doar din motive de sănătate când, de fapt, sunt plictisiți de Nembutsu dar nu își dau seama de asta la nivel conștient. Nu toți cei care încearcă diverse meditații le practică într-adevăr pentru sănătate. Îți spun din experiența mea de preot că mulți din cei pe care îi cunosc și au devenit interesați de meditație, chiar și numai pentru relaxare, așa cum ziceau la început, s-au îndepărtat treptat de Nembutsu. Mintea umană e impredictibilă și instabilă și nu-i place să stea într-un singur loc, mai ales dacă nu e bine stabilită în credință (shinjin).

Până la urmă fiecare adept sincer trebuie să știe unde este linia roșie dintre relaxare și sănătate și practica religioasă/spirituală. Doar privește în mintea ta și decide pentru tine însuți ce trebuie făcut și fi atent să te menții mereu în acord cu Legământul Principal. Nimic nu e mai important decât asta. Așa cum ne-a sfătuit Maestrul Honen, făi orice nu te împiedică să spui Nembutsu și abandonează tot ceea ce te împiedică să spui Nembutsu.

PS: Mulți în zilele noastre se pleacă în fața științei ca înaintea unui zeu suprem. Dar în samsara și în mod special în această eră mappo, nimic nu e suprem și atot-știutor, mai ales ceea ce contemporanii noștri numesc ”știință”. Ori de câte ori cineva vrea să argumenteze ceva spune ”a fost dovedit de știință”... Dar, de fapt, ceea ce unii oameni de știință consideră a fi adevărat e contrazis de alții... Am citit, de exemplu, unele articole ce susțin că meditația nu este mereu bună pentru sănătate și că poate duce chiar la probleme mentale la unele persoane

sensibile. De aceea, eu personal recomand mai degrabă plecarea într-o excursie, băutul unei beri cu prietenii, exercițiile fizice regulate, petrecerea timpului liber cu cățelul tău sau pisica, etc. Este mult mai sigur decât imensa piață a meditației pe care o vedem azi cu toți așa-zișii ei instructori de ”fericire”.... Eu unul nu m-aș repezi să-mi încredințez mintea unui nene din ăsta - profesor de meditație sau yoga, indiferent de motiv, deoarece mintea e ceva prea adânc pentru ca un om neiluminat să-i cunoască adâncimile.

*

Întrebare: De ce crezi că nu putem amesteca Nembutsu cu Zazen?

Răspuns: În Zazen, practicantul rămâne în atenţia trează şi lasă să treacă orice gând care îi apare în minte. Nici chiar gândul la Amida sau al rostirii Numelui său nu este tratat diferit; dacă acesta apare e lăsat să treacă, nu este respins dar nici urmat sau acceptat. O astfel de atitudine, perfect valabilă în Zazen, nu este în conformitate cu învăţătura şcolii noastre, unde ne *“agăţăm de mânecile lui Amida”* cum spunea Rennyo, ne refugiem în Amida şi îi rostim Numele cu credinţă. Aşadar, un adept Jodo Shinshu care se încrede în Amida nu se poate angaja în practica Zazen, deoarece în exact momentul în care se abţine/refuză să mai spună Nembutsu ori lasă să treacă gândul la Amida, el de fapt, abandonează calea Tărâmului Pur. La fel, în chiar momentul în care practicantul Zen se refugiază în Amida şi rostește Nembutsul credinţei, abandonează calea Zen.

La nivelul la care suntem acum, de fiinţe neiluminate, nu putem practica autentic şi în acelaşi timp calea Tărâmului Pur (Jodo Shinshu) şi calea Zen; dacă încercăm asta, nu obţinem nimic din partea nici uneia dintre cele două. Deoarece ambele căi îşi au originea în învăţăturile lui Shakyamuni (Buddha istoric), ambele sunt porţi adevărate către realitatea ultimă sau Dharmakaya, însă cu toate acestea, ele presupun modalităţi de acces diferite. Situaţia este asemănătoare cu mersul pe uscat şi navigatul pe apă ori zborul cu avionul. Nu poţi merge pe jos şi zbura sau înnota în acelaşi timp; de aceea, trebuie să alegi o cale în locul celeilalte.

În Jodo Shinshu ne bazăm pe Legământul Principal, ceea ce înseamnă că ne încredem în Amida, rostim Numele lui cu credinţă (Nembutsu) şi dorim să ne naştem în Tărâmul său Pur după moarte. În Zen practicanţii se bazează pe o anumită postură a corpului, respiraţie şi ‘atitudine mentală’ pe care o numesc Zazen. Shinran şi Rennyo, cei mai importanţi maeştrii ai şcolii noastre, precum şi Honen, maestrul lui Shinran, s-au bazat doar pe Legământul Principal, în timp ce Dogen, fondatorul Soto-Zen, a practicat numai Zazen. Niciodată nu am auzit că Shinran, Rennyo, Honen sau Shan-tao ar fi luat o pauză de la Nembutsu sau de la contemplarea/studiul căii Tărâmului Pur, pentru a practica Zazen sau orice altă meditaţie buddhistă sau nebuddhistă. Aşadar, să nu uităm niciodată exemplul lor şi să ne bazăm exclusiv pe Nembutsul credinţei.

*

Iată un comentariu făcut de cineva care încerca să compare Zen cu Jodo Shinshu:
”În alte tradiții ‚mintea ce are ca scop câștigul' este de asemenea, dezaprobată. În Soto Zen starea ideală este Mushotoku (fără spirit de profit/fără scop) obținută de Bodaishin/Boddhicitta[408] în creștere. Practica Shikantaza[409] din Soto Zen nu e reușită dacă nu ‚doar stăm'. În Shikantaza nu este niciun fel de intenție bazată pe ego în atingerea a ceva anume”.
După ce a afirmat cele de mai sus, el a comparat koanul[410] din Rinzai Zen cu ceea ce Shinran numea ”a renunța la orice calcule personale”. Apoi a menționat următoarele: ”Aș spune că orice practicant al oricărei școli Mahayana care practică cu o minte obsesivă pentru rezultate se află în eroare.”

Acesta a fost răspunsul meu:
Atât timp cât sunt neiluminate, ființele vor avea mereu o minte obsedată de rezultat. Numai un Buddha poate doar

---

408 Bodhicitta este aspirația de a atinge Buddheitatea pentru toate ființele.
409 Practia de a sta pur și simplu. Un alt nume pentru Zazen. Presupune bineînțeles, o anumită postură, respirație și atitudine mentală.
410 Koanul este un cuvânt sau o frază fără sens din punct de vedere al limbajului şi care nu poate fi “rezolvat” de intelect. Este folosit ca un exerciţiu pentru a sparge limitările gândirii convenţionale şi pentru a dezvolta intuiţia, oferind în acest fel practicantului şansa de a atinge o conştientizare de dincolo de dualitate. Sunt folosite ca obiecte de meditaţie în Zenul Rinzai. Adeseori aceste koanuri sunt însă tratate de mulţi oameni doar ca nişte jocuri intelectuale interesante, pierzându-şi aşadar, funcţia originară.

să stea în Shikantaza; oricine altcineva e un simplu imitator. De asemenea, numai un Buddha este fără de ego, stă fără ego și face orice vrea El fără vreun scop personal. Așadar, numai un Buddha este cu adevărat Mushotoku.

Sfatul meu pentru ființele neiluminate este să nu-și piardă timpul degeaba cu discuții inutile despre Shikantaza, Mushotoku, etc, ci să se încreadă pur și simplu în Buddha Amida și să-și dorească să se nască după moarte în Tărâmul lui Pur. DA, să-și dorească să se nască acolo – să aibă acest scop în minte! În Jodo Shinshu nu începem cu sfârșitul călătoriei, ci cu ceea ce suntem aici și acum. Iar aici și acum, în această formă umană atât de greu de obținut, nu putem scăpa de dorințe așa că e mai bine să ne dorim să renaștem în acel tărâm al lui Amida. Aici și **acum să îmbrățișăm dualitatea Salvator (Buddha Amida)** care a manifestat un Tărâm Pur din Compasiune pentru noi (în timp ce El însuși se află în Mushotoku perfect deoarece nu are nevoie de nimic pentru sine) **și cei care trebuie salvați – adică noi, ființele neiluminate.** Doar după ce vom ajunge în acest Tărâm Iluminat vom înțelege Shikantaza și Mushotoku. În această viață putem sta oricât de mult dorim și să avem o postură minunată dar niciodată nu vom practica cu adevărat ”doar a sta”.
Ajutorul oferit de Amida (Legământul său Principal) se află aici, disponibil, de când a atins Buddheitatea, cu multe kalpa în urmă, dar unii preferă să vorbească de lucruri care depășesc înțelegerea lor limitată precum Mushotoku, Shikantaza, etc, când ar putea pur și simplu să accepte ajutorul lui Amida și să se încreadă în El.

Nembutsul credinței NU trebuie comparat cu ”doar a sta” (Shikantaza), Mushotoku sau orice alți termeni de pe calea Zen. Nembutsul credinței este singura metodă prin care oamenii obișnuiți ca noi înșine putem atinge starea de non-dorință, non-ego, etc, precum și capacitatea de a ajuta toate ființele. Un adept Nembutsu (Jodo Shinshu) poate avea credință dar să rămână în același timp o persoană centrată pe ego (cu toții avem ego) până când renaște efectiv în Tărâmul Pur și atinge Buddheitatea, ceea ce e perfect normal și acceptabil pe calea Nembutsu.

Așadar, cei care au credință în Amida NU sunt Mushotoku aici și acum, deoarece continuă să aibă diverse dorințe, iluzii și patimi oarbe. Aceștia au de asemenea, diverse scopuri lumești și pot face o mulțime de greșeli. **Prin ”a renunța la orice fel de calcule personale” Shinran vroia să spună că a renunțat la orice idee de merit personal în atingerea nașterii în Tărâmul Pur.** Aceasta nu însemna însă că nu vroia să se nască acolo. De fapt, a avut mereu acest scop în minte (nu pretindea că ar fi Mushotoku în această viață). Shinran și-a dorit mereu să renască în Tărâmul Pur, doar că știa că nu va ajunge acolo prin propria înțelegere sau prin puterea lui personală.

Sunt total împotriva oricărei comparații între Poarta Dharma Zen și Poarta Dharma a Tărâmului Pur (Poarta Dharma Nembutsu). Din acest motiv orice discuție/dezbatere pe tema Zen vs Jodo Shinshu nu va fi niciodată încurajată în sangha și templul Amidaji. Templul Amidaji și sangha lui sunt locuri

dedicate exclusiv Porții Dharma a Tărâmului Pur așa cum a fost ea predată de Shinran și Rennyo.

Dacă vrei cu adevărat să înțelegi Jodo Shinshu trebuie să îți golești mintea de cuvinte și concepte de genul ”Mushotoku”, ”doar a sta” (Shikantaza), etc. Abandonează-le și încrede-te pur și simplu în Amida, spune Numele lui cu credință și dorește-ți să te naști în Tărâmul lui Pur. Apoi, după ce vei renaște acolo poți să ”stai” oricât de mult dorești și să fi în același timp oriunde în lumile samsarice, în diferite forme, pentru a ajuta toate ființele. Vei putea să mergi oriunde fără să te miști, așa cum face orice Buddha. Dar atât timp cât nu ești încă un Buddha, nu te poți juca cu ambele metode, Zen și Nembutsu. Mintea ta neiluminată nu va obține nimic bun din compararea lor. Numai un Buddha poate înțelege miriadele de Porți Dharma.

*

Întrebare: Rev Kiyozawa Manshi[411] a spus: „ Nu datorită existenței lor ne încredem în zei sau Buddhași, ci mai degrabă ei există pentru că noi credem în ei.”[412] Cum comentezi asta?

---

[411] Rev Kiyozawa Manshi (1863-1903) a fost un preot Jodo Shinshu eretic din ramura Higashi a Jodo Shinshu. Multe din viziunile greșite atât de răspândite în vremurile noastre, precum idea că ”Tărâmul Pur se află în mintea noastră” sau descrierea lui Amida ca mit, simbol sau personaj fictiv, se datorează lui și discipolilor săi organizați mai târziu în mișcarea Dobokai.
[412] Kiyozawa Manshi, Otani Daigaku 2003: 284

Răspuns: **Această afirmație este falsă, complet falsă! Buddha Amida și Tărâmul său Pur există indiferent că noi credem sau nu în El.**
Dacă Amida ar exista doar pentru că noi credem în El, atunci nu ar fi decât imaginație, simbol sau personaj fictiv – exact ceea ce învățătorii moderniști și eretici vor ca noi să gândim. Din contră, Buddha Amida este un Buddha viu și real. Pentru că Buddha Amida există iar Tărâmul său Pur este un loc real și iluminat, putem să ne încredem fără nicio grijă în El și să ne dorim să renaștem în Tărâmul său Pur.
Credința în produsele imaginației omenești nu poate duce la eliberarea din nașterile și morțile repetate. Numai pentru că Amida este real, salvarea lui este, de asemenea, reală.

Vă rog să fiți atenți! Falșii învățători nu duc lipsă de pasaje frumoase în cărțile lor, care luate separat pot suna ok, dar dacă citiți cu atenție veți găsi cu siguranță greșeli grave asemenea celei de mai sus. Iar o singură astfel de propoziție trebuie să fie suficientă în a vă face să stați departe de un astfel de autor și să nu-l recomandați nimănui, mai ales dacă sunt începători sau nu destul de bine stabiliți în credință.

Lucrurile sunt foarte clare pentru cei care au ochi să vadă și minte să priceapă – nu numai că această afirmație a lui Manshi este greșită, dar este oribilă! Nicăieri în textele noastre sacre nu putem găsi o astfel de negare a existenței lui Buddha Amida. Nu sunt deloc surprins că mulți falși învățători ai zilelor noastre, precum Shigaraki,

Nobuo Haneda, Taitetsu Unno, Alfred Bloom și alții[413] sunt mari fani ai lui Manshi. Chiar nu mai contează dacă acest om, Manshi, ar fi autorul unor cărți extraordinare, faptul că a spus cuvintele de mai sus (care sunt adeseori citate și folosite de învățătorii falși de azi) este suficient să-l facă intrat în categoria celor care ponegresc Amida Dharma și care se autoexclud de la salvarea oferită de Legământul Principal.

Oricine poate face greșeli, deoarece suntem ființe obișnuite și neiluminate, dar v-o spun cu toată seriozitatea – nici dacă aș fi beat criță nu aș putea să spun o astfel de oroare – că Buddha Amida există pentru că eu cred în El! Este imposibil de imaginat așa ceva și sunt extrem de trist să văd că mulți învățători contemporani nouă nu au curajul să doboare statuia acestui idol fals ori ai altor idoli ai ereziilor moderniste și viziunilor greșite. Eu însă mi-am făcut datoria și am scris *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul său Pur*[414], o carte ce sper că-i va ajuta pe mulți să abandoneze ceea ce este fals și să primească adevărul. Te rog să o studiezi cu atenție.

*

---

[413] Toți învățătorii menționați aici aderă la astfel de viziuni greșite precum ”Tărâmul Pur este în minte iar nu după moarte”, îl descriu pe Amida ca fiind un personaj fictiv, etc. Împotriva unor astfel de viziuni greșite am scris cartea *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul său Pur*, CBBEF, Taiwan, 2016

[414] *Adevărata învățătură despre Buddha Amida și Tărâmul său Pur*, CBBEF, Taiwan, 2016

Întrebare: Maestrul Zen Kodo Sawaki a spus: ”Amida nu există deoarece eu cred că El există. Buddha Amida există fără să conteze dacă eu cred în El sau nu. Indiferent de ceea ce eu cred și gândesc, Amida este întregul cer și pământ. Fiind tras de Legământul Principal al lui Amida care este realitatea absolută, funcționez prin intermediul trupului meu, vorbirii și minții mele ca sinele ce pătrunde peste tot. Asta înseamnă a fi un Buddha – o mare ființă, o persoană cu adevărat matură.”
Ce părere ai despre această afirmație?

Răspuns: Am văzut că acest pasaj despre Buddha Amida din Kodo Sawaki, un maestru Zen respectat, este citat de multe ori, de parcă ar fi ceva extraordinar, de către unii adepți ai Tărâmului Pur care nu sunt atenți la ceea ce răspândesc și oferă celorlalți.

La prima vedere pare o învățătură bună dar după o examinare atentă observăm că **nu e altceva decât o interpretare Zen și în niciun fel de acord cu învățătura Jodo Shinshu.**

Așadar, primele două propoziții sunt ok dacă sunt scoase din restul fragmentului – da, Buddha Amida există indiferent că noi credem în El sau nu, așa cum am explicat când am răspuns la întrebarea precedentă. Asta e adevărat, însă **restul fragmentului NU are nicio relevanță pentru noi (nu se adresează nouă), adepții Porții Dharma a Tărâmului Pur.**

” Amida este întregul cer și pământ” – STOP aici! Iată o capcană pe care mulți falși învățători din sangha noastră internațională o folosesc, amestecând idei Zen cu Jodo Shinshu, adică descriindu-l pe Amida ca fiind orice altceva decât un Buddha viu și transcendent cu care poți avea o relație bazată pe credință. Nu, drag prieten pe calea Nembutsu, **Amida NU este ” întregul cer și pământ”, ci Amida așa cum este El descris în *Marea Sutră* – adică un Buddha specific, un Buddha individual manifestat în formă și Nume, cu un loc real și iluminat în care putem ajunge după moarte și cu un mesaj foarte clar: ”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu”** (Legământul Principal). Nu ești tras de Legământul Principal dacă nu te încrezi în El ca într-un Buddha individual și dacă nu vrei să mergi în Tărâmul său Pur.

O spun din nou – asta e o capcană deșteaptă folosită de falșii învățători din sangha noastră menită să-i ducă în confuzie pe oamenii obișnuiți deoarece vorbește doar de realitatea ultimă a lui Amida pentru a ascunde manifestările lui transcendente (Sambhogakaya) sau diferitele Nirmanakaya (corpuri ale transformării/adaptării) care sunt esențiale pentru o școală bazată pe credință precum a noastră.

Trebuie să înțelegi că scopul Legământului Principal al lui Buddha Amida este să te ducă în Tărâmul Pur după moarte iar NU să te facă să exiști aici, în acest trup și cu această minte și vorbire ca ”sinele ce pătrunde peste tot”! Dacă folosești acest limbaj Zen îi vei duce în confuzie pe

cei care au o chemare spre credința simplă din Jodo Shinshu! Scopul Legământului Principal este ca tu să faci exact ceea ce îți cere Amida să faci acolo: ”încrede-te în mine, rostește Numele meu și dorește-ți să te naști în Tărâmul meu”. Repet, Legământul Principal NU este o metodă de a realiza Dharmakaya ultimă/natura de Buddha (”sinele care pătrunde peste tot”) în așa fel încât să ajungi să funcționezi ”prin intermediul trupului tău, vorbirii și minții tale ca sinele ce pătrunde peste tot”, așa cum spune Kodo Sawaki, adică să ”fi un Buddha – o mare ființă, o persoană cu adevărat matură” aici și acum. Aceasta este foarte clar o învățătură și interpretare Zen de pe calea puterii personale și care NU are niciun fel de legătură cu Poarta Dharma a Tărâmului Pur.

Kodo Sawaki vrea să spună că prin intermediul Legământului Principal devine un Buddha cu chiar acest trup, modificând în acest fel și reinterpretând cel mai important element al Porții Dharma a Tărâmului Pur ca să se potrivească contextului său Zen: ”fiind tras de Legământul Principal al lui Amida care este realitatea absolută, funcționez prin intermediul trupului meu, vorbirii și minții mele ca sinele ce pătrunde peste tot. Asta înseamnă a fi un Buddha – o mare ființă, o persoană cu adevărat matură.” **În acest fel, el vorbește despre Legământul Principal ca și cum ar vorbi despre Zazen**. E treaba lui dacă vrea să facă asta, însă așa ceva este împotriva învățăturii Nembutsu în conformitate cu care devenim Buddhași doar după moarte, când ne naștem efectiv în Tărâmul Pur! Sper că prietenii mei pe calea Nembutsu vor înțelege această diferență și vor înceta să mai folosească pe Calea Tărâmului Pur pasaje

menite pentru discipolii Zen și Calea Zen. Atât timp cât nu suntem încă Buddhași, nu ar trebui să amestecăm diversele Porți Dharma deoarece inducem oamenii în confuzie. **Ceea ce Kodo Sawaki Roshi a spus într-un context Zen și pentru discipolii lui Zen NU se aplică într-un context Jodo Shinshu și pentru adepții Jodo Shinshu!**
Sper că nu sunt greșit înțeles deoarece cuvintele mele NU sunt împotriva lui Kodo Sawaki Roshi pentru care am un mare respect ca fost practicant Zen[415], ci împotriva tendinței multor preoți de-ai noștri din sangha internațională, lipsiți de orice fel de credință, care folosesc idei sau citate Zen pentru Poarta Dharma a Tărâmului Pur.

Această Poartă Dharma a Tărâmului Pur este foarte simplă – vom sălășlui în natura de Buddha numai după ce ne naștem în Tărâmul Pur, după moarte iar nu aici și acum, în acest trup și cu acestă minte și vorbire. Aici și acum trebuie să ne preocupăm exclusiv de chestiuni legate de credință pentru că aici și acum Buddha Amida ne-a cerut să facem trei lucruri simple în Legământul său Principal: ”încredeți-vă în mine, rostiți Numele meu și doriți-vă să vă nașteți în Tărâmul meu”. Nu există acolo niciun fel de mențiune a faptului că vei funcționa prin intermediul trupului tău de acum, vorbirii și minții tale ca sinele ce pătrunde peste tot, așa cum a spus Kodo Sawaki!

---

[415] Înainte de a trece la Jodo Shinshu am practicat Zen câțiva ani în linia lui Kodo Sawaki și Taisen Deshimaru.

A funcționa prin intermediul trupului tău, vorbirii și minții tale ca sinele ce pătrunde peste tot este practica de a deveni un Buddha aici și acum, ceea ce aparține școlilor care se bazează pe puterea personală iar nu școlii noastre!

Din nou și din nou le cer colegilor mei din Jodo Shinshu să nu mai folosească pasaje din Maeștrii care urmează alte practici și învățături și care nu au primit credința specifică Legământului Principal[416]. Ar fi bine și dacă acești Maeștri[417] s-ar abține să folosească terminologia Porții Dharma a Tărâmului Pur pentru a promova învățături ce aparțin Porții Zen, însă chiar și dacă fac asta, noi trebuie să ne focalizăm atenția pe învățătura specifică școlii noastre și să urmăm din toată inima sfatul lui Rennyo Shonin: *”agățați-vă de mânecile lui Amida”*, *”încredeți-vă în Amida pentru a rezolva chestiunea de cea mai mare a importanță a vieții de după moarte”!*

Să fim adepți cu o credință simplă și să vorbim de credință în termeni simpli în loc să facem pe deștepții cu citate despre natura ultimă de Buddha pe care oricum nu o înțelegem.

---

[416] Citatele care se referă la învățături buddhiste generale, ce aparțin oricărei școli de buddhism, pot fi folosite, însă NU citate și pasaje în care sunt tratate învățături și practici specifice școlilor respective.
[417] Aud adeseori în zilele noastre despre maeștri Zen care explică pe Buddha Amida în termeni Zen iar apoi unele persoane care au audiat acele prelegeri răspândesc peste tot ideile auzite acolo.

Versuri ”funerare” despre ”moartea” încrederii în puterea personală

Odată, un prieten mi-a cerut să-i trimit ceva folositor cu ocazia festivalului Obon (zilele morților), așa că i-am scris aceste versuri ”funerare” ce conțin esențialul învățăturii noastre și pe care le trec aici ca și concluzie a acestei cărți. Vă rog, citiți explicațiile fiecărui vers în notele de subsol.
Fie ca cititorii să abandoneze toate iluziile așa-zisei ”puteri” personale și să trăiască o viață plină de credință în Lumina lui Buddha Amida.

Incinerează cadavrul putrezit al așa-ziselor tale merite și ”realizări spirituale” în focul celor două convingeri profunde[418].
Făi ceremonii funerare zilnice pentru atașamentul față de puterea personală, și încrede-te în Puterea salvatoare a lui Amida.
Ca ofrandă de fum pentru morți, bucură-te de transferul de merit[419] *al întoarcerii în această lume pentru a salva toate ființele.*

---

418 *Cele două convingeri profunde* (dubla convingere profundă): 1) a ști că ești o persoană cu profunde limitări karmice, incapabil să atingi Buddheitatea prin puterea ta personală; 2) a ști că numai Buddha Amida te poate salva prin Puterea Legământului său, fără să ceară nimic de la tine.
419 *Transferul de merit al întoarcerii în această lume pentru a salva toate ființele:*
În practicile bazate pe puterea personală ori în alte şcoli buddhiste, adeptul acumulează merite pe care le transferă către atingerea propriei sale Eliberări, însă pe Calea Puterii Celuilalt (calea Tărâmului Pur) transferul de merit are loc între Buddha Amida şi

Iar ca monument funerar ridică Nembutsul credinței pe mormântul diferitelor practici, învățături și viziuni greșite[420]*.*
Namo Amida Bu

---

credincios. Acest transfer de merit (eko) îl duce pe adept în Tărâmul Pur unde atinge Nirvana sau Iluminarea perfectă.
Așa cum am explicat deja în această carte, transferul de merit de la Buddha Amida către practicant are două aspecte:
1) transferul de merit al mersului înainte(Oso-Eko) şi 2) transferul de merit al întoarcerii înapoi în această lume pentru a salva tate ființele (Genso-Eko).
Primul înseamnă că Amida îşi transferă meritele sale către noi, făcându-ne astfel capabili să atingem Buddheitatea în Tărâmul Pur iar al doilea că după ce devenim Buddhași în Tărâmul Pur, ne întoarcem în diversele lumi și universuri samsarice pentru a salva toate ființele.
[420] *Diferite practici, învățături și viziuni greșite:*
În Legământul său, Buddha Amida ne-a cerut să facem doar trei lucruri: să ne încredem în El, să rostim Numele lui cu credință și să ne dorim să renaștem în Tărâmul său Pur după moarte. Așadar, trebuie să urmăm exclusiv aceste trei cerințe și să lăsăm deoparte orice altă practică buddhistă sau nebuddhistă.
Viziunile greșite pe care trebuie să le abandonăm sunt, de exemplu, credința într-un zeu suprem și creator (eternalism) ori că nu există viață după moarte, ci doar materie și viața de aici (nihilism), precum și diverse alte învățături nebuddhiste care contravin Dharmei lui Buddha, însă și ereziile răspândite de unii moderniști care se pretind învățători ai tradiției noastre dar susțin idei greșite de genul ”Tărâmul Pur este aici și acum” sau ”în minte” ori îl descriu pe Amida ca fiind mit, simbol sau personaj fictiv, etc.
Vorbind la modul general, dacă vrem să nu avem viziuni greșite trebuie să înțelegem și să fim de acord cu învățătura autentică pe care o găsim în textele sacre ale școlii noastre.